

FROM THE LIBRARY OF
REV. LOUIS FITZGERALD BENSON, D. D.
BEQUEATHED BY HIM TO
THE LIBRARY OF
PRINCETON THEOLOGICAL SEMINARY

Division

Section

SCB

14338

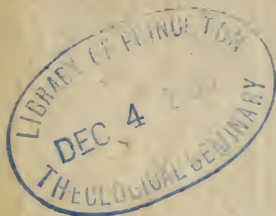
~~Cherbourg~~

Jean Commire 1625-1702
one of the hymns included ^(p. 172)
in the Paris Breviary
of 1736

J 600 refers to

Perfusus ora lachrymæ

I do not find it
here.

— Le même, édit. noviss. Barbou, 1714,
2 in-12 et front., rel. pl. bas. 5 —

JOANNIS

Ex lib. Abbatis. S. Joannis in Valle Carno

COMMIRII

E SOCIETATE JESU

CARMINA.

TERTIA EDITIO

auctior & emendatior.

In Joannis Carmini.

ψ
γ

LUTETIÆ PARISIORUM,

Apud Viduam SIMONIS BENARD,
viâ Jacobaâ, è regione Collegii
Ludovici Magni.

M. DC. LXXXIX.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

JOHN WIS

COMMUNIS

STATUTUM

CLARIA

IN

IN

...

...

...

DEDICATIO OPERIS.

HERNANDUS PADERÆ MITIS
REGNATOR AMOENÆ,
CUI VOLVET FAMULAS AL-
PHA SICAMBER AQUAS:

CARMINA QUÆ NOCTI ÆTERNÆ
MANDAVERAT AUCTOR,
IN LUCEM VOLUIT PÆNE COACTA
DARI.

ERGO HABEAT SIBI LEGITIMO QUOQUE
JURE PARENTIS:
PROPRIA NAM DONIS FECERAT
ANTE SUIS.

AT TU, SI QUA PLACENT, ILLI
GRATABERE LECTOR:
ET VENIAM, SI FORS DISPLICUERIT
DABIS.

J O N A S.

CELSISSIMO PRINCIPI

FERDINANDO

EPISCOPO PADERBORNENSI, &c.

FERNANDE, Angariae claro fate sanguine gentis;
Cui caput inclinans famularem subjecit
uriam

Luppia; quem dominum sibi mox emet omnibus undis

- Amisus : mentem curis ingentibus ægram
Turbato super orbe, novi & discrimine belli,
Fas mihi sit grato tantisper solvere cantu.
Sacra fero Vates olim quæ fudit Ionas
Carmina : sacra decent divinum carmina Vatem.
- Heu ! quibus ille malis terrâ jactatus & alto,
Spreta Iuit Superum mandata, fugamque rebellem !
Pertulit eversum fundo mare, pertulit iras
Ventorum, cæli conjuratosque tumultus :
- Et per mille neces mortem non repperit unam.
Naufragique obiit casus, graviore superstes
Naufragio : meruitque animam servare sub undis,
Solveret ut longas producto funere pœnas ;
- Et quod plus timuit, Niniven servatus adiret.
Immitem tanto stetit optavisse Tonantem !

Hunc iterum Latiis sævos memorare labores
 Èdoctum numeris, tua nunc ad limina sisto;
 Visurum Assyria quod non spectavit in aula.
 Dum meditor majore sono te dicere, Princeps,
 Fortunæque pares animos, famamque perennem,
 Et prisca æquatos jam Mæcenatis honores
 Muneribus Vatum. Nec me certasse negabo
 * Grotiadae. Quanquam magni cognominis umbra,
 Majus & ingenium, cœpto absterrere duello
 Fidentem nec Marte pari, nec viribus æquis,
 Debuerant. Sed enim quandoque laceßere cantu
 Garrula per silvas Philomelam gaudet Acanthis,
 Belligerosque tubæ sonitus imitatur arundo.
 Ergo nec egregio me composuisse Poëtæ,
 Nec palmam cessisse pudet. Solatia tantus
 Magna mihi præbet victor. Nec gloria deerit,
 Si tibi vel victus non displicuisse merebor.

* Extat H. Grotii elegantissima in Jonam Paraphrasis,
 initio Poëticorum ejus Operum,

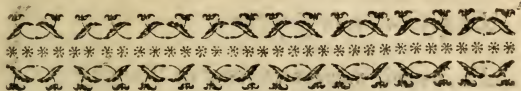

PROPHETIA JONÆ.

CAP. *ET factum est verbum Domini ad Jo-*
I. *nam filium Amathi, dicens : Surge*
& vade in Niniven civitatem grandem ; Et
predica in ea :

Quia ascendit malitia ejus coram me.

Et surrexit Jonas ut fugeret in Tarsis a
facie Domini.

IN

JONÆ PROPHETÆ

HISTORIAM

PARAPHRASIS.

URBS fuit Assyrio Ninive fundata tyranno ;
 Exuviis Asiæ, mundique superba ruinis :

• Quæ quantum ante alias se mole opibusque ferebat,
 Tantum flagitiis ultricem Numinis iram,
 Inque suas fulmen commoverat impia pœnas.

At Pater omnipotens lentus punire nocentes,
 Dumquæ tønât veniæ non immemor ; antè rebellem
 Pertentare minis populum, resolutaque luxu
 Corda parat : si fortè metu commissa retractent,

• Ac pacem studeant lacrymis vitamque mereri.

Ergo his Amathiden ultro compellat Ionam,
 Os cui fatidicum, mens & præfaga futuri.

Surge, ait, & celerem Ninives ad mœnia magnæ
 Tende gradum : raptosque infanda per omnia cives,
 Securumque mei, fœdæque in pace jacentem

• His Regem extimula dictis : Mihi denique vestra

Vim facit impietas, poscitque à vindice justo
 Supplicium. Denso jam fertur ad æthera nubes

Vortice, in exitium generis reditura profani,
 Et vestra absolvet clemens per funera Numen.

Sic Vari Deus. Ille gravi parere recusans
 Imperio, Tarsum diversus abire parabat.

Et descendit in Joppen :

Et invenit navem euntem in Tarsis :

*Et dedit naulum ejus , & descendit in eam ,
ut iret cum eis in Tarsis à facie Domini.*

*Dominus autem misit ventum magnum in
mare : & facta est tempestas magna in mari :*

Et navis periclitabatur conteri.

Et timuerunt nauta ,

Et clamaverunt viri ad Deum suum.

*Et miserunt vasa quæ erant in navi in ma-
re , ut alleviaretur ab eis.*

*Et Jonas descendit ad interiora navis , &
dormiebat sopore gravi.*

Heu ! demens , speret qui fallere cuncta tuentem
 Posse oculum ! Jamque Iapeti cognomine litus ,
 Diluviique undas expertæ mœnia Joppes
 Attigerat. Velis tum fortè carina solutis
 Exhibat portu , Cilicis longè ostia Cydni ,
 Subjectamque petens Tauri radicibus urbem.
 Infelix comitem sese vectoribus addi
 Exorat pretio Vates ; multoque pacisci
 Naufragium ære sibi gaudet , funusque sub undis.

Namque ubi ripa oculis fugiens tellusque recessit ;
 Ecce , Deo laxante , immanis turbine ventus
 Tranquillum subitò vertit mare. Fulgura cælo
 Crebra micant , fulmenque volat sine nube per auras
 Excussum , nec se natura agnoscit in illo.
 Tempestasque aliis innoxia perfurit unam
 Circum fusa ratem : nec fluctu velle videtur
 Simplice , sed toto laceram submergere ponto.

At trepidi nautæ præsentis imagine leti ,
 Magna nequicquam plorantes voce ciebant
 Belumque , Astartenque , & mistum pisce Dagona ,
 Et quos cuique Deos finxisset dira cupido ,
 Vel timor. Heu ! quid opis mortali numina ferrent
 Sculpta manu ? tumidum magis ac magis æstuat
 æquer :

Sidentemque trahat sub iniquo fasce carinam ;
 Ni pictos properent , jam pondus inutile , Divos ,
 Prælatasque ipsis pelago devolvere merces.
 Projiciuntur opes pretiumque & causa laborum ,
 Illusæ vestes auro , Sidonia texta ,
 Et messes Arabum , & spirantis munera costi ,
 Ludibrium ventis : it barbarâ gaza sub undas.

Ipse autem interea navim delapsus in imam
 Carpebat somnos , altoque sopore jacebat
 Ignarus Vates rerum , oblitusque pericli.
 Seu fessos artus longoque exercita cursu
 Haussit membra quies : ægro seu pectore mæror

Et accessit ad eum gubernator, & dixit ei: Quid tu sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si fortè recogitet Deus de nobis, & non pereamus.

Et dixit vir ad collegam suum: Venite, & mittamus sortes, & sciamus quare hoc malum sit nobis.

Et miserunt sortes; & cecidit sors super Jonam.

Et dixerunt ad eum: Indica nobis cujus causâ malum istud sit nobis? quod est opus tuum? quæ terra tua? & quò vadis? vel ex quo populo es tu?

Et dixit ad eos: Hebraeus ego sum, & Dominum Deum cali ego timeo, qui fecit mare & aridam.

Et timuerunt viri timore magno, & dixerunt ad eum: Quid hoc fecisti? cognoverunt enim viri quòd à facie Domini fugeret, quia indicaverat eis. Et dixerunt ad eum: Quid faciemus tibi, & cessabit mare à nobis? quia mare ibat & intumescibat. Et dixit ad eos: Tollite me, & mittite in mare, & cessabit mare à vobis. Scio enim ego quoniam propter me tempestas grandis venit super vos.

Incumbens, pigra sensus caligine mergit.

Quem ratis indignans querulo sic ore magister

Excitat : Unde tibi mortis discrimine tanto

Ista quies, mollesque alieno tempore somni ?

Quin age, si qua tibi tulit exorabile Numen

Religio, placata votis & supplice cultu,

Præstet opem ut miseris, patriamque revifere donet.

Nec minus illa virum surgit sententia menti,

Exosum superis caput, auctoremque malorum

Puppe vehi, ac tanto calique salique tumultu

Deposci ad pœnas. Moveatur sortibus urna,

Exclamant omnes, & fato iudice monstret

Cujus supplicio crimen commune piandum.

Dicta placent : fati interpretes præducitur urna :

Atque ibi, sorte reus missa damnatur Ionas ;

Casusque arbitrium casus mens arbitra rexit.

Illum immotum animis, & se meruisse fatentem

Vectores circum sistunt, ac querere certant,

Quo tantam infelix meruisset crimine cladem.

Quod vitæ genus, unde domo, quis sanguinis auctor,

Et quæ vertat iter. Sedato corde reponit

Amathides : Mihi clara Hebræa è stirpe propago.

• Casta rite Deum veneror formidine, cali

Qui tenet imperium, liquidi qui marmoris undas,

Tellurisque globum nutu omnipotente creavit.

Atque utinam non contra animo certare rebelli

Et sanctis voluissem obfistere perfuga jussis.

• Dirigere metu nautæ, gelidusque per artus

Sudor ut ; hæcque in voces vix ora recludunt :

• Quicquid id est quo te fontem mens conscia mordet ;

Sive fugam, sive ille sui Deus arguit ultor.

Contemptum imperii ; dic quæ fas deinde tumentis

Exorare minas pelagi, ventique furorem ?

Ille autem contra fidens : Me me ocius, inquit,

Tollite, quem vestris sua fata adversa sequuntur ;

Et jactate mari. sic ponet mitior unda,

Et remigabant viri ut reverterentur ad aridam, & non valebant: quia mare ibat, & intumescibat super eos. Et clamaverunt ad Dominum, & dixerunt: Quæsumus, Domine, ne pereamus in anima viri istius: & ne des super nos sanguinem innocentem: quia tu, Domine, sicut voluisti, fecisti.

Et tulerunt Jonam, & miserunt in mare.

Et stetit mare à fervore suo.

Et timuerunt viri timore magno Dominum: & immolaverunt hostias Domino, & voverunt vota.

CAP. II. *ET preparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Jonam.*

Et erat Jonas in ventre piscis tribus diebus & tribus noctibus.

Unius & miseri pœnâ placata quiescet.

• Mirantur nautæ impavido sic ore locutum,
 Indignæque timent morti demittere lucis
 Contemtricem animam. Remis hinc valdiùs æquor
 Luctati ruere, ac ripis advertere proram
 Incassum. Terræ fluctu crescente recedunt
 Longiùs ex oculis, vincitque procella laborem.
 Cedimus, exclamant, quando tua certa voluntas
 Visque invicta juberet, rerum summe Arbiter & Rex
 Devotumque tibi nil jam mactare moramur
 Hoc quodcumque caput, sacroque aspergere fluctu
 Sanguine. Sed cædem vindex adscribere parce
 Immeritis, tua quos faciunt mandata nocentes.
 Hæc ubi dicta, levant dextris; & puppis ab alto
 Præcipitem mittunt, averfi lumina, Vatem.
 Atque cadente illo cæli furor omnis & undæ
 Concidit: arridet flatu levis aura secundo,
 Et desperatam promisit reddere Tarsum.

Tum verò magna obiecti formidine mentem
 Vectores, sibi tot monitris & sospite vita
 Expertum, cultu venerantur supplice Numen:
 Cùmque suo tandem portu successerit alnus,
 Votivis spondent cumulare altaria donis.

Immenso interea torquens sub pectore fluctus,
 Acta Dei nutu pistrinx sectatur Ionam,
 Gurgitibus mediis luctantem, & vana moventem
 Brachia: deprensamque immani sorbet hiatu.
 Non tamen & sævos membris infigere dentes
 Ausa fuit, metuitque suam contingere prædam.
 Tres adeo soles, totidemque ex ordine noctes,
 Cæco inclusum utero perhibent servasse sub undis:
 Ne tamen ah! tantis incredula demere rebus
 Corda fidem sperate, idem quæ testis & auctor
 Astruit, & toto juratus Numine firmat.

Quid faciat vivo portatus carcere Vates,
 Inque suo spirans tumulo, pontique furorem

Et oravit Jonas ad Dominum Deum suum
de ventre piscis, & dixit :

Clamavi de tribulatione mea ad Dominum,
& exaudivit me.

De ventre inferi clamavi, & exaudivisti
vocem meam.

Et projecisti me in profundum in corde ma-
ris : & flumen circumdedit me : omnes gurgites
tui & fluctus tui super me transierunt.

Et ego dixi : Abiectus sum à conspectu ocu-
lorum tuorum : verumtamen rursus videbo
templum sanctum tuum. Circumdederunt me
aque usque ad animam : abyssus vallavit me :
pelagus operuit caput meum. Ad extrema
montium descendi, terra vectes concluderunt
me in aeternum.

Et sublevabis de corruptione vitam, Do-
mine Deus meus. Cum angustiaretur in me
anima mea, Domini recordatus sum, ut ve-
niat ad te oratio mea ad templum sanctum
tuum.

Qui custodiunt vanitates frustra, miseri-
cordiam tuam derelinquunt.

Ego autem in voce laudis immolabo tibi :
quacumque vovi, reddam pro salute Domino.

Et dixit Dominus pisci : & evomuit Jo-
nam in aridam.

CAP. III. **ET** factum est verbum Domini ad
Jonam secundo dicens : Surge, &

Naufragio elapsus ? Dominum lenire precando
 Aggreditur, vota afflictio quando una supersunt :
 Et tempus oranti piscis fuit. Horrida quamquam
 Monstrorum facies, & plurima noctis imago
 Stet circum, vitæque extremo in limite claudat :
 Non tamen ex animo, Genitor, fiducia cessit.
 Ulla tui. Longè obscœnæ pistricis ab alvo
 Clamantem exaudis ; imique è faucibus Orci
 Eluctata moras omnes vox fertur Olympo.
 Heu ! quianam tanto voluisti perdere sumtu
 Vilem animam ; pelagique immensam advolvère molè
 Undasque fluctusque feros & flumina falsis
 Interfusa vadis ? tot in unum armare procellas,
 Rex invicte, caput placuit ! sic notus Jonas ?
 Et nunc ille tamen superis exclusus ab oris,
 Aspectuque tuo, stellantia visere templa
 Sperat adhuc. Rapido pontus circumtonet æstu :
 Obsidatque viam vallo prætenta sonanti.
 Tempestat. Rupes, æterna repagula, & altos
 Imponat tellus montes, ne quæ fuga caprum
 Expediat : tamen hanc vitam, te Patre, tuebor.
 Et spes illa animam memorem sub nocte profunda :
 Solatur, sacras fore rursus ut sistar ad ædes.
 Damnatus voti ; promissaque munera solvam.
 Non hi sacrilegis mores, quos vana fefellit
 Religio. Mundi auctorem, fontemque bonorum
 Ingrati abjiciunt : nec eos prærepta Tonanti
 Bona pudet limo cretis apponere Divis.
 Me verò juvat Isacidum solennia ferre
 Sacra tibi, & grato cum carmine dicere laudes.
 Mota Dei pietas precibusque & supplice fletu,
 Occultis piscem stimulis induxit ; at ille
 Acceptum revomens immani pectore Vatem,
 Fidus depositi, molli projecit arena.
 Cui rursus mundi Rector placidissimus inest :
 I, pete festinus Niniven, urbique superbæ
 Nunc tandem ferre imperia, ultricesque memento

vade in Niniven civitatem magnam : & prædica in ea prædicationem , quam ego loquor ad te.

Et surrexit Jonas , & abiit in Niniven juxta verbum Domini.

Et Ninive erat civitas magna itinere trium dierum.

Et cœpit Jonas introire in civitatem itinere diei unius ; & clamavit , & dixit : Adhuc quadraginta dies , & Ninive subvertetur.

Et crediderunt viri Ninivita in Deum : & prædicaverunt jejunium.

Et vestiti sunt saccis à majore usque ad minorem.

Et pervenit verbum ad Regem Ninive.

Et surrexit de solio suo , & abjecit vestimentum suum à se ; & indutus est sacco , & sedit in cinere.

Et clamavit , & dixit in Ninive ex ore Regis & principum ejus , dicens :

Intentare iras, populisque instantia fata.
 Ille memor, nil jam domino parere moratur,
 Acceleratque gradum. Nec longum tempus, & altos
 Prospexit muros, stellisque minantia tecta.
 Miratur vastis æquam regionibus urbem,
 Et quam, si recto percurrere limite certes,
 Antè jubar clauso ter Phœbus condet Olympo,
 Arctari turbis tamen, angustamque videri.

Ergo viæ tantum ingressus, quantum una sinebat
 Ire dies, magna clamat per compita voce,
 Nuncia venturæ pardens oracula cladis.
 Cùm bis vicanos Titan absolverit orbes,
 Triste sibi fiet Ninive subversa sepulcrum.
 Responfa excipiunt trepidi cælestia cives,
 Atque minis habuere fidem. Tum dura per omnes
 Indicunt sibi quisque domos jejunia, opimis
 Et longam jussere famem succedere mensis.
 Quin vestes & sucti humeris ponuntur amictus:
 Patresque & pueri, & mista cum plebe senatus,
 Cyniphio incedunt velati corpora sacco.

Regalem interea rumor defertur in aulam
 Advenisse virum, genti qui tristia fata
 Instigante Deo canat, & commune minetur
 Exitium. Luxu Ductor resolutus inerti
 Assyrius, longumque trahens inglorius ævum,
 Vivebat longè curis bellicque tumultu,
 Inter femineosque greges, Venerisque nefandæ
 Delicias. Huic tum feralis nuncius aures
 Perculit, insuetas humanum audire laborem.
 Palluit auditis, crimenque agnovit, & ipsum
 Criminis ultorem. Simul altam à fronte tiaræ
 Rejicit insignem gemmis: solioque relicto
 Sternitur, & trabeam hirsuto velamine mutat.
 Dein cinere aspergit caput, immundoque capillos
 Pulvere, malobathri succis nardoque madentes.

Mox etiam lege indicta, procerumque rogato
 Concilio, pulla præco sub veste per omnes

Homines, & jumenta, & boves, & pecora non gustent quidquam: nec pascantur, & aquam non bibant.

Et operiantur saccis homines & jumenta, & clament ad Dominum in fortitudine.

Et convertatur vir à via sua mala, & ab iniquitate qua est in manibus eorum.

Quis scit si convertatur, & ignoscat Deus, & revertatur à furore iræ suæ, & non peribimus?

Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala:

Et misertus est Deus super malitiam, quam locutus fuerat ut faceret eis, & non fecit.

CAP. **E**T affligus est Jonas afflictione magna, & iratus est; & oravit ad Dominum, & dixit: *Obsecro, Domine, numquid non hoc est verbum meum, cum adhuc essem in terra mea? propter hoc praecipitavi ut fugerem in Tarsis.*

Scio enim quia tu Deus clemens & misericors es, patiens & multæ miserationis, & ignoscens super malitia.

Et nunc, Domine, tolle, queso, animam meam à me, quia melior est mihi mors quam vita.

Anfractus, plateasque urbis miserabile carmen
 Integrat: Infelix Ninives, perituraque turba,
 Accipite hæc animo. Jejunia solvere mensis
 Esto nefas: fesso nec quisquam pabula læta
 Quadrupedi, bobusve suis, pecorive ministret:
 Neu libare sinat salientem fluminis undam.
 Nuda sed intonsis horrescant corpora fetis,
 Et cælo pariter pecudes pecudumque magistri
 Vim faciant fletu. Mæstas attollite voces,
 Et votis placate iras, sed pectore verso
 Præferim in melius. Scelerata absistite vita;
 Furta dolique absint, & vis cognata rapinis.
 Quis scit enim si fata inflexa mente refigat
 Omnipotens, veniamque ostenso fulgure donet?

Sic præco attonitam Regis mandata per urbem
 Fert populis. Olli obsequio certante sequuntur,
 Factisque antevolant monitus. Tenet omnia maror,
 Et soli rumpunt funesta silentia planctus.
 Jam non illa manet Ninive famola suorum
 Flagitiis: potuitque etiam desisse videri.
 Impietas moresque sui quæruntur in illa,
 Nec cælum quod plectat habet: mutataque corda
 Mutavere Deum, fulmenque reponere cogunt.

At non ipse animis etiam mutatus Ionas,
 Eventuque dolens contraria dicta refelli
 Ingemit, & questu Dominum sic urget amaro:
 Esto mihi nunc testis, an hoc non antè futurum:
 Prædixi, patriâ cum jussus adire relictâ
 Assyrium Tigrim, Cilicum fugitivus in oras
 Verti iter, ac pelago speravi evadere Tarsum?
 Scilicet illa tuæ dudum clementia mentis
 Nota mihi, ac pronum semper miserescere pectus,
 Et tolerare sciens, fontesque absolvere pœnâ.
 Nunc quando exitio gentem servare nefandam,
 Meque adeo positis mendacem fingere Vatem
 Decrevisisti odiis; misero, precor, eripe vitam:
 Mors data munus erit. Conantem dicere plura.

*Et dixit Dominus : Putasne bene irasceris
tū ?*

*Et egressus est Jonas de civitate : & sedit
contra Orientem , & fecit sibi umbracu-
lum ibi.*

*Et sedebat subter illud in umbra , donec
videret quid accideret civitati.*

Et preparavit Dominus Deus hederam :

*Et ascendit super caput Jone , ut esset um-
bra super caput ejus , & protegeret eum , (la-
boraverat enim) & letatus est Jonas super
hedera , letitiâ magnâ.*

*Et paravit Deus vermem ascensu diluculi
in crastinum ,
& percussit hederam ,
& exaruit.*

*Et cùm ortus fuisset sol , praecepit Dominus
vento calido & urenti : & percussit sol super
caput Jone , & aestuabat.*

*Et petiit anima sua ut moreretur ; & di-
xit : Melius est mihi mori quàm vivere.*

Singultu & lacrimis vox interclusa refugit.
 Atque illum blando incusans Deus ore vicissim,
 Cur tantos, inquit, sub pectore volvere fluctus,
 Nobisque invidiam pergis conflare querendo?
 Credo equidem, justa infani tibi causa doloris
 Est super, & meritò immites non exuis iras,
 Talia dicentem Vates pertasus, & ipsum,
 Et muros fugiens invisæ deserit urbis:
 Conseditque jugo, qua cælum parte recludit
 Orta dies. Hic virgultis & cespitate vivo
 Angustum raptim properat componere culmen.
 Perfruiturque umbris, & frigore subter opaco,
 Expectans quæ mox Niniven fortuna sequatur.

Ecce autem noctu exurgens stirps Numinis almi
 Culta manu, (Hebræi nomen fecere cicaion)
 Par serpenti hederæ, folioque simillima viti,
 Spargebat latè ramos & frondea circum
 Brachia. Quam manè evigilans ut cernit Ionas,
 Ut gaudet soles capiti defendere iniquos!
 Sed non ille diu foliis lætatus & umbra.
 Postera nam mundo noctem cum pelleret Eos,
 Vermis, tetra lues angusto in corpore, serpens
 Radici teneræ morsus infixit acutos,
 Fibrasque arrosit, vitæ quæ succus & humor.
 Diditur in venas. Tum caudice languida sicco
 Deponit crines arbos, & frondis honorem.
 Interea rapidis miscentem incendia flammis
 Phœbus agit currum: Phœboque immitior Auster
 Urit anhelantes ignavo flamine terras.
 Æstuat Amathides, geminamque & solis & auræ
 Vim se ferre negat, conjuratoque vapores
 In caput. Ergo agræ pertasus tempora vitæ
 Mortem optat, dictisque morantem incusat acerbis:
 O si quis fesso nunc denique corpore solvat
 Infelicem animam, manesque emittat ad imos!
 Redde, oro, pelagique minas, fluctusque sonantes
 Vorticibus, Pater: & pistricis rursus opaca

Et dixit Dominus ad Jonam : Putasne bene irasceris tu super hedera?

Et dixit : Bene irascor ego usque ad mortem.

Et dixit Dominus :

Tu doles super hederam,

in qua non laborasti, neque fecisti ut cresceret : que sub una nocte nata est, & sub una nocte perit.

Et ego non parcam Ninive civitati magna,

in qua sunt plusquam centum viginti millia hominum qui nesciunt quid sit inter dexteram & sinistram suam,

& jumenta multa?

Conde alvo numquam rediturum in luminis auras.

Quem Deus alludens placido sic excipit ore :

Horrendum verò facinus , tantique doloris
Argumentum ingens ! ficcis arbuscula ramis
Si perit , & viridem non ampliùs explicat umbram.

Me tamen iste urit peritus furor , estque medullas,
Amathides inquit : nec , si promittere pergas ,
Ulla jam lucem libeat mercede mereri.

Tum verò Vatem increpitans sic intonat alta
Voce Pater : Fasne has humili pro stirpe querelas
Integrare tibi , tantosque incendere luctus ?

Quam non versa tuo tellus summisit aratro ,
Non labor irriguis humoribus auxit adultam :
Sed nox una solo peperit , nox una peremit ?
Hanc tamen & verbis , & amaro querere fletu
Ereptam perstas . Me lumen gentis Eoæ ,
Me gravidam imperiis Niniven non perdere flammâ,
Invidia est ? Sed fac dirum meruisse nocentes
Exitium . (quamquam scelerum jam pœnitet il'os ,
Et culpas lacrimis dudum abstertere profusis .)

Tu decies bislæna hominum demittere leto
Millia vis , dextrâ indoctos discernere lævam ?
Qui matrum ah ! flentes nunc prensant ubera frustra
Inconcessa sibi ; iustique exolvere pœnas ,
Indignamque famem meritis impendere patrum.
Adde greges , adde impastos jam tempore longo
Quadrupedes , mæstoque armenta gementia questu
Fluminis creptos latices , & graminis herbam.
Hæc Dominum tristi prohibes avertere fato ?

Sic veniam demum excusat ; causamque perorans
Absolvi meruit , vel Iona iudice , Numen.
Utque fides tantis & fama æterna maneret
Prodigiis , caperentque hinc olim exempla nepotes ;
Ipse reum cunctis Vates se prodere sæclis
Ultero ambit : scriptoque volumine , parcere promptum
Nunc quoque testatur , lentum punire Tonantem.

DANIEL.

ILLUSTRISSIMO VIRO
CLAUDIO PELLOTT

ROTOMAGENSIS SENATUS PRINCIPI.

DUM vacat, & Jani redeunt de more Ca-
lendis
Otia, paxque fori tota expulit urbe clien-
tes;

Affatus, PELLOTE, tuos novus advena poscit.
Nec dubitat quin se auratis penetralibus ultro
Accipias, prior & venienti occurrere certes:
Nam meruit, suetus mensis accumbere Regum
Regius ipse nepos; & quo se munere gaudet
Esse tui similem, custos acerrimus æqui,
Divinus Daniel, sanctum ac venerabile nomen
Isacidis. Venit ille iterum defendere castos
Judice te ritus, & in impia vertere pœnas
Numina: nil unguis metuens rictusque leonum,
Quos exosa viris docuit mansuescere virtus.
Quin adeo admirans lætabitur & sua factis
Esse tuis æquata, expressasque artibus artes
Egregiis: solers veri & penetrabile acumen,
Ac longè eventus prudens anteire futuros;
Consilii que sagax, & nãm rebus agendis
Ingenium;

Ingenium ; fallique ignarum & fallere pectus.
 Præcipuè ille fidem dominis per iniqua probatam
 Tempora, constantemq; animum, infractumq; periculis
 Suspiciet. Quoties infano excita tumultu
 Legum gens inimica, & religionis honestum
 Obtendens sceleri nomen, circumstetit armis?
 Cum nulla interea stricto custodia ferro
 Protegeret latus, & tardaret corpore mortem,
 Per medios ibas tamen imperterritus enses,
 Quò pietas, justique haud mollia iussa vocabant
 Principis : aratas acies & inermis & unus,
 Vertere terga fugâ subigens, veniamque mereri
 Supplicio auctorum. Sed nec te nulla nefandis
 Circumventa dolis, damnataque criminis insons,
 Ultorem medio Susanna in funere sensit.
 Quantus enim & quanto ore tonas, perrumpere jura
 Impulerit si quem metus, aut malefuada libido,
 Et favor, & donis auroque inflexa voluntas?
 Ergo & iudicium iudex timet, atque severæ
 Mox acta expendenda sciens examine libræ,
 Cogitur esse probus, nec tentat inutile crimen.
 Quid referam duris toties in rebus amorem
 Expertum populis? quid te mollita sequestro
 Protinus imperia, & placatas Principis iras?
 Abductos turbis procul, infanoque tumultu
 Consiliis cives; auctamque laboribus urbem,
 Versamque in melius sumtu & molimine multo?
 Te stadium, PELLOTE, ingens; te Sequana fratros
 Iussa pati, multoque elutæ ponte paludes,
 Stagnaque trita rotis, & digesti ordine longo
 Ulmorum celebrant versus. Crescentibus illis,
 Inscriptæ te æra crescent in cortice laudes.
 Et jam costilibus muris Babylona superbam,
 Aère & in medio pendentes despicit hortos,
 Rotomago visâ Daniel: aulamque perosus
 Hic potius tecum requiescere gaudêat hospes.

DANIELIS
PROPHETIÆ
CAPUT XIV.

ERAT autem Daniel conviva Regis, &
honoratus super omnes amicos ejus.

DANIEL.

POETICA PARAPHRASIS

AD

PROPHETIÆ EJUS CAPUT XIV.

AMISAS Solyme deserti Numinis irâ
 Flebat opes, raptamque adytis penetralibus
 Arcam

Fatalem imperio : patriisque à sedibus exul
 Gens Hebræa diu expertum Babylone gemebat
 Servitium. Quamquam Assyria floreret in aula
 Dignatus mensis Daniel & Regis amore
 Præcipuo ; captisque jugum sortemque levaret.
 Ille quidem * immensos pro religione labores ;
 Invidiâ procerum & vesanæ crimine plebis ,
 Perpeffus : mortisque objecit sponte periculo
 Sæpe caput. Seu cùm tumido parêre recusans
 Victori, statuæ cultus adhibere profanæ
 Egregios vetuit juvenes : seu cùm impia Medi
 Edicta , infandasque ausum contemnere leges ,
 Projecere feris immanè frementibus escam.
 Sed meliora Deus servatum in tempora leto
 Eripuit , longèque dedit præsciscere mente
 Bella forent olim toto quæ maxima mundo ,
 Sceptrorumque vicem , & Christi immutabile re-
 gnum.

* Vide cap. 3. & 6.

B ij

Erat quoque idolum apud Babylonios nomine Bel :

Et impendebantur in eo per dies singulos simila artaba duodecim, & oves quadraginta, vinique amphora sex.

Rex quoque colebat eum, & ibat per singulos dies adorare eum :

Torro Daniel adorabat Deum suum.

Dixitque ei Rex : Quare non adoras Bel?

Qui respondens ait : Quia non colo idola manufacta, sed viventem Deum, qui creavit caelum & terram, & habet potestatem omnis carnis.

Et dixit Rex ad eum : Non videtur tibi esse Bel vivens Deus ? an non vides quanta comedat & bibat quotidie ? Et ait Daniel arridens : Ne erres, Rex : iste enim intrinsecus luteus est, & forinsecus aureus, neque comedit aliquando.

Et nunc sacrilegos senior rescindere ritus
 Infistit ; Belum imprimis , cui templa superbo
 Mœnibus in mediis stabant immania luxu :
 Inque diem ingentes ponebant farris acervos ,
 Balantumque gregem mensis , & grandia Bacchi
 Pocula. Proh stolidas mentes & nescia veri
 Corda hominum ! vino Divum indulgere , feramque
 Ingluviem credunt epulis explere per umbras.

Quin etiam cum sol radiis recluserat orbem ,
 Ipse Asiæ rector , magna stipante caterva ,
 Summum ad delubrum gressus & dona ferebat :
 Certatimque focis adolebant thuris odorem
 Exemplo instincti proceres. Videt impia Vates
 Sacra gemens : precibusque Tonantem & supplice
 cultu

Ipse palam offensum miseris placare laborat.

Non tulit hunc morem, despectaque Numina Cyrus
 Dedecus esse suum questu testatus amaro :

Quin tu, inquit, mecum gentis quoque Beon adoras
 Tutelam Assyriæ ? quo se tulit inclyta cælo
 Corripiens terras Babylon victricibus armis ;
 Et Solymam , Solymæque Deum servire coëgit.

Olli sedato respondet pectore Vates :
 Mortaline excusa manu me credere signa
 Esse Deos , rigidoque jubes dare thura metal'o ?
 Hunc sibi præcipiat , meruit qui solus honorem ;
 Vitæ auctor vitæque potens Deus. Illius aram
 Fasque piûmque mihi sacro aspersisse cruore.

Ille mare & terras & cæli condidit astra ;
 Regesque ac populos æquali jure coërcet.

Ergo cassum animæ , & vitali lumine egentem ,
 Natus ait Cambyse , putas , cui pocula rite
 Stant sua , curvatæque gemunt sub lancibus aræ ?
 Subrisit Daniel : & te , fortissime Regum ,
 Vana superstitio specie ne fallat inani.

Namque nefas libare dapes , laticemque Lyæum ,

Et iratus Rex , vocavit Sacerdotes ejus , & ait eis : Nisi dixeritis mihi , quis est qui comedat impensas has , moriemini.

Si autem ostenderitis , quoniam Bel comedat hæc , morietur Daniel , quia blasphemavit in Bel. Et dixit Daniel Regi : Fiat juxta verbum tuum.

Erant autem Sacerdotes Bel septuaginta , exceptis uxoribus , & parvulis , & filiis.

Et venit Rex cum Daniele in templum Bel.

Et dixerunt Sacerdotes Bel : Ecce nos egredimur foras.

Et tu Rex , pone escas , & vinum misce ; claude ostium , & signa annulo tuo : & cum ingressus fueris manè , nisi inveneris omnia comesta à Bel , morte moriemur ; vel Daniel qui mentitus est adversum nos.

Visceribus luteis simulacrum & corpore ahenō.
 Nocturna exercent alii convivia mensis,
 Suppositi Belo; plebisque errore fruuntur,
 Muneribusque tuis hilares. His percitus Heros
 Infremit: Et patrios, mihi magni Numinis instat,
 Juro, inquit, manes, sacrataque busta meorum:
 Beli ignominiam, aut mentitæ crimina cœnæ
 Stat ferro ulcisci, letoque piare nocentum.

Affensit dictis Vates, ultroque precatur
 Hoc velit ut perstare animo: simul alta petenti
 Atria se jungit comitem. Ruit obvia portis
 Turba Sacerdotum, ramos felicitis olivæ
 Pacalesque ferens vittas: quos ordine longo
 Natorum uxorumque greges, famulique sequuntur.
 At graviter spirans flammato pectore Cyrus
 Horrendam intentat mortem, si furta fareri,
 Ambefasque dapes, subductaque pocula Belo,
 Abnuerint. Illi voces ad sidera tollunt,
 Implorantque Deos. tum cui facundia major,
 Atque instructa dolis ætas firmaverat ora,
 Antistes fatur Regi: Suspecta fides est
 Quando tibi famulorum, ac nusquam protegit illos
 Religio, fiuntque aliena fraude nocentes;
 Securi moriemur, & ipsa in tela ruemus.
 Sed nostro tamen ore finas unum antè rogari,
 Non inconcessum miseris. En protinus omnes
 Digredimur templo, vacuasque relinquimus ædes:
 Ipse aris suetas epulas & vina repone,
 Claustrisque obde fores, regalique imprime gemma
 Signa seris. tum si primos sub luminis ortus
 Ingrediens, Beli non omnia protinus ore
 Absumta invenies; nihil est cur justa moremur
 Supplicia, & meritas pro crimine solvere pœnas;
 Sin autem Deus ipse suis certissimus auctor
 Indicia adventus non inficianda relinquet;
 Ne Rex, ne caput hoc scelerum, fraudisque nefandæ

Contemnebant autem , quia fecerant sub mensa absconditum introitum , & per illum ingrediebantur semper , & devorabant ea.

Factum est igitur , postquam egressi sunt illi , Rex posuit cibos ante Bel : praecepit Daniel pueris suis , & attulerunt cinerem , & cribrauit per totum templum coram Rege : & egressi clauserunt ostium , & signantes annulo Regis abierunt.

Sacerdotes autem ingressi sunt nocte juxta consuetudinem suam , & uxores , & filii eorum : & comederunt omnia , & biberunt.

Surrexit autem Rex primo diluculo , & Daniel cum eo. Et ait Rex : Salvane sunt signacula , Daniel ? Qui respondit : Salva , Rex.

Primum inventorem, patiare impune per urbes
Grassari Assyrias, patrumque evertere sacra.

Sic illi orantes magnis clamoribus ibant
Ex adytis, altum vultu simulante dolorem.
Quippe minas rident & inanem Principis iram,
Occultis foribus confisi & limite cæco,
Quà furtim soliti clausis irrupere tectis,
Prædarique cibos. Cunctis tamen æqua videtur
Conditio. Rex ipse fidem pactumque tueri
Pollicitus fœdus, reparat convivia mensis.
At cinerem, gelidamque focis portare favillam—
Illius ante oculos famulis edicit, & omne
Instituit Vates conspergere pulvere templum
Succernens cribro: positisque in limine claustris,
Regali absistunt signantes ostia gemma.

Interea Titan ruit, & nox humida ponto
Exoritur, densa involvens caligine terras
Pontificumque dolos. Furtivo calle sub aram
De more elapsi subeunt matresque, nurusque,
Cum natis totaque domo: pictisque tapetis
Discumbunt super, & spondis florentibus ostro.
Tum demum genio indulgent, fusi que per aulam
Implentur dapibus gratis, & munere Bacchi:
In partemque vocant Belum, crebrisque lacescunt
Non responsurum cyathis. Nec stulta filetur
Credulitas populorum, & multis utilis error.
Præcipuè cladem Vati & fatale precantur
Exitium, ignari quæ se fortuna maneret.

Parte alia eventus volventem incerta futuri
Exercent curæ, Regemque insomnia turbant.
Nunc sortem Senis Hebræi miseratur acerbam:
Pontificum nunc ille timet deprendere furta,
Contentusque suos. nec dulci lumina somno
Claudere fas. Ergo primis ut sensit Olympum
Auroræ radiis albescere, membra cubili
Corripiens, templi Daniele ad limina ducit.

Statimque cùm aperuisset ostium, intuitus Rex mensam, exclamavit voce magna: Magnus es Bel, & non est apud te dolus quisquam.

Et risit Daniel, & tenuit Regem ne ingrederetur intrò; & dixit: Ecce pavimentum, animadvertite cujus vestigia sint hæc?

Et dixit Rex: Video vestigia virorum, & mulierum, & infantium. Et iratus est Rex.

Tunc apprehendit Sacerdotes, & uxores, & filios eorum; & ostenderunt ei abscondita ostiola, per quæ ingrediebantur, & consumebant quæ erant super mensam.

Et prior : An notis , inquit , stant signa figuris ,
 Commislique fidem cera inviolata tuetur ?
 Cui Senior : Fraus omnis abest , tuaque , Inclyte , portis
 Excubat , & servata aditus defendit imago.
 Vix ea protulerat : valvis bipatientibus ædes
 Reclusero . Oculos fert protinus omnia circum ;
 Atque epulis mensas Heros miratus inanes
 Exclamat : Magna est certè tua , Bele , potestas ;
 Nec fictum horremus vacua sub imagine nomen ,
 Cùm te votivis placamus odoribus , & cùm
 Pacem adytis & sancta humiles responsa precamur .

Jamque ibat supplex aræ impositurus honorem ?
 Ast illum blandè amplexus sub limine primo
 Continuit Vates : & , Canæ inscripta favillæ
 Contemplator , ait , satin' hæc vestigia Belo
 Conveniant ? Divos , credo , Divasque vocavit ,
 Exceptitque suis infantia Numina tectis .
 Sic ipse alludens . Cyro pudè iraque vultum
 Incendère : jocis nec respondere facultas .
 Quippe virùm passim notos in pulvere gressus ,
 Femineisque immixta solo puerilia cernit
 Signa pedum . Manibus duci post terga revinctis
 Ergo omnes jubet ; admotis subigitque fateri
 Ignibus . Hi trepidi , & pallentes morte futura ,
 Detexere dolos , imoque in fornice monstrant
 Indeprensam oculis iter , opportunaque furto
 Ostia , nocturnis quæ sueti adrepere mensis .
 Tum verò horrendùm fremdens Rex intonat ore :
 Ergo etiam sceptris ausa est illudere nostris
 Perfida gens : potuitque sacri sub imagine ritus
 Hoc suadere nefas populis ? mactentur ad aras ,
 Perfundantque suo sceleratum sanguine Numen .
 At tu , cui potiùs parère haud falsa monenti
 Æquum erat , ô Daniel , meritas nunc exige pœnas :
 Sacra tibi , Belique arces , ipsumque remitto :
 Utere jure tuo , & commune ulciscere probrum .

*Occidit ergo illos Rex , & tradidit Bel in
potestatem Danielis :*

qui subvertit eum , & templum ejus.

*Et erat draco magnus in loco illo ; & co-
ebant eum Babylonii.*

Sic fatur, gressumque furens penetralibus effert.

Lictores tela expediunt; & vulgus inerimum,
 Ut fors quemque tulit, generis discrimine nullo
 Ætatisve necant. Pars ad vestigia Divum
 Ferales pateras tepido implevere cruore:
 Pars ritu pecudum cumulant altaria cæsis
 Corporibus: prunis alii torrentur, & ustâ
 Thura manu non sponte adolent. Clamoribus æther
 Personat horrendis & femineo ululatu.

Parte alia Vates (quamquam clementia tristi
 Cæde super miserorum animos inflexit, & udis
 Extorsit fletus oculis) non segnior instat
 Sacrilegas imis evertere sedibus ædes.

Hortaturque suos, stipulas atque arida porro
 Ligna ferant, pinguique albentem sulphure silvam.

Ipsè facem dextrâ quassans, laquearibus ignem
 Cedro intertextis & odorifera cyparisso

Subjicit: undantique extemplo vortice flamma
 Corripuit tabulas, & pictum fornice culmen.

Jamque trabes & tigna ardent: jam summa ruinam
 Vulcano populante trahunt fastigia, & unâ

Exculptæ circum effigies Regumque Deumque.
 Nec solidi Belum rigor æris, & æqua giganti

Tutatur moles. Solio dejectus ab alto
 Ipse suam vasto sub pondere proterit aram:

Quo casu perfracti artus, humerisque revulsum
 Dissultat longè caput: at liquefactus ab igne

It truncus rivis; flammaque ultrice metallum
 Exiit humano simulatum crimine Numen.

Non tamen impietas Babylone extincta, nec omnis
 Continuò populi furor & vesana quievit

Relligio. Taxi nigrâ densissimus umbrâ
 Lucus erat, juxtaque excisum in pumice vivo

Antrum ingens, torvi sedes antiqua draconis:
 Quem Chaldæa metu magno percussa colebat.

Tollentem cristas, & sibilâ colla tumentem.

*Et dixit Rex Danieli : Ecce nunc non potes
dicere quia iste non sit Deus vivens.*

Adora ergo eum.

*Dixitque Daniel : Dominum meum adoró,
quia ipse est Deus vivens ; iste autem non est
Deus vivens.*

*Tu autem Rex da mihi potestatem , & in-
terficiam draconem absque gladio & fuste.*

*Et ait Rex : Do tibi. Tulit ergo Daniel pi-
cem & adipem , & pilos , & coxit pariter :
fecitque massas , & dedit in os draconis :*

&

diruptus est draco.

Et dixit : Ecce quem colebatis.

Speluncæ ante fores putri tepefacta cruore
 Fumat humus semper : mæstisque altaribus extant
 Corpora cæsa bouum , & stillantia viscera tabo.
 Ille fero carnes circum depascitur ore
 Improbus ingluvie dira : caudamque revolvens
 Arrofis pigram super ossibus explicat alvum.

Venerat in lucum primi sub lumina solis
 Victor Achæmenides, votivaque sacra parabat,
 Magnâ voce vocans anguem. Et, Deus ille profectò,
 Est, ait, ille Deus : vivitque, & vescitur aurâ
 Æthereâ : neque nos, Daniel, ludibria fallunt
 Pontificumque artes. Hunc ergo pronus adora :
 Neu differ meritos incendere thuris odores.
 Cui Vates, alto suspirans pectore, fatur :
 Ah ! mihi ne tantum spera suadere furorem,
 O Princeps, ritumque animum scelerare nefando.
 Scilicet auctorem vitæ, immortalis & ævi
 Impius ejurem Dominum desertor, ut atris
 Liventem squamis, & pastum cædibus anguem,
 Muneribus discam venerari & sanguine fuso ?
 Quin potiùs fatalem urbi da tollere pestem,
 Huncque levare metum populis. Nec tela requiro :
 Horrendos dentes licet & rabida ora veneno
 Exertet ferus, atque oculis vomat acribus ignem.

Annuit Isacidæ votis Cambyse creatus.
 Ergo adipe, & pingui medicatos unguine villos,
 Idæamque picem ferventi incoxit aheno.
 Tum massam subigens molles conformat in offas,
 Atque feræ immanes pandenti gutture hiatus
 Objicit. Illa suum decepto corripit ore
 Exitium. Pix namque arctis sub faucibus hærens
 Luctantem abruptit discerpta per ilia vitam
 Cum sonitu : latet immenso sub corpore tellus.
 Hebræus magna Senior cum voce profatur :
 En cui vos tostas fruges & pingua, Medi,
 Extæ ferebatis pecudum. Formidine pulsa

Quod cum audissent Babylonii, indignati sunt vehementer:

Et congregati adversum Regem dixerunt: Judæus factus est Rex, Bel destruxit, draconem interfecit, & Sacerdotes occidit.

Et dixerunt, cum venissent ad Regem: Trade nobis Danielelem, alioquin interficiemus te & domum tuam.

Vidit ergo Rex quod irruerent in eum vehementer.

Et necessitate compulsus tradidit eis Danielelem.

Qui miserunt eum in lacum leonum: & erat ibi diebus sex.

Porro in lacu erant leones septem.

Consulite, éque adytis propiùs jam quærite fortes.
 Sic ille insultans. It mæstam fama per urbem
 Interea, & centum ferit aures turbida linguis
 Fanda infanda ferens. Miscentur cuncta tumultu :
 Lymphati coëunt passim per compita cives ;
 Matresque atque nurus thalamis se ferre relictis
 Non mores , non ipse vetat pudor. Ilicet omnes
 Dira superstitio stimulis haud mollibus egit
 In furias. Jamque insanis ululatus arma ,
 Arma viri ingeminant , Divûm pro numine læso :
 Quos ille egregius veterum contemtor avorum
 Insequitur ferro & flammis. Impune per aras
 Fuso pontificum violarit sanguine templa ,
 Cumque sua Belum subverterit impius arce.
 Quis verò antiquum furor extinxisse draconem ,
 Tutelam geniumque urbis ? pigra sabbata servet
 Nunc quoque , servilemque Deum recutitus adoret.

His sese exacuit dictis violentia vulgi.

Nec vanos intrâ fremitus stetit ira furentum.
 Aulaï ante fores glomerantur , & ariete crebro
 Obnixi assultant postes , Cyroque minantur
 Et caræ pestem soboli : ni dedere dirum.
 Festinet caput , & fontis se absolvere pœnâ.
 Ecquid agat ? quamve extremo in discrimine rerum
 Ausit opem sperare , loco indefensus & armis ?
 Majestatisne truces animos mollire precando ,
 Atque humilem tentet veniam despecta mereri ?
 Hoc Daniel vetat , & sese poscentibus ultro
 Objicit instantis fati securus. At illum
 Tristi omnes caveæ ; scelerum concordia tanta est !
 Addixere. Alto veteris sub vertice castris
 Antrum immane fuit , vivoque cubilia saxo ,
 Quo septem abdididerant præstanti mole leones ;
 Terrorem nemorum quondam , nunc gaudia arenæ.
 Huc infensa Senem demisso fune juvenus
 Conjicit : atque feras stimulis & vocibus urget.

Et dabantur eis duo corpora quotidie, & dua oves: & tunc non data sunt eis, ut devorarent Danielelem.

Erat autem Habacuc Propheta in Judaea, & ipse coxerat pulmentum, & intriverat panes in alveolo: & ibat in campum ut ferret messoribus.

Dixitque Angelus Domini ad Habacuc: Fer prandium, quod habes, in Babylonem Danieli, qui est in lacu leonum.

Et dixit Habacuc: Domine, Babylonem non vidi, & lacum nescio.

Et apprehendit eum Angelus Domini in virtute ejus, & portavit eum capillo capitis sui, posuitque eum in Babylone supra lacum in impetu spiritus sui.

Et clamavit Habacuc dicens: Daniel serve Dei, tolle prandium quod misit tibi Deus.

Et ait Daniel: Recordatus es mei, Deus, & non dereliquisti diligentes te. Surgensque Daniel comedit.

Porro Angelus Domini restituit Habacuc confestim in loco suo.

Indignantque suo non respondere furori,
 Corpora bina bouum, & totidem de more bidentes,
 Pabula, demensumque die præbere moratur
 Nequicquam. Impasti fenos ex ordine soles
 Dur. vere famem catuli; rictuque cruento
 Accubuere suæ lambentes oscula prædæ.

Dumque ea Chaldææ pro mœnibus urbis aguntur,
 Fortè Habacus, cui mens arcani conscia fati,
 Rure suburbano patrii Jordanis ad undam
 Venerat, agrestes fessis messoribus æstu
 Alveolo portans, quas ipse intriverat, escas.
 Ecce autem cælo juvenis delabitur Ales
 Veste in purpurea, radiisque comantibus auro
 Lucidus. Et fer, ait, tumidæ Babylonis in aulam
 Has epulas, sævo Daniel ubi clausus in antro,
 Jejunos inter jejunos & ipse leones,
 Dat fidei pœnas & religionis avorum.
 Cui Vates: Nec visa, inquit, Babylonis iniquæ
 Mœnia sunt, dirum nec quæ via ducat in antrum,
 Explorata mihi. Sed si tua, Sancte, voluntas
 Ire iter, ignotisque jubet me credere terris;
 Te duce non metuam cuicumque subire periclo.
 Talia jactanti dextrâ caput occupat Ales,
 Implicuitque comam digitis: simul ocior euro,
 Ocior & pennâ labentis ab æthere flammæ,
 Suspensum, visu mirabile! crine per auras
 Fert impune virum, & speluncæ in limine sistit.
 Qui longè inclamans: Cæli justissima cura,
 Nec frustra obsequio Dominum venerate fidei,
 Huc ades, ô Daniel, inquit; submissaque dona
 Carpe, volente Deo, latus. Nec plura locutum
 Aliger Hebræis extemplo reddidit oris.
 Tum Senior duplices tendens ad sidera palmas,
 Et vultum lacrimis humectans lenibus infit:
 Fers tandem auxilium bonus, & solaris amantem,
 Nullaque te, Genitor, cepere obliviam nostri.

Venit ergo Rex die septimo,

ut lugeret Danielelem.

*Et venit ad lacum,
& introspectit.*

Et ecce Daniel sedens in medio leonum.

*Et exclamavit voce magna Rex dicens:
Magnus es, Domine Deus Danielis.*

Et extraxit eum de lacu leonum.

Porro illos, qui perditionis ejus causa fuerant, intromisit in lacum.

Et devorati sunt in momento coram eo.

Tunc Rex ait:

Nec servasse satis tanto è discrimine vitam :
 Delicias etiam nova per miracula quæris.
 Sic fatus gratis dapibus jejunia solvit.

Septimus interea portas lustrabat Olympi
 Aurora præeunte dies. Mæstissima luctu
 Atria Rex Asia linquit mæstissimus ipse :
 Lugubremque trahens neglecto corpore pallam ,
 Inferias Vati supremæque dona ferebat.
 Ponè subit longum pullis in vestibus agmen ,
 Quos Regis dolor , aut cari miserabile amici
 Pertraxit desiderium. Stant lumine fixo ,
 Perque viam solis pandunt singultibus ora.
 Ut ventum ad fauces , atque illætabile limen :
 Ipse intrò lacrimis per rimam aspexit obortis.
 Atque ibi secura Danielem fronte tuetur
 In medio , & placidos juxta recubare leones ,
 Mulcentes linguis & blandæ verbere caudæ.
 Resistit admirans , rupitque hanc pectore vocem :
 Magnus es , ô mundi suprema & sola potestas ,
 Isacidum Deus ! ac toto tibi cedere Olympo
 Turba Deum debet , majusque agnoscere Numen.
 Sic memorans , tetro eductum de carcere Vatem
 Excipit , & passis Heros complectitur ulnis.

Nec mora : continuò miles ruit agmine factò ,
 Scrutaturque domos gladiis , raptatque per urbem
 Auctores primos scelerum infanisque tumultus.
 Atque hi , conceptum cælo ulciscente furorem ,
 Et justas referente vices , damnantur arenæ.
 Quo visu horrendum caveis fremuere leones ,
 Concutiuntque jubas , durisque in cautibus ungues
 Exacuunt. rediit rabies , cædisque voluptas.
 Jamque feri insilure : trahunt discerpta virorum
 Corpora , rorantesque molunt sub dentibus artus
 Certatim. Juvat hac solari viscera prædâ ,
 Indictamque sitim grato satiare cruore.

Rex verò magna tactus formidine mentem

*Paveant omnes habitantes in universa terra
Deum Danielis?*

*Quia ipse est salvator , faciens signa &
mirabilia in terra , qui liberavit Danielem de
lacu leonum.*

Fatur : eo dicente animis atque auribus astant ,
 Et pavidī accipiunt non vana oracula Persæ.
 Audiat hæc quæcumque meis gens addita regnis ;
 Seu Nilum , Gangemve bibit , campisque refusum
 Euphratem , & rapido spumantem vortice Tigrim ;
 Seu tenet Armeniæ saltus , & Caspia claustra :
 Massagetæ infrænes , picturatique Agathyrsi ,
 Extremique hominum Æthiopes , & Achaïca tellus,
 Atque Syri , atque Arabes , atque aurea regia Cræsi.
 Imperat hoc Cyrus. Solymæ delubra tenentem
 Formidate Deum populi , & placate precando.
 Nam mihi solus erit posthac Deus. Ille leonum'
 Bis rabidos ungues , & sæva coërcuit ora ;
 Bis leti Daniele , orciq̄ue à limine traxit.
 Vos testes , ut flamma modis innoxia miris
 Ejus ad imperium quondam stetit : utque potentem
 Sæpe manum sensit Chaldæa exterrita monstris.
 Quare, agite, hinc justum moniti solvamus honorem:
 Nec pudeat noxam patrum absterfisse nepotes.
 Dicta probant omnes : Regisque exempla sequuti ,
 Sacrilegos damnant ritus : victorque Deorum
 Assyria Daniel captivus in urbe triumphat.

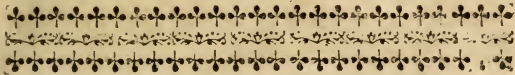

ELIAS

IDOLOLATRIÆ EVERSOR.

Ex capite xviii. libri iii. Regum.

*P*OST dies multos factum est verbum Domini ad Eliam in anno tertio, dicens:

ELIAS

IDOLOLATRIÆ EVERSOR.

POETICA PARAPHRASIS.

TERTIA jam rapidis candebat Solibus ætas,
 Ex quo iræ accensus stimulis, pro Numine læso,
 Thebites Hebræa siti damnaverat arva;
 Et vet' ærum labi cælo suspenderat imbrem.
 Ipse autem vacuo sicci torrentis in alveo,
 Rupe sub exelâ, corvis portantibus escam;
 Delituit, Tyrias donec fugitivus in oras,
 Sidonio quâ stant Sareptæ structa colono
 Mœnia, cælesti monitu devenit. Ibi illum
 Orba viro fessum mulier dum paupere tecto
 Excipit, ac tenui mensa solatur egentem;
 Mirata est juges succrescere farris acervos
 Sponte sua, & pingui fontem decurrere olivo.
 Prolem etiam, teneræ primævo in flore juventæ
 Immiti raptam leto, fati arbiter Heros
 Reddidit. Hospitii fuit hæc pro munere merces.

At Deus interea solio spectabat ab alto
 Uri æstu latè terras, arefcere sulcis
 Spes segetum, sterni campis animalia passim
 Longa victa fame, viduari civibus urbes.
 Ergo vicem indignam gentis miseratus amatæ,
 Sancitique memor per tot miracula rerum

Vade, & ostende te Achab, ut dem pluviam super faciem terra.

Ivit ergo Elias, ut ostenderet se Achab.

Erat autem fames vehemens in Samaria.

Vocavitque Achab Abdiam dispensatorem domus sue.

Abdias autem timebat Dominum valde,

Nam cum interficeret Jezebel Prophetas Domini, tulit ille centum Prophetas, & abscondit eos quinquagenos & quinquagenos in speluncis: & pavit eos pane & aqua.

Fœderis, affatur placido sic pectore Vatem :

Irarum satis est : neque me clementia tristi
Excidio finit Abrami delere nepotes.

I celer, & tumido Samariæ occurre Tyranno,

Utque poli discat nutu me claudere portas

Et referare tuo, rores sperare negatos,

Tantumque jube finem expectare malorum.

Continuò latebras atque hospita tecta relinquit,

Et gressum Senior Carmeli intendit ad arces,

Nil metuens iram & gladios immitis Achabi.

Ifacidum bis quinque Tribus, quas fœdere rupto

Discordes stolidi Juvenis secedere fastus

Compuerant, duro Amarides * urgebat Achabus

Imperio : pejorque viro Sidonia conjux

Cogebat lucis incendere thura profanis,

Et patrium fuso venerari sanguine Belum :

Quo Samaria graves meruit pro crimine pœnas,

Diram experta famem, cladesque & acerba fuorum

Funera. Privatos nec tantùm sœva penates

Corripit, ipsa etiam furit in palatia pestis ;

Et fontem meritis contristat luctibus aulam.

Vesantum sed nil Regem mala publica tangunt.

Quadrupedum cura una movet, quos Martis in usum

Sepositos miro bellator amore fovebat.

Ergo ad se vocat Obediam *, fidissimus unus

Qui fuit. Olli omnis domus, & regale magistro

Servitium, currusque, & lecti ad bella jugales

Parebant ; Regisque aderat pœne æqua potestas.

Non tamen aut studio victus, dominique favore,

Aut odiis contrà, & sœvi formidine leti,

Sustinuit mutare fidem ; patrumque relicto

Numine, Diis vetitum vanis impendere honorem.

Quin etiam sacros dum quareret impia Vates

Ithobalis **, ferroque infectaretur & igni ;

* Sic Josephus eos appellat.

** Jezabel Ithobali filia.

Dixit ergo Achab ad Abdiam : Vade in terram ad universos fontes aquarum , & in cunctas valles ; si fortè possimus invenire herbam , & salvare equos & mulos , & non peritus jumenta intereant.

Diviserantque sibi regiones , ut circumirent eas.

Achab ibat per viam unam , & Abdias per viam alteram seorsum.

Cùmque esset Abdias in via , Elias occurrit ei.

Qui cùm cognovisset eum , cecidit super faciem suam , & ait :

Num tu es , domine mi , Elias ?

Cui ille respondit : Ego. Vade , & dic domino tuo : Adest Elias.

Et ille , Quid peccavi , inquit , quoniam tradis me servum tuum in manu Achab , ut interficiat me ?

Vivit Dominus Deus tuus , quia non est gens aut regnum , quò non miserit dominus meus te requirens.

It respondentibus cunctis , Non est hïc ; adjuravit regna singula , & gentes , eo quòd minimè reperireris.

Ipsè fugâ centum eripuit, notisque sub antris,
Clam duplici occultans divisos agmine pavit.

Ad quem sollicito mæstus Rex pectore fatur:

Sit tecum iste labor totâ perquirere terrâ,
Fontesque, fluviisque, & sicubi vallibus imis
Rivus aquæ fugiens per mollia gramina serpit,
Ne fors desit equis, mulisque nitentibus herba,
Ægraque succumbant nimio jumenta labori.

Sic ait. Atque ambo tractus regionis in orbem
Inter se partiti adeunt. Latam ipse sinister
Convallem, & curvis sola montibus abdita lustrat.
Obedias dextram sequitur, declive tepenti
Quâ latus obvertit Zephyro Carmelus, & agros
Perpetuis circum subjectos irrigat undis.

Nec longum in medio tempus: vestigia contra
Ecce Elias tendens, huic se tulit obvius ultro.

Quem simul ac vidit, vestesque agnovit & ora,
Procidit ante pedes, stravitque in pulvere vultum,
Demissaque tremens vix tandem voce profatur:

O lux Abramidum, miseræ spes unica gentis,
Te reducem aspicio? quæ celavere latebræ,
Heu! quæsite diu frustra? pacemne reportas
Jam melior? Me cernis, ait, neque lumina fallunt.

Arque antiquus amor superest, & cura meorum.
Verùm age, rumpe moras, & Achabo nuncius ito:
Neu reditus illi nostros prædicere differ.

Cui pius Obedias lacrimis respondit obortis:

Quodnam in te facinus potui committere tantum,
Ut crudele velis odium furiasque movere
Principis, horrendamque infonti accersere mortem?

Nam tibi, quem mundi Dominum confessus adoras,
Juro, Pater, gentes circum & regna omnia missos
Ipsè oratores, quocumque sub axe latentem

Qui peterent. Postquam cassi cecidere labores,
Quæsitumque diu nullis deprendere terris

Te licuit, populos sanctæ per fœdera pacis,

Et nunc tu dicis mihi : Vade , & dic domino tuo : Adest Elias.

Cùmque recessero à te , spiritus Domini asportabit te in locum quem ignoro.

Et ingressus nunciabo Achab : & non inveniens te , interficiet me.

Servus autem tuus timet Dominum ab infantia sua.

Numquid non indicatum est tibi domino meo , quid fecerim cùm interficeret Jezabel Prophetas Domini : quòd absconderim de Prophetis Domini centum viros , quinquagenos & quinquagenos : & paverim eos pane & aquâ. Et nunc tu dicis , Vade , & dic domino tuo , Adest Elias , ut interficiat me ?

Et dixit Elias : Vivit Dominus exercituum , ante cujus vultum sto , quia hodie apparebo ei.

Abiit ergo Abdias in occursum Achab , & indicavit ei.

Venitque Achab in occursum Elie. Et cùm vidisset eum , ait : Tunc es ille qui conturbas Israel ?

Et ille ait : Non nego turbavi Israel , sed tu , & domus patris tui , qui dereliquistis mandata Domini , & sequuti estis Baalim. Verum-

Communesque Deos adjuravere precando,
 Ne violare fidem vellent, & fallere amicum.
 Et nunc ire jubes, Regique edicere sævo
 Huc te ferre gradum, latebrisque adstare relictis:
 Ignotas ut cum rapido te turbine in oras
 Mox Deus abstulerit, vani temerarius auctor
 Arguar indicii, & sparso dem sanguine pœnas?
 Ast ego non leges sanctas, cultumque Tonantis
 Impius abjeci. viget, æternumque vigebit,
 Quam teneræ menti quondam infixere parentes,
 Relligio. Scis ipse: tuas nam rumor ad aures
 Pertulit, ut Reginæ odiis, cædique nefandæ
 Eripui Vates centum: perque avia lustrâ
 Clam fovi, victum profugis potumque ministrans:
 Queis pro muneribus crudeli occumbere ferro
 Immeritum damnas. Pietati hæc debita merces?

Sic ille orabat lacrimans, genibusque volutus
 Poscebat veniam. Blandis cui vocibus Heros,
 Solve animo curas, inquit, vanumque timorem.
 Testor quem circum innumeræ cinxere phalanges
 Cælituum, qui nos præfens auditque videtque;
 Non hunc antè diem sero componet Olympo
 Humida nox, quàm me vultus spectare Tyranni
 Contigerit, coramque loqui sit facta potestas.

Obedias per nota retro compendia cursum
 Detorquet, domino gratissima nuncia portans:
 Veloxque assequitur. Gressus simul ipse seniles
 Concitat, annorum, tardantisque immemor ævi.
 Quem procul ut vidit, ruit acri turbidus ira,
 Intentansque minas Ductor Samariticus insit:
 Tunc ille es, qui res jamdudum evertere nostras,
 Et totam properas à stirpe excindere gentem?
 Plura locuturum d'ætis non mollibus Heros
 Excipit: Haud ego tot miseris sum causa malorum.
 Dira superstitio, patrisque averfa Deo mens,
 Et Beli cumulata tuis altaria donis,

56 JOANNIS COMMIRII
tamen nunc mitte, & congrega ad me univ-
ersum Israel in monte Carmeli; &, Prophetas
Baal quadringentos quinquaginta, Prophe-
tasque lucorum quadringentos, qui comedunt
de mensa Jezabel.

Misit Achab ad omnes filios Israel.

Et congregavit Prophetas in monte Carmeli.

Accedens autem Elias ad omnem populum,
ait:

Adduxere famem, & letalem frugibus annum.
Sed vade, & famulas Carmeli ad culmina montis
Coge Tribus. Adfit Myftarum exercitus ingens,
Phœnissæ assuetus mensis, qui limina Divum
Servant, subque altis reddunt oracula lucis.

Amarides (nec enim quicquam finit hiscere contra
Visa viro major species) jubet ociùs omnes
Convenient. Adfunt Tyrii qui litora ponti,
Quique lacus vitro rutilos, & Adonidis annem
Mercatu celebrant; gens orta Afere vetusto,
Pingui olea felix, cerealis & ubere glebæ.
Necnon diluvium passæ qui mœnia Joppes
Azotumque, Acharonque tenent, & rapta gianti
Arva Palæstino, Danis de stirpe nepotes.

Quique vagos Arabum cursus & furta coercet
Gaddites, jaculisque potens Ephræmus & arcu,
Certatim properant. Gaza Simeonis ab alta
Accurrit domus, & Josephi clara propago
Manassès, palmas cui proxima nutrit Idume,
Et famulam nascens Jordanis subjicit urnam.
Vos etiam Libani colles, Galilæaque rura
Deseritis, vestro nunc primùm ingrata labori,
Nephtalidæ. Nec te formosus detinet Hermon,
Iflâchar, & Syrio fœcundi sanguine campi.
Adfuit & Gadaræ Zabulon cærula stagna
Assiduis solers scrutari retibus, & qui
Ducit ab incesto nomenque genusque Rubeno.

Præterea Beli ex adytis longo ordine venit
Pontificum grex omnis, & omnis turba poparum;
Fatidicique, & qui pecudum se noscere fibras,
Et volucrum cantus, & præpetis omina pennæ,
Per populos jactant. Complentur lata viarum,
Atque pedum pulsu tellus concussa tremiscit.

Ecce autem secreto Elias processit ab antro,
Horridus in pelle hirsuta, inconfususque capillos.
Utque oculis ira insuetum suffecerat ignem,

Utsquequo claudicatis in duas partes ? si Dominus est Deus , sequimini cum.

Si autem Baal , sequimini illum.

Et non respondit ei populus verbum.

Et ait rursus Elias ad populum : Ego remansi Propheta Domini solus : Propheta autem Baal quadringenti & quinquaginta viri sunt.

Dentur nobis duo boves : & illi eligant sibi bovem unum : & in frustra cadentes , ponant super ligna , ignem autem non supponant.

Et ego faciam bovem alterum , & imponam super ligna , ignem autem non supponam.

Invocate nomina Deorum vestrorum : & ego invocabo nomen Domini mei.

Et Deus qui exaudierit per ignem , ipse sit Deus.

Respondens omnis populus ait : Optima propositio.

Dixit ergo Elias Prophetis Baal :

Eligite vobis bovem unum , & facite primi , quia vos plures estis :

Et invocate nomina Deorum vestrorum : ignemque non supponatis.

Dat sese in medios : palmaſque ad ſidera tendens ,
 Cur dubias , inquit , ſtudia in contraria mentes
 Jamdudum error agit , verſatque labantia corda ?
 Si terris nota eſt Domini , cæloque poteſtas ,
 Olli thure datò divinos ſolvite honores :
 Sin verò non eſt Beli dubitabile Numen ,
 Hunc colite , & fuſo templis placate cruore .

Talibus increpiti tenuere ſilentia dictis
 Abramidæ ; linguam diri mens conſcia facti
 Vinxerat. Ergo iterum Senior ſic fervidus urget :
 En ego tot quondam Domini de Vatibus unus
 Sum ſuper : aſt Divùm lucos delubraque Myſtæ
 Innumeri ſervant , populisſque oracula reddunt.
 Ducite vicino duplices ab gramine tauros :
 Quorum quem potiùs fuerit legiſſe voluntas ,
 Corripiant ferro accincti , mactentque ſub aram ;
 Conciſumque popæ membratim humentia ponant
 Ligna ſuper , parcantque ignem ſupponere tædis.
 Iple datum ſimili ritu mactabo jùvencum ,
 Diſcerptoſque artus ; & fruſta trementia truncis
 Imponam arboribus. Vobis ea cura maneto
 Longè arcere faces , ſacriſque avertere flammam.
 Hæc ubi facta , fidem veſtrorum expoſcite Divùm :
 Auxilium dextri præſtent , adſintque faventes.
 Inque vicem Dominum ſupplex in votà vocabo.
 Tum qui fauſta Deus dederit reſponſa per ignem ,
 Pulſis ille aliis eſto Deus. Illius unum
 Gens Hebræa colat Numen , cæloque reponat.
 Dicentem Ifacidæ magno clamore ſequuntur ,
 Conſiliumque probant. Studio ſimul acta juvenus ,
 Feſtinat duplices prætis abducere tauros ,
 Floribus , & croceis evinctos cornua vittis.
 Atque hos Flamieibus monſtrans ſic inſtitit Heros :
 Accipite , optandi quando conceſſa facultas ,
 Alterutrum amberum , cæſoque litate priores.
 Vos plures ; vobis æquum eſt me cedere primas.
 Poſcite opem Divorum , & ſi quid denique poſſunt ;

Qui cùm tulissent bovem , quem dederat eis , fecerunt.

Et invocabant nomen Baal de mane usque ad meridiem , dicentes : Baal , exaudi nos.

Et non erat vox , nec qui responderet.

Transliebantque altare quod fecerant.

Cùmque esset jam meridies , illudebat illis Elias dicens : Clamate voce majore : Deus enim est , & forsitan loquitur , aut in diversorio est , aut in itinere , aut certè dormit , ut excitetur.

Clamabant ergo voce magna : & incidebant se juxta ritum suum cultris & lanceolis , donec perfunderentur sanguine.

Postquam autem transit meridies , & illis prophetantibus venerat tempus , quo sacrificium offerri solet : nec audiebatur vox , nec aliquis respondebat , nec attendebat orantes : dixit Elias omni populo : Venite ad me.

Et accedente ad se populo ,

Curavit altare Domini quod destructum fuerat.

Immittant vetitum supponi altaribus ignem.

Protinus oblatis ferientes colla juveni
Dant operam sacris, & clamant nomine Belum.
Bele, poli si non falsò quater ardua templa
Diceris, & fontes jaculari fulmine terras,
Respice nos, atque ipse tuum, Pater, asserere Numen.

Talia jactabant, cùm prima exurgeret Eos,
Et cùm jam medio staret Sol igneus axe,
Nequicquam. Sperata fidem miracula fallunt,
Nec referunt ullæ voces responsa per auras.

Solennes igitur cœpere altaria circum
Exercere choros, & corpora nuda movere
In numerum. Ridet morem, ritusque profanos
Thesbites, dictisque jocans incessit amaris:
Clamores geminate, viri, validaque morantem
Voce vocate Deum. Fòrs dulces inter amicos
Temperat immitem lætis sermonibus æstum:
Aut calices nota cauponæ siccant in umbra,
Longinquumve emensus iter defessa quieti
Membra dedit, totoque accepit pectore somnos.

His Mystrarum animus verbis exarsit & ira.
Exululant, Belumque cient, interque ciendum
Carpere vulnificis humerosque & brachia cultris
De more incipiunt. Totos cruor irrigat artus.
Sed neque vel precibus cælum, vel sanguine fuso
Flectitur; optatus nec nubibus advenit ignis.

Jamque dies summi trajecerat ætheris orbem,
Præscriptumque illis tempus, labentibus horis,
Fluxerat. Eventu gaudens res ire secundo
Thesbites populum dictis compellat amicis:
Sat larvis Ereboque datum. Nunc vertite gressus
Huc mecum atque animos, linguisque adstate faventes.
Haud secus ac jussi faciunt, ultroque sequuntur,
Visuri quid demum agitet molimine tanto.

Ara fuit, quam bellator sacraverat olim,
Cùm rediit spoliis Agagi indutus opimis,

*Et tu'it duodecim lapides juxta numerum
Tribuum filiorum Jacob :*

*Ad quem factus est sermo Domini dicens :
Israel erit nomen tuum.*

*Et edificavit de lapidibus altare in nomine
Domini , fecitque aqueductum quasi per duas
aratiunculas in circuitu altaris , & composuit
ligna , divisitque per membra bovem , & po-
suit super ligna , & ait :*

Implete quatuor hydrias aquâ.

*Et fundite super holocaustum , & super li-
gna. Rursumque dixit : Etiam secundo hoc fa-
cite. Qui cum fecissent secundo , ait : Etiam
tertio in ipsum facite. Feceruntque tertio , &
circabant aque circum altare , & fossa aque-
ductûs repleta est.*

*Cumque jam tempus esset ut offerretur holo-
caustum , accedens Elias Propheta , ait : Do-
mine Deus Abraham , & Isaac , & Israel ,
ostende hodie quia tu es Deus Israel :*

*Et ego servus tuus : & juxta præceptum
tuum feci omnia verba hæc.*

*Exaudi me , Domine , exaudi me , ut discat
populus iste quia tu es Dominus Deus , & tu
convertisti cor eorum iterum.*

*Cecidit autem ignis Domini , & voravit
holocaustum , & ligna , & lapides , pulverem
quoque , & aquam , que erat in aqueductu ,
lambens.*

Cifides. Tunc saxa solo disjecta manebant.
 Collapsam instaurat, primumque in sedibus imis
 Bissenos Senior lapides ex ordine ponit:
 Hocque Tribus æquat numero, claramque Jacobi
 Progeniem; qui, cælicolis contendere luctâ
 Ausus, ab egregio nomen certamine traxit.
 Deinde locum, nequid fraudisve dolive latere
 Fortè putent, sulco duplici concludit: & altè
 Depresso fossam prudens molitur aratro.
 Mox aram truncis, viridique insternere silva
 Aggreditur, pinguesque juvenci dividit artus,
 Imponitque focus clamans: Nunc quatuor urnas
 Ferte citi, labroque tenus putealibus undis
 Replete ingentes, & cæsi corpora tauri
 Spargite largo imbri, lignisque invergite lymphas.
 Paretur. Ter jussi aram, ter ligna ministri
 Roribus aspergunt. Natat undique fossa remisto
 Sanguine, marginibusque exundans æstuat amnis.

Jamque aderat sacri tempus, cùm lumina cælo
 Attollens clara Vates sic voce precatur:
 O tu, cujus opem patriis Abramus ab oris
 Sponte exul, toties medio in discrimine sensit:
 Cui summos pater Isâcus, nostrique Jacobus
 Conditor imperii, tribuit submissus honores:
 Ne cunctare Deum certis te prodere signis.
 Si monitus, Rex sancte, tuos & jussa sequutus,
 Hæc in me misi certamina: nunc age, pactam
 Solve fidem, factisque ingentibus astrue dicta.
 Aspiciant, patrumque imitati exempla nepotes,
 Te solum venerentur, & impia sacra relinquunt.

Vix ea fatus erat, cùm turbine lapsa per auras
 Flamma sonum dedit ingentem: quâ victima, &
 omnis

Cum ligno, saxisque absumta evanuit ara.
 Rivi etiam latices, & arenas ebibit ignis.

Tum verò Isacidæ tanti formidine monstri

Quod cùm vidisset omnis populus , cecidit in faciem suam, & ait : Dominus ipse est Deus: Dominus ipse est Deus.

Dixitque Elias ad eos : Apprehendite Prophetas Baal , & ne unus quidem effugiat ex eis.

Quos cùm apprehendissent , duxit eos Elias ad torrentem Cison.

Et interfecit eos ibi.

Et ait Elias ad Achab : Ascende , comede , & bibe ;

Quia sonus multa pluvia est. Ascendit Achab ut comederet & biberet.

Elias autem ascendit in verticem Carmeli , & pronus in terram posuit faciem suam inter genua sua. Et dixit ad puerum suum : Ascende , & prospice contra mare.

Qui cùm ascendisset , & contemplatus esset , ait : Non est quicquam.

Exanimis cecidere solo, lacrimisque profusis
 Exclamant : Deus est, Deus est, qui celsa Sionis
 Tempa tenet. Deus est, resonant curva supino
 Saxa jugo. Deus est, silvæ vallesque remittunt.

Ergo illos stimulis Elias gravioribus urgens,
 Ite, ait, & Beli captos adducite Mystras,
 Tantorum auctores scelerum, neu quem fuga pœnæ
 Eripiat, vestrumque nefas absolvite ferro.

Haud mora: continuo manibus post terga revinctos
 Vicinam in vallem rapiunt, ubi vortice Cison
 Spumantes intorquet aquas, cum turbidus imbre
 Hiberno intumuit. Tunc sicco tenuis in alveo
 Serpebat bibulis ægrè obluçtatus arenis.

Ipse prior justo flammatus corda furore
 Dat signum cædis, telumque immane coruscans
 Infert se in medios, & quæ obvia corpora leto
 Dejicit. Ultrices nec eo clementior iras
 Exercet populus. Dolor arma pudorque ministrant.
 Pars cultris pecudum in morem jugulantur acutis.
 Pars animam lapidum dura sub grandine mæsti
 Exhalant. Alii ferali ex arbore pendent,
 Præcipitesve cadunt scopulis, & in aëra torti
 Illiduntur humo. Lamentis avia longè
 Silva fremit, calidoque redundat sanguine torrens.

Tum Vates Amaro genitum sic ore sereno
 Aggreditur : Propera jejunia solvere mensis,
 Collectamque sitim grato restinguere potu
 Dum licet. Ecce sonat ruptis de nubibus imber,
 Latitiam terris referens priscumque decorem.

Tantum effatus : & aërii fastigia montis
 Ascensu superat, pronusque recumbit, & ora
 Infertans genibus, tacito cum corde precatur.
 Abruptæ interea puerum de vertice rupis
 Explorare jubet quæ fluctibus imperet aura :
 Corus ab adverso num suscitetur aequore nimbos.

Ille oculis totum latè metitur Olympum.

Et rursus ait illi : Revertere septem vicibus.

In septima autem vice , ecce nubecula parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari.

Qui ait : Ascende , & dic Achab : Funge currum tuum ,

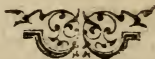
Et descende , ne occupet te pluvia.

Cumque se verteret huc atque illuc , ecce caeli contenebrati sunt , & nubes , & ventus.

Et facta est pluvia grandis.

Ascendensque itaque Achab abiit in Jezrael.

Et manus Domini facta est super Eliam : accinctisque lumbis currebat ante Achab , donec veniret in Jezrael.

Intenditque aciem nequicquam. Nubila ponto
Surgere nulla videt, lucemque offundere velis.

Cui Senior: Ne parce iterumque iterumque per
omnes

Lumina ferre maris tractus; & visere cælo
Quid Zephyri moveant, quid Sol devexus in undas
Nunciet. Ipse Deum precibus lacrimisque fatigans,
Promissos queritur delabi ferius imbres.

Jamque puer celsam montis delatus in arcem
Subiectum bis ter frustra lustraverat aquor,
Cum tentanti iterum, visusque per alta ferenti,
Humano vix aqua pedi se tollere nubes
Visa mari procul, & cæli obscurare serenum.

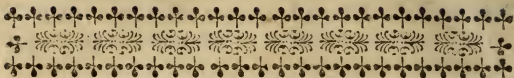
I puer, exclamat Vates: quid currere cessas?
Jamdudum curru Amariden junxisse jugales,
Tempus erat, celerique fuga prævertere ni^o bos.

Dumque animi exultans huc gressum vertit &
illuc,

Extemplo tenebris obductus inhorruit æther:
Noxque diem involvit. Tum cæco turbine venti
Nubila densa ferunt, debacchanturque per auras
Cum tonitru. Ruit effusus è nubibus imber,
Et largo humectat sitientes agmine campos.

At depressus equos laxis Rex urget habenis.
Divino monitu tanti se muneris auctor
Thesbites addit comitem, celeresque quadrigas
Ipse pedes, nodo collectis vestibus, anteit.
Sic legum vindex patriarum & Numinis ultor,
Jucundos inter cæli terræque tumultus,
Jezaelis ovans succedit mœnibus urbis.

PSALMUS II.

QUARE fremuerunt gentes, & populi
meditati sunt inania?

Astiterunt Reges terra, & Principes conve-
nerunt in unum, adversus Dominum, & ad-
versus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, & projicia-
mus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in caelis, irridebit eos, & Do-
minus subsannabit eos.

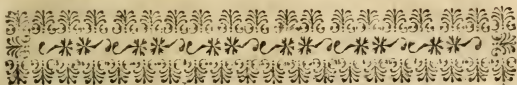
Tunc loquetur ad eos in ira sua, & in fu-
rore suo conturbabit eos :

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super
Sion montem sanctum ejus,
prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me :

Filius meus es tu : ego hodie genui te. Postula
à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam,
& possessionem tuam terminos terra.

Reges eos in virga ferrea, & tanquam vas
figuli confringes eos.

IN

PSALMUM II.

PARAPHRASIS.

CUR gentes fremuere animis ? vanoque rebelles
 Inter se populi conjuravere tumultu ?
 Principibus Reges sociali crimine juncti
 Unà omnes coëre. Illos furor impius urget
 Ire Deum contra, Christumque laceslere bello.
 Turpibus, exclamant, nos dudum absolvere vinculis,
 Servilique jugo regalia demere colla,
 Tempus erat. Probrum ulcisci cunctamur inertes ?
 Talia jactantes, cælo qui præsidet alto
 Audiet : ac strepitus, frustra que minantia riu
 Excipiet dicta illudens. tum fervidus irâ,
 Horrifico mittet vocem clamore per auras,
 Concutietque gravi tonitru temeraria corda.
 Ergo mihi sacra Deus ipse Sionis in arce,
 Jussit honoratos cingi diademate crines ;
 Præcepitque suas leges vulgare per orbem ;
 His etiam dignans blandiri affatibus ultro :
 Tu meâ progenies ; jucundæ munere vitæ
 Té donavi hodie genitor. Quid poscere cessas ?
 Namque tibi populos, & terras protinus omnes
 Subjiciam : proprioque tenendas jure dicabo.
 Ipse manu ne parce : at duro contere ferro
 Indociles servire animos, ceu pocula, levi
 Ficta luto, sictu ad cautes franguntur acutas.

*Et nunc, Reges, intelligite, erudimini qui
judicatis terram.*

*Servite Domino in timore, & exultate ei
cum tremore.*

*Apprehendite disciplinam, nequando ira-
scatur Dominus; & pereatis de via justa.*

Quum exarserit in brevi ira ejus:

beati omnes qui confidunt in eo.

PSALMUS CXIII.

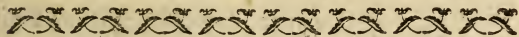
IN exitu Israel de Ægypto: domus Jacob
de populo barbaro.

*Facta est Judæa sanctificatio ejus, Israel
potestas ejus.*

*Mare vidit & fugit, Jordanis conversus
est retrorsum.*

*Montes exultaverunt ut arietes, & colles
sicut agni ovium.*

Vos autem quibus est cælo concessa facultas
 Mortales sceptris moderari, & condere jura ;
 Accipite hæc, Reges ; monitique advertite mentem.
 Majori obsequium Domino redhibete paventes :
 Admixtumque metu læti persolvite honorem.
 Illius ah ! nunquam veniant oblivia legis,
 Aut pudor : ultrices nequando exerceat iras,
 Et recto abductos pietatis tramite perdat.
 Jamque dies aderit, collectum tempore longo
 Quum, flecti impatiens, rumpet de corde furorem.
 Felices ! sua quis fiducia Numen amicum
 Fecerit : hæc eadem cælo portabit ovantes.

I N

PSALMUM CXIII.

PARAPHRASIS.

QUUM Tanin Abramidæ fugerent, & inhospita
 regna,
 Certarentque feræ se se subducere gentis
 Servitio ; præsens toto circumsteterit illos
 Numine : Jacobique domum, Judæque nepotes,
 Ipse sibi miranda Deus per signa dicavit.
 Vidit, & acta retro scissi maris unda cucurrit :
 Inque caput trepidos Jordanis reppulit amnes.
 Ipsi quin etiam movère cacumina montes :
 Collesque intremuere jugis, saltusque dedêre,
 Ut micat exultans aries per gramina læta,
 Lascivoque agnus se corpore jactat in auras.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti?
 & tu Jordanis, quia conversus es retrorsum?

Montes, exultastis sicut arietes, & colles,
 sicut agni ovium.

A facie Domini mota est terra, à facie Dei
 Jacob,

Qui convertit petram in stagna aquarum,
 &
 rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis: sed nomini
 tuo da gloriam.

Super misericordia tua & veritate tua:
 nequando dicant gentes, Ubi est Deus eorum.

Deus autem noster in celo:
 omnia quaecumque voluit fecit.

Simulacra gentium argentum & aurum,
 opera manuum hominum.

Os habent, & non loquentur:

oculos habent, & non videbunt. Aures ha-
 bent & non audient: nares habent, &
 non odorabunt.

Manus habent, & non palpabunt:
 pedes habent, & non ambulabunt:

non clamabunt in gutture suo.

O mare, cur imo contorquens cœrula fundo
 Æquora fugisti? Cur verso tu quoque cursu
 Attonitos retro latices, Jordanis, agebas?
 Et vos aërii montes, collesque supini,
 Frondoso quianam nutastis vertice, ut olim
 Lanigeri ductor gestit gregis, & pede pulsans
 Terram incomposito salientes provocat agnos.
 Scilicet Hebrææ gentis conterrita Regem
 Sensit adesse polo tellus; Dominumque tremore
 Est confessa suo. Nec secius arida rupes
 Præbuit obsequium: cùm protinus ubere largo
 Manarunt liquidi scruposa è pumice fontes,
 Solibus exustæ gratissima munera turbæ.

Non virtus, non hæc nostri meruere labores.
 Tantarum tibi debetur, Pater optime, rerum
 Gloria: divinamque nefas decerpere laudem
 Ingratos. ne fors tali præ crimine pactam
 Incipias damnare fidem, & promissa retractes:
 Nève hostes risu quondam infectentur amaro;
 Et, Deus Isacidum quo se tegat orbe, requirant.
 Noster io! cæli rutilas Deus insidet arces,
 Unde humiles terras moderatur & humida regna:
 Illius imperio nec cuiquam obstare facultas.
 At gentes, vano artificis molimine captæ,
 Numina ducta cõlunt auro, cusasque Deorum
 Argento effigies: quibus ora carentia linguis,
 Cultorum precibus nec responsurâ suorum.
 Non oculis cernunt fletus, non aure querelas
 Accipiant. Nullo nares mulcentur odore,
 Thura licèt fument & acerris balsama plenis.
 Palpare indociis fulmen grave dextra coruscat,
 Nec ferit. Auxilio miseris accurrere frustra
 Possè putes; rigido plantas cohibente metallo.
 Gutture cumque minas jactate videntur hianti,
 Clamor abest, nisi quem plebes sibi credula finxit.
 O utinam (nec enim fas est graviora precati)

Similes illis fiant qui faciunt ea , & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israel speravit in Domino , adjutor eorum & protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino : adjutor eorum & protector eorum est.

Qui timent Dominum , speraverunt in Domino : adjutor eorum & protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri , & benedixit nobis.

Benedixit domui Israel , benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum , pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos , super vos & super filios vestros.

Benedicti vos à Domino , qui fecit calum & terram.

Calum celi Domino : terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te , Domine , neque omnes qui descendunt in infernum.

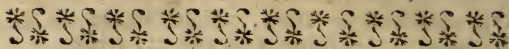
Sed nos qui vivimus , benedicimus Domino , ex hoc nunc & usque in saculum.

Consimiles illis artus & pectora gestent,
 Qui tales fabricare Deos, votisque vocare
 Instituunt! Vos Jacobi gens inclyta, rebus
 Poscite in adversis Dominum, & sperate faventem.
 Namque suos fovet, & securos numine præstat.
 Tuque potens sacrorum, & religionis avitæ
 Custos Amramidæ domus, implorare memento
 Suppliciter Dominum. nam præsens tempore iniquo
 Duros avertit casus, pacemque reducit.
 Qui Domini casta tremitis formidine nomen,
 Ne pigeat coluisse. suos juvat ille potenti
 Usque manu; pavidosque tegit cælestibus armis.
 Exercet memores nostri sub pectore curas:
 Jacobique pius sobolem, Aronisque nepotes,
 Cultoresque sui cunctos, juvenesque senesque,
 Complecti tenero non dedignatur amore.
 Vos, vestramque precor venturo tempore prolem,
 Augeat, & prisca addat nova munera donis.

Felices nimum! vobis hoc condidit ore
 Fata Deus, quo cæli orbis, terrasque creavit.
 Cæli orbis, & templa sibi flammantia servat:
 At mortale genus terras dat habere jacentes.
 An verò gelidi cineres, umbræque sepulcri,
 Damnative Erebo manes tua dicere curent
 Facta; Pater? gratæ gaudentes munere lucis
 Hoc manet officium. Vivendo vincere sæcla
 Tu dabis: æternum tibi nos reddemus honorem.

PSALMUS CXXXVI.

SUPER flumina Babylonis,

*Illic sedimus & fleuimus, cum recordaremur
Sion.*

*In salicibus in medio ejus suspendimus or-
gana nostra.*

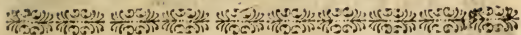
*Quia illic interrogauerunt nos qui captivos
duxerunt nos, verba cantionum; & qui abdu-
xerunt nos: Hymnum*

Cantate nobis de canticis Sion.

*Quomodo cantabimus canticum Domini in
terra aliena?*

*Si oblitus fuero tui, Jerusalem,
Oblivioni detur dextera mea.*

*Adhereat lingua mea faucibus meis, si
non meminero tui.*

IN

PSALMUM CXXXVI.

PARAPHRASIS.

DUM patriâ extorres peregrini Euphratis ad
oram

Languemus, fessique viæ, fractique laborum:

Ecce animos subiit miseranda Sionis imago,

Disjectæque arcès, & humo fumantia tecta,

Inque suis eheu! Solyme tumulata ruinis.

Flevimus, & liquidas stendo turbavimus undas.

Nam quæ alia in luctu tanto solamina restant?

Plectra silent, lituique, & acuto tinnula cantu

Nablia, mobilibus salicum pendentia ramis.

Sed neque jam misero licet indulgere dolori.

Victor adest captæ incusans suspiria turbæ

Barbarus. Et, *Quis erit gemitu modus, inquit, amaro?*

Solvite jamdudum mutas in cantica voces:

Dulcesque instaurate modos, quæ vestra sonabat

Antè Sion, festas populo exercente choreas.

Èrgone divinum terra audiet impia carmen?

Jessæisque feros numeris mulcebimus hostes?

O Solyme, ô Regum domus, & dilecta Tonanti

Limina! vosne animis ulla unquam deleat ætas?

Me prius argutâ desuetum psallere dextrâ

Dulcis amor citharæ, & festivi gloria cantus

Deficiet, gelidoque hærebit lingua palato,

Quàm laudem, & vestros unquam obliviscar ho-

nores.

*Si non proposuero Ierusalem in principio
latitiae meae.*

*Memor esto, Domine, filiorum Edom, in
die Ierusalem;*

*Qui dicunt: Exinanite, exinanite usque ad
fundamentum in ea.*

*Filia Babylonis misera: beatus qui retri-
buet tibi retributionem tuam, quam retribuisti
nobis.*

*Beatus, qui tenebit & allidet parvulos tuos
ad petram.*

Lætitiæ prima hinc nobis ducetur origo :

Hinc veniet plausus & carminis argumentum.

At tu cuncta tuo qui torques numine regna,
Indignum, Genitor, facinus punire memento
Gentis Idumææ. Casus juvat improba nostros,
Chaldæûmque iras resides sic increpat ultro :
Ite citi, portas succendite, vertite muros,
Convulsamque imis excindite sedibus urbem.

Infelix Babylon, crudelis tu quoque facti,
Ne dubita, solves pœnas. pius advenit ultor,
Et nostras æqua clades mercede rependet.
Felix ille operum, duris lætentia saxis
Qui sparso allidet puerorum membra cerebro ;
Venturos perimens vix orta in prole nepotes.

ADYLLIA

SARGA.

DE

IMMACULATO

BEATÆ VIRGINIS

CONCEPTU.

CONCEPTUS vitii pueros, fractamque
Draconi

Cervicem Stygio, Mariæque insigne
tropæum

Musa canit. Nunc, Christe, sinus illabere nostros
Aspirans : pulsisque caduca mente tenebris,
Da fas immortale sequi ; fontesque beatos
Lucis inaccessæ, & totam explorare Parentem.
Tuque adeo, dominam supplex quam mundus
adorat,

Mater ades : seu te stellantis lucida Olympi
Regna tenent ; seu fors tellus prælata moratur,
Et tua præsentis dignaris numine templa :
Ingredere, & magnos meditantem extollere honores,
Virgo, fave, meritasque in carmina suffice vires.

Jam fatis promissa dies volventibus annis,
Quæ Superis homines æternæ fœdere pacis
Jungeret, & cælo terras sociaret amico,
Instabat. Syrias ea didita fama per urbes

D. vj.

Corda ciet populorum, & spes ingentibus ægras
 Suscitât auguriis. Tum demum pectore toto
 Isaëidum genus omne sacris advolvitur aris
 Dona ferens, geminatque preces & fervida certâ
 Vota fide. Si te ulla tuæ miseratio gentis,
 * Si quis amor tangit: monstra, Pater optime, cælo
 Latificam nubem, sævos quæ mulceat æstus,
 Optatumque arvis sitientibus irriget imbrem.

Præcipuè Joachimus amicum Numen adorât:
 Jessides Joachimus, avi quem plurima Regis
 Virtusque, & pietas, & mens præfaga futuri
 Nobilitant. Olli tædis concordibus Anna
 Nupsêrat, Hebræas inter pulcherrima Nymphas,
 Quum primus formæ nitor, intactusque juventæ
 Flos viguit: tunc in senium vergentibus annis,
 Pensabat lapsum insigni gravitate decorem.
 Illa Dei quondam sedes augustaque templa
 Dum celebrat cultu assiduo, multasque cubili
 Insomnis noctes, multos ex ordine Soles,
 Fraude pia, dapibus furatur sobria parcis:
 Ex adytis procul & veli interiore recessu
 Vox venit, ac celeres portat responsa per auras
 Expectata diu: Nunc fas tibi munere nostro
 Spes alere immensas, ô felix prole futura,
 Et Dominam paritura tuam, cum seignior alvum
 Clauserit, & sobolem jam desperaverit ætas.
 Ergo quater denas caro cum conjuge menses
 Tempore ab hoc, totidemque hyemes aquilonibus
 actas

Viderat; increpitans cælum, & promissa reposcens
 Pignora. Non somni, non corporis ulla caduci
 Cura movet: tota est optatæ in imagine prolis.
 Et modò debilibus (quæ non sibi somnia tolers
 Fingit amor?) trepidat nequicquam attollete palmis,

Rorate cæli desuper, & nubes pluant justum. *Isai. 45. 8.*

Appressoque sinu rorem uberis irrigat alnum.
 Et modò blanditias media inter basia miscet,
 Et faciles blæso invitat modulamine somnos.
 Interea exundant torrentia gaudia fluctu
 Nectareo, solvitque natantia corda voluptas.

At Pater omnipotens, & Patri æquæva Propago,
 Æternusque Amor amborum & sociabilis Ardor,
 Conveniunt: quæ fulguribus defensa serenis
 Empyreï convexa alto se culmine tollunt,
 Atque oculos sacris longè penetralibus arcent.
 Tum Genitor placido primus sic incipit ore:
 Nate, meæ vires, mea vox, mea solus imago,
 Qui sine matre satus fœcundæ lumine mentis
 Accipis æternos, & jugi nasceris ortu:
 Aspicias humanam tot jam labentibus annis
 Servitii duro curvari pondere gentem;
 Aspicias, ac sortem mecum miseraris iniquam.
 Et nunc ille ferox Stygii regnator Averni
 Insultat cælo: spoliisque superbus opimis
 Ventosas jactat voces, arisque minatur,
 Et cunctis nos indecores detrudere templis:
 Quem, ni sancta obstant jurata oracula linguæ,
 Compedibus vinctum æratis, Acheronte sub imo,
 Protinus insanos cogam dediscere fastus.
 Te verò decus hoc, Nate, & victoria poscit:
 Tu dômïto referes insignem Dite triumphum;
 Atque hominum spes, ipse viri circumdatus artus,
 Restitues lapsas, tecumque ad sidera tolles.
 Hæc Pater, atque ingens contrà sic Filius orsus:
 Et memini, & pepigille virum pro crimine vitam
 Non piget, ô Genitor, totumque dedisse cruorem
 Amissæ in pretium non aspernabile gentis.
 Nulla mora in Nato, fragili quin Numen obumbret
 Corpore, & humanum discat tolerare laborem.
 Sed non antè polo terras mutare jacentes.
 Fata sinunt, quàm regali de sanguine Virgo

Se mundo ferat , & tecum sortita parentis
Nomina , me gremio venientem ulnisque receperet.
Tunc Amor : Hæ nostræ partes , hæc munera sunt.

Protinus atheria celerem de gente ministrum
Evocat , insignem vultu & radiantibus alis.
Iceler , & volucres , inquit , prævertere ventos ,
Naturaque meo mandata hæc nomine perfer.

Longævam in partus Joachimi suscitet Annam ,
Atque uterum sterilem fœcundet matre Tonantis.

Te verò , te magna manent pro talibus actis
Præmia , divinæ cunas servare puellæ ,
Atque latus cura circum vigilare fideli.

Dixerat : ille polum linquens secat aëra pennis.
Ceu quondam elisa fulmen de nube coruscat
Noctis in obscuro , magnoque fragore per auras
Aut pi um super , aut frondoso vertice quercum
Præcipitat , sequitur longo ingens tramite flamma,
Et sulco signat cælum , incenditque tenebras.

Eminet occiduos inter celeberrima fluctus
Insula , Inatcessæ nomen fecere minores :
Quò neque fas nautis laceram subducere classem ,
Orbe nec avectas peregrino exponere merces.
Quippe illam tumido exultans circumsonat unda
Gurgite , ventorumque cohors statione perenni
Excubat , & vetito procul arcet litore puppes.
His Natura locis , sedes ubi triste beatas
Invasit scelus , & profugam diti expulit horto ,
Constitit : aëriique domum sub vertice montis ,
Gemmis & solido fulgentem adamante locavit.
Mille intus Genii fulvo stridentia poste
Limina habent ; servantque vices , operumque laborem ,

Ordine quisque suo. Liquidæ pars semina flammæ
Purgant , contractisque ablutos sordibus ignes
Includunt venis silicum : pars grandia terræ
Visceribus condunt auri argentique metalla.

His maris imperium, & ponti custodia sorte
 Contigit: incumbunt salfos miscere sapes,
 Alternisque movere undas, & sistere fluctus.
 Illos cura manet potior, libranda Tonantis
 Tela manu, trifidis moliri fulmina massis:
 Seu quæ criminibus servat, justisque nocentum
 Suppliciiis: seu quæ terrens mortalia corda
 Mollibus interdum flammis innoxia jactat.

Ipsa autem residens thalamo & penetralibus imis,
 Telluri pallam gemmis auroque rigentem
 Insignibat acu; filisque undantia fila
 Intendens, miraque coloribus arte colores,
 Mollia nativis animabat texta figuris.

* Stabat Hyems canos glacie concreta capillos,
 Et subter Boreas, Corique ad fræna jugales:
 Ponè ingens agmen; rigor, & penetrabile frigus,
 Atque gelu, atque urens grando, tristesque pruinae,
 Nubilaque & nimbi, mistique fragoribus imbres.

Quaque tulere pedem, letali squalida mærent
 Arva situ, mæret decussis frondibus arbos,
 Attonitique hærent amissis fluctibus amnes.
 Parte alia horrenti Phœbum sub nube latentem:
 Pinxerat, & tristi cælum velaverat umbra.
 Alba nives simulant subtemina, grando lapillis
 Fingitur, & teretes imitatur bacca pruinas.

Talia dum docto properat Natura labore,
 Aligerum cernit manifesta in luce micantem,
 Excussitque sinu calathos & dædala texta.
 Tum procul: O summi imperio dignate Parentis,
 Quæ te causa humilis famulæ sub limina sistit?
 Tantum effata, pedesque solo se abjecit ad imos.
 Ille manu facilis levat, & sic excipit ore:
 O rerum fœcunda Parens, quæ femina mundi
 Arcanis alis augmentis, & numine servas,

‡ Festum Conceptionis in octavum Decembris diem cadit.

Hactenus in tenui lusit labor, aurea munus
 Sint licet astra tuum, terræque, & cæcula regna
 Nunc opibus totis usus, nunc arte magistra.
 Nosti queis Superos votis, quibus Anna fatiget
 Quæstibus, optatamque extundat ab æthere prolem.
 His Genitor lacrimis, sanctoque evictus amore
 Annuit omnipotens, & inertis dedecus alvi
 Promissæ exortu demum pensare puellæ
 Cogitat. Huic tanta pro majestate creari
 Os jubet, ac corpus formis cælestibus æquum.
 Quare age, rumpe moras, pulcroque incumbere labori
 Fidens: namque aderit cœptis ingentibus auctor,
 Atque rudem ducet non sueta in munera dextram.
 Sic ait, & paribus cælo se rettulit alis.

At Natura Dei gaudens parere parabat
 Imperio. Accersit natas: stant ordine centum
 Virgineo Nymphæ vultuque habituque sorores,
 Vestibus in modum vinctis, nudaque lacertos.
 Pars phialis succos & lenta coagula potat:
 Semina pars vitæ, roresque caloribus aptos
 Fœtificis. Ipsa arcano scrutata recessu
 Urnam effert auro squalentem, ubi rapta sepulcris
 Heroum spolia, & tenues sine corpore servat
 Exuvias. Latet hîc quondam defusus in aëtu
 Sanguis, Adame, tuos, & justæ pectora prolis:
 Quique acrem per jussa haud mollia duxerat ardor
 Thariaden, fortemque Isacum occumbere ad aras
 Addicente Deo, luctatoremque Jacobum,
 Et magnam Josephi animam, & præstantia corda
 Amrainidum. Pugnaæ Nunni genus intus, & ingens
 Manoides, neutrique puer Jesseus impar,
 Nunc quoque bella fremunt, indignanturque teneri.
 Hîc enim Isacidum nullo discrimine matrum?
 Illecebras, castæque insignia lumina formæ
 Condiderat: quibus illæ animos & ferrea Regum
 Pectora demerere suis, pacemque tulere,

Ergo opibus gaudens tantis & munere Mater
 Regna beata petit semper florentis Idumes,
 Seque infert Annæ thalamis Natura per umbras.
 Quam procul ut vitreo sensit Jordanis ab antro
 Advenisse, suis placidus caput extulit undis,
 Et virides Libanus subrexit vertice cedros.

Nec minùs auratas sedes stellantis Olympi
 Linqvit Amor, magna Charitum stipante caterva,
 Os habitumque Deo similis: quem mutua jungit
 Oscula dum Nato Pater, æternisque vicissim
 Suspirant fluminis ambo, & complexibus hærent
 Unanimes, vitæ latum immortalis honore;
 Rerumque imperio & communi numine donant.
 Illum cura movet tanti justissima partûs:
 Ah! ne Tartaræ Virgo fuligine tabis
 Affletur, patriumque trahat cum sanguine virus.

Nam meminit furvi ut quondam dominator A-

verni,

Invidiâ, diroque nocendi accensus amore,
 Edenis furtim felici irrepserat horto:
 Læti ubi per virides lucos & florea regna
 Perpetuo vitam ducebant vere parentes.
 Ut colubri in formam subito se vertit & ora
 Lubricus: utque levi gliscens per graminis lapsu
 Arboris incubuit ramis, quæ sola beato
 Frondebat saltu, radiantibus aurea pomis.
 Hæc sedenim carpsisse nefas, & frangere morsu:
 Si facerent, fontes mors dura manebat. At illic
 Artibus instructus Stygiis & fraude maligna,
 Uxorem aggreditur; fasque immortale recondi,
 Sensusque ætherios fructu mentitur in illo;
 Et varios fallax simulando prædicat usus.
 Utque dolos cursu sensit procedere læto
 Improbus, ore suo decerpit ab arbore pomum,
 Tartaream inspirans animam, cæcisque venena
 Morsibus insinuans. Simul Evæ porrigit, Evæ

Jam dubiæ, jam fatali dulcedine victæ:
 Urget enim furor, & promissæ gloria sortis.
 Illa Dei jussus, propriamque oblita salutem,
 Dente inhians avido malum lacrimabile figit,
 Et trepidum firmat repetito crimine pectus.
 Nec satis est periisse, virum ni perdita conjux
 Advocet in partem sceleris, societque periclo.
 Immemor heu! victusque animi exitiabile munus
 Accipit, infandoque uxorius appetit ore.
 Nec mora continuò grassatur in intima pestis,
 Perque artus furiata luem, perque ossa venenum
 Dissipat, & crudos acuit sub corde dolores.
 Inde mali labes, tristisque exordia vitæ.
 Illa nascentes gentile ab origine crimen
 Ducimus, & patris limum commissa nepotes.

Hæc adeo metuens properabat, opemque ferebat
 Naturæ divinus Amor, molimina contra,
 Orcique insidias. Jamque Annæ viscera miris
 Fœta videt tumuisse modis: jam suspicit artus
 Hospitio dignos & majestate Tonantis,
 Oraque, cælestesque genas, & nocte sub ipsa
 Formosos oculos. Nec nullum in corpore pulcro
 Esse suum patitur munus. Stat lampada quassans
 Sideream, & puro circum omnia ducitur igne
 Membra Deus: ne qua antiqui contagè veneni
 Insideat patrio concreta in sanguine labes.

Quale metallifera in Cuba, vel montibus altis
 Peruvia, stridens coquitur fornacibus aurum,
 Versaturque focus: dum protinus omne liquendo
 Exudet vitium, spumamque ejetet inertem.
 Virgincum haud aliter cælesti lampade corpus
 Gaudet Amor lustrare, novosq; adjungere honores.

At summus labor, & tanti præstantior una
 Pars operis restabat adhuc, includere in artus
 Regnatricem animam; multis è millibus olim
 Quam rerum legit fator, æternoque paravis

Consilio , gratæ fruituram munere lucis.

Jamque aderat tempus : nunc nunc succurrite, Divæ,
O mea turba , inquit : ferte arma , opponite cunctas
Agminibus Stygiis vires. Tu, Gratia, fido
Conde sinu venientem , & circumfundere flammis.
Vix ea fatus erat , cùm sacro effusus ab ore
Spiritus insinuat membris : hunc ordine longo
Prosequitur Charitum chorus omnis , & aurea pubes
Virtutum , donisque suis prævertere certant.

Interea de more toro languentia membra
Corripiens , tacitæ per opaca silentia noctis,
Fallebat precibus somnos & carmine multo
Jessides. Simul Anna oculos furata sopori ,
Fata revolvebat tardæ promissa senectæ.

Quum Deus his subito mentes præsentior implet :
Mortalique hebetes oculos caligine solvens ,
Integros mira sub imagine Virginis ortus ,
Insignemque aperit devicto Acheronte triumphum.
Ac primus senior tantos sub pectore motus
Non patiens , Annam his compellat vocibus ultro :
Unde mihi, ô conjux , trepidam pulcherrimam mentem.
* Vifa tenent ? Sterilis regali semine venter
Impleri , lætumque videtur fundere germen :
Hinc virgam enodi paulatim assurgere trunco ,
Quæ pinus premat & montanas ardua cedros.
Illa autem pulcrum ramis , mirabile visu ,
Induitur florem , divinos vertice sacro
Cui Deus ipse super recubans dat spargere odores.
O virga Ifaciæ stirpis decus , aurea terræ
Progenies , & amor cæli , spes sera parentum ,
Exorere , & ramis orbem felicibus ambi :
Optatumque diu , votis & mille petitem
Redde solo munus. Cupientem dicere plura

* Egredietur virga de radice Jesse , & flos de radice ejus ascendet , & requiescet super eum Spiritus Domini. *Isai.* 11. 10.

Anna vetat, mediis sic interfata querelis :
 Heu ! quianam tanto fremuerunt Tartara motu,
 Quidve, Dracò vesane, paras ? squalentia tabo
 Coela, & terribiles immani gutture rictus
 Aspicio. stant sanguineis lita lumina guttis ;
 Sulphurei absistunt patulis è naribus ignes
 Cum sonitu ; linguam vibrant rabida ora trifurcatam.
 Ah ! fuge pestiferos dentes, fuge triste venenum,
 * Letalemque animam, sanguis meus. Eia Draconis
 Terga premit, tenerâque elidit guttura plantâ
 Jactantis spumas necquicquam & sibila Virgo.

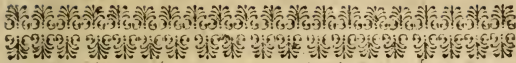
Sic mira Deus attonitos ambage parentes
 Ducebat, nota monstrans sub imagine prolem.
 Ecce autem chorus Aligerum delapsus Olympo
 Exultat citharis, & festa voce per umbras
 Victricem celebrat Divam. ** Tu lumine puro
 Auroræ in morem surgis : tu noctis opacæ
 Nubila per, mediasque nites ceu Luna tenebras.
 Ut nunquam exiit lucem capitisque decentes
 Sol radios : ut fulmineis exercitus armis
 Infert se campo, terroremque incutit hosti :
 Sic te, Virgo, Dei donis & numine cinctam
 Infernæ tremuere acies ; ipsoque sub ortu
 Ultricem Stygii dominator sensit Averni.

Talia cantantes memorant. cantantibus illis
 Jessides unâ cum conjugè Numen adorat,
 Inque vicent meritas solvunt pro munere laudes.

* Ipsa conteret caput tuum. *Genes.* 3. 15.

** Quæ est ista quæ progreditur quasi Aurora consurgens,
 pulchra ut Luna, electa ut Sol, terribilis ut castrorum acies
 ordinata ? *Cant.* 6. 9.

A R A

D R U I D U M

VIRGINI PARITURÆ

S A C R A.

VIRGO decus cæli, gentis spes altera nostræ,
 Quam legit Pater omnipotens magis omnibus
 unam,

Magnorum adjutricem operum, pactique sequestram
 Fœderis esse dedit mortalibus : accipe, Mater,
 Quem tibi nos tua progenies sacramus honorem.
 Nec verò te pœniteat cantantibus æquas
 Indulxisse aures famulis : tu carminis hujus
 Scilicet argumentum ingens : tibi nostra laborat
 Musa uni : in te eadem cursu defuncta quiescet.

Consilii interpres sacri pacisque futura,
 Bethlemias cælo Gabriel allapsus in ædes
 Cunctantem Divam, & sanctæ violare timentem
 Dona pudicitæ sermone ambibat amico,
 Omnia tuta docens, referansque oracula Varum.
 At Virgo, neque enim veris non credere dictis
 Passa fides, tacitè sese confessa minorem,
 Annuit, & placido demum sic ore profatur :
 Haud equidem optavi, nec tantos invida honores

Præcepi unquam animo. Sed si tua certa voluntas,
 * O Genitor, famulæ nec dedignabere vilis
 Hospitia, en adsum: sanctos quin protinus orsus
 Perficias nil deinde moror, neque jussa recuso.
 Vix ea protulerat, cæli patuere recessus
 Obicibus ruptis: multoque in lumine Verbum,
 Omniparens Verbum patria de mente profusum
 Exiluit; castæque illabens Virginis alvo
 Factus homo est, nostrisque pares Deus induit artus.

Continuò Libani de vertice pronubus Ales
 Dat signum populis. Toto respondet ab orbe
 Aligerum pubes: quique alto sidera cælo
 Torquent, quique cavas magno curvamine nubes
 Suspendunt, & queis sortito mobile ponti
 Contigit imperium, aut terræ commissa potestas.
 Unà omnes Dominum studio certante fatentur,
 Et variis gaudent venientem prodere signis.

Atque ea dum trepidas gentes ostenta morantur,
 Ignarosque trahunt sensa in contraria Vates:
 Advertit mites oculos Carnutibus oris,
 Jam tum præcipuo Celtas dignatus amore,
 Rex Superum. Stat fixum animo, quando impia
 leges

Detrectat Judæa suas, cæloque rebellat,
 Hanc gentem sibi perpetuis addicere pactis.
 Quippe videbat uti quondam labentibus annis
 Cognatus populus, genus alto à sanguine Franci,
 Post domitas Alpes, Rhenumque, Albimque mi-
 nacem,

Et Pyrenæi perrupta repagula saltus,
 Se patriæ tandem lætus reddebat ovanti.
 Galli agnoscebant reduces, & fœdere juncto
 Sponte sua regni in partem laudisque vocabant.

* Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.
 Luc. 1. 38.

Hinc mixto stirpem cernebat semine nasci,
Insignem Superum cultu & pietate futuram.

His super atque aliis motus Regnator Olympi,
Nutu quo solitus volucres excire ministros
Significat Michaëli, & dictis talibus inquit:
Vade, age, fide vigil, celeri delabere penna,
Quà Liger irriguo felices temperat agros
Flumine; quà variis torquens erroribus undas
Sequana se toties fugit & sectatur eundo.

Hic monstrorum experts, cultusque ignara profani
Gens Druidum prima missos ab origine ritus
Servat adhuc, castumque aris defendit honorem:

Quamvis vana suos jamdudum inducere certet
Roma Deos, tellusque Jovem procul omnis adoret.

Tu pactorum illis, tu sancti nuncius ibis
Connubii; & gravidam promissæ Virginis alvum
Numine concepto referes: nam gentis amatæ
Ex hoc credo tibi curam fatumque resigno.

Tu populum latè dominantem auctumque tropæis
Ductor ages: quaque aut pietas aut læta vocabit
Religio, Natique, aut magnæ gloria Matris;
Illò alacres vertent ultricia protinus arma,
Et nostro ardebunt animas impendere honori.

Dixerat. Ille Dei jussis & munere lætus
Templa auro radiata & amœnas deserit arces
Cælestis Solymæ, pronoque per æthera lapsu
Carpit iter. Cannâ pila segnior exit ahenâ,
Cum silice excusso rapuere in fomite flammam
Arida nitra, viamque sibi vi repperit ignis.
Jamque ille obliquos quà signifer explicat orbis,
Pictaque sideribus loca transilit. omnis euntem
Stellarum chorus elato procul igne salutant.
Continuò occurrunt nubes & densior æther,
Atque humiles sensim emergunt ex æquore terræ.

* Tempus erat quo rite sacris operata juventus

* Vide Plinium l. 16. c. 44. ex quo hæc descripta sunt.

Longæviq; senes viscum fatale legebant :
 Cornua nam sexto Phœbe reparaverat ortu.
 It longum lucis & opacis montibus agmen
 Vestibus in niveis , & cincti tempora quercu.
 Devenere locum , ramis ubi ditibus arbos
 Gaudia fortunamque anni pulcherrima gestat.
 Exclamant populi , & læta cum voce salutant
 Demissum cælo munus : sonat avia longè
 Silya pedum plausu , respondet vallibus echo.
 Protinus antiquo lectus de more Sacerdos
 Aëriæ sese frondosa in brachia quercus
 Subjicit ascensu , gradibusque erititur altis.
 Tum falce aurata viscum decerpit : at illud
 Candenti Druidæ sagulo , manibusque pudicis
 Excipiunt , magnâque ferunt ad limina pompâ.

Eubages interea , & præfago pectore Bardi
 Dant membris solitos motus , & mystica dicunt
 Carmina , virgultique sonant felicitis honorem.
 Ut latis pubens foliis & vimine densò
 Luxuriet , ramosque in amœnum circinet orbem :
 Ut nitido referat lucentes semine baccas.
 Tu Panacea , salusque viris ; tibi mille juvandi
 Nomina sunt : tu terribiles virtute chelydros ,
 Serpentumque immane genus ; tu noxia longè
 Monstra fugas , sterilemque avertis mæssibus annum.
 Non te , sancte frutex , glebam molitus arator
 Seminibus coluit jactis : non cortice fisso
 Externis docuit peregrinum inolescere truncis.
 Sed cæli pollente satù sub luminis auras
 Exoreris , pulcra fœcundans prole parentem.
 Sic quondam , nec longa mora est , sine semine nas-
 cers

Ætherium germen felici stirpe virebit.
 Salve , vera Dei proles , decus addite terris :
 Adventu nos , alme , tuo & tua protege regna.

Talia fatidico memorantes carmine sacram

Intraverat

Intravere domum, quam vivo in pumice multus
Incidit labor, & nativo muniit arcu.

In medio, fertis halans & melle Sabra,
Ara fuit, nitidoque super de marmore signum,
Virginis os habitumque ferens: ea maxima quippe
Religio Druidum genti, & Carnutibus oris.

Quis porro hanc illis aram monstraverit auctor:
Quis signum intulerit, paucis ab origine prima
Expediam. Cùm fatali de puppe Noachus
Natos, reliquias undarum & vindicis iræ,
In partem, quam fors sua cuique ferebat habendam,
Mitteret, atque in tres totum describeret orbem:
Dicitur Iapetum, quo patri carior alter
Non fuit, his ultro compellavisse, futura
Vaticinans. Nate auspiciis exorte secundis,
Cui pingues Superi terras feliciaque arva
Europæ, & montes argento auroque tumentes,
Necnon & sobolem spondent, quæ sidera famâ
Vincat, & innumeras tumidi maris æquet arenas:
Aspicias ut, quacumque ingens protenditur orbis,
Terrigenum stirpem letalibus obruit undis
Offensus Genitor. Tot quondam ex millibus octo
Vix animæ superant, ævi spes sola futuri,
Quas tristi exitio & communi funere traxit
Incolumes. Menti hunc pietas subjecit amorem,
Lapsuræque olim cælo reverentia prolis,
Innuba quam mater pariet, mea maxima cura.
Nunc tu, nate, fidem hanc animis servare memento:
Inque tuos fac ut vigeat transmissa nepotes.
Ac ne quem capiant tantarum oblivia rerum;
Hoc signum, signumque manu fatale retexit,
Quod Deus ipse mihi supera demisit ab arce,
Quum nova sanciret conceptis fœdera verbis,
Munus habe: ac tanto credas cum pignore census
Te capere immensos, duraturumque favorem
Numinis. Heredes eadem fortuna sequetur.

Virgineam effigiem quisquis servare nepotum
 Dignus erit, raptos nunquam ille queretur honores,
 Eque sacra Regni pendebit imagine fatum.

Accipit Iapetus gaudens, meritasque parenti
 Persolvit grates. Nec verò illusa fides est
 Eventis. Tumidi tanto duce marmoris ætus,
 Ventorumque minas, syrtesque & naufraga saxa
 Exuperans, tandem dotalibus appulit oris.
 Hinc Gomeri moriens donum immortale reliquit;
 At Gomeres Gallo, quo gens auctore superbit
 Gallica, & acceptum servat per sæcula nomen.
 Ille Dei monitu Ligerina fluenta sequutus,
 Carnutum insedit terras, & numine dextro,
 Felix depositum monstrata in sede sacra vit.
 Atque illa missus Druidis ab origine fluxit
 Relligionis honos, casti & reverentia cultus.

Ergo ubi sacram frondem ad vestigia Divæ
 Deposuere; focus puri incenduntur odores,
 Thuraque, & Assyrio sudatæ cortice guttæ,
 Et myrrhæ fletus, & acerris balsama plenis.
 It fumus cælo, spirant suffitibus auræ.
 Et jam finis erat: rapido cum vortice flamma,
 Incertum unde micans, visco circumdata inhæsit,
 Et sacrum arripuit latè nemus: inde sereno
 Agmine dilabens oculos effugit hiantes.
 His aliud primoque magis mirabile monstrum
 Adjicitur, Druidumque improvida pectora turbat.
 Nam Divæ insolito tentari viscera motu,
 Ac velut in partus tumidum se tendere ventrem
 Attoniti cernunt: neq̄ tanta exponere cuiquam
 Prodigia, aut cæli monitus referare potestas.

Tum Michaël membris speciem mortalibus aptam
 Dans circum, densoque sub aëre numen opacans,
 Prodiit in medios, manibusque silentia jussit,
 Assimulans Prisci canos rugasque seniles:
 Prisci, quem meritis non inferioribus ætas

Imposuit Druidum folio & Carnutibus oris.
 Atque ita divina cum majestate profatur :
 Illustres Druidæ, vosque ô præstantia Bardi
 Pectora, quæ tanto antè datum est præsciscere
 mente

Castâ puerperia, & partus celebrare futuros :
 Venit læta dies tandem atque optabile tempus,
 Cùm nullo fata patre, & virgineis hymenæis,
 Implevit trepidam fœcundo Numine Matrem,
 Mortali ætherium miscens genus, alma Tonantis
 Progenies. Hoc astra canunt, hoc terra fatetur
 Ominibus tantis : neque nos oracula Vatum
 Longiùs indubitare sinunt. En ipse Puellam
 Hærentem thalamo aspicio, & cælestibus altè
 Defixam curis. Stat contrà flammiger Ales
 Ex vultu pendens, nec se declinat ab illo.
 Ipsa solo castos oculos pudibunda moratur :
 Spemque inter partûs & virginitatis amorem
 Affectu dubio trepidat. Quid tuta moraris,
 O Virgo ? sanctone etiam certare pudori
 Posse Deum credis ? damnosa silentia rumpe
 Ociùs, & sacram ne differ reddere vocem,
 Unde salus terrarum, & cæli gloria pendent.
 Aspicitis ? Deus, ecce Deus salit æthere ab alto,
 Optatus veluti resolutis nubibus imber
 Labitur, & penitus sitientes proluit agros.
 Proh pietas ! proh dulcis amor ! quæ tanta virorum
 Gratia, quæ laus est ; ut caro in patre morantem
 Unigenam, & toto recubantem pectore, longùm
 Distraheres, curis onerans flagrantia corda ?
 At te, magne Infans, cælestibus excita templis
 Relligio, Pietasque, & veri conscia Virtus,
 Atque antiqua Fides mortalibus exul ab oris
 Jampridem, niveoque vehens Pax aurea curru,
 Agglomerant venientem, & terras agmine cingunt.
 Nec minùs obscænæ pestes, Acherusia monstra

Diffugiunt : properantque alta se condere nocte,
 Fœda Superstitio, & vultûs non simplicis Error,
 Luxurque, Ambitioque & habendi dira Cupido.
 Quare agite, ô Galli, præsens agnoscite Numen;
 Et pariter Gnati, castæque Parentis amorem
 Cura sit obsequio jam nunc meruisse fideli.

Talia dicentem lux circumfusa repente
 Vestiit Aligerum. Ceu quondam nubis opacæ
 Victor, cærulea purus Sol restat in æthra.
 Olli lux roseo frontem suffecerat igni
 Atque genas : superant geminum duo lumina fidus :
 Tortilibus radiis crines comuntur : at illos
 Bisfenis aptum stellis diadema coercet.
 Ipse manu secto virgam ex adamante coruscet,
 Magnorum effectricem operum, quâ præditus omnem
 Naturam ciet. Hæc sceptrum est, cum legibus æquis
 Componit populos & colla volentia mulcet :
 Si quassante jugum renuunt cervice rebelles,
 Fit inucto, atque rigens immani pondere clava.
 Sed tamen ad placidos usus vis prima, decusque
 Præcipuum. Hac duris largos è rupibus annes
 Elicit : hac signat pacalem nubibus arcum,
 Fatidicisque rotis rutilantia sidera pingit.

Dirigere metu Druidæ : nec tanta caducis
 Fulgura sufficiunt oculis durare tuendo.
 Tum Michaël vultu trepidos & voce benigna
 Compellans : Curas, inquit, secludite inanes,
 Pellite corde metus. Adsum delapsus Olympo
 Tutor ego invictæ gentis : nam Gallica regna
 Ipse mihi Deus, & rerum commisit habenas.
 Et nunc promissos per tot labentia partus
 Sæcula, venturumque innupta è Virgine Regem
 Pandere me jussit, finemque afferre laborum.
 Sic fatus tangit cælesti cuspide marmor,
 Et sacra titulum memorem sub imagine signat :
 ARA TIBI, VIRGO NUMEN PARITURA, DICATUR.

Adjicit in Gallos fidei argumenta futuræ ;
 Divæque auxilio toties servanda periclis
 Sceptra, sciens fatorum, & veri providus auspex.

Hic Geticas acies Noimannus & agmina Rollo
 Usta per arva trahens Carnutum infuderat oris,
 Partheniamque urbem dura obsidione premebat.
 Stant contra cives nequicquam, & mœnibus hostem
 Armati prohibere parant. Ille acrior instat
 Per flammæ, per tela : augment discrimina vires,
 Non oblita suos Virgo patrona clientes
 Rebus in extremis. Vix sacrum attollere signum
 Instituire, repens mavortia pectora terror
 Occupat, inque fugam versæ dant terga phalanges.

Hic dejectus equo, medioque in turbine belli
 Divæ orabat opem non cassâ in vota Philippus,
 Diva videbatur lapsò protendere dextram,
 Majoresque afflare animos. Ille asper in armis
 Instaurat pugnam, Francosque reducit in hostem,
 Vi, ferro, incumbens. Sternuntur fortia leto
 Corpora, Germano restagnant sanguine campi,
 Vixque per exanimùm Mosa decolor exit acervos.

Parte alia fatorum & aviti nominis heres,
 Contemta bellum pro majestate gerebat
 Rex vultu atque animis præstans. Stat Flandria contra
 Sub duce fœdlifrago tristes in prælia cogens
 Eumenidas. Sed enim præsentius æthere Numen
 Virgo aderat Francis. Illa adnidente, rebelles
 Marte cadunt : cadit ipse nefandi fœderis auctor,
 Immanemque animam media inter tela relinquit.
 At pius arma tholo Princeps suspenderat, auro
 Fulgentem galeam, & lorice nobile textum,
 Et leves ocreas, & magnum desuper ensen,
 Munere, Diva, tuo ducti monumenta triumphii.

Non procul ætherius fatali cuspidè pictor
 Horrendam rerum faciem simulaverat. Ecce
 Turbo minax Francis & aheneus ingruit imber,

Exitium mortemque ferens. Jamque agmine facto
 Aufriadæ Aquilæ, conjuratique Leones
 Se prædæ accingunt, rostroque & dentibus instant.
 Tu pacem tantos inter, Rex Juste, tumultus
 Poscebas cælo; & magnæ ad vestigia Matris
 Sceptra reponebas Dominam confectus. At illa
 Sidereum obtendens clypeum tela omnia in ipsos
 Verterat auctores, propriisque oppresserat armis.

Te quoque nobilibus mixtum, LODOICE, tropæis
 Cernere erat. Medio de funere raptus adibas
 Carnutis templum Divæ, & votiva ferebas
 Munera. Vadentem sequitur Regina volucrum
 Pacifico alludens plausu, pennisque coronat.
 Interea flammis invec̄ta curulibus, ædes
 Virgo suas propiùs vocem auditura clientis
 Implebat: furiasque tibi, LODOICE, minantes,
 Duris frænatas vinclis, atque ære gravatas
 Calcabat pedibus. simul Hæresin igne trifulco
 Dite renascentem patrias trudebat ad umbras.

Atque hæc artifice postquam miracula virga
 Depinxit, tandem ex oculis evanuit Ales.
 Tum Druidæ insueto perfusi Numinis haustu
 Poplitibus flexis parituræ Virginis aram
 Amplexi circum sistunt: Dominæque potentis
 Servitio sese famulari lege suosque
 Astringunt. Rursum sacri incenduntur odores:
 Atque illos celeres studio certante ministri
 Thuribus clusos aureis Galilæa tulere
 Mœnia, Reginaque, & adhuc in ventre latenti
 Christo primitias devotæ nomine gentis.
 Hinc amor amboꝝ in Gallos: hinc rebus in arctis
 Certa fides crevit, non defectura nepotes.

AMOR PRODROMUS
 PRO CONCEPTU ILLIBATO
 BEATÆ VIRGINIS
 DRAMA.

DRAMATIS PERSONÆ.

AMOR. PARTHENIUS. GRATIA. NATURA.

PARS PRIMA.

SCENA PRIMA.

AMOR.

AD SUM beata sede radiati ætheris
 Præpes Tonantis famulus. Huc dignas Deo
 Metator ædes, & poli hospitium capax
 Parare jussus venio. Inexpertus labor
 Sedenim volentem terret, & cœpti rudes,
 Conatu in ipso, torpor astringit manus.
 Ego ille rerum conditor, picti artifex
 Prensque mundi: cujus imperium audiens
 Immensa fluxit unda, vastoque ambitu
 Complexa terras, fastui hunc, non brevem
 Campum reliquit: ille fabricator poli,
 Pollente cujus spiritu afflatum chaos
 Effudit astra, seque formosam in diem

E iij.

Nox spissa vertit : velle cui solus labor ,
 Nullaque facere distat à facto mora :
 Hïc artis ac virtutis oblitus tamen ,
 Expersque prorsus consilii , incassum hæreo.
 Theander , audi placidus : obtestor tuum ,
 Quo cuncta cernis , lumen , ut omisi nihil ;
 Sed Numen orbe majus angusto negat
 Spatio teneri. Fas foret iussa exequi ,
 Nisi tantus esses. Commodè huc nobis gradum
 Opemque fert Natura.

SCENA SECUNDA.

AMOR. NATURA.

Nat. Quàm optatus venis !
 Sed cur relicto nunc petis terram æthere ?
Amor. Theander ipse misit : & quæ nos fides
 Hærere lateri semper , ac gressus sequi
 Suadebat , eadem lege non molli jubet
 Abesse. Sedenim dulcis exilii mora
 Brevis futura est. Quin tibi his olim locis
 Deum licebit cernere , & propius sacros
 Spectare vultus. *Nat.* O mihi si quæ dies
 Tam pura ferret gaudia ! ecquando poli
 Terræque dominos dabitur amplecti pedes !
 Mere mea fallunt vota ? sed tanti est tamen
 Errore grato decipi , & solâ frui
 Absentis umbrâ. quippe Naturam potest
 Beare vel sic. *Amor.* Ne tibi plenam invidere
 Felicitatem : spem magis certa decet ,
 Auctore cælo , tollere in majus fide.
 Mihi crede , non hoc gratiæ hærebit gradu
 Amor Tonantis : nec sui usuram brevem
 Dedisse populis , & levi solatio
 Multis luctus , sat erit. In terras pius

Cæli relicta sede migrare, & viris
 Convivere hospes Numine exuto parat.
Nat. Mentēs beatā, cassā materiæ agmina,
 Habere Olympum: colite felices plagas
 Et amœna lucis regna: radiantem pede
 Phœbum superbo premite, & astrorum domos
 Calcate rutilas. Sorte contenta est sua,
 Vestræ nec ultrâ Terra fortunæ invidet:
 Theandrum habemus. Quæ tamen tantum hospitem
 Satis ampla capiet aula? Quod templum Deo,
 Soliumve Regi surget augustum satis,
 Et utroque dignum? *Amor.* Jamdiu incertam coquit
 Cura ista mentem, fateor. at quàm me magis
 Partes in omnes verso, tam fractus magis,
 Expersque resto consili. Occurrit nihil,
 Præter laborem. *Nat.* Si quid hæc possint opis
 Præstare, ferre si quid auxilii manus;
 Habes paratam. Tempa si cælo juvat
 Æquare gemmis aspera, aut latè aureo
 Pariete fuitos arte moliri lares;
 Tibi grata dities India effundet sinus:
 Baccisq; Ganges discolor, flavo & Tagus
 Liquore currens, merita pretiosæ ferent
 Tributa arenæ: tota materies erit
America. Amor. Quid? tu deinde sic speras fore
 Hospitia domino digna? non si omnes simul
 Utriusque mundi detur aggestas opes
 Cumulare in unum: non poli quicquid plagis
 Latet in beatis, si pari possis manu
 Unas in ædes vertere, ornatas satis
 Efficere liceat. *Nat.* Fateor, hospitium Deus
 Sibi esse solus meruit: hîc reperit patrem
 Immensus aulam denique; aliubi exulat.
 Non ista domini decora famulorum tamen
 Obstare voris, & moras sancto decet
 Injicere amoxi. nec Deus merita exigit:

106 JOANNIS COMMIRII
Tua si dedisti, gratus es : facti obiret
Vicem voluntas. *Amor.* Ergo consilium sequor,
Et me labori comparo. *Nat.* Accedam comes,
Si pateris. *Amor.* Ad nos ecce Parthenius venit.

SCENA TERTIA.

PARTHENIUS. AMOR. NATURA.

Parth. Resiste ; quò te ? *Amor.* Quò Dei imperium vocat,
Amorque. *Parth.* Herile non bene imperium accipis.
Vivum parari poscit hospitium sibi ;
Non structa gemmis templa , non solido inclytas
Adamante sedes. quærit animatam domum
Vitæ auctor. Ergo cœpta consilia abjice,
Dictisque mentem adverte. Quò donnum putas
Toto apparatu gloriæ , & latè sui
Splendore cinctum luminis , terras polo
Mutare velle ; falleris. Non convenit
Cum amore tanto tanta majestas bene.
Neque verò Solis fulgur illius ferat
Mortalis acies. Ergo dissimulans Deum,
Puellæ in alvo corpus humanum induet ;
Homines ut ipsos in Deum sortem vocet,
Paresque faciat : tantus in amore est favor.
Amor. Miranda narras. *Parth.* Certa , & ex ipso
mih
Depromta veri fonte. Venturi sciens
Pronœa falli nescia , & cujus pavet
Oracla cælum , voce fatidica id canit.
Nat. Idem ipse , memini , dum vagos mulcet greges ,
Levique citharam pulsat Isaidès manu ,
Cantabat olim pastor , & lato Deum
Vocabat ore. Quid trahis lentus moras
Cælestis Infans , germen æternum Patris ,

Patri æqua soboles ? en tibi castos sinus
 Alumna Virgo pandit, & vitæ parens
 Ardet vocari. Plura cantabat mihi
 Oblita Vates : atque fatales sacræ
 Referebat ortus Virginis, pura Deum
 Quæ ferret alvo. *Amor.* Nunc scio, templum hoc
 sibi
 Theander optat : pareo, jussa exequor.

P A R S S E C U N D A.

S C E N A P R I M A.

N A T U R A.

F A M O S A rerum mater, æternæ potens
 Ministra mentis, gratiæ & formæ artifex,
 Age dextra : laudis magna se pandit seges,
 Sed & laboris. Non novis terræ sinum
 Ornare fertis, atque sideribus pares
 Creare gemmas nunc vacat. Nostræ hæctenus
 Fuit iste ludus artis, & curas modò
 Meruit minores. Hoc opus totam exigit
 Naturam, & ultra si quid ingenium potest.
 Spirans Amori, fœda quem nescit Venus,
 Aula extruenda : Regis æterni domus
 Terrestræ cælum, Numinis vultûs rapax
 Illexque forma ; quæ Deum immemorem sui
 Sit redditura ; quæ mihi quondam imperet,
 Inò obsequentem quæ sibi videat Deum,
 Creanda Virgo est. Hoc age, & præscum decus
 Majore nisu vince. Nil dignum efficis,
 Nisi tale deinde posse desperas opus.
 Huc cuncta formæ munera, huc primas nives,
 Lilia, rosaque prodigâ dextrâ juvat
 Cumulare. Quicquid decoris Hebrææ nurus,
 E vj

Quicquid pudoris, gratiæ, modestiæ,
 Habuere quondam, Virginis prima inclytæ
 Elementa fuerint. Fama sæclorum omnium
 Confluat in unam: sit futurorum stupor,
 Pudor priorum. Sed traho incassum moras,
 Accingor operi. Cor mihi primus labor:
 Dein pulcra moles principem quæque ordine
 Partem sequetur. Finge cor cæli capax,
 Regale, tenerum, mite, magnanimum, pium,
 Et liberale, & igne castifico æstuans,
 Unique Amori pervium. Hic curis procul
 Strepituque, solus otii sacri arbiter
 Sese fruetur plenius, molli & toro
 Capiet quietem. Cor erit æterni torus
 Et sponda Amoris: mollius nusquam cubet
 Divinus Ales. Sed age, formandum est jecur
 Sacri officina sanguinis: rubrum hinc decet
 Manare vitæ flumen, & jugi agmine
 Totos per artus ire multiplici alveo
 Animabilem undam. Curre cælestis liquor,
 Deifice sanguis, purpura in pretium liquens,
 Tinctura Numen. Curre pereuntis salus,
 Et publica orbis vita. Te longo sitit
 Heu! victa tellus æstu, & extremum malis
 Oprat levamen. Finge nunc porro caput.
 Erat os Amoris curia: ingenuâ micans
 Tornix palati purpurâ laquearibus
 Nil invidet aureis. Hic mobili
 Solio recumbet, septa quod duplici ordine
 Iburna cingent; quam viris leges suas
 Mitis dabit tyrannus, & volentibus
 Blanda irrogabit jura. Majestas Deo
 Comes affidebit, & reis placido levans
 Vultu timorem lenitas, & crimini
 Paruisse facilis venia, longæque insolens
 Clementia iræ. Nemo non fisti velit

Mite ad tribunal : scilicet dulces erunt
 Quascumque iudex exiget pœnas Amor.
 Mox idem in oculis ludet ætherius puer
 Lacteola carpens lilia, & castis rosas
 Genis rubentes : fonte dein vivo natans,
 Atque lacrimarum balneo, fervens sinus
 Quod igne faciet. At modò infidias pius
 Venator animis tendet, ac dulces dolos.
 Nec arma deerunt. Nam supercilium dabit
 Arcus, pharetras pupulæ, effusi orbibus
 Radii decoris spicula. His telis Amor
 Indomita corda vincet, & totum jugo
 Supponet orbem. Perge nunc reliqua exequi.
 Sed ecce celerem Gratia huc vertit gradum.

SCENA SECUNDA.

GRATIA. NATURA.

Grat. Profana remove munera : indultum est satis
 Vano color. Scilicet magnum decus
 Nului Tonantis afferet cœno illita
 Lucente facies ? Frontis ostendet nives
 Et lilia rosis mixta, consortes lupas
 Habitura Virgo laudis, & Venerem æmulum ?
 Scelerum Theandri mater exuvias ferat ?
 Decus pudendum tolle : vix probro vacat
 Potuisse pingi. Gratix partes erunt
 Ornare Divam. Majus humano petit
 Cælestis anima munus : offerri nefas
 Quod placeat oculis. Ergo fortunam super
 Felicis aulæ calitumque gloriam,
 Decor est petendus Virgini : puræ decor
 Particula lucis, fulgor umbrarum infcius,
 Lux molis exors, flos inaspecti viris
 Atque anima pulcri : cujus ætherix faces,

110 JOANNIS COMMIRII
Oculusque mundi Phœbus, & picto aëra
Quæ cingit arcu, blandus animorum stupet,
Rudis Iris umbra fuerit. Hoc ipsum tamen
Parum videtur. Numinis totum decet
Offundere jubar Virgini, & vultu sacros
Imprimere vultus. Ore simulabit Deum
Virgo; ac vicissim Virginem referet Deus:
Suique imago mutua alternis erunt.
Nubes liquenti pura sic cælo micat
Adversum opaco lumen excipiens sinu.
Pictore radio gaudet ad vivum aureos
Sol ipse vultus ducere, & propriæ æmulum
Create lucis. oculus ancipiti stupet
Suspensus astro; nec scit ad quos se prius
Convertat ignes: par facit dubium nitor.
Non sic imago montis auditas refert
Jocosa voces; penitus infusum sibi
Ut Diva reddet Numen. Alto nam Pater
Quicquid volutat pectore; hoc felix idem
Breviore cogens ambitu Virgo exprimet.
Semel ore Verbum fatur æterno Deus:
Idem illa repetet, vivaque è terris procul
Resonabit echo. Summus hunc rerum Parens
Natum fatetur: filium & Virgo asseret.
Meus, inquit ille, est; Virgoque excipiet, Meus.
Imago nostri viva; tum Diva occinet,
Imago nostri viva. Succlamat Pater:
Impendo in orbis victimam; Echo victimam
Animata repetet: victimam, curvæ Stygis
Valles remittent; victimam, vastum mare;
Omnisque tellus, victimam, ingeminans canet.
Demum ore masto, Pereat, exclamat Pater;
Pereatque, Virgo voce morienti adgemet.
Sed ista quondam, luce cùm plena micans
Radiabit orbi. Nunc quoque in vitæ gradu
Ortuque primo, Solis æterni faces

Aurora nascens referat. Antiquæ luis
 Procul hinc tenebræ : nescit hæc umbras dies.
 Procul este monstra Tartari ; hæc vos lux fugat.

SCENA TERTIA.

AMOR. GRATIA. NATURA.

Amor. Hoc agite , Divæ : Virginis sanctæ in decus
 Certare pulcrum est , dignaque ambarum gradu
 Ambitio. *Grat.* Noster æmulos nescit labor ,
 Sociosque refugit. *Nat.* At manus famulas feret.
Grat. Opus inquinarent. *Nat.* Gratix ductum se-
 quens

Peccare nequeo. *Grat.* Gratix ductum insolens
 Ministra quondam sprevit. *Nat.* Heu ! culpam gravis
 Sequuta pœna est. Vitia dedidici mea
 Peccando. *Grat.* Sed quid deinde moliri paras ?
 Clarumne tenui lampade illustres diem ;
 Guttâ profundum , calculo terram augeas.
Nat. Probabo amorem : præmium hoc operæ in-
 vides ?

Grat. Cultu probabis. *Nat.* Munera adjungi decer.
Grat. Profana ? *Nat.* Quæ usu Diva sacrabit suo.
Grat. Queis impudica Laïs & Phryne nitent ?
Nat. Queis Juditha castæ gloriam , & fortis tulit.
Grat. Mortalia ista decora Divam non decent.
Nat. Mortalia Deam decora mortalem decent.
Grat. Placet una virtus. *Nat.* Corpore in pulcro
 magis

Placebit. *Grat.* Ut nox Solis illustret jubar ?
Nat. Suasque stellas nox habet. *Grat.* Flos est decor.
Nat. Erit ergo gratus. *Grat.* Est vapor. *Amor.* Thu-
 ris vapor

Adoletur aris. *Nat.* Nix levi minio illita.
Amor. Ille est pudoris proprius , & honesti color,

Grat. Superba cortex. *Amor.* Quæ tegit gemmas
finu.

Grat. Tota illa fœnum gloria est. *Nat.* Fœnum
suos

Habetque flores. *Grat.* Virus est forma, enecat.

Amor. Et ipsa virtus improbos insons necat.

Grat. Alit impudicas illa Cythereæ faces.

Nat. Sol sæpe pestes innocens tetras creat.

Grat. At nostra fucis dona discordant tuis :

I, pinge vultus. *Amor.* Quò fugis ? refer huc pedem.

Nat. Sic immerentes spernimur. *Amor.* Luctum
preme :

Distractam amore vinciam æterno fidem.

P A R S T E R T I A.

S C E N A P R I M A.

A M O R. P A R T H E N I U S.

Amor. **G**R A T I A recessit trepida, naturæ impiis
Sua convenire dona muneribus negans.

Parth. Arcesse utramque protinus. *Amor.* Brevis est
mora.

Parth. Genitale crimen, hoc agis ! per te soror

Discors sororî pugnat, & sociam abnuit

Habere laudis. Nempe Naturæ decus

Omne inquinasti. Floris ingenui nitor,

Serpentis ex quo spiritu afflatus, luem

Cum luce cœpit spargere, & blando intulit

Mortem veneno : tempore ex illo rea est

Oris venustas, atque pendit non suæ

Supplicia noxæ. Feminis grande est probrum

Pulcras videri : formaque à vitio gradu

Vix distat uno. Sic Dei princeps opus

Spiransque imago, sceleris afflatu perit.

Nec in ore pestis hæsit, aut vultus opes
 Solùm impiavit : protinus totum ferox
 Grassata in orbem, cuncta fatali lue
 Corrupt. Illa Floræ & hortorum decus,
 Inermis olim, cuspide & nulla minax,
 Rosa explicabat sponte odoratos sinus,
 Et innocentis copiam flammæ dabat.
 Nunc densa circùm spina crudeli rigens
 Mucrone cupidam prohibet à tactu manum,
 Plagam & minatur : fecit audacem scelus,
 Cædemque docuit. Tempore ex illo quoque
 Infecta pallent lilia, & mæsto nives
 Languore mutant. Et suus gemmis nitor,
 Sua unioni lux perit : virusque habet
 Omnis voluptas. Thura vix aris licet
 Adolere : vix fas Numinis, citra scelus,
 Audire laudes. Inter ardentes preces,
 Et vota pestis gliscit : ac penè impios
 Facit ipsa pietas. Quodque crudele est magis
 Atque lacrimandum, januâ letum subit
 Quâ vita eâdem. Quæ fovet corpus, necat
 Animum voluptas. Si fugas illam, peris :
 Perisque rursus, si datâ exoptas frui.

SCENA SECUNDA.

PARTHENIUS. GRATIA. NATURA.

Parth. Adeste Divæ. Pacis interpres voco
 Ad prisca amoris fœdera. Has dixim sceus
 Invenit iras, odia sublatum auferet ;
 Rursus & sorores junget aterna fide.

Grat. Ergone veniat operis in partem artifex
 Profana sacri ? non feram. *Nat.* Primas tibi
 Concedo partes : adlaborantem manum
 Ne sperne. *Amor.* Dum sic respis Naturæ opes,

Injuriosa es Virgini, & nimio illius
 Amore peccas. Aspice ut mundi Parens
 Tua ipse facta cœpta diverso improbet,
 Dum pulcra pulcris sociat. Astrorum globos
 Et gravida lucis corpora affigit polo:
 Aptoque prudens fœdere ardentem igneâ
 Solem coronâ cingit, & nitido decus
 Adjungit auro. Concha pretiosum micans
 Parit unionem: nec rosas unquam tulit
 Urtica olentes, lilia nec horrens rubus.
 Non habitat humiles pauperis vulgi casas
 Regum propago: nec specu obscuro latet,
 Sed luce gaudet gloria, & quærit diem.
 An fœdus animum carcer & sordens luto
 Cœlestem habebit? mens Deo plena incolet
 Vivum cadaver? Pace sit dictum tua;
 Tuum ipsa munus perdis: & tristi vice
 Ingrata fies Gratia, informi trahens
 A sede vitium. *Grat.* Luce radiantem mea
 Nec forma juvat externa, nec vitium inquinat.
 Similisque Solis lumini, tango lutum,
 Nec ipsa fœdor. *Nat.* Quam lutum nullum inficit,
 Gemmæ inquinabunt? *Grat.* Ille gemmarum nitor
 Blanditur oculis, dum luem menti implicat.
Part. Inocua forma est. *Grat.* Reddidit fontem
 scelus.
Nat. Tolles venenum. *Grat.* Decoris id partem facit.
Part. Tamen Eva fuerat pulcra. *Grat.* Pœnituit
 virum.
Nat. Deus ipse docta pinxerat vultus manu:
 Aus sine sceleris dicere auctorem Deum?
Grat. Purum ipse dederat munus: at mulier malo
 Corrupit usu. *Part.* Femina antiquum nefas
 Meliore fato vertet, ac formæ suum
 Reddet nitorem Virgo. *Quid* dubitas adhuc
 Dare hoc sorori, Virgini, terræ, polo,

Mihi, tibi que ? *Nat.* Si quid evaleant preces,
 Supplicia, lacrimæ. *Grat.* Vincitis : dedo manus.
 Amplectere soror. *Nat.* Vile mancipium voca.

SCENA TERTIA.

AMOR. PARTHENIUS. GRATIA. NATURA.

Amor. O grata amoris vincula ! ô pulcram vicem !
 Ut vos lubens certatim in amplexus pios
 Osculaque ruere cerno ! Nobis hæc Deus
 Prodigia fecit , pace dum vestra decus
 Cumulare certat Virginis , Diva & duas
 Sociare in una quærit. An melior potest
 Vestræ esse fidei testera , aut vinculum arctius
 Utriusque , quàm si Virgo permixtas opes
 In se recondat ? maxima ut detis , tamen
 Majora meruit. *Nat.* Nulla me retinet mora,
Grat. Membra ergo finge digna venturo hospite ,
 Animique regnatoris æqualem manu
 Extrue magistra regiam. Heroum fluens
 Per mille venas sanguis , & totidem ducum
 Intinctus ostro ; fontis & per me sui
 Primo nitore redditus , pulcræ tibi
 Materia cæmentumque sit molis , soror.
 Fac quod neges fecisse , cùm cernes , opus.
 Nos animus ipsè poscit. O quanta Deum
 Sibi portione dividet ! nunquam halitu
 Se largiore pectori humano indidit
 Vitæ creator. Oris huic omnem sacri
 Afflabit auram , spiritu & toto imbuet ,
 Amator operis prodigus. Non sic face !
 Micat è corusca radius , & Phœbo gravis
 Dispellit umbras ; Solis invisi ut jubar
 Mens pura referet. Triadis immensum diem ,
 Et opaca luce spatia penetrabit , sinu

116 JOANNIS COMMIRII
Rapturâ Patris natum, & ambobus parem
Hâustura flammam. Pectus hinc casto flagrans
Ardore, ductus sponte comitabit meos:
Etiam antevertat, sicubi sine me viam
Reperire fas sit. Nullus hîc nebulis locus,
Nullus procellis. Ne levem flatum quidem
Olympus iste sentiet: partem infimam
Pax etiam habebit aurea, & constans quies.
Egô namque totam memet effundam super,
Penitusque menti prodigo lapsu infusam,
Mei esse juris desinens. Formam & vices
Maria sumet gratiæ: etiam gratiæ
Parens feretur. Sed decet cœpta exequi.
Nat. Quodcumque possum offerre jamdudum ardeo.
Amer. Properemus igitur.

SCENA ULTIMA.

PARTHENIUS.

Quò feror? quis me mihi
Eripuit? Hortum cerno cœlesti manu
Atque arte cultum. Plurima hîc florum seges
Et copia omnis narium areolis fragrat,
Oculosque pascit. Ceteris præstat tamen,
Totoque supra vertice elatum premit
Turbam minorem liliûm. Insucto coma
Candore lucens nivibus invidiam facit.
Gazasque olentes calyce formoso explicans,
Vistas novo rubore perfundit rosas.
Sed ecce dirus anguis immensum trahit
Caudæ volumen, sibilis trucibus ferox:
Cui lingua triplex ore fulmineo vibrat,
Cruenta maculis lumina ignitis rubent.
Quò pestis illa verget? ubi ponet minas?
Heu me! omnis atro periit afflatus decor

Serpentis ore : languidum flores caput
Ægri reclinant , vixque reliquias suæ
Tuentur animæ. Proh dolor ! sanctæ locus
Felicитatis horret ingrato situ.
Etiam , nefande , liliū ? hunc tetra lue
Inficere florem tendis ? immanis fera
Siste , & vel uni parce : nec tantum tibi
Permitte crimen. Ludor ? an versa vice
Inferre letum dum parat , * mortem invenit
Inimicus anguis ; & suo morſu perit.
Sic eſt : draconis germen infeſtum necat
Cæleſte Virgo liliū : namque hanc modis
Imago miris & ſacros ortus refert.
Ergo agite , Divam canite victricem Stygis ,
Solamque vitii puram & antiquæ luis.

* Serpentes dicuntur liliū odore exanimari.

IN NATALEM

S. JOANNIS BAPTISTÆ

ELIAS FATIDICUS.

AD ILL. ABBATEM

PETRUM DANIELEM HUETIUM,

Episcopum Sueffionensem designatum.

Vos mihi nunc sacrum natalem, ortusque beatos
 Zacharidæ pueri, quo tota exultat Idume,
 Cui Libani & celsæ salierunt Thaboris arces,
 In numerumque suas Jordanes impulit undas;
 Dicite Cælicolæ. Nam primi nomen, & ingens
 Præscistis longè decus; ignaroque parenti
 Promissæ fato prolis monstrastis honorem.
 Tuque adeo Ifacidum jam felicissima matrum
 E latebris erumpe tuis. Tibi dedecus alvi
 Ista dies, sterilisque senectæ opprobria demit:
 Atque moræ tanto pensat fastidia partu.
 Nec verò tibi consuetos Lucina dolores
 Attulit enixu in primo: nec dulce parentis
 Quæsitum multo tribuit discrimine nomen.
 Sed facili castus solvit se pondere venter
 Sponte sua. Qualis maturus ab arbore fœtus
 Labitur; aut riguis liquefactis nubibus olim
 Ros cadit in terras. Tibi enim, tibi Virgo pudicos
 Fœta sinus, totumque utero complexa Tonantem,
 Adfuit, auxilium felix. Illa oscula nato

Prima dedit ; prima arridens ad pectora preffit ;
 Et tepido teneros artus involvit amictu ,
 Componens cunis ; dixitque faventia verba.

Nec minùs Elysiis sanctorum examina Vatum
 Astiterunt campis : radiato vertice Moses
 Monstrificam quatiens virgam , citharaque decorus
 Jessides , domitique Elisæus terror Averni ,
 Et Regum Amosides genus ; & qui tristia bella ,
 Versasque urbis opes peregrini Euphratis ad oram
 Dum gemit , ah ! liquidas turbavit fletibus undas.

Venit & ignito senior per nubila curru
 Thesbites : blandeque suum complexus alumnum ,
 Præscia venturi fati sic ora reclusit :
 Sancte puer , quo non alius sub luminis auras
 Femineo major nixu , nec carior astris
 Prodiit Adamidum Non te , florente juventa ,
 Consuetis victi illecebris genere parentes :
 Inque tuos ortus partem sibi nulla libido
 Vindicat. Effætos sed quæ succendit amantes
 Cæli flamma fuit , stellisque simillima puris :
 Unde novus fulges aurato Lucifer igne ,
 Antiquam removens noctem mortalibus ægris ,
 Præque tuo veniens optatum lumine Solem.

Sancte puer , non te mollis contagia vitæ
 Crescentem inficient , blando illudetque veneno ,
 Corporibus , pariterque animis damnosa voluptas.
 Sed simul ipse gradu poteris consistere , silvas ,
 Et deserta petes Solymis spelæa relictis.
 Hic mel agreste famem , tristisque sapore locusta
 Pellent , præteriensque sitim solabitur amnis.
 Pro molli pluma , pro stratis murice pictis ,
 Nuda torum præbebit humus , tenerosque camelus
 Intonsis horrens setis malè vestiet artus.

Interea nexu & terrenæ pondere molis
 Libera mens , sedes rutilas inviset Olympi ,
 Unde illi genus : & Cælestum crebra fruetur

Colloquii : Numerque, oculis mirantibus ipsum,
 Hauriet, obrutuque hærebit fixa beato
 Usque inhians. Nec sese urquam divertat ab illo :
 Ni patriæ clamor, jactæque ad sidera voces
 Languentum Ifacidum, & duro sub fasce gementum,
 Numine placato rebus succurrere lapsis
 Continud admoneant, finemque afferre malorum.

Quas autem lacrimas tibi, quæ suspiria mæsto
 Corde trahet, Regem spectandi ablata facultas;
 Virgineo quem clausum utero, sterili ipse parentis
 Ventre latens quæstisti, exultastique reperto?
 Illum inter scopulos, & seræ noctis in umbra,
 Et cum exorta diem mundo reparaverit Eos,
 Voce vocans, Stygii orabis crudele tyranni
 Imperium ruiat, & mortales extrahat orco.

Ast ubi ter denis tandem natalibus ætas
 Fecerit aucta virum; loca silvis avia linquens,
 Carulei, monstrante Deo, Jordanis ad oram
 Consistes, celo venturæ nuncius iræ
 Abramidis: ni mutati commissa retractent,
 Seque suumque refas purgent lustralibus undis.
 Ergo omnis subito instinctu concurret ad amnem,
 Et vacuas Judæa suis mirabitur urbes
 Civibus. Has asper vestis rigor, atque verenda
 Illuvies oris, victu & jejunia duro
 Producta, illicient. Nec amaræ fulmine linguæ
 Interea parces luctantia frangere colla
 * Vipereæ gentis; jamque ab radicibus imis
 Admotam sterili ficu intentare securim.

Quæis Urbis moti Proceres, Patrumque Senatus,
 Promissum oraclis sibi per tot sæcula Regem
 Advenisse ferent: dominumque agnoscere, & ultro
 Sceptra tibi, ac rerum venient permittere habenas.
 Tu constans animi temeraria vota refelles:

* Gerimina viperarum. Jam securis ad radicem posita est.

Nec mentem tibi regnandi tam dira cupido
Inflexet, vetito ut libeat servire favori.

Maeste nova virtute : his artibus ignea ovantem
Astra super feret aurate te gloria curru.

Agnoscis Juvenem, cui caelo allapsa columba
Dat plausum ingentem pennis ; tonitruque sereno
Blanditur, Natum appellans, vox missa per auras !
Mortali Deus, ipse Deus sub corpore Numen
Dissimulans, sacro dignatur gurgite tingi,
Misceturque reis insons. Quid dulcis amantem
Non cogit pietas ! Tu verò perforce iustus
Grande ministerium. Veniet tibi nomen ab illo ;
Baptistaeque aetas mirabitur omnis honorem.

Incesto antè tamen debes crudele tyranno
Ludibrium. Vileo mensas, quas potus equino
Sanguine Massagetes, Hyrcanique accola ponti
Horreat. Heu ! fractos lasciva puella per artora
Emollire gradus, & brachia docta movere
Ad numeros, madida saltatrix sævit in aula :
Turpis & in pretium ludi petit impia mortem
Vatis : marmoreaue caput cervice recisum
Fert disco infandæ gratissima munera matri.
Hæc vultus, primaque oculos in morte natantes,
Oraque, adhuc tacitâ Venerem damnantia voce
Illicitam, digitis tractare innatibus audet :
Dira & pungit acu, vetitos ne turbet amores ;
Terrificamque jubet servare silentia linguam.

Atque hic singultu verba interclusâ relinquens
Thebites, redit Elysiis non lætus ad umbras.

CHRISTO JESU

IN EUCHARISTIA

DE CORDIBUS

TRIUMPHANTI

EPINICIUM.

STERNITE fronde vias & pictis compita velis,
 Spargite ferta manu, date thura, incendite odores:
 Purpurea passim florentes luce fenestræ
 Luxurient, vincantque suis funalia Solem
 Ignibus. In cantus, & verba precantia, voces
 Effundant liquidas pueri, innuptæque puellæ
 Certatim: festi resonent toto æthere plausus:
 Victor adest Deus, ecce Deus. Non qualis opacâ
 Nube vehens olim Zephyros per inane jugales
 Cum tonitru ciet, & tristes denunciat iras
 Gentibus, inque reos cælo gravis ingruit ultor:
 Sed felix placidusque suis, & dignus amari,
 Ingreditur famulas populis latantibus urbes,
 His secum referens pacalis munus olivæ.

O Victor! nam quo potius te nomine dicam,
 Magne triumphati sine vi, sine milite, mundi
 Arbitrator ac princeps? Gravibus non pressa catenis
 Post currus it turba tuos, lacrimosaque Reges
 Agmina felicitis turbant spectacula pompæ.
 Non tibi captivæ dejectis mœnibus arces

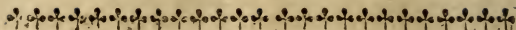
Invidiam, non regnorum fumantia busta
 Conciliant, tinguntque tuas fuligine palmas.
 Sed Pietas comes, & miti Clementia vultu,
 Atque Fides, atque in dubiis certa anchora rebus
 Spes, circum duxere choros. Tibi prævia latè
 Gratia iter sternit, manibus cælestia plenis
 Dona ferens, totasque in vulgus prodiga spargens
 Divitias. Tibi certatim plaudentibus alis
 Siderei alludunt Juvenes: te regia cæli
 Ambit, victorique humeros supponere gaudet.

Præcipuas sedenim reliquis cedentibus ultro
 Implet Amor partes, magni pars ipse triumphi
 Maxima. Non illo quidquam præfente, severi
 Majestas habet, aut tumidi victoria fastûs.
 Quin adeo metuens ne non tolerabile Numen
 Mortales hebetet visus, refringit amicæ
 Oppositu nubis radios, orisque ierenat
 Fulgura, quò fas sit cunctis impune videri,
 Et solos retinet, queis pectora torreat, ignes.

Nec verò his Amor officiis contentus, incermem,
 CHRISTE, manum reddit tibi; ne panire nocentes,
 Ut cupias, possis: adimit quoque luminis usum,
 Crimina ne videas: aures tibi denique claudit,
 Ne pateant jactis ultura in Numina probris.
 Sic te sponte adigis sub vincula: quique triumphas,
 Ipse triumpharis proprio subjectus amori.

O animæ turres, & claustra impervia ferro,
 Ne pudeat portis nunc demum ivisse reclusis
 Sub leges, ipsaque viam fecisse ruinâ.
 Tuque meum pectus, quamquam munimine circum
 Obseptum triplici, superes adamanta rigore,
 Cede Deo, totoque sinu complectere ovanthem.
 Hoc petit, hæc illi est tantorum meta laborum,
 Æternosque feret clemens tibi victor honores.

C O R

IN AMORIS OFFICINA

RENOVATUM.

ADD E fidem Vati, prorsusque his vocibus aures,
 Posteritas, memorique animo mea dicta reponere :
 Mira canam. Piceis nox orbem involverat alis,
 Jamque poli media cursum statione tenebat :
 Cùm subito visa ante oculos discedere late
 Culmina, & immissa compleri luce penares.
 Quaque secans umbras radiato limite sulcus
 Iunditur, aurati faciens commercia mundi ;
 Dius Amor, magnâ fratrum comitante catervâ,
 Improvisus adest. Dependet eburnea collo
 Telorum custos : manus altera sustinet arcum :
 Altera præfixo vibrantem adamante sagittam.
 Et prior : O socii, quid enim mea jura moratur
 Accipere, & domino submittere pectus Amori ?
 Nempe gerit triplex circa præcordia ferrum
 Durus, & à blando nequicquam figitur arcu :
 Iraeta morâ cuspis, solidoque illisa resultat
 In rostrum reditura caput. Quin irrita quando
 Vis petit, & nullis rigor est superabilis armis,
 Ingenio cœtare juvat. Depromite cunctas
 Nunc in opus mecum vires, artemque magistram.

Occupat imperium factis pennata juvenus,
 Nuda caput, vestes cubito collecta revinctas.
 Pars aptare focis sedes, & condere saxo :
 Pars silicem sictu vivacis semina flammæ
 Excudit, & motis certatim ventilat alis.
 Hic parat incudem, tuditesque industrius aptos ;
 Ille lacum fodiens propriis sudoribus implet.

Interea furtim laterum compage soluta
 Dius Amor pectus, nullo cum vulnere, miti
 Scrutatur jaculo, fibrisque innoxius errat;
 Si cor fortè manu demum tractabile flecti
 Se sinat, & tactu saltem propiore moveri.
 Erubuit sperasse Deus: simul angit acuto
 Ungue secans nervos, & vincla tenacia solvit.
 Corque æris rigidum, aut montani roboris instat,
 Protrahit in lucem, sociisque ostentat. At illi
 Protinus ardenti gelidum immerfere camino;
 Irritantque focus pennis, animasque ministrant:
 Admoveret ipse manus operi, massamque rebellem
 Forcipibus stringens uncis, quæ flammae vento
 Vis animata fuit, versat volvitque per ignes,
 Creber, anhelanti similis: domitamque vapores
 Subjicit incudi. Tum fratres ordine certo
 Brachia docta movent, alternisque ictibus instant
 Ad numeros, perguntque rigentem tundere massam.
 Nec mora, nec requies: denso cor verberare tandem
 Flectitur, ac flamma victum superante liquefcit.
 Vicinus, exclamant Juvencs: dominique triumphum
 Ore sonant lato, plaususque ad sidera tollunt.
 At Deus: Haud satis est doctam moluisse per artem
 Cordis, ait, longo duratum frigus ab ævo:
 Quin amet, ac nostris fiat penetrabile telis.
 Accipiensque manu facilem sub pollice ducit
 Materiam; & vario subigens medicamine, miscet
 Tres lacrimas, totidem gemitus, quos flebilis olim
 Expressit Metanœa sinu: precis adjicit imbrem
 Mellifluum, & tenues divini nectaris haustus.
 Denique cælestis rutilo mucrone sagittæ
 Ipse suum nomen, titulumque inscripsit honoris.
 HIC AMOR ÆTERNOS GLACIEM CONVERTIT
 IN IGNES.

Hæc ubi facta, novum lateri cor reddit aperto:
 Et Deus ex oculis superas evasit in auras.

Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side.

S I L V Æ.

211 V E

S O M N U S D E L P H I N I .

DUM compressa silent patriis s. b. legibus
arma,
Sopitúsque alta Mavors in pace quiescit;
Dum populi turbis procul, insanoque tu-
multu-

Otia felices, miti sub Principe, carpunt:
Te quoque concessæ decet indulgere quieti,
DELPHINE. invitat Somnus, succoque madentes
Concutit ambrosio pennas, cunabula circum:
Impatiensque tuis ardet succedere ocellis.
Sed Jocus, & volucer tenerorum Rector Amorum
Stant contrà, grataque excedere sede recusant.
Ille papavereo cunctantes verberare pulsât,
Et pactas servare vices & fœdera cogit
Invitos. Quis enim locus ambitione Deorum
Dignior, aut quem armis potiùs defendere certent?
Tu tanti causa & pretium, Puer auree, belli;
Tu pacem compone, & molles mollior ipse
Junge Deos. Aget excubias cum fratre Cupido,
Atque tuas ambo versabunt ordine cunas:
Dum tepido infusus gremio te Somnus habebit.

Non ille obscœnis mentem turbantia visis
Somnia, pallentesque cava sub imagine larvas;
Sed risus faciles, & læto gaudia vultu

Objiciet, referet lusus nutricis amatae,
Et fractos blaso ore sonos & carmina nota,
Osculaque ah! roseis toties impressa labellis.

En digito premit ora, jubetque silentia nutu
Sigalion. Cernis pretiosam ut serica noctem
Conopea tibi, atque invito Sole, tenebras
Inducunt dites? Sua pulcræ sunt quoque nocti
Sidera, sunt stellæ tenebris: carbunculus ardens
Inpubisque adamas micat, & pura unio luce:
Lilia labentes referunt per cærulea flammæ,
Factura invidiam cælo. Non pulcrius Horæ
Obtendunt Phœbo velum, cum fessus in undas
Reclinat caput, & thalamis se mollibus infert:
Murice quamquam illud, multoque illuserit auro.
Intexens gemmas Thetis, viridesque lapillos.

Dum loquimur, victo Somnus jam corpore regnat,
Oppressitque oculos. Dormi, dulcissime, dormi.
Tempus erit, cum te vigiles sub pectore curæ,
Cum te laudis amor, magnique Parentis imago,
Objectæque animo laurus, bellique tropæa,
Insomnem feras cogent traducere noctes.

Seu contra immitem, renovato fœdere, Turcam
Arma feres, Scythicæque minantia cornua Lunæ
Infringes gladio; (neque enim tibi deinde triumphos
Fas sperare alios) seu toto avertere ponto
Prædonem Numidam, & præcæ Carthaginis arces
Dejecisse voles iterum, magni æmulus ingens
Scipiadæ. Tunc segnem oculis & pectore somnum
Excutes: positus tunc nudo in gramine membris,
Effultusque caput galeâ, longove supinus
Ære super, lituos inter sonitusque tubarum,
Tympanaque, & sævi vesana tonitrua Martis,
Indomitum assuesces raptim mulcere laborem.

At nunc ne pudeat noctes requiescere totas
Atque dies. facili favet omnis Gallia somno,
Inque tuo reperit secunda sopore quietem

Quippe haud desidiâ languens ; turpique veterno
 Marcidus ; ast regno pretiosus , & utilis orbi ,
 Est sopor. Ille tibi succis vitalibus ossa
 Irrigat , & puro perfundit sanguine venas.
 Ille toros , roburque ausis ingentibus æquum ,
 Regalique pares animo tibi præparat artus.

Ut rosa , quæ primi quondam sub tempora veris,
 Tenuis adhuc , necdum cunas egressa virentes ,
 Dormit , vel molli dormire videtur in umbra.
 Jam tamen imperio nata est. Lasciva Favonî
 Gens volitat circum alludens , lenique flabello
 Ventilât , & teneræ sudorem absterget alumnae.
 Pars frondentem agitant spondam , pars oscula li-
 bant.

Ast illi occulto interea Natura labore
 Intus agens vires sensim atque alimenta ministrat.
 Nunc ostrum aspergit foliis , nivibusque decentes
 Temperat ingenuis flammâs : nunc perlinit auro
 Summum apicem , & pulcro crines diademate
 cingit.

Inde sinus grato aspirans perfundit odore.
 Nec mora : vix cælo se tertia rettulit Eos ,
 Atque illam , insignem folio & stipantibus armis ,
 Plebs omnis florum admirans latatur , & ultro
 Reginam flexâ cervice reclinis adorât.
 Auratis sic dum , Puer , & florentibus ostro
 Incumbens stratis , gremiove infusus amatae
 Nutricis somno indulges : tibi dadala rerum
 Impendit genitrix curas , studioque fideli
 Advigilat , properans Heroa absolvere cœptum.

Quamquam ô nequicquam Natura hunc poscat
 honorem

Sola sibi. manet augustos nam prima Parentes
 Laus opere in tanto. Patris ab felicibus ulnis ,
 Matris ab amplexu venient in corpora vires ,
 Inque animum. Insistent studiis certantibus anibo

332 JOANNIS COMMIRII
Mores prole sua dignos, Annaeque nepote,
Induere; ac teneræ totos se infundere menti.
Tu vivos monitus, & magna exempla sequendo,
Majora efficies: geminatis laudibus illos
Quin etiam superabis, utrique simillimus unus.

REGI
DE BATAVIS
TRIUMPHANTI
EPINICIUM.

VICISTI, LODOICE, ipsoque in limine belli,
Exuperas hostisque metus, & vota tuorum.
Præsidii jam nulla fides super: & malè tutus
Intra castra pavor, vel deditioe mereri
Festinat veniam; positis vel turpiter armis
Indecorique fuga, justum vitare laborat
Supplicium. Pauci obsistunt, quos mortis honestæ
Ambitio tangit, sperataque sanguine fuso
Nobilitas. Seri credent. ea facta nepotes?
Nec tamquam vanos strepitus & splendida famæ
Ludibria accipient; quæ nunc Europa ruetur,
Moxque omnis recinet linguis mirantibus orbis?
Audiet Arctôo si quæ deserta sub axe
Zembla riget; si quæ Austrino sub cardine cæli
Gens alios cursus annorum, atque altera novit
Sidera: quæque bibit deprensam in origine Nilum,

Extremique hominum Japones, & inhospita tellus
 Sinarum, & Canadæ regio vastissima silvis.
 Audiet Americæ, vectos maria omnia circum,
 Immensique ausos pelagi se dicere Reges,
 Nostrorum gladiis citius periisse Batavos,
 Quàm se posse peti, per tam longinqua viarum,
 Crediderant. Mora nulla: ruit Rex fulminis instar;
 Et famam antevolans simul affuit, & simul omnis
 Spes liquit trepidos. Solitum victoria cursum
 Nec tenuit. Sed quos terræque marisque potentes,
 Confisosque opibus Regum & socialibus armis
 Viderat exoriens; idem, mirabile dictu!
 Exutos opibus, terræque marique subactos
 Junius excedens vidit: tantæque negavit
 Alterius mensis spatium fortuna ruinae.

O miseri, quæ tanta animos ignavia fregit,
 Ut propè victores imbelli ex hoste triumphum
 Jam pudeat retulisse? Decusne hoc demere Francis
 Mens fuerat: cum structæ opere ac molimine tanto,
 Totque minis murorum, & latis undique fossis
 Incinctæ, primis patuere assultibus urbes?
 At stricto mallent juvenes irrumperè ferro
 Tela inter, flammæque, & plumbi missilis imbrem,
 Orscæam pugnæ auspiciis, turresque Burici
 Disjectas, fractis & propugnacula rostris
 Vesaliæ, totiesque imbutam sanguine Ibero
 Rhinbergam, & Grollæ non expugnabile vallum,
 Atque arcem bifido quæ desuper imminet anni
 Imperitans: & quas non tam mihi dicere prome-
 tum est,

Quàm superare manu fuit, & subvertere bello.

Scilicet hoc illis robur præsentia Regis
 Magnanimi, hos stimulos cuncta in discrimina sub-
 dit.

Et labor eit cursus inhibere & vota ruentum
 Aggressi nando Vahalis transire fluentia;

Atque Ifalæ, Rhenique vado insultare sub armis
 Nec generosa rates virtus pontesque moratur.
 Nempe suus cuique est sonipes simul & ratis &
 pons :

Dum procul adverso sub litore conspicit hostes,
 Festinatque prior fugientum cædere terga.
 Ah ! ne desperans animi, atque occumbere certus
 In pubem egregiam peccet furor ; & malè quarat
 Pugnæ ignominiam, crimenque abolere cruore
 Borbonio ↓ non est captiva Hollandia tanti,
 Ut tot sponte suâ caput objectare periclis
 Heroes certent, ac cæde aspergere lauros.

Sed quid ego victos hominumque artificque la-
 bores

Indomito miror sub Princîpe cedere Francis ?
 Ipsa etiam leges ultrò Natura recepit :
 Et signis, L O D O I C E, tuis addicta fideli
 Conspirare operâ, & socias conjungere vires
 In Belgam tecum potuit voluisse videri.
 Fortunata nimis ! siccas tibi misit ab Arcto
 Cælum hyemes, nimbosque avertit veris aquosi
 Ut tutum præberet iter victricibus armis.
 Sorbuit ipsa lacus, & vastas terra paludes,
 Seque sibi asseruit ; quo te Pattemque mereri
 Ac Dominum posset. Putei amiserunt liquores,
 Et mediis miseros in aquis sitis arida torfit.
 Quique olim Imperii fuerat tutelâ Batavi,
 Nunc fluctu Nereus tumido exitiale minatur
 Naufragium, tibi si renuant parere rebelles.
 Non facient : portisque Amstelia tota reclusis
 Occurret Victori : illam vicina sequentur
 Oppida, prostratæque solo cum turribus arces
 Orantes veniam Tu vincula demere captis
 Gaudebis, L O D O I C E, jugoque exolvere colla,
 Jam placidus, pestoque ultoris nomine, Princeps

C A R O L O
S A N C T A - M A U R O
D U C I
M O N T A U S E R I O .

Cùm Normanniæ Præfectus Rothomagi
exciperetur.

NE U S T R I A frugiferæ Cereri gratissima tellus,
Fœta viris ; cui stant centum cum mœnibus
arces,

Cui portus totum missuri vela per orbem
Litora prætexunt ; torvi Mavortis alumna,
Phœbi eadem studiis, lenique addicta Minervæ;
Pace simul belloque insignem Heroa salutat.

Illâ quidem tristis luctuque obducta recenti,
Et cinere incomtos etiamnum sordida crines,
Principis heu ! cari miserum testatur amorem,
Flebilibusque gemens alternat verba querelis,
Non aliter placitura tibi. Tamen accipit ingens
Casibus in tantis, quâ fas est cumque, levamen ;
Quòd gremio collapsa tuo amplexuque recumbit,
Nec totum leto putat amisisse Parentem ;
Cùm venias patrii affectûs & pectoris heres,
Promittasque alium nobis in Præsîde civem.

Felix sorte sua Provincia ! quæ tibi de te
Judicium Regis, verumque probavit amorem.

Cum permiffa tibi est. Æquos cum conjugē honores
Dividis. Huic Infans, magni spes altera Regni,
Partſque tuæ ejuſdem melior concredita curæ eſt.

Ipfâ ſinu ſacrum fovet officioſa fideli

Depositum : tibi ſe fatum & fortuna reſignat

Publica. Delphirum cuſtedit Julia Francis :

Tu mare Delphino, regnandaque litora ſervas.

Atque illum poſtquam membris florentibus anni

Addiderint vires, nil jam nutricis egentem

Accipies primæ cuſtos rectorque juventæ :

Principis & claras docilem informabis ad artes,

Preſſa Patris monſtrans veſtigia. Nam neque Graios

Sectari ille Duces, nec quos tulit amula Roma,

Dignetur. quamvis Pellæi geſta Philippi,

Et gnati veteres miretur Fama triumphos,

Suppoſtaſque jugo gentes, mundumque minorem

Cæſaribus. Puero L O D O I X magis omnibus unus

Sufficiet : ſeu Martis amet decerpere lauros,

Seu malit capiti mitem circumdare olivam.

Quaſcumque is decorum partes laudumque ſequa-
tur,

† Inde exempla petat : felix genitore magiſtro
Tiro ingens creſcat, factiſque æquare laboret.

Interea tamen annales, & noſtra volutans

Tempora, te pulcræ illectum dulcedine famæ,

Suſpiciet, nondum belli patientibus annis,

Alpinaſ calcare nives, perque invia ſaxa

Eridani ripis ſuccedere : ubi inclytus Hector *

Intutos Roſinani auſus defendere muros,

Auſonium virtute ſua tardavit Achillem.

Hinc Caſalis ruis auxilio, quam miles Iberus

Fulmineo obſeſſam quatiens circum ære tonabat :

Immemor heu ! quantas tibi pro dementibus auſis

* Hector DE MONTAUSIER, qui ad balnea Bormii
deinde caſus eſt, Roſinam obſidente Spinola, fortiffimè
propugnavit.

Deberet pœnas. Jam te Germana prementem
 Agmina, & Austriaco mutantem sanguine Rhenum,
 Regius admirans discet Puer, ut tibi fortes
 Succubere fero tandem certamine Boii;

* Ut servanda tuis Alsatia concidit armis:
 Gaudebitque tuens Aquilas captivæque signa.
 Tum fræno astrictum lustrabit Nerea, & actis
 Clara tuis juga Dunkerkæ. Nunc ille tenacem
 Obsequii, magnisque fidem laudabit amicis
 Prælatam: nunc Sætonicæ sub mœnibus urbis
 Bella leget, vetitoque abductos fœdere cives;
 Captaque vi castella hosti malè prodita Ibero.
 Nec parceret lacrimis (has exprimet æmula virtus
 Et pietas) magnam cernens per vulnera lata
 Ire animam, & pulchra mortem pro laude pacisci.

Hæc & plura legens Rectori plaudet Alumnus,
 Inque tuo propriam laudem sibi quæret honore.
 Et meritò. Neque enim sævi in discrimina Martis
 Cæca animi te vis rapit & temerarius ardor:
 Ut quondam prætenta latronum in tela leones
 Præcipitant. Fortem ducit mens provida dextram,
 Consilioque jubet casus servare secundos,
 Fortunam virtute regens. Nec sola domare
 Corpora scis: animos, quæ maxima gloria, blandos
 Cùm libet, eloquio cogis frænasque volentes.
 Nee te qui cantu Thebanam condidit arcem,
 Saxis ad numeros surgentibus, aut fide duras
 Qui potuit tigres inflectere Thracius Orpheus,
 Æquiparent. Faciles veniunt ad carmina Musæ,
 Otia cùm gravibus juvat intermittere curis.

Nunc illas studiosa suo tibi Neustria mittit
 Nomine: quæ sensus populorum & publica vota
 Voce ferant, cumque officio testentur amorem.

* Sarnensi ad Brisacum pugna, ter congressus, ter curi
 equestri hostium vexillo rediit.

Magna quidem de te nobis promissimus omnes :

- Spem tamen evinces meritis ; solumque querentur
Nil ultrà posse optari , te Præsìde , cives.

CELSISSIMO PRINCIPI

FERDINANDO

EPISCOPO

PADERBORNENSI, &c.

ME novus urget amor : juvat ire & visere sacros
Amisii fontes : qua manet origine flavus
Luppia ; queis Paderæ se mœnibus unda coronet
Nascentem ; quæ famosus riget arva Visurgis ;
* Quos Romana locòs clades & funera Vari,
Et libertati Germanæ erecta trópæa ,
Arminiusque suis sanctum ac venerabile nomen
Nobilitent. Salve , ô cælo gratissima tellus ,
Indigetum ac Regum cunis dignata superbis :
Cui quondam totum complexa potentia mundum
Cessit , & imperii præfagia certa futuri,
Victrices populorum Aquilas fascesque reliquit.

Sed non tantus amor Latii vestigia fastus
Lustrare , & positam Drusorum manibus aram ,
Castraque Saxónico quæ Carolus imbuit ultor
Sanguine , quosque sibi addixit victoria campos ;
Quantum optem magni vultus atque ora tueri
Principis : ille animum pompis magis omnibus unus

† Vide Monumenta Paderbornensia C. P.

Explete, & quoscumque viæ pensare labores
 Sufficiat. Nam quas Naturæ prodiga in ipsum
 Non effudit opes manus; aut quæ præmia virtus
 Non tulit, immensum fortis prægressa favorem?

Si gentile decus, si nobilitatis avitæ
 Quærantur tituli, fumosisque illita ceris
 Stemmata; vix ulli se Furstemberga minorem
 Submittit Domus, ac ipsis se Regibus infert.
 Scilicet antiquo Widekindi è semine crevit
 Cattorum, ut perhibent, felix sub montibus arbor,
 Radicesque egit latè, intexitque beatas
 Angariæ valles umbris & Wespithala rura;
 Sceptraque luxurians torvis metuenda Borussia
 Emisit trunco, & fatales Thracibus hastas,
 Et dominas rerum virgas tulit. Illa coronis
 Implicitas lauros, & frondes miris olivæ,
 Non semel est mirata suis inserpere ramis.

Atque hinc perpetua Heroum per sæcula venit,
 FERDINANDE, tibi series: bellique togæque
 Artibus insignes Frederici: & fortia corda
 Hermanni: ac fidei præcæ jurisque tenaces
 Wenemari: & gaudens pro Religione tuenda
 Exilium tolerare, sacrisque impendere Gaspar
 Magnam animam: Patriæque Patris Theodorus
 honestum

Qui meruit nomen, mitrâ lituoque verendus:
 Atque alii quos hîc longus meminisse viritum
 Sit labor. Hos inter rutilas, ut fulget Olympo
 Astrorum flammis inter Diava minores.

Nam quota pars laudum, si fas numerare, tuarum
 Nobilitas? Apices generisque insignia jactent,
 Quos proprium decus, & justæ fiducia famæ,
 Innitensque sibi, & factorum conscia virtus,
 Deficiunt. Tibi plus debere fatetur Avorum,
 Quàm tribuit, sanguis: pretium acquisivit eundo
 Et fonti acceptum cum fœnore reddit honorem.

✕ Digna tibi imperio facies, & multus in ore
 Majestatis honos: sed qui contentus amari,
 Nil terroris habet. Mens pulcro in corpore regnat
 Pulcrrior. Illam oculi cælesti ardore micantes,
 - Ingeniusque lepos, & non ascita venustas,
 Et sine felle sales, & lactea copia fandi,
 Testantur, rapiuntque hominum mirantia corda.
 Felices! quos affatu dignaris amico,
 Quis depromis opes animo interiore repostas,
 Arcanum ingenii totum & penetrabilia pandens.
 Hic Sophiæ ac Themidis domus, hic Astræa re-
 licta

Consedit cælo, & Regum prudentia custos,
 Innumeræque artes, & clara inventa virorum.

Quas dum miratur juvenili in pectore dotes
 Chisius, ac sese gaudens agnoscit in illis:
 Ilicet arsit amore tui, alternamque petivit
 Promisitque fidem. Cumque alto vertice regni
 ✕ Jam fulgeret apex, & sacrae insigne tiaræ;
 Ille sibi vitæ socium delegit, & ultio
 Amisii è ripis, Romanam accivit in urbem,
 Grande ornamentum Musis Aulæque futurum.

O quoties dum purpureo laudante Senatu,
 Egregios actus Patroni condis, & ingens
 Nomen Alexandri non impare tollis ad astra
 Carmine, suspensis Tiberinus restitit undis,
 Gratatus reduces Germano auctore Camenas!

O quoties sensum ante annos experta senilem,
 Et grave consiliis pectus, rebusque gerendis
 - Mentemabilem, ac cunctos fortem superare labo-
 res,

Te Patriæ invidit Roma, optavitque Quiritem
 Esse suum! Ac ni mors Fabium immatura tulisset,
 Ires jamdudum Latio spectandus in ostro,
 Incluta quod meruit virtus, quod Numina debent.
 Justa tibi, studiisque optat certantibus orbis.

Absenti Padiborna alios decernit honores
 Interea : flagrant pariter te Principe cives ,
 Et Pastore frui. Ne spes ne differ amantum ,
 FERDINANDE , morasque omnes abrumpe , vocatus
 Assensu unanimo , & votis concordibus urbis. ✠
 Quis pompam illius lucis , quis gaudia fando
 Concelebret ? sacro cum rite perunctus olivo ,
 Festivâs inter voces , cantusque tubarum ,
 Cymbalâque , & gratis modulata sonoribus æra ,
 Ibas delubrum ad magnum , soliumque petebas
 Aureus in baculo , & gemmantis tegmine mitræ.
 Credo equidem cineres Patruï exultasse sepultos :
 Felicemque altis Divûm de sedibus umbram ,
 Et spectasse , tuo & lætam applausisse triumpho ,
 Nec verò optatis solùm Provincia sensit
 Respondere fidem : sed spes & vota fatetur
 Inferiora suis , tanto sub Principe , fatis.

Quæ dum Teutonicas miracula fama per urbes
 Dividit , & gratis aures rumoribus implet :
 Arrexi populorum animi , mirusque repente
 Corda incendit amor. Tacitis tua sensibus omnes
 Imperia exoptant : studio præsumit aperto
 Westphaliae caput , & Bernardo læta volenti
 Deligit adiutorem , ac jus dat habere secundum :
 Bernardo , Batavum justo qui Marte rebellem
 Nunc premit , & sævis pavidum circumtonat armis.
 Ille pedo gladium socians , mitræque comantem
 Imbelli obtendens galeam , gens impia quando
 Fas omne abruptit , ferro flammisque refutat —
 Crimina , & eversas Divorum ulciscitur aras.
 Interea calum votis precibusque fatigans
 Poscis opem , ac Superos melioribus addere castris
 Sollicitus curas. Venient ad signa vocati ,
 Ne dubita , victoque dabunt ex hoste triumphum ,
 FERDINANDE , tuis : & quod clementia munus
 Prætulera , pacem adjungent victricibus armis.

Hanc Pietas, & prisca Fides, & casta sequetur
 Relligio. Fugient fraudes, & amica furori
 Hæresis, ora regens mendaci turpia larvâ.
 Cumque olim terras senior, te fiente, relinquet,
 Cælestemque animam cognatis inferet astris:
 Tunc Paderæ, Amisique, jugo devincta sub uno
 Flumina pacatas volvent felicius undas:
 Et FERDINANDI lato cum murmure nomen,
 Insignique ferent Musas trans æquora pompâ.

AD EUMDEM

EPISTOLA.

FERNANDO, Patrem Patriæ quem libera dixit
 Luppia; cui Franci palmas celeremque trium-
 phum;

Hermiones victi pacem debere fatentur:

Dicere quam mallet Commirius ipse, salutem
 Extremis longè Caletum mittit ab oris.

Nescio quod tibi me secretis viribus astrum

Temperat, & ductos per tot discrimina rerum,
 Fortunæque animos arcano fœdere jungit.

Namque mihi insolito quatiuntur pectora motu,
 Et mira capti sensus dulcedine gliſcunt;

Fortè tuum nostras fando si perculit aures,

Incurritve oculis sparsum per carmina nomen:

Carmina quæ grati fundunt tibi plurima Vates,

Quæque ipse æternis dignaris credere chartis.

Nec me adeo ceræ capiunt, & scuta vetustis
 Oblita imaginibus, titulique, & laudis avitæ
 Reliquiæ illustres: nec qui fastigia Regum

Te tollit super, atque ipsis cælestibus æquat
 Pontificalis apex, mitræque insigne decorum,
 Et baculus terris pariter metuendus & orco.
 Sunt hæc magna quidem, meritis & debita, Princeps,
 Dona tuis. Sed non solos fortuna merentes
 Adjuvat: & spreta quondam favor ambitioque
 Plus virtute valent. Tua denique, non alieni
 Quæ sunt juris, amo. Me me rapit igneus ardor
 Ingenii, & puro facundia purior amne,
 Atque expers fuci, & nativo aspersa lepore
 Simplicitas. Qualem tulit ætas aurea Vatum:
 Cum regeret justis Romanum legibus orbem
 Augustus, Pindi Mæcenas regna teneret.

Sanctius his etiam, & nostro pretiosius ævo,
 Quodque ipse ingenii, vel corporis omnibus unum
 Muneribus præfers decus, in tua jura volentem
 Transtulit: eximius morum nitor, & bona mentis
 Sobrietas, pompaque animus non victus honorum,
 Fortunaque sua major, & dignus habere
 Quas contemnit opes: expertaque rebus iniquis
 Sæpe fides: pietasque alto sub pectore fixa:
 Religioque, Dei cultum quæ servet & aras,
 Quaque suum Christo melioribus asserat armis
 Imperium. Cordi religasti hæc vincula nostro:
 Quæ renovas, quoties scalpro perfecta fidei
 Effigies oculis sese mirantibus offert;
 Et placida frontis mihi majestate renidens,
 Permittit simul alternum, & promittit amorem.
 Ergo ego, quando vetor voces audire loquentis,
 Aspectuque frui, calamo confabulor absens:
 Et desiderii pennis in vectus, amœnos
 Nunc lustro Paderæ fontes, & florea rura
 Neuhufii. Musas nunc tecum in valle reductas
 Cantantes, tantoque beatas Præside adoro.
 Et juvat auditos imitando reddere cantus,
 Ac similes tentare modos non viribus æquis.

144 JOANNIS COMMIRII
Nec revocare gradum, caraque relinquere sedes
Possē putem, FERNANDE: aurem ni vellat Aquinas
Austero increpirans vultu, invitumque reducat
In loca fœta situ, & pungentibus horrida dumis.
Jamque vale: feror ingenti circumdatus umbra;
Omnis & ex animo Phœbi lux pulcra refugit.

E I D E M

S O T E R I A,

Cum è periculosissimo dysentericæ morbo
tandem esset recreatus.

QUA S Superis reddam grates pro munere vitæ,
FERNANDE, tuæ? queis Vatum turba piorum
Mecum aras cumulet donis te sospite sospes,
Sublato interitura, simulque premenda sepulcro?
Ipse quidem, tanti cum nuncia fama pericli
Perculit infandis trepidas rumoribus aures,
Extemplo tenebris sensi per lumina obortis
Caligare diem. Coiit formidine sanguis;
Defecere animi, rigitque immobile corpus:
Ut Nioben perhibent natorum strage suorum,
Phineaque aspectâ quondam obriguisse Medusâ.

Membrorum interea vinclis, & mole caduca
Libera mens, quâ certa vitæ tuæ ducit imago,
Ingreditur: celeres amor & metus addidit alas.
Non illam montes, aut plenis flumina ripis,
Æquoreive lacus remorantur. Itæthere aperto:
Fulguris inque modum celsa super astitit arce
Neuhusii. Tunc furtim ipsis penetralibus audax
Irrumpit,

Irrumpit, vigilum nulli observata tuorum.
 Atque ibi languentem, suspiriaque ægra trahentem
 Te videt. Exanguis macies nudaverat ossa,
 Inque tuo vultu pallorque, & plurima leti
 Sederat effigies. Quantum ah ! mutatus ab illo
 Principe eras, vinctum auratâ quem tempora mitrâ,
 Regali & nixum baculo mirantur ovantes
 Delubris populi, & ceu præsens numen adorant.
 Muta metu thalamos cingebat turba medentum,
 Et variis corpus succis, atque arte fovebant
 Præoniâ, incassum. Morbi violentia cunctas
 Herbarum exuperat vires, gliscitque medendo.
 Jamque propinquabat tacito Mors improba gressu,
 Sanguineam quatiens falcem. Tulit obvia contrâ
 Brachia flammatus pulcro Schatenus amore :
 Inque suum avertit letalia vulnera pectus.
 Labitur, & Patroni animam supponere fati
 Latatur moriens. Tum nube incinctus Apollo,
 Ne cari vitam sibi non deberet alumni,
 Venit. Eum longo stipabant agmine Musæ,
 Et Charitum chorus, atque exercitus omnis Amorû.
 Ipse videbaris dextram sentire potentem,
 Auxiliumque Dei. Sensimque redibat in artus
 Et vigor, & primæ robur cum flore juventæ.
 Torckius indigetum templis solvebat honorem
 Votorum reus : & motis ad carmina nervis
 Vatum animos cupida suspensos aure trahebat.
 At lati pulsâ tandem formidine cives
 Certatim dapibus curas, & nectare Iacchi
 Laxant ; nocturnasque incendunt ignibus umbras,
 Atque incompositis referunt spectacula ludis.
 Dum sibi gratantur ; dum te patriæque parentem,
 Custodemque optant producere Nestore vitam
 Longiùs, Euboicæque annos æquare Sibyllæ :
 Excussus plausu sopor, & mens reddita membris ;
 Ac simul effugere oculos regalia tecta ,

Et fontes Paderæ , & Romani limes Aliso
 Imperii. Sed non etiam tua dulcis imago ,
 FERDINANDE , mihi cum somno lapsa recessit :
 Æternum hærebit memori sub pectore fixa ;
 Nec proprios unquam sibi deesse queretur honores,
 Thuraque , floresque , & Musarum carmina munus.
 Illa quidem malè grata , tuisque haud digna referri
 Auribus : at purum domini testantur amorem.
 Nec verò , si Dii vocem & plectra æmula Flacco
 Annuerint , donentque Andinos vincere cantus ,
 Par laudi sperem esse tuæ. Immortalia facta
 Immortalis egent calami : solusque triumphos ,
 Quos meruit virtus , potes æquiparare canendo.

A C A N T H I S N E U H U S I A N A

I N L A U R O N I D I F I C A N S .

A D E U M D E M .

HUNC etiam , FERNANDE , tibi decurro la-
borem.

Provocat en ultro sacræ de vertice laurûs,
Et grato strepitu mea carmina poscit Acanthis.
Carmina mellitæ quis Acanthidi ferre recuset ?
Namque tibi ante alias meruit placuisse volucres :
Solaque regalem volitare impune per aulam
Fas habet. Illa tuo famam quoque debet amori. —
Ergo age ; dumque avium certamina condere versu
Aggredior , facti quæ conscia nuper Hirundo
Uique ab Vestphalicis veniens mihi rettulit oris ;
Ne condire brevi pigeat tua seria ludo.

Vere novo quum se in partus Natura resolvit :
Quum pecus in pratis , liquidis & piscis in undis ,
Et genus alituum celebrat connubia silvis :
Ipsa etiam dulces sensit sub pectore flammæ ,
Et blandum sobolis concepit Acanthis amorem.

Quæritur extemplo thalamis accommoda sedes.
Neuhusii laurus secreto frondet in horto ,
Tenuis adhuc , necdum ramos effusa comantes ;
Jam foliis tamen , & viridi spectabilis umbra :

G ij

Quam docta perhibent olim de fronte cadentem
Principis increvisse solo, & radicibus actis
Sponte sua sensim caput crexisse sub auras.

Exstruit hinc musco & molli lanugine nidum,
Ovaque deponens tepidis super incubat alis.
Nec captat latebras: scit se gaudetque videri,
Fertque palam pullis fidens implumibus escas,
Atque oculos læto garritu invitat heriles.
FERNANDI tutam favor & præsentia reddit.

Vicina insolito miscetur silva tumultu
Interea. Parvi lymphata mente Quirites,
Prædator veluti rostro instet & unguibus uncis
Accipiter, trepidant ramis, nidosque relinquunt.
Improbis æria dat signum Passer ab ulmo,
Attonitasque truci ciet undique murmure turmas.
Illum livor agit, raptaque injuria prolis,
Et metus antiquo ne dejiciatur honore.

Agglomerant sese, confusoque agmine densant,
a Spinus amor Dryadum, b Chlorisque, & c Thraupis,
& d Anthos,
Anthos cornipedum fremitus imitatus equorum;
Versicolorque e Merops, apibus certissima fessis
Pernicies; sumentisque superbo à nomine fastum
f Regulus, ingrati que altrix g Curuca h Cuculi,
Atque, datura suo pœnas pietatis alumno.
Venit & i Ægithalus, k Juncoque, l Rubetraque,
& acri

Auroram increpitans cantu m Fringilla morantem;
Et pectus rutilo n Batis insignita monili;
Argutaque o Melancoryphos non ultima gentis
Gloria; & auditum referens p Linaria carmen.
Nec docilem humanas effingere gutture voces

a Serin. b Verdier. c Tarin. d Bruant. e Mesange. f Roitelet.
g Fauvette grise. h Coucou. i Grosbec. k Bergeronnere. l Rouf-
fete. m Pinçon. n Gorgouze. o Teste noire. p Linote.

^a Byrrhiolam segnīs tenuit mora : nec sua ^b Progen
Deserto tenuit proles jejuna cubili.

Tuque adeo fontes , rivisque sonantia prata ,
Fœtusque ah ! vixdum egressos natalibus ovis
Liquisti , ^c Philomela , gravi perculsa furore.

His aliæ atque aliæ , spretum sine nomine vulgus,
Addunt se socias , quas sit comprehendere versu ,
Et numerare labor. Nota confiditur ulmo ,
Umbroso omne nemus quæ vertice desuper urget ,
Ipsa instar nemoris. Proceres tenuere cacumen ,
Ast humilis plebes imis sub frondibus hæsit.

Tum Passer , cæcum invidia stimulante furorem,
Infert se mediis , rumpitque hæc pectore dicta :
Ite ; an servitii prohibet pudor ? ite volucres ;
Utque decet famulas , sub Acanthide flectite colla.
Tuque adeo tolerare jugum , Philomela , memento :
Et partos cantu , & miræ dulcedine vocis
Ponere jam titulos , fastumque assuesce priorem.
Altera , te melior , regnum sibi vindicat ales.
Vidi egomet , vidi , nec me mea lumina fallunt ;
Marmorea quum se volitans efferret in aula ,
Et folium laurûs sublimi in fronde locaret.

Plura locuturum magno interfata tumultu
Gens avium fremit omnis , & horrida sibila jactat.
Indignum facinus clamant , fontisque piandum
Supplicio. Furit ante alios , & crimen acerbat
Regulus : An plumæ tanta est fiducia pictæ ,
Inquit , inaccessos nobis ut rustica saltus
Incolat , & sedem Floræ intra limina figat ?
Carduus haud longè foliis riget hirtus acutis ,
Unde illi nomen. Grata se jactet in umbra :
Et ^d pecus accessu stolidum defendere certet.

Nec levius crebris iras hinnitibus Anthos ,
Nec levius strepitu Fringilla incendit amaro

^a Pivoine. ^b Hironnelle. ^c Rossignol. ^d *Acanthis asinos odit.*
Plinius l. 10. c. 74.

Vociferans. Quis te volucrum timidissima, nidum
 Victrice in lauro suasit componere inertem?
 Non capit imbelles arbos assueta triumphis,
 Digna que quam solus teneat Jovis armiger Ales.

At Daphnen certè sædo violare puderet,
 Chloris ait, partu. Tadam est exosa jugalem
 Scilicet, & Phœbi renuit connubia virgo,
 Ut furta, indignosque sinu celaret amores.

Jactant passim aliæ convitia; mitior ira
 Luscinia dictis contenta est ludere acutis:
 Immo habeat, per me fas est, Neuhusia Tempe:
 Hic picturatas florum explicet æmula pennas.
 Ne tamen ah! turbet domini importuna quietem:
 Agresti doctas neu carmine vulneret aures.

Non dictis certare vacat, salibusque joculari
 Argutis, Passer ferus excipit: asperet ungues,
 Cui nostrum decus, & communis gloria curæ:
 Gentis & ultorem me justa in bella sequatur.
 Stat nido invisam tota cum prole parentem
 Corripere, & savo penitus discerpere morsu.

Hæc frendens linquit nemus: & simul omnis euntem
 Ponè cohors sequitur magno clangore per auras.
 Jamque adventabant hortis, murumque tenebant.
 Audiit è cavea tum fortè elapsus eburna,
 FERNANDO extremis demissum munus ab Indis,
 Psittacus, egregiæ cui par facundia formæ.
 Et procul, unde animis hæc confidentia, dixit;
 Aut quis præcipites agitat furor, agmine facto
 Irruere, & sacros domini violare recessus?
 At vos ille tamen sedes habitare quietas,
 Et felix donat sub opacis frondibus ævum
 Ducere, securas medicatæ glutine virgæ:
 Missilis & plumbi duos longè amovet imbres.
 Nunc meriti immemores, volucrem quam jure di-
 cavit

Ipsè sibi propriam, frondenti pellere laurûs

Hospitio, diraque exstinguere cæde paratis?
 Si vos nulla loci, nulla & reverentia tangit
 Præsidis; at rostri non evitabile fulmen
 Formidare mei. Miseris succurrere promptus
 Frangere vim novi injustam, & punire superbos.
 His dictis æstus animorum, & sæva remittunt
 Murmura: voxque pavore diu defecit hiantes.

Ecce autem è latebris, quò se, surgente tumultu,
 Abdiderat; medio in cœtu, delapsa repenti,
 Astitit, & cunctorum oculos avertit Acanthis.
 Mirantur faciem egregiam, motusque decoros,
 Florentesque auro pennas, maculosaque colla,
 Et plumam insignem capitis ferrugine & ostro.
 Illa ubi patronum, defensoremque salutis
 Devenerata suæ est; sumtâ formosior irâ
 Orditur: nec abest animosis gratia verbis.

Si mihi cum Milvis prædonibus icta fuissent
 Fœdera; si diros acuissem Vulturis ungues:
 Haud equidem poteram gravius pro crimine tanto
 Pendere supplicium, quàm cui nunc destinor insons.
 Me miseram! insimulor ceu gentis publica nostræ
 Pernicies. Odiis cives hostilibus instant:
 Et mecum innocuam quarunt extinguere prolem,
 Uno ne liceat finem sperare malorum
 Funere. Et ut meritò credar periisse, tyrannis
 Objicitur. Quod enim nobis affingere majus
 Fraus inimica nefas potuit? Per lustra, per agros,
 Hæc vulgò canit, hæc infenso personat ore
 Passer; & invidiæ nomen prætendit honestum.
 Pura tamen vita est, nullique obnoxia culpæ.
 Non sibi vi queritur prærepta cubilia hirundo.
 Non per me teneri mærent laniata Columbi
 Pectora. Quis raptam lites intendit ob escam?
 Quis mihi adulteria & fœdos objectat amores?
 Fraternali quoties rubuerunt sanguine plumæ?
 Applaudit factis ultro sibi Passer in illis.

Sed neque regna peto, nec regis ferre superbum
 Ambitio est nomen. Vano rideadus honore
 Jactet se Trochilus, titulo que ostendet inanes.
 Quarquam si facies, nativæque addita formæ
 Gratia, purpureis si qui nitor extat in alis
 Ceritur; imperium poteram meruisse videri.

Rustica regales sede: im succedere in hortos
 Ausa fui, & laurus in vertice figere nidum.
 Scilicet esse piam scelus est, facinusque luendum
 Sanguine, securum pulvis quassisse mihi que
 Præfidiam. Quis non ista mercede nocentem
 Se cupiat dici? faciunt, quod fecimus, omnes
 Quas maternus amor tangit. Sua pignora tuto
 Ponere cuique loco votum est. Non tutior ulla
 Visa mihi sedes lauro, quæ fulminis expers,
 Et Phœbi, & Phœbo potioris semper amicam
 Numinis est experta fidem. Si nacta fuisses
 Ovorum latebram similem, Fringilla, tuorum,
 Non hodie immitis plorares facta Cuculi.
 Hic mecum recubent quotquot sine crimine nu-
 bunt:

Nec Daphnen metuant partu scelerare pudico:
 Passeris incestus odit, turpesque hymenæos.
 Belligeros nec amat tantum exornare triumphos
 Fronde sua: ingenis & mitibus apta corona est.
 Oscinibus certè non altera convenit arbos.
Quare age, dumetis tandem, Philomela, relictis
 Hic potius libeat teneros evolvere questus.
 Haud invita tuo, faveat modò maximus Heros,
 Meque meamque probet sobolem, gratabor honori.
 Illius ingentes mulcebis carmine curas:
 Consuetis ego blanditiis, lusuque venusto,
Quà licet, obsequio junctum testabor amorem.
 Marè, ubi prima diem radiis recluserit Eos,
 Ibo salutarum, leni specularia circum
 Alludens strepitu: sic dulce abrumpere somnos.

Quumque renidentem lustrabit floribus hortum,
 Occurram pennis plaudens, gremioque recumbam,
 Et blando figam digitis mille oscula rostro.
 Forsitan & raucum discam desuescere murmur,
 Incipiamque aures doctas mulcere canendo.
 Quicquid erit, tua semper avis, FERNANDE,
 manebo.

Sique licet de me quicquam promittere, sacros
 Incoluisse lares, ultro captiva, merebor.

At vos, Sirenes nemorum, mitissima quondam
 Pectora, civili rostrum maculare cruore
 Parcite, & à nobis iras convertite in hostem.
 Improbis infontem conficto crimine Passer
 Obruit; ille suo pœnas pro crimine solvat.

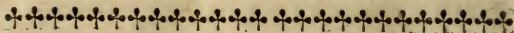
Orantem plausu cuncti exceperere secundo;
 Immeritamque odiis petiisse fatentur iniquis.
 Et jam infensa cohors, mutata mente, ruebat,
 Passeris inque caput furias vertebat & arma.
 Fugerat, & rapidis letum vitaverat alis.

Tum verò ad numeros certatim guttura solvunt.
 Inque vicem gaudent concordì tollere cantu,
 Et domini, & volucris domino felicitis honorem.

Pfittacus ipse prior dat carminis argumentum.
 Tu populis, FERNANDE, tuis amor atque vo-
 luptas:

Tu Vatum omne decus. Per te Germania pacem,
 Ingenuasque colit studiis florentibus artes.
 Vive diu felix, cantus neu despice nostros.
 Sic tua perpetuùm dici mereatur; & usque
 Fortunata tuo se jactet Acanthis amore:
 Prædita sic tanto lætetur munere proles,
 Et pulli pullorum, & qui nascentur ab illis.

D E
 EADEM ACANTHIDE
 FERDINANDO
 PRINCIPI
 SACRA.

REGIS Deorum jactat expertam fidem
 Ales ministra fulminis.
 Debet favori Pavo Junonis suæ
 Intexta pennis lumina.
 Columba Veneri placuit ; argutum tener
 Fovet Cupido Passerem.
 Invisa superis Noctua una se putat
 Satis beatam Pallade.
 Te Corvus ater, Phœbe, te canens Olor,
 Lato ore patronum vocant.
 Tuoque, Mavors, nomine insignem, regis
 Pollente Picum numine.
 FERNANDI Acanthis tuta præsidio, negat
 Egere Düs custodibus.

E I D E M

Cùm Gallus fabula ipsi mitteretur.

BRANDENBURGENSI, & Raymundo Montecucullo

Juratis valido defendere marte Batavos
 Gratulor, ac tecum, Princeps mitissime, lætor
 Turpi, sed prudente, fugâ quæsisse salutem.
 Non quin sint meriti graviores solvere pœnas.
 Post tot amicorum vastata furentibus armis
 Oppida, post aras Divûm spoliataque donis
 Tempa suis, fasque omne tuo in discrimine ruptum :

Est leve supplicium tantùm fuga. Sed levis ira
 Vatis est, nec se gaudet fatiare cruore
 Humano, ingenuis salibus contenta jocari.

Sic lepido imbellem tua nuper acumine Musa
 Perstrinxit Cuculum, prædatricesque catervas,
 Quas egit solo Lodoïcus nomine victor
 Præcipites, velut exorto decedere Phœbo
 Nubila vana solent. Sedenim solatia cladis
 Magna ferunt; chartâ æternâ fugisse legentur.

Nos etiam docti fabellam scribere Phædri
 Exemplo juvat, & volucrum sub imagine ficta,
 Crudeles Regum atque Ducum componere pugnas.
 Hic te Luscinium Gallo admirabere junctum
 Cum Cyeno Anseribus fatali, cumque Columbo
 Milvis exoso raptoribus. Hic quoque plumis
 Exutum propriis Falconem, dum malè sacras
 Vexat aves, patrioque coactum abscedere luco
 Ridebis. Nec te lauri sub fronde pigebit

156 JOANNIS COMMIRII

Accipitri versam in Cuculum exprobrare figuram,
Arguto & raptos ulcisci carmine nidos.

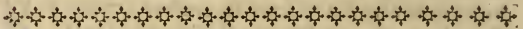
Sed quid ego his autem tua, PRINCEPS, tem-
pora nugis

Detineo? quamquam illæ animum testantur amantis,
Atque probant tua quam penitus sub pectore nostro
Hæreat effigies. Nam te noctesque diesque.

Cogito: te fratris præsentem munere cerno,
Ac videor rotas audire & reddere voces.

O quam tum libeat Neuhusia visere regna
Et fontes sacros! Sed votis fata repugnant.

X Quod licet, officiis anteire fidelibus omnes,
Oblatumque ultro meruisse enitar amorem.

ILLUSTRISSIMO ECCLESIAE PRINCIPI

JOANNI

DE MONTPEZAT

DE CARBON

ARCHIEPISCOPO BITURICENSI;

*Cum NICEPHORUS Tragedia eidem à
Collegii alumnis dicaretur.*

PONE modum curis, paullumque abrumpe la-
borem,

Qui grege te caro super, & custodibus ipsis
Exercet, cunctos vigilantem avertere casus.

Musarum festiva parat certamina pubes
 Muneribus decorata tuis : oculisque vicissim
 Servire, atque animis pia per spectacula tendit.
 Maternis non hîc umbris agitur Orestes
 Feralem tristi funestat imagine scenam :
 Non Medea viri crimen majoribus ulta
 Criminibus : non incesti, genitore peremto,
 OEdipodæ thalami : non piolis sanguine potus
 Tantalides : non Alcidæ labor ultimus, ignis
 Quem meruit. Casto meliora exempla teatro,
 Te spectante, decet mites proponere Musas.
 Si faciunt ludos, ludi sunt Præfule digni,
 Christiadumque oculis. Dat sacræ nobile scenæ
 Argumentum, ipso præfert qui nomine palmas,
 Supposita heu ! misero Nicephorus hostia quondam
 Saproio. Non illo alius contemnere dulces
 Vitæ blanditias, ferroque opponere corpus
 Fortior, & letum pro relligione pacisci.
 Illius & lacrimas, cùm duri pectus amici
 Mollire, antiquamque fidem revocare precando
 Incassum instituet, populus mirabitur omnis.
 Fòrs & erit, quondam ut juvenes crescentibus annis
 Æmula succendat virtus, mortisque decoræ
 Ambitio : & quem nunc imitando effingere gaudent,
 Illum æquare velint, similesque referre triumphos.
 Interea mores, etiam cùm ludimus, æquum est
 Informare pios, magnisque ad fortia facta
 Ducere imaginibus, Christi que accendere amorem.

Sed quid opus tandem veteres evolvere fastos,
 Et peregrina sequi vestigia ? propria virtus
 CARBONUM est pietas, vestraque domestica genti :
 Unde petant morem, quos famæ haud vana cupido
 Sollicitat. Nam seu patriam defendere certant,
 Seu castos ritus, Romanaque sacra tueri,
 Vel pacis tractare artes ; domus omnibus una
 Sufficit. Illa viros pariter fortesque, piosque,

Quos miremur, habet. Morinorum mœnia testor,
 Albanasque arces: ubi quondam sanguine fuso
 Juratam magni Heroës Regique, Deoque
 Signavere fidem. Caleti obsederat urbem

a Sub duce Francigena, fatis melioribus usus

b Austriades. Et jam centum æra tonantia flammis
 Proruerant muros: rupto stant aggere contra
 Hinc CARBO, hinc bellum. Bis vulsis mœnia signis
 Adversæ irrupere acies, bis reppulit illas

Fortis avus. Sedenim non uno vulnere fessæ

Deficiunt dextram vires: cadit obrutus armis,

Victoresque premens prostrato corpore vincit;

Quaque licet, muris subeuntem submovet hostem.

Parte alia genitor Tarnis dum pugnat ad oram,
 Albanoque urget clausos sub monte rebelles;

c Principis ante oculos funus laudantis honestum,

Et cælum pariter miles, martyrque petivit.

Tu quoque claræ inter tot fortia pectora gentis,

Illustre exemplum, & memorabile laudis avitæ

Nomen eras; nisi te pietas adjungeret aris,

Lenibus & studiis, rejecto Marte, dicaret.

Quanquam hîc bella etiã pugna sine sanguine
 virtus

Sustinuit magnis animis, atque intulit ultro.

Seu cùm impubis adhuc docta plaudente corona

Colligeres sophiæ lauros, & pulvere honesto

Sordidus acciperes meritam certamine palmam.

Seu cùm immortalis gladio, & cælestibus armis

Instrueres magnam graviora ad prælia mentem,

Certa sequens Patrum gressu vestigia presso.

Jam tum discebas venturo infringere vires

- Errori, propriis præludebasque tropæis.

Quis dicat quantas cornu Natura benigno

a Rhone.

b Albertus Cardin.

c Ludovici XIII.

In te effudit opes ! quantis proventibus auctæ
 Ingenio crevere tuo ! Cum sanguine venit
 Ducta per immensam seriem Comitumque, Du-
 cumque,

Et dominis etiam terrarum innexa coronis
 Nobilitas. Titulos atavorum insignibus ornas
 Ipse tuis : quæque est aliorum gloria major,
 Hæc in te minima est, Heroïbus esse creatum.

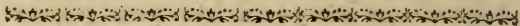
Si dignam imperio speciem vultusque verendâ
 Majestate graves cælum dedit : ipse sereno
 Imperium mollis risu ; metuensque timeri,
 Majestas quod habet fulgur, clementia demit.
 Nulli difficiles aditus : patet omnibus horis
 Janua, nec fandi tempus captare necesse est.

Jam quale ingenii robur, quàm vivida mentis
 Fulget ubique acies, quàm rebus prona gerendis
 Dexteritas, quæ consilii fiducia, nunquam
 Successu frustrata suo ! Prudentia victrix
 Fortunæ, & casûs, æquâ regit omnia librâ :
 Ardua quæque aliis, vel desperata videntur,
 Explicat, & cursus cogit servare secundos.

Res curare suas facer Ordo, Patrumque senatus
 Temporibus duris, regali jussit in aula.
 Plena laboris erat provincia, plena pericli
 Conciliare pedum sceptris, palatia templis ;
 Nec civis violare fidem, nec prodere sancti
 Jura ministerii. Votorum summa fuisset
 Hæc aliis, tam difficili se calle ferentes
 Non titubare gradu. Medio in discrimine vadis
 Intrepidus, Regisque, & Patrum jura tueris,
 Regis apud Patres, Patrum defensor in aula.
 Quodque magis mirum est, partes rationibus ambæ
 Et dixere suis simul, & sensere faventem.

Nec semel hæc perspecta fides, laudataque virtus
 Solemni in cœtu, quo sacro ex Ordine lecti
 Conveniunt de more Patres, cum publica rerum

160 JOANNIS COMMIRII
 Cura vocat. Quoties, Procerum mirante senatu,
 Discordes animos, populisque inimica ferentes
 Consilia, eloquio & facundæ fulmine linguæ
 Fregisti? Quod Volgarum Provincia floret,
 Quod servat leges & municipalia jura,
 Quod gemini sperare audet commercia ponti,
 Munere quod pacis fruitur, quod Regis amore;
 Hoc tua sedulitas illi, & prudentia præstat.
 Hinc illi plausus, hinc te ad fastigia rerum
 Sponte sua ducens favor, & sine crimine prensans
 Gratia: quæque istos tibi sola petivit honores,
 Virtutum ambitio, turpis secura repulsæ,
 Præmiaque exuperans meritis: quæ maxima debet
 Roma tibi, Biturix votis certantibus opat.

GALLUS NUMIDICUS

A D

V. C. HEMERICUM

BIGOTIUM.

IL LA, vides, cortis dominatrix ales opimæ,
 Cæruleis paleis, minioque ardentia multo
 Colla gerens, cristamque ostentans vana minacem:
 Quæ passu ingreditur per gramina lata superbo:
 Expandensque alas, pictæque volumina caudæ,
 Attonitum visu vulgus plebemque minorem
 Territat, & pompa obsequium sibi quærit inani:
 Accola Bætis erat, cui vis invicta Deorum
 Abstulit humanos, mutato corpore, vultus.
 Digna cani res est: tu dictis adjice mentem,

O decus, & nostræ cura, HEMERICE, Thaliæ.

Quà propè Getulum, ponti discrimine parvo,
 Despectat litus meta Herculis ultima Calpe :
 Imperium in populos durum exercebat Alastor,
 Geryonis de stirpe satus : sic fama ferebat,
 Et mores fecere fidem. Vultu horridus atro,
 Nulli aditu facilis : contemnere fuetus amorem,
 Dum metui sciret, sceptro submittere leges.
 Cætera ventosa melior contendere linguâ,
 Quàm pugnare manu : timidofque laceffere fortis,
 Torva virum vix ora ferens. Tamen inclytus armis
 Ille celebratur, tanta inconstantia famæ est ?
 Et volitat longè bello memorabile nomen.
 Conveniunt juvenes diversis partibus orbis,
 Ingentes actus, magnorum exempla laborum,
 Rege sub indomito visuri. Venit & ipse
 Gallicus Alcides, sed non manifestus, & inter
 Confertos latitans. Urebat scilicet illum
 Æmula laus, factisque suis jam noxia virtus.

Excipit hos torva cum majestate tyrannus.
 Utque sibi accedat major reverentia, vultum
 Cæruleis pingit maculis, minioque rubenti
 Inficit in lunam sinuatæ cornua barbæ.
 Dat collo circum tubulis undantia crispis
 Lintea : rugosumque sinus componit in orbem,
 Glutine triticeo saturos, amyloque rigentes.
 Mobileque ad numeros latus & vestigia librans,
 Magnifice ductum à tergo circumspicit ensem,
 Seque admiratur, cultuque superbit in illo.
 Tum graviter spirans, tumido sic ore profatur.
 Discite magnanimi juvenes quam laudibus impar
 Fama meis fuerit, veroque minoribus aures
 Implerit vestras : licèt augeat omnia rumor,
 Et nondum visis mendax fastigia rebus
 Addat in immensum. Non damna veretur Alastor
 Ulla sui decoris : majoremque agnita virtus,

Quàm narrata probat. Vos visa docete nepotes.
 Antè tamen breviter veteres audire triumphos
 Præstiterit. Subdunt animis ingentibus acres
 Facta ducum stimulos, partæque in pulvere lauri.

Ergo rudimenta, & nascentis pignora laudis
 Prima fuere, feros manibus lacerare leones,
 Pressisque immanes elidere faucibus urfos,
 Nudum armis, fidentem animis. Quid Græcia jactat
 Terrorem Nemees Alcidaæ robore victum?
 Plura puer feci. Virtus crescentibus annis
 Ipsa etiam crevit. Mutavi saltibus urbes,
 Aque feris arma in populos victricia verti.
 Hic quoque par fortuna fuit. Vix moveram in
 hostem,

Et jam victus erat: pax & discrimine parvo
 Bella sequebatur, nostrum poscentibus ultro
 Gentibus imperium: pro me rem fama gerebat,
 Vixque omnis Libye pugnam suffecit in unam.

Ergo novos orbis, penitusque reposta profundo
 Regna sub oceano, vixque ipsi cognita Soli
 Quærere consilium est: ne virtus limite mundi
 Æstuet angusto, pigraque in pace senescat.
 Repperimus, sceptris accessit Vesper Iberis:
 Flavescentes auro montes, atque æquora conchis
 Gemmiferis constrata, suis victoribus offert
 Americæ. Sed & hæc, fateor, victoria multum
 Non habuit laudis. Quid enim submittere inermes
 Laudis habet? Peperit justos Europa triumphos;
 Dum, quos sit pulcrum mihi vincere, suscitât ho-
 stes.

Germanos domui: pendit captiva tributum
 Ausonia: infrænes Siculi mea jura verentur.
 Non libuit bellum Geticis inferre pruinis:
 Defensamque gelu, claustrisque nivalibus Arcton.
 Quærere, visa fuit res nostro indigna labore.
 Una jugum sedenim collo quassante recusat

Gallia, luctaturque suis animosa ruinis
Nequicquam. Facit hos animos, redditque super-
bam,

Nescio quis nostræ jamdudum debitus aræ
a Ogmius. Atque utinam campo deprensus aperto
Sustineat mecum iusto contendere Marte!

Ille amens nosset quid vano distet Alastor
Hercule, quàm levibus præstent mea vincla catenis.

Non potuit lentum ulterius cohibere si rorem
Ogmius: & vocem mentis turbante tumultu:
Coram adsum quem pœscis, ait, mactandus ad aras
Victima grata tuas: votivum perfice munus,
Quando tam facilem spondet victoria palmam.
Nec plura his finit ira loqui. Discedere vulgus
Inde metu mutum jubet, & dare libera pressis
Ordinibus spatia, ingenti clamore tyrannum
Increpitans; mediaque ferox consistit arenâ.

Sed non contrà animis & pectore fractus Alastor
Ferre gradum, non ora potest infesta tueri.

Haudque aliter trepidat, quàm sola in valle leonem
Pastor ubi offendit timidus; dum retia damis

Tendit, vel canibus leporem sectatur anhelum.
Genua labant, tremulis pulsu micat artubus horror.

Quid faciat? quo se tanto in discrimine vertat?
Hinc metus, inde pudor studia in contraria pectus

Abripiunt. Pudor est tumido sic ore locutum
Cedere, & ad pugnam non respondere vocanti.

Sed retrahit pavor, & nimium sibi cognita dextræ
Futilitas, miserumque animam postponere honori.

Spem vultu simulat tamen; & quas non habet iras,
Ingenio supplet, naturamque adjuvat arte.

Ter mulsit barbam consueto more minacem,
Terribilesque oculos intorsit lumine fusco

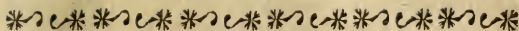
Multa fremens; ter se, nullo prohibente, teneri

a Sic vocabatur Gallicus Hercules, de cujus catenis ex ore
pendentibus vide Lucianum.

Indoluit. Cunctos in opem miser advocat astus
 Incassum, nec enim Alcides avertitur illis :
 Sed pugnae in studio perstat, nec jam ulla moratur
 Foedera : cunctantemque, & supplice voce rogan-
 tem,

Corripit amplexu furiosus Alastora, vique
 Quassatum multa, prono super ipse sequutus
 Pectore humi sternit, genibusque incumbit; & arctis
 Elidens manibus fauces, cum flamine vitam
 Eripit. At gelidum, dictu mirabile! corpus
 Vertitur in volucrem primùm illo tempore visam.
 In rostrum vultus tenuantur: barba rubenti
 Mutatur palea: cristæ pro crinibus extant:
 Brachia luxuriant plumis, & pectora villis:
 Torquis adhuc collo superant vestigia crispæ;
 Concreto sedenim livorem è sanguine duxit.
 Et quia præcluso vox est elisa meatu,
 Non nisi singultus tremulos è faucibus edit.
 Haud tamen ille suos mores cum corpore vertit:
 Quoque vir intumuit, spectatur in alite fastus.

CICURES LUSCINIÆ

tota hyeme cantantes

A D

V. C. LUDOVICUM

PETITUM

POETAM EXIMIUM.

SIRENES nemorum, pennatæ gloria gentis,
 Dicite, Luscinia, quæ cantûs tanta voluptas,
 Dum bacchatur hyems, & terras frigore vexat!
 Ecce omnis raptos arbor nunc luget honores:
 Desertæque suis odiosa silentia silvæ
 Hospitibus servant. Languent merulaque, parique,
 Et dociles sturni, pictis & acanthides alis:
 Et querula solum testantur voce dolorem.
 Dulcibus interea mulcetis cantibus auras,
 Et veris mediâ celebratis gaudia brumâ.
 Nempe meus Daphnis vos excitat: illius ergo
 Rumpitis ante diem blandas in carmina voces:
 Natalesque umbras lucorum & frondea tecta
 Exosa, cultis agitatis in ædibus ævum:
 Scilicet ut mores domini referatis amœnos:
 Illius & miti ingenio vestigia ruris
 Cedant, & quicquid superest feritatis avitæ.
 Dum loquor, ecce fremunt caveis jam classica
 totis,

Et rostro argutos sonitus imitante tubarum
 In consueta vocant se praelia. Martius omnes
 Incendit canor, & sopitum exiuscitat ignem.
 Principio levibus pratentant guttura musis,
 Garrituque rudi. Qualis cum pollice nervos
 Explorat fidicen, confusaque murmura miscet,
 Præludens. Tota mox admittuntur opum vi:
 Et quos quamque usu docuit natura magistro,
 Ore referre modos properant. Amor adjuvat ar-
 tem,

Dulcis amor laudum, & vincendi pulcra cupido.

Atque hæc tristitiam simulans, cum murmure
 anhelò

Ah! fontes dolet amissos, & ruris opaci
 Testatur desiderium: suspiria densa
 Vocem intercludunt, & languiduli singultus.
 Mærentis questus tamen est audire voluptas,
 Et venit à ficto major quoque gratia luctu.

Lætior hæc castum Zephyris enarrat amorem;
 Inclusasque sinu flammæ, & amabile vulnus
 Detegit, impatiens animi. Discrimina vocum
 Mille adhibet, totidemque modos. Nunc sponte
 volutum

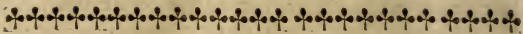
Faucibus ire sinens carmen; nunc gutture rauco
 Infuscans; nunc arguto raptim evibrat ore,
 Conciditque frequens animam, mollitque tre-
 mendo.

Interea socias pudor urit & amula virtus.
 Succensent aliæ, & convitia mutua dicunt
 In numerum, jactantque minas: it pectore creber
 Sibilus, atque aurem stridore lacessit acuto.
 At quarum civilior est discordia, gaudent
 Inter se miscere jocos, blandasque vicissim
 Dicere delicias. Ceu quondam in valle reducta,
 Montibus aut curvis lasciva jocatur imago,
 Offensam geminans vocem, miratur arator

Inscius, & credit Nymphas audire loquentes.
 Garrula non aliter pubes rixatur amicè.
 Succedunt, præeuntque, & jam cantata retractant
 Carmina: perque vices alias imitantur, & iisdem
 Insistunt numeris studio certante; fugasque
 Intexunt, variosque orbes, alterna premendo
 Per vestigia se: donec jam spiritus illas
 Deficiat, medio & cantu frustretur hiantes.

Fortunata cohors, non vos de plebe volantum
 Obscurum cepit genus, aut mortalis origo,
 Indecores. Sed si Samii commenta magistri
 Vera canunt, manes tumulis remeare sepultos:
 His magnorum animas membris inolescere Vatum
 Crediderim, post fata iterum sub lumina missas;
 Musæumque, Linumque, recepta & conjuge lætum
 Orphea, quique olim motis ad carmina saxi
 Arte nova muros urbi circumdedit, & qui
 Delphinas fidibus potuit frænare canoris,
 Atque alios prisca insignes quos extulit ætas.
 Ergo agite, officio dominum recreare fideli,
 O blandæ, procul & tristes avertite curas.
 Nam meruit. Non illo alius per tempora brumæ
 Infestas vobis hyemes & frigora flammis
 Dispulit, aut meliùs venientem molliet æstum.
 Ille etiam dulces escas & pabula nota
 Sæpe manu tulit, & largos sitientibus imbres.
 Nec vos ullus amor nidorum, aut prolis alendæ
 Sollicitat castas, importuniquè hymenæi.
 Nec jam ullus terret medicato vimine pastor,
 Aut serpens rictu, prædatorve unguibus ales.
 Otia sed vobis clemens immunia præstat,
 Carminis & solum officium pro munere poscit:
 Obsequium felix, & libertatis amori
 Anteferendus honos, tali servire magistro.

PSITTACUS

A D

V. C. ANNAM

BIARDUM

IN CARVILLÆUM.

TU quoque carminibus quondam celebrabere
nostris,

Eoæ viridis regnator, Psittace, silvæ :

Quo doctæ gaudent volucres didicisse magistro,

Arguto humanæ imitari gutture voces.

Unde tuæ tamen ordiri præconia laudis

Incipiam? nam dicta aliis jam Vatibus, auro

Circum colla nitens, minioque interlita torquis;

Plumaque nativo superans fulgore lapillos;

Et mille ad Solem quæ sparsa coloribus Irin

Cauda refert; coccoque rubentis gloria rostri;

Blanditiæque, jocique, & herilibus oscula labris

Sueta dari, & sævæ in fures convitia linguæ

Hæc, & plura, quibus justo te, Psittace, tollis

Inter aves fastu, prisce cecinere Poëtæ :

Nos versam effigiem, mutataque membra canemus.

Parnassi sacras furtim penetraverat arces

De levium populo lepidissimus unus Amorum.

Nam forte Idalii nascuntur dispare fratres.

Hos Cytherea parens divino semine leti

Procreat immunes : ast illi humana sequuntur

Fata

Fata nothi, patrioque trahunt à sanguine labem.
 Haud tamen hic gressu pueris cælestibus ibat
 Inferior: par oris erat, frontisque venustas;
 Idem oculis ardor. Non flavis gratia cirris,
 Non brevibus deerat formosa superbia pennis.
 Nec minùs ille etiam jaculis metuendus & arcu,
 Nec rudis ardenti juvenes incessere tæda,
 Si libuisset, erat. Sedenim violentia menti
 Nulla fuit: ludi, nugarumque una voluptas.
 Gaudebat petulante sales aspergere lingua,
 Et grata innocuis incendere prælia dictis.

Ergo ubi se lucis frondentibus intulit audax,
 Nunc vitreos propter fontes lascivus oberrat;
 Nunc super areolas, & odoriferos pulvillos,
 Radit iter liquidum suspensis lubricis alis.
 Nunc manibus totos horti populatur honores
 Præteriens, fertisque comas innectere gestit.
 Sæpe etiam medio libratus in aëre, lauri
 Vel ramo insistens, flores jaculatur; & ipsas,
 Aut violæ, aut croceo calthæ petit umbre sorores;
 Inque caput nimbos, inque ora effundit olentes
 Insultans, factisque jocos scurrilibus addit.

Non tulit ulteriùs puerum regina procacem
 Calliope, meritisque pares imponere pœnas
 Cogitat. Ecqua autem speret ratione fugacem
 Prendere? Fidentemne etiam pernicibus alis
 Captabit? Notos igitur se vertit ad astus,
 Et volucrem aucupio, qua debuit arte, fefellit.

Fortè fuit curva auratus testudine carcer,
 Quem distincta ostro virgarum argentea circum
 Claudebat series: fulgent capita alta pyropis
 Nexilibus; virides prætexunt infima gemmæ.
 Hoc quondam abdiderant victas certamine Picas,
 Servabantque sui monumentum insigne triumphæ

* Ovid. l. 6. Metamorph.

Aonides. Ergo hunc mediis componit in hortis,
 Ambiguaſque fores, & fallax cardine limen
 Occulto inſidians filo ſuſpenderit. At intus
 Calliope flores & poma reponit, Amori
 Incauto illecebras, Quæ ſumma ut ab arbore vidit,
 Advolat in prædam, cavæque irrupit aperta:
 Demens, qui luſtusque ſuos, quodque ipſe parabat
 Exitium ſibi, neſciret! Nam penſile limen
 Labitur extemplo, & nulla referabilis arte
 Cardio viam obſtruxit. Gemuit Cythereia proles,
 Proque ſuis ferò nimiùm ſeſe increpat auſis.

Nec minùs interea, ſi quâ vi clauſtra revellat,
 Nititur. Explorat clathros, & virgea multâ
 Septa manu quaſſans, morſuque & dentibus urget
 Nequicquam. Simul hinc magnis clamoribus ad-
 ſunt

Pierides, gaudentque viciffim illudere, & iras
 Extimulant dictis, & amaræ verberè linguæ.
 Ille truci contrâ obtutu reſpondet, & acres
 Plus oculis quàm voce minas, ni vincla reſolvant
 Protinus, intentat. Sed ſcilicet irrita Divæ
 Verba parum curant: ipſaque in clade ferocem,
 Proque prece & lacrimis, arcus & tela parantem,
 Averſæ meritò captivum in carcere linquunt.

At puer infelix, quando jam exire facultas
 Nulla ſuper, queſtusque diu jaçtarat inanes,
 Nil reſponſuræ nomen genitricis opemque
 Implorans, ſtatuit crudelem abrumpere vitam.
 Utque humerisabilem pharetram de more gere-
 bat,

Telum immite manu (tanta impatientia probri eſt)
 Heu! telum non hos fabricatum promit in uſus.

Ferrumque obvertens nil tale merentia contra
 Pectora: Tu certè vinclis & carcere fœdo
 Eripies, inquit, meque in mea jura repones:
 Nec longuin illudi capto patieris Amori.

Has inter voces letali faucibus ictu
Labitur, inque suo moriens se sanguine versat.

Quem simul ac vidit, (namque hauserat illa fu-
rentis

Clamorem extremum) casu illacrimavit acerbo

Calliope : pectusque manu percussa decorum,

Ungue genas secat, & flavos mæstissima crines,

Inferias puero, superinjicit, atque ita fatur.

Non ego te, testis Dea mater, & ipse loquenti

Frater Amor, tantum sperabam haurire dolorem,

Ut velles telo crudele arcessere funus.

Da veniam, ô si quis sensus post fata remansit,

Errorisque animum memorem ne perfer ad umbras,

Dum queritur, corpus visum est exangue moveri :

Sive fuit lacrimis ea vis, sive oscula crebra

Instaurare animam membris potuere fovendo.

Nec mora, pro puero volucris novus emicat alis

Psittacus : inque Dææ gremium mirantis, & ora

Insiliens, blanda solatur voce ; manumque,

Et tenero in pignus pacis petit oscula rostro.

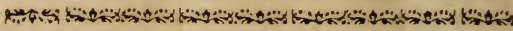
Ille quidem nollet cavea brevior teneri :

Non tamen hanc odit ; nam præscum morte furores

Deposuit. Sed par studium, par lusus, & idem

Garrulitatis amor mutato corpore restat.

HOROLOGIUM

A D

V. C. ÆGIDIUM

MENAGIUM.

MORTALIS NE etiam felix audacia dextræ
 Æternas simulare domos, & legibus æquis
 Sidera constantem cælo modulantia cursum
 Aggreditur, Divûmque operi certare laborat?
 Ecce brevis moles totum comprehendit Olympum:
 Æmula naturæ moles, quâ prædita tellus
 Nil jam Solis eget: neque Lunæ consulit ignes,
 Ipsa suum sibi tempus habens. Namque alite curru
 Quot terram circum volitans Sol conficit orbes,
 Tot gyro brevior imitatrix machina ducit:
 Metiturque viæ spatium, & discrimina signat
 Ortusque, occasusque; aut mundi vertice summo
 Cùm stetit, & radius fugientes contrahit umbras.
 Nec cessare licet, suaque in vestigia ductos
 Flectere jam retro gressus; quin improba voce
 Segnitiam incuset crebrâ, tardosque jugales:
 Seu cælo dicat leges, atque imperet astris.

Sed quis multiplices speret describere motus,
 Aut tam magna sequi miracula posse canendo?
 Ecce rudis plumbi, contorta è cannabe, massa
 Cardine subjecto pendet: vis insita deorsum
 Quam trahit, & sensim nativo prægravis urget
 Impete. Eam contra leviori corpore pondus

Finitis ad extremum nodo religatur. at illud
 Ætherias tantum se fert sublime sub auras,
 Massa suo quantum descendit plumbea nutu.
 Hinc series motus, & inenarrabilis ordo
 Ducitur: hinc totos aptè diffusa per artus
 Vis agitat molem, & certo cum fœdere torquet.
 Trochlea nam spiris circum labentibus acta,
 Tardior ipsa licet, vicinum concitat orbem:
 Atque hic alterius, conferto dente, vicissim
 Urget agens gressus, secumque impellit cundo.
 Ergo ambo rapidus curvo ferat agmine vertex;
 Alterno ni libra moras versatilis unco
 Injiciat, pressisque fugam moderetur habenis:
 Ipsa autem justo tempus discrimine pensat
 Interea; secumque putat, quos lubrica fines
 Accipiant momenta, quadranti quis modus arcto,
 Quantum labentes spatium determinet horas.
 Cumque pererrato jam limite signa ruendi
 Certa dedit, frangoque rotas cohibente minores,
 Admonuit pulso, versis fragor axibus ingens
 Exoritur. Velut æstivam cum Jupiter olim
 Increpuit nubem; vel cum victricibus undis
 Oppositas rupere sonantia flumina moles.
 Effugiunt orbis, indignatique teneri
 Præcipitant, quæ quemque suus vocat imperiis, &
 quæ

Vis plumbi gravior jubet inclinare sequentes.
 Nec mora, turrita respondet ahenus ab arce
 Excubitor; ferroque sonum pulsante per auras
 Ingeminat toties, tabulâ quot in indice tangit
 Virga notas, numerumque horarum cantibus æquat.

Hactenus informes orsus, & nobilis artis
 Pingue rudimentum. Nam posthac doctior ætas
 Expoluit, cultuque novos adjecit honores.
 Nunc picturato labentia sidera mundo
 Artificem justis deducere motibus annum

174 JOANNIS COMMIRII
Suspiciens, Phœbique imitantem lumina flammam
Obliquum per iter bisflex percurrere signa;
Errantemque globum Lunæ, parvosque Planetas,
Alternis dociles modulari lustra choreis.

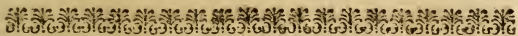
Nunc fictas acies mirabere, sævaque in armis
Agmina præbere infantis spectacula belli.
Stat campo tacitus miles, viresque videtur
Colligere ipse suas, donec vi concitus axis
Signa dedit. Fremuere tubæ, & cava tympana pulsa
Horrifico, stringunt enses, & tela coruscant
Misti equites peditesque: idem omnibus incidit
ardor,

Alternosque ferunt ictus, & mutua densant
Vulnera: mox facta concordēs pace quiescunt.

Sæpe etiam heu! tristis suspensus imagine pompæ
Integros memini spectando ducere soles.
Saturnus, similis leges & jura ferenti,
Fronte oculisque minax solio confederat alto.
Sub pedibus rigidæ fatalia pensa sorores
Carpebant. Mors ipsa aderat, cui falce gravatur
Dextera terribili, librataque pendet in ictum:
Eque viris, fallax quos lætat vita futuri
Immemores, nunc hos oculis, nunc destinat illos.
Supremæ interea miseris Deus arbiter horæ
Metiri momenta, & inevitabile punctum
Ære videbatur pulsato indicere. at illa
Protinus in medios, quæ copia facta ruebat,
Monstratumque caput telo excutiebat acuto.

Vosne hostes somni dicam, queis cura quietem
Rumpere tinnitu, & lucis revocare labores?
An vos, quæ dominis cælata in pyxide clausæ
Gemmantes horas, pretiosaque tempora in auro
Volvitis affixæ lateri noctuque diuque,
Excubiæ vigiles? Nec tu incelebratus abibis
Carminibus nostris, memori dignissime fama
Annule: quem digitis Cæsar regalibus aptum

Scilicet, ingenioque parem, gestare solebat
b Carolus. Ille brevi pala, mirabile visu!
 Currentesque rotas, implexosque orbibus orbes,
 Ponderaque, & justo suspensam examine libram,
 Indice cumque suo vocalia ceperat æra.
 I nunc, & tennes mirari perge quadrigas,
 Græcia, quamque suis navem musca obtegat alis.
 Archytæ jacta ludos, fictamque volucrem
 Cærule mendaci tranantem nubila penna:
 Quæque Syracosii solers industria fabri,
 Naturæque manus victrix miracula finxit.
 Plus quiddam est cælum potuisse includere gemmâ.
 Nunc ego te, ô præses, degendæque arbitra vitæ
 Machina *c*; sub rigido si te spirare metallo
 Non frustra perhibent, sed habet vis dædala mentem:
 Unum oro, & dulci Vates pro carmine posco.
 Parce meo feralem horam properare Menalcæ.
 Sed potiùs relegens tua per vestigia tutsum,
 Fata redordiri, primæque reducere florem,
 Quantum fata Deusque sinent, molire juventæ.
 Ceu quondam magna populi spectante caterva,
 Per denos sublapsa gradus retro umbra cucurrit;
 Ezechiaque suos ævum revocavit in ortus.

HELIOTROPIUM.

ILLUSTRES animæ, quas pulchræ gloria fortis
 Induit in florem, & pictis decus addidit hortis:
 Sidera camporum, terræque parentis amores,
 Cedite; formosumque omnes agnoscite pronis
 Verticibus regem, parvoque assurgite Soli.

b Carolus V. Imperator.

c Sinæ machinam viventem appellant.

H iij.

Omnia Solis habet, nomenque, orbemque, colo-
remque,

Ardentesque auro radios, ignemque serenum

Crinis, & innocua fulgentem luce coronam.

Indidit & motum solers Natura; suumque

Esse dedit terris, visu mirabile! Solem;

Constanti qui lege dies metitur & umbras,

Attonitoque novum deducit tempus Olympo.

Quin & sensus inest flori, occultisque movetur

Illecebris; pulchrosque fovet sub cortice duro,

Quos radiis Sol ipse suis exsuscitat, ignes.

Ergo ubi purpureo reduces oriente quadrigas,

Auratumque videt dilecti sideris orbem;

Ilicet haud dubiis prodit sua gaudia signis.

Quemque modo exanguis mortuum stirpe putares,

Nunc caput attollit nitidum, calycisque reclusas

Pandit opes, fulvumque comæ diadema superbæ

Explicat, & cupidè tendit formosus haberi.

Mox animas efflat molles, pretiosaque amanti

Nubila; particulasque leves de corpore libat,

Ire omnis cupiens, ni votis gleba repugnet,

Innectatque moras. Sed, quod licet, aspiciit illum,

Palliduloque suos vultu testatur amores:

Est pro voce color. Nec amati gratia Solis

Nulla refertur. Et is parili quoque carpitur æstu,

Et flammis calet ipse suis, gaudetque rueri

Quos pinxit radios, seque admiratur in illis.

Ast ubi nulla datur spectandi copia floris,

Et cæco obtutus dirimit nox invida velo;

Ille moræ impatiens, (quid non amor improbus
audet?)

Permeat obstantes nebulas, radiumque fideiem

Mittit ad absentem, notis impressa figuris

Qui sua verba ferat, multam exoptetque salutem,

Admoneatque sui, responsaque certa reportet.

Ipse autem quamquam præmissis interpreti gaudet,

Ni caro tamen aspectu , totaque potiri
 Luce datur , lenta paulatim tabe fatiscit.
 Demittit caput , & post aurea lumina Solis,
 Dedignantem oculum quicquam spectare , tenebris
 Devovet æternis ; nimioque oppressus amore ,
 Efficit ipse suo sibi dives caule sepulcrum.

URANIE

S E U

THEOLOGIÆ

DESIDERIUM.

LYCIDAS. ÆGON.

FORMOSI Lycidas tuftos gregis, & bonus Ægon,
 Ægon ipse iuis malas villosior agnis,
 Noto contiterant in gramine, quâ fugit aspris
 Cautibus elapsus liquido pede dives aquæ fons.
 Dumque omnis luxu grex solvitur, & loca latè
 Concava lascivis resonant balatibus, ipsi
 Stant tristes, lacrimisque humectant ora magistri
 Grandibus. Alternò nec enim contendere versu
 Ut quondam juvat, & tenues infiare cicutas.
 Ah ! nimius miseros angit dolor : impius ex quo
 Nuncius attonitas fando pervenit ad aures.
 Et siluere tamen, dum vinci dura ferendo
 Nequicquam posse sperant mala. Verùm ubi nullam
 Accipiunt legem, & tectus magis æstuat ignis ;
 Tum gemitu laxant iter, indulgentque querelis.

H v

Has venti, & querulo retulerunt murmure lymphæ;
Mæstaque respondit curvis è vallibus Echo.

Lycidas. Pan nemorum custos, & capripedes Satyrisci,

Et Dryadum chorus, & Pastorum numina Nymphæ,
Accipite hæc, memorique animo mea figite dicta.

Si vos à teneris colui puer, & pede casto

Vestras sæpe domos adii: si nocte fereci a

Dum silet omne genus pecudum, genus omne volantum,

Per juga cantando, per frondentes labyrinthos,

Sum vestigia nota alacer gressusque sequutus;

Et plausus audii salientum, & verba notavi:

Quid prodest, quando Uranie me denique temnit?

Graminei colles, & saxa virentia musco,

Antraque, nativoque arquata pumice cryptæ,

Vos testor læta implicitis umbracula ramis,

Ut mihi cura animum depascitur. O ubi soles!

Credo equidem niveis soles tunc ille quadrigis:

Cùm Lycidas studiis juvenilibus iret opacas

Per valles gracili Uranien meditatus avena.

Uranien silvæ, Uranien cava saxa sonabant.

Ipsæ etiam pinus, ipsæ alta cacumina fagi,

Uranie ad nomen, Zephyro plaudente, movebant.

Nunc verò lugent pinus; nunc languida fagi

Dejiciunt mærore cacumina: nec nisi planctus

Devexæ referunt valles, collesque supini.

Et meritò, quando Uranie me denique temnit.

O quoties molli sub gramine fontis ad oram,

Dum crispæ tremulis vibrantur flatibus undæ,

Hæc memini dixisse jocantibus! Ite, Favonî:

Sic vos Chloris amans fertis fragrantibus alas

Innectat, roseoque capillos perpluat imbri;

Ferte illi, supplex Lycidas rogo, ferte salutem,

Et desideria, & mæsti suspiria cordis,

Questusque, & lacrimas, & adhuc improspera vota.

Dicebam ventis. Retulerunt omnia venti :
Sed frustra , quando Uranie me denique temnit.

Huc ades , ô Philomela : tuos nam sæpe dolores
Flens ipse audivi memorantem ; & sæpe vicissim
Ore favens , nostros studuisti audire labores.

Si tibi dulce meum quicquam fuit , ocius alis
Ceruleum per iter delabere , quàm nemus ingens
Hospitibus Musis felices educat umbras.

Hic illam invenies : hic me sua vincula primum
Implicitum tenere ; & vincula ferre juvabat.

Sic dices , Philomela : O docti gloria cœtus ,
Misit me Lycidas ; an adhuc tuus ? Et tamen olim
Ni falsò sibi plaudit , amabas hunc quoque , Diva :
Plurima namque aliis occulta aperire solebas.

Et cum triste vale ferret , complexa sereno
Mulsisti vultu lacrimantem , & dura querentem
Diffidia ; & reditus spe solabere futuri.

Interea fruges jam septima demetit æstas ,
Promissi nec spes reditus tamen ulla refulget.

Quòd si etiam durant fastidia , protinus atro
Indignantem animam præcludi funere cernes :

Inque meo leti tumulo celebraberis auctor ,
Causaque : nam hoc tumuli scribetur marmore
carmen.

URANIE LYCIDAM NIMIUM ASPERNATA PE-
REMIT.

Hæc Lycidas : mistis sic fletibus excipit Ægon.
Ægon. Mutantur pratis sua gramina, fontibus undæ,
Arboribus fœtus. Nec Damon semper easdem
Cogit in arva boves , nec eosdem Tityrus hædos,
Omnia cum mutant , cur non & tædia mutò ?

At vidi cytiso satiari sæpe capellas ,
Et lauri baccis merulas , & nectare fucos.

Nam si apes usque thymo vescatur , rore cicada ;
Nec thymo apem vesci libeat , nec rore cicadam ;
Dulce humor violis , & adultis frugibus æstas ,

Sed neque perpetuis gaudent violaria rivis :
Sole nec assiduo placet arida frugibus æstas.

At mihi non ullis fas est odiosa levare
Interdum vicibus fastidia : protinus idem
Urgetur misero labor , & redit actus in orbem.
Jam quater in silvis pastori fraga leguntur ,
Et toties grato cerasus se pondere curvat ;
Ex quo istos colles & pascua nota frequento
Obdurans. Nec tam lepori sua cognita sepes ,
Nec tam præpetibus frondosa cubilia cervis ,
Quàm mihi sunt notæ Carthaginis, Ilii & arces ,
Ideque , Xanthusque , & pulcro flumine Tybris.
Cantavi toties , quo flebilis Orpheus antro ,
Ah ! miseram Eurydicen , infelicesque hymenæos
Lugeret ; quaque amissas reparaverit arte
Pastor apes. Fauces vox deficit ipsa. Capellæ
Me quoque jam fugiunt , repetiti dum piget illas
Carminis ; atque greges alios , alia arva sequuntur.

Ite , nec invidéo felix pecus , ite capellæ.
Tityrus , aut aliquis Divûm de gente Menalca
Per juga dein meliora , & gramineas convalles
Vos aget , atque novis recreabit cantibus aures.
Tantum , ne nimium placeat sibi ; neu malè nostris
Indutus spoliis , victo velut hoste , triumphet.
Vidi ego dum proprias miratur Silvius uvas ,
Tollere se fastu ante alios ; dein turbine iniquo.
Grandinis æstivæ populatas ingemere uvas.
Vidi ego dum latis Damon se jactat aristis ,
Vicinas segetes contemnere ; dein Jove duro ,
Pleiadis aut casu disjectas conqueri aristas.
Et tu Tityre flave , & tu formosè Menalca ;
Tityre vane animi , Divûm de gente Menalca ,
Fors olim amissos deserto in litore honores
Elebitis , aspicietque altis de montibus Ægon :
Aspiciet , vestro & luctu lætabitur Ægon ;
Quando illum indigna spreveritis sorte jacentem.

Hæc pueri inter se jactabant. Flentibus illis
 Juppiter intonuit cæli de parte sinistra,
 Et paulum luctus tali omine mulsit acerbos.

DAPHNIS

Ad V. Cl. JOANNEM DE VIENNE,
 Abbatem Sancti Martini apud
 Nivernum.

THYRSIS. IOLAS.

THYRSIS Sequanides, & Phœbi cultor Iolas,
 Ambo concordēs animis, sine litibus ambo
 Rivales, ibant soli per devia rura:
 Obliti sociorum: Urebat Daphnidis illos.
 Namque amor assueto violentiūs. Unus in ore
 Daphnis erat, unum spirabant pectora Daphnia.
 In primis cura hæc puerum mordebat Iolam,
 Num placeant illi sua carmina. Nam neque tantū
 Fama juvat, neque laus, quantū tua gratia, Daphni:
 Hæc viridi potiorque hedera, & Permesside lauru,
 Quisq; alii gaudent præcingere tempora fertis.

Devenere, fugax trepido quæ Niveris amne
 Inter populeasque umbras, alnosque comantes
 Murmurat, & Soles undis defendit iniquos.
 Tum sic unanimum Thyrsin compellat Iolas.
 Iol. Cur non, Thyrsi, pari quoniam succendimur
 igne,

Inque vicem nostros fidi conscimus amores,
 Cantamus Daphnin? mulcentur carmine curæ,
 Atque sitis rivis, & opacis frondibus æstas.

Thyrs. An mihi sit quicquam jucundius? aspice
flumen

Daphnidis audito murmur compressit aquarum
Nomine: nec jam ullæ strident per prata cicadæ,
Nec jam ullæ alludit calamis fluitantibus aura.
Daphnis abest: cantus nostros tamen audiet absens,
Audiet, ipse suo gratusque favebit honori.

Iol. Incipe, quandoquidem hîc mollis substernitur
herba,

Alnus & implexis præbens umbracula ramis
Desuper incumbit, lambunt vestigia lymphæ.
Incipe, Thyrsi, meos referam dein ordine versus.

Thyrs. Nymphæ Niverides, qui vos tunc squalor
habebat!

Cùm Daphnis procul hinc ageret diversus ab oris
a Ignoti Vidulæ prope flumina. Nam neque campis
Cultus erat, nec honor pratis, nec gratia silvis.

Flores quin etiam rubigo infederat ipsos,
Et passim hirsutis horrebant vepribus horti.

Ut venit, ut tenet hæc Daphnis loca; protinus agris

- Mutatur facies: horror suus excidit hortis,
Redditus atque honor est pratis, & gratia silvis.

Daphni, tuum rupes etiam sensitse feruntur

Adventum, & duri crevisse in tecta molares
Sponte sua. Ipsa etiam tiliæ licet arida tellus
Protulit, & virides suspendit in aëre cryptas.

Daphnis & arboribus brumas defendere tristes

Insistuit; Daphnis prohibere à floribus Austrum

Ille etiam gratos spinis induxit odores,

Ille etiam rhamno pretiumque & nomina fecit.

Fortunate Senex! hîc inter florea regna

Et saltus lætos mollis tibi ducitur ætas.

Et nunc propter humum nascentia carpere fraga

Gaudes, nunc cerasi rubros legis arbore fortis;

Quæ mittas calathis ad amicos munera plenis.
 Ah! ne caruleus per gramina repserit anguis,
 Innocuasque dapes tristi corruerit aura!
 Ah! ne nectareum libaverit ore cruorem
 Eruca, & virus cum morsu afflaverit atrum.

Fortunate Senex! tibi silvis ecce relictis
 Nocte dieque refert sua carmina dulcis aëdon.
 Te merulæ læto garritu sponte salutant,
 Te rauca celebrant formosæ voce columbæ.
 Omnia, Daphni, tuum tangit decus, omnia honori
 Certatim famulantur: amant namque omnia Da-
 phnin.

Dum pinus montes, dum flumina myrtus amabit,
 Pulcra umbras laurus, soles cyparissus apricos;
 Niveris ad ripam celebrabere. Nec tibi Lethes
 Pocula sunt metuenda. Premat licet omnia Lethe,
 Daphni, tuum nomen fama immortalis habebit.

Iol. Dulce mihi murmur fugitivæ in vallibus undæ,
 Dulce avium plausus, & amabilis aura Favonî,
 Undantes tremulo dum flamine crispas aristas.

Sed neque lymphæ juvat me tantum garrula, plausus
 Nec volucrum, molli nec crispæ flamine aristæ;

Quantum, Thyrsi, tuo deductum pectore carmen.

Thyrs. Jam defueta diu mihi fistula. Vox quoque
 Thyrsin

Conatu sæpe in medio frustratur hiantem,

Quamquam ipsum memini Pana æquiparare ca-
 nendo.

Omnia tempus habent, versus quoque. Terrica
 postquam

Nos habuit Sophie, Musa aversata reliquit.

Sed tu parce, puer, causando ducere tempus.

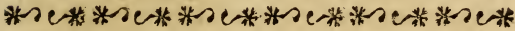
Iol. Daphnin ad astra feramus: amat vos vestraque
 Daphnis

Munera, pastores: illi quoque fistula curæ.

Daphnis & ipse boves Arduenna pavit in alta,

O'ra cum silvis & pax tranquilla manebat :
 Nec miles pecori exitium , nec vincla magistris :
 Ulla minabatur. Non illo tempore quisquam
 Aut melior turbare lupos , aut fallere vulpes :
 Nec melior quisquam graciles inflare cicutas ,
 Aut versus calamis componere. Vos ego , Musæ ,
 Testor , quæ toties illum vidistis agentem
 Faunorum , Dryadumque choros sub montibus altis.
 Nunc etiam , quamvis nive tempora texerit atas ,
 Non oblita seni juvenilia. Sæpe ego Daphnin
 Æstivos vidi cantando condere soles.
 Nec Damon alio fertur didicisse magistro :
 Damon qui potuit mollitas sub juga tigres
 Mittere , & ad numerum salientes ducere tauros :
 Damon qui dubiam fecit tibi , Mantua , palmam :
 Me quoque jam Vatem , si non & fallere tendunt ,
 Pastores perhibent , ex quo illum visere cœpi.
 Quamvis Pirenes , atque Aoniæ Aganippes ,
 Transierint longè mihi pocula : nec juga Pindi ,
 Nec fontes sacros recluserit augur Apollo.
 Pro mihi Pirene , pro fatidica Aganippe ,
 Daphnidis unus amor mentem impulit. Ille medullis
 Cælestem accendit Phœbo præsentior ignem.
 Sed quid , Daphni , tuo sit jam insuperabile amoris ,
 Si valuit sævos moderari pectoris astus ,
 Et præbere animo solatia ? si mihi pulcræ
 Uranies desiderium , & spes tempore sero
 Dilatas lenire , modumque adhibere dolori ?
 Te sine , blande Senex , mihi fuisse tristior ipso
 Vita fuit ducenda : carerent lumine soles ,
 Et saltus umbris , liquidis & flumina lymphis ,
 Hibernoque gelu squaleret odoriferum ver.
 Te sine jam nullus terris superaret Iolas.
 Ut vitis Baccho decori est , ut Palladi oliva ,
 Populus Alcidæ , pulcro sua laurea Phœbo ,
 Tu decus omne mihi. Nec tantum gramine vaccæ ,

Nec thymo apes gaudent, tenera nec fronde capellæ;
 Quantum, Daphni, tuo aspectu latatur Iolas.
 Ergo Liger Tiberi miscetur, Elaver Istro,
 Et Rhodanus Tamesi, & flaventi Sequana Ibero,
 Antè tuæ quàm me capiant oblivia laudis.
 Seu face purpurea terras incendet Eous,
 Seu tenebras referet nox humida; nil nisi Daphnia
 Cantabo. Daphnin silvæ & cava saxa sonabunt,
 Æmula per valles Daphnin modulabitur Echo:
 Æternùmque suis inscriptæ nomina fagi
 Corticibus, Daphnin nostrosque loquentur amores.
Thyrs. Non tibi frustra ignis præcordia tantus adurit.
 Nam Daphnis gemitus, cùm tu discedere velles,
 Et lacrimas fudit, teque amplexatus euntem,
 Hic mecum dilecte mane, mane, inquit, Iolæ.
 Sed jam serus oves sub tecta reducere Vesper
 Admonet: inceptum cras perficiemus honorem.

AD EUMDEM

De Historia Militarium Viarum à NICO-
 LEO BERGERIO scripta.

DUM volucri pennâ Latiarum strata viarum.
 Pastor, obit, captique refert miracula mundi,
 Ipse sibi arte viam mira munivit Olympo:
 Et paribus scriptis Romanum æquavit honorem.
 Obstupui visû; & quamquam spes maxima dictis
 Facta, Vienna, tuis fuerat: mens conscia veri
 Invenit majora tamen, promissaque rebus
 Victa suis ultro agnoscit, gaudetque fateri.
 Quil dicam, unde novæ surgent exordia laudis?
 Ten' memorem egregius Cæci labor, Appia, Claudî;

186 JOANNIS COMMIRII
 Appia Remulidum quondam regina viarum?
 Vel quæ Flaminii te jactas nomine; vel quæ
 Æmilii servas æterno in marmore famam;
 Atque alias, quas dum terram victricibus armis
 Æneada lustrant, decorum monumenta suorum
 Extruxere opere immenso, nec dispare sumtu,
 Cui vix tot census, tot vectigalia latè
 Regnatis populi, & mundum ditione tenentis,
 Sufficerent. Quoties audacibus invida cæptis
 Objecit natura moras; quotiesque labore
 Indoluit victum numen, legesque recepit!
 Depressi montes, æquataque culmina campis,
 Aggeribus valles obductæ & molibus altis,
 Ac jussi substare lacus, perque invia ductum
 Flumina iter, medioque diremtus limite Nereus,
 Ad frænum docilis captivos volvere fluctus.
 Sæpe etiam excisæ rupes, pertusaque saxa
 Fornicibus longis, perque intima trames apertus,
 Viscera petrarum, & cæci penetralia Ditis.

Huc adde egregias culru, spoliisque superbas
 Pyramidas populorum, auctosque insignibus arcus,
 Balneaque, & thermas, & vulgi gaudia, circos,
 Et vota in medio belli discrimine templa.
 Hæc & plura suo spectanda volumine Pastor
 Exhibuit, nullis antè intellecta priorum.
 Et quamquam tritos Latii describere calles
 Aggressus, tamen astra novo sibi limite pandit.

SOL ORIENS.

SOL effert rutilum cælo caput; atque sereno
 Aspiciens terras vultu, mortalibus agris
 Optatæ reddit lucis, cum munere vitam.

Illum omnis merito venientem gaudet honore
 Præverti natura. Færæ, pictæque volucres
 Motibus, & læta, quæ fas est, voce salutant.
 Ipsæ etiam fagi, ipsæ etiam sentire videntur
 Sideris exortum dura sub cortice pinus :
 Ad numerosque movent frondes, & murmure rauco
 Gaudia testantur. Nec dispar floribus ardor
 Incessit. Gratos properant diffundere odores
 Certatim, parvis adolentque vaporibus auras,
 Inque sua dominum venerantur imagine Numen.
 Salve, orbis decus, & cæli pulcherrima lampas,
 Astrosum dux atque pater, quoque omnia cernunt,
 Mundi oculus. Tu naturæ certissima vita,
 Atque animus. Tibi regalem diadema coronat
 Auratis frontem radiis. Te flammeus axis
 Æterno portat cæli per templa triumpho.
 At quocumque pedem felix & lumina torques,
 Continuo alma dies oritur, fugit umbra, tenebræ
 Sub Styga præcipitant, nigra mergitur oceano nox.
 Nec vero flamma Sol deficiente laborat,
 Aut tristi dolet obductos caligine currus.
 Hæc, Phœbe, hæc quæcumque aliena luce coruscant,
 Damna pati metuant Stellæ. Non deficit ignis
 Divinus. Cumque in medio se limite condit,
 Invidia Lunæ, atque objectu corporis atri,
 Creditur amisisse diem; tunc ardet Olympo
 Purius, & Lunæ tenebras, noctemque remittit.

UNDE TANTA POETICI
SPIRITVS CARMINVMQVE VARIETAS.

NESCIS, care puer, quantas Aganippidos undæ
 Esse potestates Pindi regnator Apollo,
 Quàm varios usus voluit. Fons unus in alveos
 Scindit se plures: sed non vis omnibus una.
 Nam facer, erumpens variis siphonibus, humor
 Ora modis Vatum fingit potantia miris.
 Hac Elegos, illa molles de parte Phaleucos
 Continuò ire datum. Tragico volvuntur Iambi
 Cum sonitu; Heroï grandes placido agmine cur-
 rant!

Labitur ad numeros modulatis fluctibus Ode.

Ipsa loci facies oculos invitat euntum,
 Aspectuque suo mulcet. Confurgit in auras,
 Tectorum in medio, geminato vertice rupes
 Structa manu: concha, positisque ex arte lapillis
 Naturam simulavit opus. Longo ordine circum
 Diversa effigies stant, & jaculantur aquæ vim
 Ritu quæque suo largam. Bicoloribus alis
 Fama volans; lauroque caput redimita virenti,
 Ære ciet pugnas, regesque hortatur ad arma:
^a It lituo longè proruprum flumen. At illo
 Mæonii sese properant immergere olores,
 Cumque undis numeros & Martia carmina ducunt.

Parte alia auratis graditur regina cothurnis,
 Scissa comam, laniata genas. Tum cuspide sæva
 Ilia transfadigit. Liquor alto vulnere manat
 Purpureus; verusque potest cruor ille videri.
^b Hinc Tragici potant, mentesque ad grandia fingunt

^a Heroïca Poësis.

^b Tragedia.

Crimina fortunæ cantanda, virûmque labores,
Et magnos rerum fato sub vindice casus.

At Venus in brevibus foccis & simplice amictu,
Sparsaque inornatos crines per eburnea colla,
c Neglecto & cultu formosior, improba gaudet
Jurgia, & insanas juvenum componere lites,
Furtaque, servilesque dolos, vanumque thraſonem.
Subductosque ſeni loculos, dum ſtercit, avaro.
Diſta Deæ ac geſtus taciti mirantur amores.
Illa levi feriens terram pede, prolicuit amnem,
Unde bibunt, queis aut divini fama Menandri,
Aut Libycæ Sirenis honos, præcordia tangit.

d Non procul hinc Satyrum tergo rudentis aſelli
Hærentem aſpicias. Dependet buxea collo
Fiſtula, non paribus creſcens de more cicutis.
Læva quatit virgam, pigrumque urgere laborat
Quadrupedem. Ridet circum læſciva juvenus,
Atque jocis miſero, ſalibusque inſultat amaris.
Ipſe autem naſo rivum, exertoque molari
Eructat duplicem. Naſo qui labitur humor,
Innocuos generat riſus dulcesque cachinnos,
Et quæ qui patitur convicia, credit amari.
At quæ dente putri ſaliens micat unda, colorem
Fellis habet, potu & bilem ſuccendit acerbo.
Proritatque animos, letumque in vulnere linquit.

e Amphion fidibus mulcens delphina canoris
Inde mari vehitur. Glomerant ſe vitrea circum
Numina Tritones, pendentque canentis ab ore
Attoniti. Patulis geminos de naribus efflat
Interea piſcis fontes, pulſatque viciffim
Mumentum citharam plectro. Bibit impigra Vatum
Gens latices, & fatidico ſe proluit haufu:
Tum verò Heroum Superis exæquat honores.

c Comædia.

d Satyra.

e Lyricum carmen.

DE TRANSFUGIO CORDIS.

Amica ad amicum expostulatio.

IS TA quidem vis est. Quid enim committere
tantum

Imprudens in te potui, dilecte Menalca,
Ut mihi cor furto vulsum radicibus imis
Surriperes? hæc Musarum pro munere solvis?

Debueram certè, si mens non læva fuisset,
Præsentire dolos, & quæ me damna manebant:
Cum primùm vultusque nives, capitisque verendam
Canitiem, & signis qui plurimus extat in illis,
Candorem perspexi animi, moresque serenos,
Et come ingenium, & juvenilem pæne senectam,
Doctrinæque capax pectus, Phœboque sacratum
Et Musis, vegetamque effœto in corpore mentem.

Ex illo namque insidias & dulcia tendens
Vincula, cœpisti cordis, blandissime, fluxam
Sollicitare fidem, nōstroque avertere sensim
Obsequio, atque tuas, me dissimulante, vocare.
Sub leges mirâ illecebrâ, ac dulcedine victum.
Ex illo tua perpetuò circumvolat ipsum
Effigies: te nocte vigil, te luce renata
Cogitat, in te uno cura inclinante moratur.
Nec fatis hoc illi est, ni tota à sede revulsum
Ad te exire sui pennâ festinet amoris.
Exeat, inque sinu, quam non reperire priori
Sub domino potuit, capiat felice quietem.

Sed ne te lateat natura, novique clientis
 Conditio ac mores; paucis adverte, docebo.
 Vividus est olli flammæ vigor, ignea virtus,
 Forma que nativo referens in acumine flammam:
 Irrequies motus, tremuloque simillimus igni.
 Ore vomit flammæ, sunt huic quoque pabula
 flammæ:

Infantes flammæ, quas non Venus improba telis
 Succendit, fallaxve aurî nitor, aut mala vulgi
 Gloria; sed sincerus amor, generosaque honesti
 Ambitio, & gaudens luxum nescire voluptas.
 Illos causa eadem nutrit, quæ suscitât, ignes.
 Atque ubi materiem castis ardoribus aptam
 Invenere, huic æternis amplexibus hærent,
 Constantique fide; quam nec longæva vetustas,
 Annorumque vices, nec toto distita mundo
 Corpora dissolvant, nec iniquæ injuria fortis,
 Aut gelidæ noctis frigus, cineresque sepulcri,
 Feralesque umbræ, tristicique oblivia Lethes.
 His tibi cor nexum illecebris, dilecte Menalca,
 Nulla sui sentire potest dispendia amoris:
 Æternæ existent æterno ex fomite flammæ.

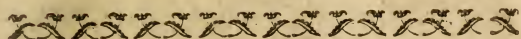
Nec tamen una meum commendat gloria pectus,
 Quod sit ab alterius castis penetrabile telis:
 Urit amore sui multos quoque, nec genus illos
 Indecores, quos hîc longus meminisse viritum
 Sit labor. Ex uno reliquos, tantum instar in uno est,
 Conjicias. Deus, ipse Deus, cui flore micantes,
 Terra sinus pingit nequicquam, optatque videri
 Illius formosa oculis: cui sidera crines
 Auratis comunt radiis: quem Luna fatetur
 Curarum auctorem grato pallore suarum:
 Cujus ab igne calet Phœbus: quem cæcula Thetis
 Ardet habere procum, & votis certantibus ambit
 Incallum: nostri jam pridem flagrat amore
 Pectoris. Huic & delicias, & gaudia cæli,

Gaudia mortales longè exuperantia sensus,
 Interdum partitur, & ubere proluit haustu
 Alliciens, hacque invitans dulcedine tardum.
 Sæpe etiam subiit ingens penetralibus hospes,
 Accubuitque sinu parvo, visusque quietem
 Ejus in amplexu, & felices quærere somnos.
 Aut sacra ipse suos expressit cuspide vultus,
 Infertumque notis nomen pretiosus amator
 Exsculpsit, tacitisque loquentia signa figuris.
 Nec mora, nec modus est: donec cor denique victum
 Exæquet curas, casto & respondeat igni.

Gloria, crede mihi, magna est, dilecte Menalca,
 Rivalem meruisse Deum: quodque omnibus ipse
 Ambiat officii, ultro te tollere murus.
 At quoniam ut Soles geminos, sic bina recusat
 Corda pati Natura, tuum donare vicissim
 Te decet. Unus enim merces æqualis amori
 Est amor, & solo constat bene pectore pectus.

Quàm gratum mihi pignus erit! quæ cura tuendâ
 Tantum depositum non sollicitabit amantem!
 Quos illi cultus & religionis honores
 Non referam, gratus Musis Phœboque sacerdos!
 Victima erunt lacrimæ, & dulci suspiria questu
 In numerum sociata, & gaudia mista dolori,
 Ipse comam lauri redimitus fronde nitentem,
 Concipiamque preces & non improspera vota.
 Quæ, si nec surdum est, nec duro durius ære,
 Audiet, æque sinu nolet discedere nostro.

MUSICI

METAMORPHOSIS

IN LUSCINIAM

A D

V. CL. JOANNEM

HAMELIUM

CANONICUM ET ARCHIDIACONUM

·ROTOMAGENSEM.

HARMONIÆ claro Phœbi de semine proles
 Unica Luscinus quondam fuit ; omnia patri
 Persimilis, roseos vultus, & eburnea colla,
 Et flavos crines : vocem de matre ferebat.
 Seu pharetram, atque humerisabilem suspenderat
 arcum :

Phœbum arcu, & sumpta jurasses. stare pharetra.
 Seu nervo impulerat volucres stridente sagittas ;
 Continò justæ feriebant signa sagittæ.
 Non tamen hæc tantum, quamquam hæc quoque
 jure placebant ,

Quantum vox puero placuit sua. Prima voluptas,
 Primus amor vocis. nec erat felicior alter

Et canere, & docto moderari pollice chordas.

Harmonic scires illum didicisse magistrâ.

Quin adeo, ut perhibent, materna lapsus ab alvo,

Impulit in numerum teneris vagitibus auras.

Cumque olim mæsto suspiria corde trahebat,

In numerum gemitus, suspiriaque ægra cadebant.

O quoties cunas circumstetit agmen Amorum,

Infantis placidam gaudens turbare quietem,

Et dulces iras, & jurgia grata mereri!

O quoties Nymphæ violas & cana tulere

Lilia, textilibusque onerarunt poma canistris;

Blandum avidæ risum, lenesque movere cachinnos!

Hinc ubi florentes adolefcere cœpit in annos,

Et voci vires, & naturæ addidit artem:

Tum Phœbo invidiam fecit, potuitque videri,

Judicibus Musis, Phœbum superare canendo.

Vos, ô aërii montes, vos conscia testor

Flumina, & umbroso nutantes vertice silvæ;

Carminibus nam sæpe suis parere cœgit

Luscinius, jussitque aliò migrare volentes:

An lyra Threïcii fuit imperiosior Orphei?

Illo Naiades, illo psallente Napææ

Continuere vagos ripis sine murmure fluctus.

Et multæ optabant juveni placuisse: sed Echo

Hunc sibi præ cunctis meritò deposcit honorem,

Echo Hamadryadam pulcherrima. Viderat illum;

Et pariter vultu, pariter dulcedine vocis

Arserat: ingenium nec dissimulabat amorem.

Ergo pedem quocumque tulit, cantantis ab ore

Pendet amans Virgo. Sive is vagus errat amœnas

Per valles; gelido seu frigora captat in antro,

Æstivosque fugit soles; seu margine fontis

Gramineo recubans nervos impellit & undas:

Echo hæret lateri; sequiturque audita fideli

Plectra sono, paribusque modis æquare laborat.

Audiit has Faunus vicini è culmine montis

Delicias, magnoque furens exarduit æstu.
 Nam sibi præ Nymphis Echo silvestribus unam
 Sperabat thalamo Faunus sociare jugali:
 Et sæpe huic calamis surdas ludebat ad aures,
 Sæpe incomposito referebat carmine curas.
 Addiderat precibusque minas, & fletibus iram:
 Virgineum si fors posset mollire precando,
 Vel superare metu pectus. Sed nescia flecti
 Nympha procum ridet: gemitusque precesque su-
 perbo

Fastidit vultu, furias nec curat amantis.
 Mollem quippe animum formosior ignis adurit,
 Nec jam alias victo potis est admittere flammam
 Pectore. Luscinius placet unus, & unus amatur.
 Ah! quid agis, Virgo? Deus est quem despicias, asper
 Est Deus, & frænos docilis laxare furori.
 Sed surdus nil audit amor: securaque pœnæ
 Mortali præferre Deum non sustinet Echo.
 Ipse autem impatiens iræ, impatiensque repulsæ:
 Ergo nescio quis Fauno præponitur, inquit,
 Speratosque intercipiet fidicen hymenæos?
 Sentiet ille tamen quem tu mihi, perfida, præfers;
 Sentiet, & dura fastidia morte piabit,
 Contemptusque tuos. Nostri solatia certè
 Ista doloris erunt, quod non poteris amato.
 Sunt Dryades silvis aliæ, sunt Naiades undis,
 Nec formâ indecores. Unam cur millibus amens
 Antefero? non est Echo me iudice tanti.

Talia flammato secum sub pectore volvens
 Ingreditur lucum Capripres: ubi fontis ad oram
 Gramine sub viridi pat lene sedebat amantum,
 Demulcers curas cantu, mollesque vicissim
 Ad sua suspirare docens suspiria chordas.
 Quos simul ac longè ferus aspicit, avia pulsans
 Horrendo fremitu juga, convallesque supinas:
 Et video, exclamat, vestrum mea probra furorem,

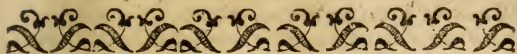
Et punire licet. Subitus nil tale timentes
 Oppressit pavor, & vocem cum lumine ademit.
 Ut verò rediere animi, & vox reddita Nymphæ est;
 Tela Dei & furias contra, miserabile pectus
 Objiciens, totoque tegens sub corpore amantem:
 Si qua, inquit, restat pietas, si gratia nostri
 Ulla super, ferro juvenem violare nefando
 Immeritum ne tende, vel hanc priùs exue vitâ,
 Et mea Luscinii per viscera transige pectus.
 Una duos virtus concordi fœdere junxit:
 Eripiet mors una duos, jungetque sepulcro.

Interea juvenis furtivo saucius ictu
 Labitur, infelix sequitur quem Virgo cadentem.
 Qualis pampineis circumdata frondibus ulmus,
 Cui multam agricolæ duri impegere bipennem,
 Fessa ruit, traxitque maritam pondere vitem.
 Haud aliter miseròs casus tulit unus amantes:
 Sic ambo in media sibi morte suprema dederunt
 Oscula; sic animas ambo simul exhalarunt.

At caræ exitium prolis miseratus Apollo
 Esse dedit volucrem, maculisque rubentibus alas
 Asperfit, memores effusi cæde cruoris.
 Ille tamen priscum mutato corpore nomen
 Servat adhuc, moresque suos. Par gloria cantûs,
 Par amor est. Illum sua nunc quoque diligit Echo,
 Non jam Nympha Echo, & Fauni invidiosa vo-
 luptas;

Sed sine mole sonus, sine pondere vocis imago.
 Lusciniam sequitur silvis, & reddere gaudet
 Nunc etiam teneros parili modulamine questus.

RIVI RIVALES

A D

V. ILL. GUILLELMUM

L A M O N I U M

P A R I S I E N S I S S E N A T U S

P R I N C I P E M.

S I quis adhuc te ruris amor tenet, urbe relicta
 Huc ades, ô Guillelme : fori dum jurgia cessant,
 Et Themis ipsa etiam positâ capit otia librâ.
 Non tamen hîc lites deerunt tibi : sunt quoque silvis
 Quas & ames rixas componere. Fontis ad oram
 Dum sedeo, raucaque silent per prata cicadæ,
 Rivales nuper vidi concurrere Rivos.
 Si vacat, agrestem nec dedignabere Musam,
 Dum tacet omnis ager, nemoris dum gratior umbra
 est ;

Rivorum tibi sollicitos referemus amores :
 Rivales causam dicent te iudice Rivi.

Formosi fontis custos formosior ipsa
 Calirhoë geminos mediis urebat in undis,
 Tantum, perditte Amor, tua possunt spicula, Rivos.
 Ambo udis orti sub rupibus, ubere venæ
 Ambo pares, longis insignes cursibus ambo,

Huc fato tulerant se dispare. Mollibus alte
 Luxurians ripis, læto cum murmure lymphas
 Prata per, & saltus, & olentes floribus hortos
 Evolvit; pictoque argenteus innatat alveo.
 At torto sese alter agens pede, sentibus aspris
 Heu! lacerum corpus trahit, & vix per soabra saxa
 Eluctatur: eunt adjunctæ fletibus undæ.
 Non tamen ille minus sibi Naxada destinat amens:
 Et quamvis miser est, amat, & se poscit amari.
 Ac prior, his illam certans mollire querelis
 Cœpit. Eo dicente, trahunt suspiria ventî,
 Flent volucres, mæstis singultibus adgenit Echo.

Siste gradum, fugitiva: tuus, licet ipse repu-
 gnes,

Te tuus orat amans: certè usum nominis hujus,
 Quem pro te patitur, meruit labor. Hei mihi! dũro
 Si requæunt etiam mitescere corda labore.

Nonne vides longis ut fessæ erroribus undæ,
 Dum per tanta sequi divortia pœnitet illas,
 Ah! miseræ bibulis ultro immoriuntur arenis.

Nec me adeo, quod inops, tenuique inglorius al-
 veo,

- Et Rivus videor sine nomine, despice Nympha.
 Dum properamus, aquæ pars faucibus hæsit ini-
 quis,

Pars est hausta solo, pars intercepta lacunis.
 Dimidium nostri vix cernitur. An quia canos
 Esse vides, fluctus irâ infervescere credis,

Atque metu trepidas? Non induit ira colorem
 - Hunc illis, sed amor: mecum pallefcere discunt
 Ipsi etiam; & curas fluctus imitantur heriles.

Quem fugis, ille tamen multas quoque Naxa-
 das urit,

Nec formâ indecores, nec quas te iudice amare
 Sit pudor. Est Cyane, notum tibi nomen, in illis.
 Sape mihi Cyane dotaales obtulit undas:

Sæpe mihi dixit : Thalamo , pulcherrime , nostro ,
 Dum calor est , libeat requiescere . Molli amarantho
 Pictus erat thalamus , ferrugineisque hyacinthis :
 Et gravis æstus erat , & eram defessus eundo :
 Sustinui Cyane præter tamen ire relicta .

Illa aspernanti tristissima quæque precatur :

Et valuisse preces sensi miser . Ecce ferenti

Per sola plana pedem , pronaque in valle ruenti

Occurrit saxis pendentibus horrida rupes .

Ut vidi , ut tremui , ut ripæ conterritus hæsi !

Nam neque jam retro vestigia ferre licebat :

Nec , si etiam possem , sineret furor . Invia amanti

Nulla via est : crevere animi crescentibus undis .

Jam rupem super assurgit præruptus aquæ mons ,

Diluviumque minatur : at illa immota solo stat .

Ipse ut eram præceps saltu me immitto per auras .

Atque cadentem ingens sequitur fragor . Unda re-
 sultat

Pumicibus scabris illisa , iterumque relabens

Cogit fidere humum . Patet atro limes hiatu :

Mæque rapit torto cum vortice , fertque sub um-
 bras .

Vos testor , Stygii , pallentia Numina , manes :

Immemor ipse mei , sed non oblitus amorum ,

Callirhoën media formosam in nocte vocavi ;

Callirhoëque vale , vale ô pulcherrima , dixi .

Callirhoën furdo retulerunt murmure valles .

Inde tamen rupta redeo tellure sub auras .

Sive fuit pietas ; seu , quod reor , ira Deorum :

Et renovo Alpei miracula dispare fatō .

Nam mihi post tantos nulla est Arethusa labores ,

Quæ festum levet , & curas soletur amando .

Quin gravior clades superingruit . Unda maligno

Dum fremit anfractu deprensa & faucibus arctis ,

Olli horrenda , ingens , immani corpore moles

Claudit iter . Rauco stridens rota vertitur axe ,

Et longa exertos circumfert cuspide dentes.
 Credo equidem, haud alio laceros Ixionis artus
 Orbe trahi Stygiis spectant in vallibus umbræ.
 Ter circum immensos rapida vertigine gyros
 Correpti latices obiere : ter incita cursu
 Subjectam in cautem disjecit machina longè
 Diverfos : scopulis spumæ rorantibus albert.
 Ipse fugam interea celerare, & murmure anhelò
 Diræ queri tormenta. Ut acutum sibilat anguis
 Terga solo sinuosa trahens, quem fortè viator
 Duro improvisum læsit pede. Nec mihi retro
 Ferre oculos, tantus pavor est, fiducia restat.
 Usque rotæ ante animum feralis oberrat imago.
 Hinc alii atque alii salebroso in tramite casus,
 Crebraque per sentes, per & implicitas vepretis
 Longâ ambage vias, divortia. Sed quid inani
 Jactare hæc studio ventis juvat? Improba nostros
 Callirhoë ridet fletus, & pascitur illis.
 Pascere crudelis; tibi jam felicior alter
 Partus amans, cui flore torum, muscoque virenti
 Sternere mox libeat. Cupientem dicere plura
 In præceps traxit dolor, & stagno intulit alto.
 Prosequitur risu casum infelicis amaro
 Rivalis. tum sic fari incipit : Atque ibi lætas
 Exultare solo pecudesque, ferasque videres
 In numerum, & prono nutare cacumine pinus.
 Egregiam verò dotem, & te conjuge digna
 Rusticus ille procus fert munera. Nunc, age, ripis
 Concine, Hymen Hymenæ : tibi licet esse maritam
 Callirhoë. Rigidis mucronibus aspera pumex
 Scruposò thalamos jamdudum servat in antro.
 Jam dira incipiet molles rota frangere fluctus.
 Sciscitet in pœnas sibi nubere blandus amator
 Te velit, & magna luctum mercede pacisci?
 Ah! fuge crudeles tædas, fuge barbara vincla,
 Et mecum propera felicem ducere vitam.

Quæ te conjugio tali non invida cernet
 Naiadum? Tenuis nec enim & sine nomine Rivus,
 Ægrè inter filices nifu eluctatus anhelò,
 Obscurum juncis celo caput. Ubere venæ
 Haud ego fluminibus magnis certare recusem.
 Me quoque jam flûmen dicunt, ubi frigidus alto
 Humentem cælo reclinat Aquarius urnam,
 Pastores: potuique hoc dignus honore videri.

Aspicias, ut leni sese demittere clivo
 Subjectas procul in valles mons gaudet? ibi udis
 Picta sinum violis, & odoriferâ calaminthâ,
 Instravit cunas tellus nascentibus undis.
 Illas vicinis Dryades de montibus, illas
 Cognatæ mirantur Oreades; & pede circum
 Exultant incompòsito, exercentque choreas.
 Projiciunt flores Hyale, & formosâ Melhydris;
 Blanditiisque fugam, fertisque inhibere laborant
 Incassum: juvat ire, & quâ suus impetus, & quâ
 Noster amor latices secum trahit: haud sine largo
 Nympharum fletu, & maternæ murmure rupis.

Ecce sub extremum collem viridi area campo
 Immensum excurrens protenditur: ulmus opacis
 Ordine quadruplici mediam discriminat umbris.
 Hac picturato feror invidiosus in alveo,
 Illimemque vadis ago perlucentibus undam.
 Hic mecum licet æstivos infringere soles,
 Hic teretes grato strepitu objurgare lapillos.
 Auratus tibi dotali sub gurgite ludet
 Carpio, purpureisque cutem Trutta oblita guttis.
 Lenia miscebunt nivei certamina olores.

Ne nimis ista tamen placeant tibi: rustica
 Rivos

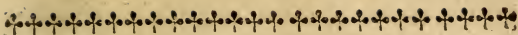
Simplicitas juvat agrestes; mihi culta per artem
 Gravior, & multo quæsitâ labore voluptas.
 Nympha veni, & luxu nunc demum assuesce
 beato.

Te domus invitat felix, hortique superbi
 Quos lavisse datur: pars sum quoque laudis in illis.
 Et nunc citrorum silvas mirabere olentes,
 Antraque gelsemino fragrantia: nunc pede mecum
 Errabis liquido per floriferos mæandros,
 Pallentes violas gaudens allambere, & ægris
 Oscula ferre rosis. data reddent oscula vitam.
 Nec sua festivo desunt spectacula ludo.
 Mille modis saliant dociles ad nubila lymphæ,
 Mille modis recidunt, sed dum saliantque cadunt-
 que,

Vis tamen omnis abest; ludi trahit una voluptas.

Hæc & plura canentem, averso numine, Rivum
 Improba, Callirhoë rauco cum murmure fugit.

CUPIDO

IN PARNASSO MULTATUS.

A D

V. CL. ANTONIUM.

VYONEM HEROVALLIUM

In suprema Regiarum Rationum Curia
Auditorem.

IN T E N T A's studiis Musas, operumque labori
 Despectare suos arcus & tela Cupido
 Audierat; fletuque altum prodente dolorem
 Sic Veneri fatur: Mene hæc opprobria, mater,
 Possè pati: nostrum molles impune puellæ
 Detractare jugum certent? Si fulmina ponit
 Juppiter, & toto cedit mihi gurgite Nereus:
 Si dominum tellus, si victa fatentur Amorem
 Tænara, cur Cirrha imbellis meâ numina temnit?
 Subrisit Venus, & puerum complexa ferocem,
 Abstergensque manu lacrimas, Quid inuile, dixit,
 Affectas decus, & vana ambitione tropæa
 Invidiosa petis? Non est, me iudice, tanti
 Idaliis sterilem regnis adjungere Pindum.
 Si tamen hæc penitus fixa est sententia cordi,
 Qua cœptis arte insistas te, nate, docebo.

Est inter comites longè fidissima Nymphas

I vj

Circeis Malace : quâ non solertior ulla
 Segnitie mollire animos , & frangere luxu.
 - Hæc mihi sæpe ferum docuit mitescere Martem ,
 Et lento vacuam Lemnon cessare marito.
 Tu rerum cape consortem sociamque tuarum.
 Illam vicino sectantem umbracula luco
 Invenies. Paret matri Cythereïus Ales,
 Monstratumque celer volat in nemus. Ardua myrtus
 Frondebat , luci gratum certamen & umbræ :
 Quam subter viola , multoque effulta recentis
 Flore rosæ , frigus Malace captabat amœnum.
 Stat circum festiva cohors ; exosa laborem
 Pigrities , tenerique soror Lascivia Risus ,
 Garrulitasque , Jocique leves. pars solvere crinem
 Colla per atque humeros , & olenti aspergere myr-
 rha :

- Pars laxare sinus , ventumque cedere flabello.
 Ipsa oculos nunc dat jussu indulgere sopori ,
 Nunc speculo affigit ; seseque explorat in illo
 Miratrix. Blando cui sic Amor institit ore :
 O Paphii columen regni , sua sub juga missum
 Cui debere parens orbem haud ingrata Dione
 Agnoscit : fer opem , & crudele ulciscere probrum.
 Gens inimica mihi Parnassi insultat ab arce ,
 Quique urunt mundum , ceu vanos , despicit ignes.
 Oria fac residues luxumque insuescere discant :
 Oria per , segnemque soluto pectore luxum ,
 Fors nostra incipient revereri sceptrâ rebelles.

Illa refert : An sit munus mihi gratius ullum
 Quàm parere tibi , Divûm arbiter , atque homi-
 num rex ?

Ne dubita : victas facili certamine Musas
 Continuo aspicias myrto submittere laurum.
 Sic effata toro surgit : frânisque columbas
 Imperat adduci bijuges. hunc Cypris habere
 Pro meritis quippe egregium concessit honorem.

Nec mora conscendit currus, quos Mulciber olim
 Stellati spolio pavonis, & alitis Indæ,
 Struxerat; inque jugum mollem se vertere plumam,
 Inque rotas dederat: pluma quoque fecerat axem,
 Ductilibus gemmis stringens lentoque orichalco.
 Illa volat, celeresque notos post terga relinquit.

Et jam Pierios montes saltusque tenebat.
 Atque ibi, nequa exin structis mora fraudibus ob-
 stet,

Induitur cultus, & castæ Palladis ora.
 Dat capiti galeæ cristas; thoraca bilicem
 Dat gestare humeris: manus altera sustinet hastam,
 Altera terribili defendit Gorgone pectus.
 Non illam Musæ, non ipse agnoveris augur
 Delius: usque adeo mendax imponit imago.

Ergo pedem sacris fidens penetralibus infert:
 Et procul, ô dignæ fato meliore sorores,
 Ecquis, ait, curis modus ingratoque labori?
 Scilicet ætheriæ stirpis Saturnius auctor
 Vos velit infelix agitare in montibus ævum,
 Dum mortale bonis fruitur genus, & sua carpit
 Otia. Quin potius luxu indulgere beato
 Tempus erat, vitæque Deorum assuescere Divas.
 Sic memorans it in amplexus, atque oscula jungit,
 Oscula Virginibus non convenientia castis.

At Musæ magno pro munere solvere grates,
 Ignaræ scelerum, & paribus certare vicissim
 Blanditiis: pendentque Deæ fallacis ab ore;
 Pestemque accipiunt oculis, & dulce venenum.
 Jam solitas damnant artes; jam condere carmen,
 Heroumque decus celebrare, & Martia gesta
 Pœnitet. Immunes litui ramalibus hærent:
 Et citharæ ventis mæsto præbere queruntur
 Murmure ludibrium. Gliscit fatalis ubique
 Sègnities, pulsisque laboribus otia regnant.

Quæ postquam lætis aspexit filia Circes

Luminibus, cursuque dolos procedere dextro,
 Deserit Aoniam: primoque in limine Amorem
 Incipitans, dictis cunctantem talibus urget:
 Vadē tui atque mei tandem securus. Inerti
 Latantes luxu tibi debellare Camenas
 Nil opus: accipient leges quas jussis ultro.

Ceu quondam tenero insidias molitus ovili,
 Nocte sub obscura furtim involat, altaque saltu
 Transit septa lupus: tum demum solvere gaudet
 Collectam ex longo esuriem. Savitque, furiisque
 Dentibus, & nullo discrimine corpora passim
 Obvia discerpit: miscentur matribus agni.
 Atque illos rabido vorat ore, vel unguibus uncis
 Proculcat lanians: fluit atro sanguine rostrum.
 Nescius interea dormit sub stramine pastor.
 Haud secus infenso violentia gliscit Amori
 Castæ in perniciem gentis: tædamque, sagittasque
 Expediit, imbellemque manum petit omnibus armis.

Foris Hippocrènes Erato reclinis ad oram,
 Formosos liquida vultus spectabat in unda,
 Et nigros nivea laudabat fronte capillos.
 Ut videt, Haud telis erit hæc impervia nostris,
 Inquit Amor: siquæ omen habent cognomina cer-
 tum,

Quod faciam, vulnus non accepisse dolebit.
 Protinus aurata promit duo tela pharetra:
 Melle uni, multoque imbuta est nectare cuspis;
 At gravis alterius sub acumine flamma coruscet:
 Torfit utrumque simul, Divæque in pectore fixit
 Arcitenens. Risus plagam lacrimæque sequuntur,
 Gaudiaque & genitus, & mista dolore voluptas.

Parte alia viridi laurus sub regmine Clio,
 Blandaque Terpsichore, modulò præcunte Thalia,
 Brachia certaban chorea exercere decenti,
 Atque pedes. Dumque alternis flectuntur in orbem,
 Dum fugiunt, redeuntque vicissim, & mutua libant

Oscula, sævus eas ictu transverberat uno
 Aliger. At trepidæ, & vertenti terga Thaliæ
 Occurrit tædæ, & densos super excutit ignes.
 Olli ingens labefacta calor per viscera serpt,
 Et penitus cæca populatur tabe medullas.

Audiit Euterpe gemitus labentis, & unâ
 Ferre parabat opem rupto Polihymnia somno.
 Quum procul ah! miseris nervo venit aëta sagitta
 Fata utrique ferens ferro contraria eodem.
 Euterpe riget, ac demissum in pectora vulnus
 Singultu, & gelido tantum palliore fatetur.
 Æstuat, & toto ardescens Polihymnia vultu,
 Stare loco nescit, silvasque ululatibus implet
 Plena Deo. Qualis primi sub tempora veris,
 Sanguineo costas æstro perculsa juvenca
 Calcitrat, & sævo incassum ferit aëra cornu;
 Si qua vi pestem queat excussisse molestam:
 Mugitu simul horrendo cava litora pulsat.
 Respondent tristes vicino è gramine tauri.

Qui tibi tum sensus fuit, immittissime Divum,
 Quum stragem hanc, specimenque tui crudele fu-
 roris,

Aspiceres? Necdum mens exsaturata quievit
 Successu scelerum tanto: victorque vocari
 Posse negas, dum restat adhuc quod vincere possis.

Quâ latus obvertit mites Parnassus ad Euros,
 Atque jugo sensim in vallem clemente recumbit;
 Lucus erat rivis, salientis & ubere lymphæ
 Inclutus: Uranie quò se pertæsa tumultum,
 Melpomeneque soror, reginaque Calliopea,
 Secessus captæ studio, conferre solebant.
 Hic tum sponte sua natos de cespite flores
 Gaudebant legere, & lectis intexere crinem.
 Quas procul aëria speculatus ab arce Cupido:
 Extremum hunc tibi, mater, ait, Cytherea, laborem
 Aggredimur, spoliūque tuis promittimus aris.

Concutiensque alas simul astitit : & simul arcu,
 Telorum in Musas nimbum nil tale verentes
 Improbus effudit. Nec lampade segnius instat :
 Sed premit attonitas, flammatoque obruit imbrem:
 Utque suis major veniat fiducia rebus,
 Ipse arcu, & jaculis, tædæque potentior omni
 Irruit in medias, & præsens numine toto
 Aggreditur. Subita turbatæ clade sorores
 Consilio, atque animis poterant cecidisse videri.
 Succurrit pudor, & fortis discrimine summo
 Virginitas : vetuitque jugo succumbere Amoris.

Ergo indignantes tantum licuisse, vicissim
 In pugnam furiasque ruunt : puerumque nefandis
 Exultantem ausis, & jam Pæana canentem
 Corripiunt, manicisque onerant & compede multa.

Ecce autem insolito clamore supervenit omnis
 Excita Parnassi domus : auctoremque malorum
 Protinus ad pœnas studio certante reposcunt.
 Dat prior Uranie signum, pennisque revulsis
 - Ne qua reo effugii pateat via, mollia nodo
 Imperat ad bifidam religari brachia myrtum.
 Tum verò ultrices nudos pendentis in artus
 Exercent iras. Juvat instrumenta furorum
 Ipsius in domini tormentum vertere, & armis
 Excruciare suis. Arcum Pólihymnia frangit,
 Atque manu chordam torquens, ceu verbere crude
 Insonat, & densis lacèrum vibicibus urit.

At pharetram Clio lacrimis implevit obortis :
 Terpsichore gemitus, Erato suspiria junxit,
 Quæ nuper dolor, & blandi vis sæva tyranni
 - Extuderant. Calido perfusus flumine membra
 Flet miser, & fletu miseras solatur amantes.

Nec miùs Euterpe fatalem lampada quassans,
 Intentat quos sæpe sibi ferus obtulit ignes :
 Flammiisque ah ! nudum torret latus. Ira Thalia
 Mitior est : summaque tenus cute pungere terga,

Atque levi contenta fuit distringere ferro.

Non ita Melpomene : sed in hostis ludere pœna
Indocilis, geminas ipsis cum naribus aures
Amputat, & turpi deformat vulnere vultum.

Lumina restabant miseram plorantia sortem,
Linguaque lamentis consolatura dolores.
Hanc quoque Calliope telo præcidit acuto ;
Effususque cavis disjecit sedibus orbes.

Vicinus, exclamat : tuaque, ô sanctissima rerum
Virginitas, justis ulcisci denique sacra,
Nosque adeo infantes unius reddere pœnis,
Auspice te, licuit. Casta redimite, sorores,
Fronde caput, Numenque hilares celebrate pudic-
cum.

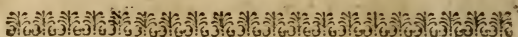
Immò agite, ac pestem vestro quæ noxia fontes
Jam dudum incestat, letalique inficit aura,
Pellite, Parnassique jugo detrudite ad umbras.

Haud secus ac justæ faciunt : puerumque cruentis
Deformem plâgis, oculisque aîlque carentem,
Præcipitant, risuque etiam insectantur amaro :
Nunc eat, & Paphiæ matri spolia ista reportet.

Interea fractos arcus, vacuamque pharetram,
Telaque rapta Deo, & restinctis lampada flammis,
Colligit Uranie : truncæque ab stipite laurûs!
Suspendens, titulum vivo sub cortice signat :

PIERIDES HÆC DE SUPERÛM VICTORIB
TROPÆA.

IMAGO
LUDOVICI MAGNI

AD SERENISSIMUM

DELPHINUM.

FRAGMENTUM.

REGIA Progenies, Divum certissime sanguis;
Cui Reges Divosque tua de stirpe vicissim
Gallia debet: tenerum si gloria pectus,
Si virtutis amor solita dulcedine cœpit
- Pertentare animum, & vincendi pulchra cupido:
Huc ades, Ô DELPHINE, Patrisque in Imagine
vultus

Figè tuos. Quod enim deccatque juvetque tueri
- Sola offerre potest: nec quidquam grandius illâ
Quod mireris habet, qua se cumque explicat orbis.
Cuncta licet relegas ævi monumenta prioris,
Scruterisque solo penitus Babylona sepultam,
Et campos ubi Memphis erat, fundataque Persæ
Mœnia, nunc ci erem, & disjectis rudera saxis;
Et formidatam Latio Carthaginis urbem,
Imperiisque gravem Pellam, & Byzantia regna,
Thebasque, Spartenque, & clarum nomen Athe-
nas,

- Et Romam rerum terraque marique potentem;
Nil simile invenias, nil magno æquate Parenti.

Aspicis ut laudis longè præfaga futuræ
 Corpore in egregio sedem Natura paravit
 Regnatore animo dignam; voluitque videri
 Exhaustisse suas vires, dum nititur orbis
 Imperio formare parem. Quantum instar in illo est! —
 Quam bene florentes diffu a juvena per artus
 Nativum sparsit robur, formæque lacertos
 Addidit! Augusto pariter clementia vultu
 Majestasque sedent, & amorem in corda tuentium
 Terroremque ferunt. quamquam ille præoptat
 amari,

Atque supercilio fastus permittere nullos,
 Nullam oculis iram suevit. Stat fronte serena
 Immutata quies: placidoque modestia nutu
 Mitigat obsequium, sceptrique tuetur honorem.

Credo equidem haud aliam præcis Heroibus olim
 Cernere erat speciem, cum nondum cognita terris
 Ambitio foret, aut fortunæ summa potestas:
 Nec regni totum in bello ac victricibus armis
 Jus staret. Pulcro fulgens in corpore virtus
 Fasces & trabeas; nullo prensante, ferebat:
 Et formæ arbitrio dominos optare, jugoque
 Colla ultro dulci gaudebant, subdere gentes.

Sic damnatus avo sævi formidine somni,
 Ignotusque sibi, Medorum victor agebat
 Silvestres inter turmas, & rustica Regem
 Agmina. Non olli ferro tutante satelles
 Cingebat latus; aurato nec acuminae surgens,
 Solis ad invidiam, pretiosa luce tiaras
 Fulgebat capiti. Sed toto Martius ardor
 Ore micans, acresque oculi, & robusta venustas,
 Spondebant domitorem Asiæ: & sub paupere tecto
 Privatæ juvenem properabant demere sorti.
 At major propiorque Deo, DELPHINÆ, Parentis
 Magnanimi populis sese mirantibus offert
 Majestas. Hanc plebeio si certet amictu,

Aut pastoralis tugurî occultare sub umbra;
 Fortuna mendax humilis non fallit imago:
 Et sua lux Solem media inter nubila prodet.

Quarquam istos formæ L O D O I C U S spernat
 honores,

Quos Natura dedit, non & labor, & sua virtus.
 Ergo illum à teneris fugientem ignobilis otî
 Venatis, studiumque decoræ haud molle palæstræ;
 Et belli grata effigies exercuit annis;
 Obdurans animum pariter corpusque labori,
 Informansque ducem ludo. Quis pulcrius ora
 Bellatoris equi lentis moderatur habenis?
 Seu velit assultare solo, gressusque superbos
 In numerum glomerare: levem seu poscat aperto
 Æquore inire fugam, pedibusque lacessere ventos;
 Tum medio ardentem spatio consistere, & orbem
 Torqueri in varios vocemque manumque regentis
 Agno: cit docilis sonipes, & pondere tanto
 Exultans loca latè hinnitibus implet acutis.

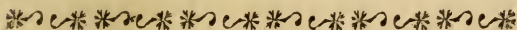
Cumque Palatini vocat ad certamina Circi,
 Solemnesque aulæ instaurat THERESIA ludos:
 Primus ibi ante omnes procerum comitante caterva
 Rex campo exultat, ventoque & fulminis alis
 Ocior, hastili suspensum trajicit orbem
 Ad metas, jaculive Medusæ verberat ora,
 Et prono fugiens tollit caput ense revulsum.
 Victorem plaususque virum, cantusque tubarum
 Ingeminant; hunc læta animis Augusta coronat.
 Te stimulis, DELPHINE, ardentibus æmula
 pungit

Gloria, jamque parem optares tibi crescere lau-
 rum.

Sed quid ego hæc autem decora & virtutis ho-
 nores

Privatæ sequor, & commendo in Principe dotem
 Quas Natura dedit? tua laus est, MAXIME RE-
 GUM,

Leges ferre æquas populis, sceptrique sub umbra
 Subjectos tegere, atque hostes avertere ferro.
 Hincque immensa mihi series ad carmina rerum,
 Mortalique impar surgit labor. ire per omnes
 Quippe juvat laudum titulos, per & omnia famæ
 Nomina fidentem pennis, terrasque volentem
 Longè humiles super, ac tecum succedere Olympo,
 Unde tibi Heroas spectem succumbere victos

DE

S E N E F E N S I
 V I C T O R I A .

F R A G M E N T U M .

HOc erat, eventûs quod mens præfaga futuri
 Spondebat sibi; cùm trepida Condæus ab urbe
 Fortunam Divosque trahens sub signa faventes —
 Iret in occursum belli, par hostibus unus
 Innumeris. Franget, dicebam, Teatonas armis,
 Et conjuratum Batavo ulciscetur Iberum.
 Numen habent Vates, & dictis consona servant —
 Facta fidem! Vicit Condæus, & agmine in uno
 Tergemina tulit insignem de gente triumphum.
 Qualis ab extremo rediens Tyrinthius orbe,
 Post durum Libyæ Martem, Atlantisque labores,
 Geryona invasit; cui corpus Iberia mater,
 Horrendum visu! triplex, bis terna movere
 In pugnam dederat nascenti brachia, ferro
 Ter maectandus erat. Dextris tamen omnibus illum

Truncavit clava, & telis totidem exiit Heros.
 Vidi egomet clara ingentis monimenta duelli.
 Europæ exuvias, victosque ex ordine Reges,
 Captaque signa ducum, & rorantes sanguine multo
 Germanorum Aquilas, rictusque unguelque leonum
 Gentis in exitium nostræ, cademque paratos
 Nequicquam: quæ divinæ ad delubra Parentis
 Fidam expertus opem LOPOTICUS rite sacravit;
 Et nunc illa tholo pendent illustre tropæum,
 Defixosque tenent oculos & hiantia corda.

Atque aliquis notæ referens miracula pugnæ,
 Forsitan & testis: Tristi quæ pallida luto
 Signa metum produnt, inquit, Dominique pavorem,

Abjecit primo belli tentamine miles,
 Adductis melior scrutari Nereia remis,
 Quam tentare manu Martem. In certamina Belgas
 Hæc misere truces, Sequanum, Flandrumque rebellem.

Cartaber illa suo moriens decorata cruore
 Imbuit. His Germana phalanx protecta morari
 Franciadum assultus, totamque repellere molem
 Armorum, longum obnitens speravit; inultam
 Nec laurum victori, inlaudatamque reliquit.

O D Æ.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

M. A. O.

Large block of faint, illegible text occupying the middle and lower portions of the page.

A D

SERENISSIMUM PRINCIPEM

CONDÆUM

POST SENEFENSE PRÆLIUM

ET SOLUTAM ALDENARDÆ

OBSIDIONEM.

O D E I.

Uis me curuli per vacuum æthera
 Nimbo volantem sustulit, avios
 Squalentis in colles Senefi;
 Quà sociis inimica signis

Stant castra, ferro vertere Galliam
 Jurata? Nigrum pulvere Martio
 Agnosco CONDÆUM, & decori
 ENGUINEUM comitem periculi.
 Proh! quantus illum per medias rapit
 Ardor phalanges! fulmineâ ut manu
 Bellator hostiles maniplos
 Versa fugæ dare terga cogit!

K

Jam decolores sanguine Belgico

Undare campos ; jam Batavum feram

Cerno minorem strage Sabim,

Scuta per & galeas anhelos

Retro ire cursum. Non sua Teutonas

Castella densis in via vepribus ;

Non clausa lucorum, & cavata

Diluvis sub agros lacuna,

Rupto paventem foedere Cantabrum

- Tutantur. Heros omnibus ingruit

Par unus : infestis vicissim

Unum acies petit omnis armis.

Ter feta nubes grandine aenea

Flammisque, nudum depluit in caput :

Ter funus in sese nidelis

Vertit equus domino paratum.

Fies honesto tu quoque vulnere

Nomen futuris nobile seculis,

HENRICE : nec patrem redemptum

Corporis oppositu tacebit

- Injurioso fama silentio.

Quin Roma priscum Scipiaden novis

Submittet exemplis ; suumque

Te potius volet esse civem.

Io ! triumphum miles io ! canat.

Gallus triformem Geryona Hercules,

Longo reluctantem duello,

Parte sui meliore fregit.

It truncus uno corpore ; nec triplex

Cervice fessa ferre valet caput ;

In seque discors ac rebellis

Alter a BORBONIDÆ tropæa

Sub Aldenardæ mœnibus excitat :

Quæ cincta vanis obsidiis, fuga

Turpi reliquit ; mox daturus

Clade novum geminata honorem.

A D

EUMDEM SERENISS. PRINCIPEM
SOLO VICTITANTEM LACTE.

O D E I I.

NE sit pudori lacte regales mero
Mutare, BORBONI, dapes;
Luxu & remoto, pellere innocentibus
Sitim famemque poculis.
Haud alius olim, rege Saturno, cibus
Heroas aluit & Deos:
Cùm pura adhuc, recensque ab auctoris manu,
Natura nesciret dolum:
Rivisque latice candido manantibus
Curam & labores mergerer.
Tunc illa lacti concolor proles suo
Agitabat ævum lætius:
Nec quid senectus, quidve lautitiæ comes
Foret podagra, noverat.
Tunc & capellæ plena siccantem ubera
Tellus adoravit Jovem:
Qui, ne sibi unquam tam bonus deesset liquor,
Nutricem Olympo transtulit.
Apollo dulci rore cùm cuperet frui,
Servavit Admeti boves:
Mammæque crebro suxit, ambrosiæ ut vetus
Abstergeret fastidium.
Hoc ipse madidus neſtate Alcmenæ puer
Nova fecit orbi sidera:

220 JOANNIS COMMIRII

Quot ab ore guttæ, dum bibit, defluerant,

Tot iere per cælum faces.

Languere inerti ne tamen crede otio,

Quæis molle placuit pabulum.

Lac auget animos. Inde magnorum venit

Effector operum spiritus,

Puroque bilis igne, cognata & ferens

Superas ad arces pectora,

Ætherius ardor. Sic feros idem Hercules

Lactantis in matris sinu

Eliit angues; seque conciliis Deûm

Patrioque deberi polo,

Jam tum probavit. Sed quid exemplis fidem

De fabulosis quærimus?

Ephratæus ille pastor, immanes manu

Cui ludus urfos frangere:

Cui sæpe presso gutture horrendum fremens

Succubuit in silvis leo:

Virtutis unde robur indomitæ hauserat,

Et cor pavere nescium?

Per sola patrios rura sectantem greges

Succo fovebat vivido

Expers aratri vitula, & infestis lupos

Lacessere audax cornibus.

Hinc funda victrix, & Palæstinus caput

Suo ense truncatus Gigas.

Tibi ipse testis, BORBONI, in lac Martios

Restinguat ignes pectore.

Dicat Batavo mutuam in cladem & probrum

Malè fœderatus Celtiber:

Epulisque opimis frustra, & ardenti mero

Germanus iram suscitans.

Valles Senesi strage cumularunt suâ,

Vinoque rubrum & sanguine

Auxere Sabim. Pinguia obscœnas adhuc

Pascunt volucres corpora.

Seu cùm Libyssæ matris expressum bibit
 Mammâ furorem turgidâ,
 In bella catulus fertur; & favos boum,
 Tristisque custodum nece,
 Exercet ungues. Efficaci poculo
 Ad arma sic vigor redit,
 Nova & juventus. ^a Te quidem nuper tribus
 Cùm vidit auctum laureis,
 Hostesque trepido fugere cogentem gradu,
 Altiâ juvenem credidit.
 Nunc ergo dum te rore vitali fovet,
 Viresque fessas recreat;
 Lacti vicissim reddis antiquum decus,
 Meritosque honores asseris
 Nam jure dici meruit Heroum cibus,
 Quando ipse fecisti tuum.
^b Jam Gallus omnis, nomini favens suo,
 Præ delicato nectare,
 Fastidiosus despuet suetas dapes,
 Spretique dona Liberi.
 Jam rursus umbre lota divino, novum
 Trahent nitorem lilia.
 At tu liquores quæ gravi nunquam ubere
 Summittere almos desinis,
 Juvenca felix! si potest quicquam meum
 Spondere carmen, & potest;
 Non fabulosis clara Graiûm versibus
 Io tibi se præferet:
 Ex homine quanquam facta bos, Dea ex bove
 Templo remugit aureo;
 Populosque, blanda voce poscentes ope, ^c
 Oraculis conterruit.

^a Expugnato Limburgo, Hagencâ & Tabernâ obsidione solutis.

^b Galli à voce γάλα, quæ lac significat, habere nomen dicuntur.

Dicere quondam nobiles inter feras

Tenere Olympi pascua :

Vernosque cornu ducere aurato dies,

Tauri marita lucidi.

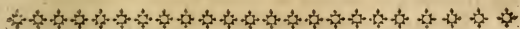
Interea olentes perge regali memor

Herbas alumno carpere.

Præstesque Francis, lactea ut serus via

CONDÆUS ad Superos eat.

AUREUM NUMISMA
 CELSISSIMI PRINCIPIS
FERDINANDI
 EPISCOPI
 PADERBORNENSIS,
 COADJUTORIS
 MONASTERIENSIS,
 COMITIS PYRMONTANI,
 LIBERI BARONIS
DE FURSTEMBERG,
 ab eo muneri missum.

DIALOGVS POETÆ ET NVMI.

ODE III.

P. **A**T unde nobis luce pretiosa micans
 Se sponte Numus ingerit ;
 Oneratque diti pondere humanas opes —
 Nescire juratam manum ?

K iiij

An fraudulento rursus illi Juppiter
 Defluxit imbre prodigus ?
 Hermusne arenis dives, & avari Midæ
 Voto superbus improbo
 Pactolus illum fudit, aut Phœbi rotâ
 Coruscus abstersâ Tagus ?
 Frondens metallum nunquid Hesperis malè
 Deripuit hortis Hercules ?
 Vel flavus Helles vector Æmonii tulit
 Ingens laboris præmium ?
 Mille an suorum delibutam cædibus
 Multoque rubram sanguine
 America glèbam misit ; in propria heu ! nimis
 Opulenta tellus funera ?
 Dic ipse fodes, Nume ; nam te literæ
 Testantur haud fandi rudem :
 Fortuna quæ te cepit ; aut cujus viri
 Clarus nites imagine ?
 N. Sum FERDINANDI munus, undosum caput
 Cui Padera nascens subjicit :
 Quem Dominum adorat Luppia, Amicus vovet
 Sibi destinatum Principem.
 Illius ora gesto : nam vir aureus
 Effingi in auro debuit,
 Sed innocente, labis & cunctæ integro,
 Suisque simili moribus.
 Procul hinc Jovis dedecora, furtumque Herculis ;
 Tinctumque parricidio,
 Tædæque vellus Colchidis veneficæ
 Olim redemptum Iasoni ;
 Midæque crimen flumini infusum ; & sus
 Pinguis cruore Mexica.
 Me terra virgo sub serenis solibus
 Primoque cæli lumine
 Parturiit ; orbi cum crearet auream
 Saturnus ætatem pater :

Cùm fulva campis surgeret passim seges ,
 Auròque fronderet nemus ;
 Fluviiisque latè rutilus undaret liquor ;
 Nec invideretur Tagus.
 Præferre bifrons Janus hinc voluit suos ,
 Deique vultus hospitis :
 Longùm ut maneret sæculi cognominis
 Impressa in auro gloria.
 Per ora Regum deinde , perque Cæsarum
 Superbus ivi stemmata ;
 Sua quos Olympo flammeis virtus rotis
 Evexit ac fecit Deos.
 Sic destinatam FERDINANDO bracteam
 Fata excolebant provida ;
 Sic dedicabant. Ut pædo dignus forem ,
 Tot ferre scepra debui.
 P. O te beatum , Nume ! cui formam vici
 Simulare cælestis datum ,
 Et Vaticanæ par tiaræ parvulo
 In orbe complecti caput.
 Nec te caminis , credo , deflagrantibus
 Fluxisse toties pœnitet ;
 Nec pertulisse ferreas Brontis manus ,
 Et malleos Steropis graves.
 N. Doleantne verò , quæ mihi immensum decus
 Pretiumque tulerint , vulnera ?
 Hac scilicet pensantur incudes bene ,
 Flammiisque stridentes lacus ,
 Mercede. Cari ferre vultum Principis ,
 Constare caro par fuit.
 P. Ergo alia , Nume , in ora te verti nefas ,
 Aliudve nomen indui.
 Lamna illa fugiat Cæsarum effigies patî ,
 Quæ FERDINANDO servit.
 N. Et tu memento , qua decet , munus fide
 Servare amici Præfulis :

226 JOANNIS COMMIRII
Suscepta nec enim sponte paupertas vetat
Sacrae esse custodem rei.

I N

FONTEM DRIBURGICUM;
medicatis aquis nobilem,

CELSISSIMI PRINCIPIS

FERDINANDI

PADERBORNENSIS EPISCOPI, &c.

Amore, munificentia, & versibus
nobiliorem.

ODE IV.

MONTIS filia Bructeri,
-- Quæ ferri medicis tincta saporibus
Iburgum vetus irrigas:
Languentes animos, ægraque temperans
Sanis corpora poculis,
Vi non Phillyridæ graminibus data.
Ut te gloria Naiadum,
Si fata annuerint, aspiciam libens!
O! ut stratus amem tuæ
Conchæ margine, nunc sutilibus sacrum
Amplecti violis caput;
Nunc rivum croceis ungere odoribus;

Grato non sine carmine,
 Motis in numerum cui salias aquis.
 Morborum mala te cohors,
 Te longè pavido mors refugit pede.
 Ast infusa tuo Salus,
 Et felix Hygieia innatat alveo.
 Vates quin etiam facis,
 Instigatque novo pectora numine:
 Ex quo te bibit, & suis
 Virtutem insolitam cantibus addidit
 FERNANDUS soboles Deum.
 Hinc plectri & fidium Torckius arbiter,
 Auritas trahit ilices;
 Nil mortale sonans, dum paribus modis
 Fert ad sidera Principem,
 Et rerum dominas concinit infulas.
 Hinc claro patre clarior,
 Parnassi bifido vertice devocat
 Musas Heinſius, hospitis
 Metatus stabilem Neuhufii domum.
 An dulcis quoque me furor
 Infuetum Aoniis miſcet oloribus:
 Et plumas humeris leves,
 Et vocem philomelæ adjicit æmulam?
 Non te, candide Verjuſi,
 O vitæ merito pars melior meæ,
 Recluſo metuam æthere,
 Sectari præeuntem. Ibimus, ibimus,
 Quæ divina Menagii
 Ad ſanctos latices ſignat iter chelys.
 Tu votum exolues memor:
 Et promiſſa diu carmina divides.
 At laurum ipſe ſeram manu,
 Inſcriptam foliis nomen amabile
 FERNANDI. Glacie hiſpidas
 Ridens illa hyemes & rabidum canem,

228 JOANNIS COMMIRII

Flores ambitiosior,
FERNANDIQUE decus perpetuum feret.
Levi cortice dein super,
Hos versus calamo scribam adamantino,
Mirans advena quos legat:
SI VOS TANGIT HONOR CARMINIS, AUT SALUS;
PHOEBI SPERNITE FLUMINA.
ISTE MAJUS EO NUMEN HABENT AQUÆ.

AD V. ILL.

J. DIONYSIUM

DAULEDAM ESTONACIUM

SENATUS BURDIGALENSIS PRINCIPEM.

O D E V.

Aufonius Poëta Consularis amplissimam
civi suo dignitatem gratulatus novos
eidem honores auguratur.

UT Fama Elyfias domos
Venit, lætitiæ nuncia publicæ,
Centum vocibus ac tubis
DAULEDAM referens, Semideûm genus,
Fractæ lumine purpuræ,
Supremisque togæ fulgere honoribus:
Mares Aufonius pios
Notum continuò se vocat in nemus,

^a Rubris myrtus ubi comis

Servabat memores supplicii notas ;

Ex quo, Cypride iudice,

Egit sæva reum turba Cupidinem,

Suffixitque cruci ; sua

Adscripsisse Deo crimina gestiens.

Adsunt undique Consuli,

Evincti nitidum molli hedera caput

Vates, & choreas pede

Gaudent in numerum ducere libero.

Festo præcipuè fremunt

Lati murmure, quos Burdigala artium

Mater nobilium tulit :

Paulina veteres, cognita non semel

Fastis nomina Romulis :

Ætatisque suæ justa superbia,

Astrææ soliti infulis

PONTACI Aoniam nectere lauream :

Et quotquot vetuit mori

Post bustum & cinerem Musa superstites.

Tum verò emeritas manu

Palmas concutiens, non sine numine

Heros sic canere incipit :

^b Quo cantu Eridanus defluere immemor

Fontes continuit suos,

Et Lethe tacito restitit alveo.

Clararum decus urbium,

Quæ vinci indocilem Vasconiam tuo

Regina imperio tenes,

Et terris pariter juraque das mari :

Nunc, ô patria, desine

Fasces, & trabeas, & Jovis aureis

^a Vide Idyllium Ausonii, cui titulus est, Cupido cruci affixus.

^b Æneid. l. 6. v. 659.

Sellam curribus æmulam ;
 Et gratæ, statuas, præmia tibiæ
 Mirari. Veteres recens
 Laus quando titulos deterit, & prior
 Magno surgit avo nepos.
 At quamvis ferulæ subdita Cæsarum
 Vidi sceptræ meæ : tamen
 Haud cessisse pudet, dotibus ingenuâ
 DAULEDÆ minimè parem.
 Hic regum egregiis doctior artibus
 Prolem fingere ; & arduum
 Per virtutis iter non timidam sequi,
 Templo sistere gloriæ,
 Divorum pueros inter amabiles.
 Hic sancti vice Principis
 Justo fata virum examine pendere,
 Vitaque ac necis arbitram
 Inflexâ melior vertere dexterâ
 Urnam, consilio Patrum.
 Felix sorte sua ! quem probat unice
 Expertus studium ac fidem,
 Et jam dignum aliis tollere destinat
 LUDOVICUS honoribus.
 Ergo turrigerum sideribus caput
 Nunc, ô Burdigala, infere ;
 Nunc non indecorem sume superbiam :
 Una prole beatior,
 Quàm quæ cincta suis Roma Catonibus
 Se matri æquiparat Deûm.
 Nos Vati interea purpureo juvat
 Latum plaudere, & aureæ
 Desponsum Themidi dicere Apollinem.
 Sic factus cecinit tubâ,
 Et blandas digitis increpuit fides.
 Quo signo Elysi chorus
 Omnis lætè fremit : nomen, & inclytum

DAULEDÆ recinens decus.

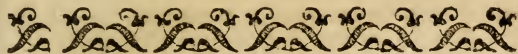
DAULEDAM litui, plectraque tibiæ

Permistis referunt sonis :

Ingratoque diu muta silentio,

Echo carmen amabile

Tercentum geminat garrula vocibus.

A D

DIVAM CÆCILIAM.

STEPHANO DE FIEUX

ABBATE DE BELLOLOCO,

CANONICO ROTOMAGENSI, &c.

Musicæ Societatis Principe & Agonotheta.

O D E VI.

FESTO Cæciliam die

Votivis properat tollere honoribus

Supplex turba clientium :

Delectisque sacri rite FIEUXIUS,

Et certaminis arbiter ;

Patronam ad numeros qui meliùs canent,

Ollis munera destinat,

Victricique parat cingere laurea.

Ergo ferte citi pedem

Yates, Harmoniæ non dubium genus,

Cæleste Aligerûm melos
 Queis æquare datum cantibus æmulis.
 Curvæ Diva lyræ potens,
 Ventosique animans blandiùs organi
 Vocales digitis tubos,
 Auctor carminis & materies erit.
 Paretur : melicus puer
 Dat signum liquido gutture temperans
 Argutas citharæ fides :
 Cui centum geminis vocibus adsonat
 Concentu vario chorus,
 Secum & dissidio pugnat amabili.
 Par cunctos animus rapit
 Expertes thalami dicere nuptias,
 Et lapsa æthere lilia,
 Castarumque rosas præmia frontium,
 Et pulcra nece Virginem
 Immortale decus non timidam sequi.
 Te fratres duce, magna per
 Magnas ausi animas spargere vulnera,
 Cæli mœnibus inferunt
 Palmas purpureo sanguine lucidas :
 Et victa Styge nobilem
 Currum, Sancta, tuis auspiciis agunt.
 Nec cessisse pudet viros,
 Et pompæ comites feminæ ingredi.
 Tu Vatum columen ; tibi
 Castè thure dato, non sine floribus,
 Dulci & carmine, supplicant ;
 Accenduntque pias ad statuam faces.
 Sacris ô faveas tuis,
 Præsensque accipias vota sodalium,
 Sacramento amor & fides
 Quos fecit proprios irrevocabili.
 Sic ore unanimo chorus
 Laudat Cæciliam. Cæciliam lyræ, &

Grato stridula flamine
 Cannarum resonat fusilium seges.
 Per templi laquearia
 Per curvos geminat nomen amabile
 Echo garrula fornices :
 Et portare levi dat Zephyro procul
 Magni dona FIEUXII,
 Et famam celebrem trans mare barbarum,
 Linguae flumine lacteo
 Quo vult cumque animos ducere callidi.
 Promissum meritis pedum,
 Cervicique leves cui feret infulas
 Claro sanguine clarior
 Virtus, & pietas juncta modestiæ ;
 Ni se relligio malè
 Fraudare ipsa suis certet honoribus.

AD EAMDEM

JOSEPHO FIGUIERIO

CANONICO ET SUCCENTORE

ECCLESIAE ROTOMAGENSIS,

Musicae Societatis Principe & Agonotheta;

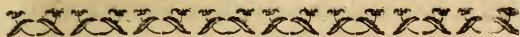
ODE VII.

DESCENDE Olympo, & duc age candidis
 Tecum quadrigis Cælituum choros,
 O Diva, cui cantus, fidesque,
 Et tremulis modulata ventis

234 JOANNIS COMMIRII

Sunt æra cordi. Festa clientium
 Te turma ad aras luce vocant suâ ;
 Pompaque solenni laborant
 In numerum celebrare laudes.
 Præit micanti FIGUERIUS manu
 Arguta blandus tangere cymbala ,
 Aureſque ſuſpenſas canoris ,
 Atque animos tenuiſſe chordis.
 Rex ille ſacri dictus & arbiter ,
 Donanda clâris præmia Vatibus
 Oſtentat, & victrice frontes
 Ardet ovans redimire lauru.
 Jam tibiæ acres, & Berecynthiæ
 Buxi, & remiſtæ cum citharis lyræ ,
 Vocemque criſpantes ephebi ,
 Dulce melos bene temperato
 Plauſu remittunt. Par ſtudium omnibus
 Nuptam Tonanti dicere Virginem ,
 Sanctoque cuſtodem pudori
 Appoſitum, thalamiſque caſtis,
 Et miſſa Sponſo lilia cœlibi ,
 Hortiſque lapſas æthereis roſas ,
 Ad quarum odorem pulſa fugit
 Corde Venus, Veneriſque proles.
 Nec clara fratrum prælia liquerint
 Obliv' ſo preſſa ſilentio ,
 Palmasque, & æternos ſubactis
 Numinibus, dominaque rerum
 Româ, triumphos. Femina nobilis
 Dux facti & auctor. nec puduit viros
 Duram ſub imbelli magiſtra
 Sponte pati didiciſſe mortem.
 Illa irretortis luminibus rogos ,
 Ferrumque, & omnes barbariæ trucis
 Secura formas intueri, &
 Carnificum potuit ferendo

Consumere iras. Sed neque vitreo
 Splendore fortunæ, insidiantibus
 Nec passa Sirenum illecebris
 Pectora plena Deo moveri.
 Divina Amazon! sic tibi laureis
 Intexta semper lilia floeant,
 Castique servatrix pudoris
 Perpetuo rosa vere spiret;
 Audi piorum vota sodalium,
 Hoc & precanti, Cæcilia, annue;
 Longos ut HARLÆO fruatur
 Sospite FIGUERIUS per annos?
 HARLÆO, amicum quem sibi Numina
 Si dextra servant, non Phrygias opes,
 Non sceptrâ, fortunamque Regum
 Invideat pretiosiore

IN EAMDEM

ODE VIII.

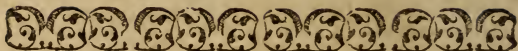
ad modos musicos composita.

GRATUM sonantis Cæcilia organi
 Docta vocales animare cannas,
 Perque ære silvam fusilem
 In numerum digitis concordés ducere ventos;
 Interiore domus recessu
 Secum pudicos ventilabat ignes,
 Et virginales nuptias
 Conjuge digna Deo canebat.

Custos pudoris Aliger sub alto
 Lectas Olympi vertice fert rosas,
 Liliaque puro pota nectare;
 Queis amat castæ redimire crinem, &
 Frontem verecundam puellæ.
 Quin etiam pennis auras, ceu folle, ministrat:
 Nec calamos sinit esse inertes,
 His suam gaudens sociare vocem.
 Quis tibi Valeriane stupor, quæve mens fuit,
 Cum procul ambrosiumque odorem,
 Nataque sentires alieno tempore ferta?
 Humanoque prior cum cupidis influeret sonus
 Auribus, ora tamen fas non foret aspici loquentis?
 Furens amoris æstro
 Fidem exprobrare jam parabas proditam,
 Læsaque connubii malè jura,
 Illicitaque calens pectus face.
 Sed pudor, & niveâ quæ plurima fronde sedebat
 Virginitas, oculique decori,
 Placavere animi tumentis æstum.
 Sorte disce tamen frui invidenda:
 Nulli, quod tibi, contigit
 Habere rivalem Deum.
 Non illum olore qui volans adultero,
 Bove aut procaci mugiens,
 Monstris Olympum Juppiter, criminibusque suis
 Implessè terras dicitur.
 Sed quem nescia fœderis jugalis
 Purâ mater edidit alvo,
 Antè jam Patri sine matre natum.
 Hic sibi Cæciliam in connubia sempiterna quærit.
 Ne tibi credas tamen esse raptam:
 Felix amantes patitur Hymenæus duos.
 O Hymen Hymenæe!
 Fratris nomen juncture marito,
 Sponsæ nomen juncturæ sorori;

Lecti dissocians fœdere conjuges,
Leti consocians munere virgines.
At vos Cæcilix dicata cultu
Turma præcipuo; boni sodales,
Ne finite præterire tam lætum diem.
Date flores, nectite fœta,
Ferte faces, urite thura.
Agite, quatite cymbala tinnula,
Jungite lenibus organa tibiis,
Argutz fidibus sibila tibia.
Alternò repetant musica gens ad numeros choro:
Nupsit Cæcilia, & Valerianum
Christo parturiens, funere nobili
Vitæ redonavit, beati
Perpetuum comitem triumpho.

PASCHALIS ANTIPHONÆ

PARAPHRASIS

AD REL. V.

D. J. B. PELLOTT

CARTUSIANUM.

ODE IX.

- Regina celi,* **L**UCIDI regina potens Olympi :
Cui dies patros famulante curru
Sol agit, noctem rutilisq; e pingunt
Sidera flammis :
- Lasare,* Pectoris curas, -age, pelle tristes,
Heu ! nimis longo saturata luctu :
Terge manantes lacrimis ocellos,
Oraque, Virgo.
- Alleluia:* Nunc sonent plausus, tenerisque amicorum
Gaudiis carmen, citharaque dulces :
Nunc superfuso tibi corda inundet
Amne voluptas.
- Quia quem
meruisti por-
rare, Alle-
luia,* Ille, qui rerum genitus parente
Se tuam gaudet sobolem vocari,
Morte io ! pulsâ redit ad beatæ
Lumina vitæ.

Resurrexit

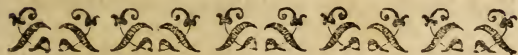
Ille ferali trabe quem reflexum
 Sub cavo condi moribunda saxo
 Videras, io ! domito reportat
 Dite triumphum.

*Sicut dixit,
Alleluia.*

Cerne, regali trabea renidens
 Fulgure ut transit Zephyros curuli;
 Sequæ miraclo probat esse Vatem
 Judicem verum.

*Ora pro no-
bis, Alleluia.*

I, pete amplexus, licitoque amori,
 Mater, indulge. Sede in tuorum
 Sis memor, nec jam miseros clientes
 Despice felix.

E I D E M.

B O M B Y X

glomo suo se involvens,

CUM LEMMATE

IN OTIO NEGOTIUM.

O D E X.

MOLLIBUS in lucis vitam pertæsus inertem
 In gloriamque ducere:
 Arboreasque super dedignans serpere frondes
 Cum gente turpi vermium:
 Carcere se pulcro condit, pretiosaque Bombyx
 Sibi ipse nectit vincula.

Atque ibi secreto noctesque diesque labori
Indulget opifex sedulus :

Cumque suo, Reges olim tectura Deosque,
Depectit ore vellera.

Sic opus in requie est, sic olli absolvitur ingens

IN OTIO NEGOTIVM.

Ista animum, PELLOTE, tuum demonstrat imago :
Hic intueri te licet.

Dum procul à rerum curis, aulæque tumultu
Deserta silvarum incolis :

Dum Fortunæ apices, & honorum insignia mille
Melioe calcas ambitu :

Dum sponte æterno te denique carcere damnas
Multa obligatum compede :

Segnitiam stulti appellant : nos grande fatemur
IN OTIO NEGOTIVM.

PROSA PASCHALIS
VERSIBUS REDDITA:

A D C. V.

JAC. GAUDINUM.

DOCTOREM ET SOCIUM

SORBONICUM,

CANONICUM PARIENSEM.

O D E X I.

*Victimæ Pas-
chali laudes
immolent
Christiani.*

MUNDI victima quæ nefas,
Fortis pro misera gente necem pati,
Rivo sanguinis eluit;
Illi nunc placitam Christiada immolent
Puris cordibus hostiam:
Votivaque litent laudis adorea.
Io ! carcere liberas

*Agnus rede-
mit oves,
Christus inno-
cens Patri re-
conciliavit pec-
catores.*

Prædonis Stygii victor agens oves
Agnus restituit gregi:
Offensumque reis flecteret ut Patrem,
Pœnas non sibi debitas
Christus sponte sua pertulit innocens.
Mirandi nova prælii

Mors & vitæ Exurgit facies ! Cuspide mors fera

L

duello confuxere mirando : dux vite mortuus regnat & vos.

Dic nobis ; Maria , Quid vidisti in via ?

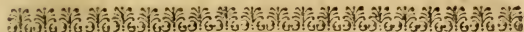
Sepulcrum Christo viventi , & gloriam vidi resurgenti : Angelicos testes , sudarios & vestes.

Surrexit Christus spes mea : precedet vos in Galileam. Scimus Christum surrexisse a mortuis verè.

Tu nobis zorrex miserere.

Dum vitam insidiâs petit ,
 Dux vitæ moritur faucius : at sua
 Factus clade animosior ,
 Mortem ictu perimit non medicabili.
 Dic nobis age , Magdala :
 Solis nam rutilum præveniens jubar
 Sponsi reliquias tui
 Ardebas liquidis ungere odoribus :
 Quæ miracula cernere
 Vadentem attonito lumine contigit ?
 Vidi rupe sub avia
 Urnam virginei corporis hospitam ,
 Nunc partæ nece gloriæ
 Æternum monumentum , & nihil aureis
 Regum molibus invidens.
 Tractavique manu lintea , fasciæ
 Et textum revolubilis :
 Lucem hausique novam , non sine Cælitū
 Grato cum citharis choro ,
 Plaudentum meritis Regis honoribus.
 Fidæ credite nunciæ ,
 Expertis oculis credite Magdalæ :
 Spes & dulcis amor meus
 Debellato Erebo Christus ovans redit :
 Et dudum Galilæa vos ,
 Amplecti cupidus , sevocat in juga.
 Christo nos quoque nobilem
 Gratamur memores de Styge lauream ,
 Victoremque fatemur ; &
 Curru colla juvat subdere amabili.
 Quod si te qua clientium
 Tangit cura , Deus ; si neque gratiam
 Sperare immiserabiles
 Versa mente vetas : aurea da super ,
 Fracto servitii jugo ,
 Laudes usque tuas tollere sidera.

AD SERENISSIMUM PRINCIPEM

HENRICUM

LOTHARINGIUM,

HARCURIÆ COMITEM;

Cùm is Cadomense Societatis JESU
Collegium inviferet.

ODE XII.

HENRICUS, germen nobile Austrasiæ domus,
Regumque mille ac Cæsarum:
Omnes licet stirps missa per mundi plagas,
In sceptrâ vivax pullulet;
Cunctasque ramis regias felicibus
Aut firmet, aut umbrâ regat.
Attamen alius gloria haud æquè tumet,
Tuo ac superbit nomine.
Clarusque venas sanguis ire per tuas,
Quàm facere Reges præferat.
Et quas Idume grandibus palmas avis,
Quas Sicula tellus protulit;
Gaudent tropæis obrui majoribus,
Tuisque vinci laureis.

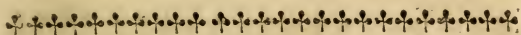
AD EUMDEM.

ODE XIII.

S E M I D E Ū M proles, vel quos Mars horridus
armis

Bello feroces extulit,
Hostilisque moram toties dedit esse furoris,
Labantis & fulcrum Imperi:
Seu quos pax melior placitas instruxit ad artes,
Et profuturas civibus;
Magnanimo inspirans aluit sub pectore curas,
Utriusque in ævi commodum.
Publica privatis si fas confundere jura,
Patriæque Musas jungere:
Quas tibi debemus communi nomine grates,
Privato amore solvimus.

AD VICTORIAM.

Cùm TURENNIUS fœderatos exercitus
multis cladibus attritos ex Alsatia
expulisset.

ODE XIV.

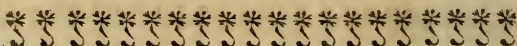
DIVA non mitis soboles Gradivi;
Quam juvant hostis pavor, & tumultus,
Et fuga, & latè calido natantes
Sanguine campi.

Nunc decet lauro religare crines,
Nunc & aurato volitare curru,
Quò vocat TURENNÎ honor, & decori
Pompa triumphi.

Ille fortunæ comitem secundæ
Te suis dudum residere castris
Jussit; & verti celeres volenti
Abscidit alas.

Teutonum victor triplici duello,
Te novis auctam celebrat tropais,
Et sacras Rheni sub utraque ripa
Dedicat aras.

A D M U S A S.

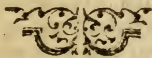
Ut, relicto Parnasso, ad BAVILLAM Illustrissimi Viri GUILLELMI LAMONII Senatus Principis velint consistere,

O D E X V.

C A S T U M Mnemosynæ genus
 Nunc, ô Pierides, linquite barbaris
 Polluta Ottomanis juga,
 Captivosque lacus, & malè turbidam
 Fletu Castaliam suo;
 Et lauro viduum fatidica nemus.
 Vos sedes melior vocat:
 Vos luci virides, non sine frondium
 Grato cum Zephyris joco,
 Fractæque ad silices murmur aquæ, & sacri
 Custos umbra silentii,
 Invitant profugas. Sed neque patrii
 Deerit culminis æmulus
 a Mons, vobis geminum qui referat caput,
 Et desiderium domus
 Antiquæ, specie fallat amabili.
 Fontem quin etiam alterum
 Labentem Aonio flumine purius
 Vobis LAMONIDES dicat;
 Francæ LAMONIDES gloria purpuræ:

a Mons S. Nicolai bisepi.

Libram cui Themis addidit,
 Et vitæ dominas ac necis infulas.
 Audimur : bijugis Dæ
 Festinant Zephyris per liquidum æthera.
 Has Vatum sequitur chorus,
 Et qui Romulea ludere barbitō ;
 Et qui confociare amant
 Argutas numeris Sequanicis fides.
 Quos inter, viridi comam
 Innectens hedera, carminibus suis
 Saltantes trahit esculos
 RAPINUS Calabro blandius alite.
 Illum dulcis agit furor,
 Et fontis decus, & nobile posteris
 Nomen tradere sæculis,
 Quo mutare suum filius ungulæ
 Humor Pegasæ velit.
 Et me, LAMONDE, nescio quid loqui
 Vis præter solitum efficax
 Urget. Jam videor non humili sono,
 Cantator temerarius,
 Laudes posse tuas dicere ; & inclytam
 Prolis persimilis tibi
 Versu perpetuo condere gloriam.
 Sed miracula nunc sat est
 BAVILLÆ celebrasse, atque novem juga
 Consecrata Sororibus,
 Et silvam Clarii Num nis hospitam.

A D

DOMINICUM
BUHURSIUM S. J.

Elegantissimorum EUGENII & ARISTI
Colloquiorum Scriptorem.

O D E X V I.

NE fit, BUHURSI, magnanimo pudor
Vanum Cleanthen ferre silentio :
Tuaque ne digneris irâ
Pugnæ avidum juvenem superbæ.
Sic Africani rex nemoris leo,
Tauro paratis non furit unguibus
Imbellis in fetum capellæ,
Aut celerem dare terga damam.
Fortes repugnant fortibus. Æmuli
Contemptus indigni altiùs in jecur
Descendet, insigetque vulnus
Threiciâ meliùs sagittâ.
Urunt disertis munditiæ EUGENI
Gravisque amicis ah ! nimiùm nitor.
Urunt ARISTI sparsa blandis
Dicta jocis, lepidoque risu.
Hinc ille sacris invidiæ furor
Ardet libellis : par rabido cani
Qui latrat ad Lunam micantes
Indocilem cohibere currus.

A D

A N T O N I U M

H A L L Æ U M

P O E T A M E X C E L L E N T E M ;

O D E X V I I .

HA L L Æ B Vatum maxime, quem sine
 Matris cadentem Phœbus amantibus
 Exceptis ulnis, & decore

Mollem animum calefecit igni :

Quò me avocatum sensibus abripis ?

Seu te paterni criminis integros

Cantare conceptus ; & anguis

Excidium celebrare gaudes ,

Sub prima vitæ limina noxio

Mentes veneno tingere callidi ;

Doctoquo defunctum duello

Mille caput redimere lauris :

Seu garrientum, non levioribus

Modis, retractas carmina aëdonum ,

Iraque, gratos & furores,

Cantibus & mediis relictos

Non indecoro funere spiritus,

Vocemque vel post fata superstitem :

Tu fabulosi vincis Orphei ,

Judice me, teneros lepores.

250 JOANNIS COMMIRII

Quamquam ille blandus tigribus asperis
Mollire tactâ pectora barbito :

Vir que præreptos canendo,
Cautibus ingenerare sensus.

Et me eruditi gloria carminis,

HALLÆE, mulcet. me juvat avios

Tentare Musarum recessus,
Te docilem moderante gressum.

Quòd si haud recusas me juvenem senex

Dixisse amicum ; pectore si sacro

Admittis : immortale nectar

Ducere cum Superis videbor.

A D

SANTOLIUM

VICTORINUM.

Æterna esse præmia Poëtarum qui Latine
scribunt.

ODE XVIII.

NON, si carmina Gallicis
Aptè juncta modis, ingeni & artium
Idem cultor & arbiter,

COLBERTUS meritis muneribus fovet :

Romanæ, ut quereris, lyræ

Omnis continuò laus perit & decus,

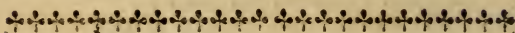
SANTOLI. Neque præmia

Illam deficient, Virgilio duce,

Versus perfimiles tuis
 Quandoque Aufoniâ qui recinet tubâ.
 Nescis ut patrio novam
 Sermoni faciem quæque ferat dies?
 Nam quas nunc miserè anxius
 Scriptor quærere amat delicias, brevî,
 Usus si volet insolens,
 Spretas rejiciet non sine nausea.
 RONSARDUS malè barbaro
 Molles auriculas murmure vulnerat,
 Dictus Parisiæ pater
 Linguae. Quis modò non unius æstimet
 Assis, vendita millibus
 Terderis opici carmina PORTII?
 Et jam, PERRONIDE, jaces:
 Jam, MALHERBA, tuos Sequana parcit
 Miratur numeros. Fugit
 Laudatus populis VETTURIUM lepos:
 Festino & nimium pede
 Chartas BALZACII deseruit Venus.
 Sic mori placitum improbo
 Fastidire, semel quod placuit, diu.
 At certus Latiis honos,
 Et vani haud metuens tædia sæculi,
 Perstat gratia Vatibus.
 Vivet perpetui Musa SIDRONII,
 Puro flumine purior:
 Et qui nunc cithara provocat esculis
 Auditas Calabris fides;
 Acri nunc lituo Mæoniden refert,
 Felix ponere WALLIUS
 Incano duplicem vertice lauream.
 Rident sole sub aureo
 Flores nigram hyemem, quos facili manu
 Insevit meus, & mero
 RAPINUS nitidos lætare perpluit.

232 JOANNIS COMMIRII

Et te fama, Ruææ, anus
Tradet postgenitis, non humili pede
Perfultantem Ifalæ vada :
Dum cantu Batavos exagitas duces ;
Et quos Rex gladio ferit,
Æterno calami figis acumine.
Nec te, FRIZO, sinet premi
Obscuro indecorem posteritas situ :
Cui si me ingenio parem
TURENNÎ annuerint dicere prælia, &
Rubros sanguine Belgico
Musæ BORBONIDAS : non aliis velim,
Obscæni fugiens lucri,
Ornari potiùs carmina præmiis.

I N

M A R E S I U M

P O E T A M

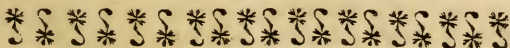
D I T H Y R A M B I C U M .

O D E X I X .

NEMPE insolenti diximus licentia
Usum imperare vocibus ;
Patriæque leges mobilem facundiæ,
Quas mox refigat, figere.
Non muto dictum. Me licet torvo minax
Vultu increpet MARESIUS,
Et dithyrambi laxet immeritum in caput
Vana ebriosis fulmina.

a Qualis profundo montis Aonii specu
 Effert AMIDORUS pedem ;
 Plenusque Iacchi numine excordes agit
 Furiosa in arma Mænadas :
 Poëta sic iratus , extra pulpitum ,
 Bacchatur histrionicè :
 Novamque demens , æmulis plaudentibus ,
 De se facit comœdiam.
 Prohibete , Amici : ne quid invitos stilus
 Peccare suadeat impotens.
 Fatum Lycambæ nos manet funestius ,
 Tristisque leto Bupalii.
 Si furere pergat , proh nefas ! MARESIUS
 Ridendo nos coget mori.

a Vide Comœdiam Maresij cui titulus , *Les Visionnaires* ,
 Act. 1. Sc. 2. ubi Amidorus sic loquitur.
Je fors des antres noirs du Mont Parnassien , &c.

A D L Æ L I U M .

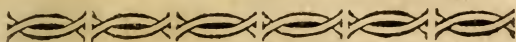
Ut spretis mortalibus ad æterna aspiret.

O D E X X .

CUR vanis malè credulum
 Irretire animum pergis amoribus ,
 Fortunæ toties fidem
 Expertus nimiùm fallere lubricam ?
 Tandem desine vitreâ
 Insanire Deâ : quam cupidè simul
 Amplexaberis insolens ,
 Mærebis laceras flebiliter manus.

Felix vulnere si tamen
 Tantillo moritus, præcipiti caput
 Fracturam tibi pondere
 Maturè fugias. Hesperio licèt
 Sublimis folio feras
 In centum populos jura, nec unicus
 Orbis te dominum colat ;
 LÆLI, degeneres : ni spatiosius
 Regnare ambitio, & suæ
 Par quæsisse decus certet origini.
 Villæ culmina sordidæ
 Mirari pudeat, quem socium Deus
 Æterni vocat imperî,
 Et sperare jubet fidereas domos :
 Quò non pauperies gravis,
 Non furum insidiæ, flammave Cæsarum
 Formidata palatiis,
 Non Martis penetrat barbarici furor.
 Sed castis opulentia
 Florens deliciis, & bona faustitas,
 Et pax lætitiæ soror,
 Mansurisque fruens gloria honoribus,
 Et sincerus amor, chorum
 Immortalem agitant, non sine gratiis.
 Hanc, LÆLI, pete regiam,
 Oblitus tugurî cui miser incubas :
 Et Divûm propera genus,
 Sceptrum deposito sumere sarculo.

A D

BERNARDUM

P I G N I U M

CANONICUM ET ARCHIDIACONUM

ROTOMAGENSEM.

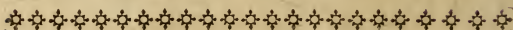
Ut in Tolemenilianam villam, quò condixerat, venire festinet.

O D E XXI.

RITU te quoque patrio
 Perjurum esse juvat? nec metuis datæ
 Ultiores fidei Deos,
 O caris nimum dure sodalibus!
 Tandem desine tristium,
 Quæ te angunt miserè, sollicitudinum:
 Arcu dum bonus aureo
 Luces purpureas sol jaculatur, &
 Rubram uvis religans comam,
 October tepidis certat Aprilibus.
 Ridens Tolemenilii
 Te, BERNARDE, nemus; pomaque frondeis
 Matrum pendula brachius;
 Et junctæ violis, tempore non suo,
 Absentem increpitant rosæ.
 Sunt & parta tibi litore proximo

256 JOANNIS COMMIRII

Succis ostrea mitibus,
Et grato sale, quæ restituant famem:
Infantisque cadus meri
Curarum omne genus diluere efficax.
Has ad delicias jubet
Pontina ut properes; non muliebriter
Pindi scandere culmina, &
Virgo virgineas certa Deas sequi.
Cunctaris? tibi tinnulas
Argutis digitis non quatiet fides.
Lascivoque agilis pede
Saltare in numerum Rossiula, pro jocis
Latratus parat horridos;
Et sævum femori dentem acuit tuo.

A D A M I C O S
D E N I H I L O

INTER SE JURGANTES.

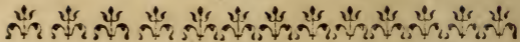
Ut potiùs Regis optimi-maximi victorias
celebrent.

O D E X X I I .

N A T I S amorem jungere litteris
Rixas, Sodales, sævaque jurgia
Miscetis, infandoque Musas
Diffidio facitis nocentes.
Paulumne inermis distat acinaci
Stilus cruento? cur calami ferunt
Plagasque, cædesque, & venenum
Sarmaticis gravius sagittis?

Indigna dudum tollite prælia ,
 Queis triste victum cedere , tristius
 Exire victorem , & pudenda
 Opprobrium meruisse lauru.
 Non hos in usus ingenium Pater ,
 Mentemque divinam , osque dedit sono
 Pari relaturum triumphos
 BORBONIDUM , celebresque terra
 Marique pugnas. Ut face Gallica
 Charybdis ardens mugit : ut rates ,
 Tiphymque latranti voravit.
 Scylla rapax Batavum profundo
 Vos & decorum pulvere Belgico
 Cantare Regem non sine præmiis
 Decebat , ereptumque Ibero
 Bochanium , triplicique frustra
 Condate fidens aggere : vos jugo , &
 Suis superbam cladibus Ariam ,
 Pullosque Trajecto Sicambros ,
 Dicere tempus erat , Ducemque
 Non infuetum se melioribus
 Servare fatis præcipiti fuga.
 Hæc crudito par labori
 Materies : venietque ab isto
 Laus magna campo. Sit pudor æmulis.
 Præbere vestris ludibrium & jocos :
 Dum scurra famosum inficetis
 Carminibus memorat duellum ,
 Plaudente turba. Non ego nomini
 Notas inuti , si sapiam , meo
 Lætabor aternas , inanis
 Gloriolæ pretiosus ultor.

LAUS EPISTOLÆ.

O D E X X I I I.

CHARTA erudita, muta vox absentium.
 Mæstique lingua pectoris :
 Taciturne præco, quis te inaudito Deus
 Sermone monstravit loqui ?
 Arcana pictis verba mittuntur sonis,
 Oculisque, non auri, obstrepunt.
 O pulcra amantum copula, animos exules
 Absente jungens corpore !
 Trans vasta Ponti spatia, trans Solis vias
 Curru feruntur candido.
 Totum peragrant orbem, & immoti manent :
 Centumque sic per obices
 Grata fruuntur mutui alloquii vice.
 Vocem audiunt, os non vident.
 Ni ficta Vates prædicant, verusque amor,
 Non fabulosus ignis est :
 Incendiis hæc præbet immortalibus
 Perenne charta pabulum.
 Materia flammæ pura formosâs alit,
 Nec ipsa flammis carpitur.

IN OBITUM
GABRIELIS
COSSARTII S. J.

COSSARTIUS admonet amicos ne lugeant;

ODE XXIV.

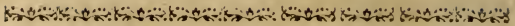
NE mihi, ne gemitu indigno turbate quietem;
 Tumulumque mæstris irrigare fletibus
 Desinite, ô Vates. Nec enim, si vestra dolorem
 Cohibere pietas renuit, & constans amor;
 Nôstra etiam tristes patitur fortuna querelas,
 Planctusque recipit obligatos fureri.
 Vivimus; & spoliû de corpore mors habet uno:
 Quod amastis in me, quod fui Cossartius,
 Non rapuit. Manet ingenium post fata superstes;
 Animusque veri cupidus & recti tenax.
 Quam juvat immoto gaudentem insistere recto;
 Nescire vestræ sortis ingratas vices:
 Et dubiam, celeremque humano pectore labi,
 Non posse morum perdere innocentiam!
 Quàm dulce est sine nube ipsum deprendere verum,
 Mundique causas fonte mirari in suo;
 Æternamque sitim æterno restinguere potu
 Sese fruendum largientis Numinis!
 Hic legere, inque uno fas omnia discere Verbo.
 Et quod librorum tot mihi volumina,

Tot fando nunquam potuere evolvere linguæ ;
 Sine voce referat eloquens silentium.
 Discendi labor omnis abest : infusaque menti
 Oblivionem non timet scientia.
 Cumque olim innumeris confuderit ora loquelis
 Mortalium audax scandere in cælum furor ;
 Sermo unus placuit Superis ; & fœdere pulcro
 Conjungit idem pectora & linguas amor.
 Hic & Concilia & cœtus spectare piorum
 Meo adsidentem LABBEO demum licet ;
 Et conjuratos Christum defendere Patres :
 Seu voce dimicandum & ardenti stilo ;
 Sive Fides sparsa fuit obsignanda cruore.
 Hos multiformis error, & fœdam aspici
 Hæresis obvelans faciem, gremiumque Parentis
 Discerpere atrox Schisma, pellaci & manu
 Jucundum Novitas dociliis miscere venenum,
 Horrent : metuque sub Styga occultant caput.
 a Me quoque pars tanti spectat nonnulla triumphi :
 Calamoque & ore vindicasse Cælites,
 Ingens nunc pretium, mercesque refertur Olympo.
 Vati rependit VECHUS grates suo ;
 Atque immortales dat circum tempora lauros,
 Sacro coronam delibutam sanguine.
 Auratisque adeo tecum, FRANCISEE, quadrigis,
 Memor dicati carminis, Solem super,
 Stellarumque domos lætantem tollis. Averni
 Seu cum revisis Japonem ereptum jugo,
 Et tandem edoctos Christo succumbere Sinas :
 Seu templa crebrâ supplicum excitus prece
 Ingredieris, toto quæ plurima condidit orbe,
 Tuoque pietas consecravit nomini.
 Sunt etiam nobis, ut quondam, nunc quoque cordi
 Versusque, tibiæque, & argutis fides

a Opera Cassartii designantur.

In numerum pulsæ digitis. Raptis entheus ardor
 Animos volentes : & disertæ carmina ,
 Inspirante Deo , fundunt ex tempore linguæ :
 Queis aula Cæli plaudit , & Superum chorus.
 Mirando favet omnis. Et est audire voluptas ,
 Non fabulosi vana Pindi somnia ,
 Graiorumque efficta modis mendacia miris ;
 Non additum aris atque adoratum nefas :
 Sed cantus sacros , quibus est Deus argumentum
 Ingens , perenne , nescium fastidii ,
 Usque placens : quod nec captu exhaustire facultas ,
 Cultu nec ullo majus efficere ingenî.
 O utinam spreto famæ popularis amore ,
 Aulaque nimium lubricis favoribus ,
 Materies vestri posthac sit carminis , unus
 Dignum labori redditurus præmium ,
 Terrarum Cælique Pater ! cui dextra creatrix
 Cum promat ultro , quas det immensas opes ,
 Ipse suis gestit sese superaddere donis.
 Hac sorte lætus , his bonis circumfluens ,
 Non merui injusto causam tribuisse dolori.
 Amici amico sicne felici invident ?
 Gratari potius , decorique applaudere nostro
 Fides monebat. Cur inanes lacrimas
 Perditis ? Ah ! ne flete paterna in regna receptum ;
 Sed flete vestrum tamdiu exilium trahi.

A D

FONTEM POLYCRENEN
 BAVILLÆO IN AGRO
 AQUARUM COPIA NOBILEM.

O D E XXV.

O Fons, ocelle ruris atque uber tui!
 Heri ô voluptas innocens!
 Tuamne certem pauperis venâ ingenti
 Æquare Vates copiam?
 Cui par nec ille fuerit Aonios liquor
 Movere cantus efficax:
 Nec quæ Sicano lympha servatur mari,
 Fluvium procacem dum fugit.
 Non te superbo Parius hinc ambit lapis;
 Hinc concha dives margine.
 Non alta Regum tecta, picto in alveo
 Tumidus videri, perfluis.
 Sed musco, & udo gramine agrestem paras
 Tibi ipse thalamum rusticus;
 Et inter umbras, atque operta vallium,
 Vitreo fugax curris pede.
 At ne pudori sit tamen, quòd nil manus
 Tibi fabra cultûs addidit.
 Caduca dos est artis; æternus manet,
 Crescitque naturæ decor.
 Sorte ô tua beate! LAMONIDÆ places:
 Hunc nuda simplicitas capit.
 Fuci animus expers scilicet mores suos
 In te intuetur & probat.

Ac nunc in undis lenè decurrentibus,
 Placidoque fufis agmine;
 Siticulofis, fpecimen eloquii exhibes,
 Blandè influentis auribus.
 Nunc liberalem pingis, & avaras opes
 Sibi retinere nescium:
 Seu cùm ardet æftas, fers bonus violis opem,
 Herbisque fupplicantibus;
 Seu vitæ egentes populos felicibus
 Rigando lymphis recreas.
 Nec te rapacis more torrentis juvat
 Latè ruinis crefcere:
 Corripere melfes, nemora, cumque ovilibus
 Ipfas colonorum domos.
 Herum æmularis nempe; quem nulli gravem,
 Cuncti benignum fentiunt.
 Hunc ipfe fentis, quando reclinans caput
 Amatæ in oræ gramine,
 Æftum liquore temperat gelido, & fuis
 Te confecrat fudoribus.
 Trepidæ laborant undæ, & alternis manus
 Gaudent adorare ofculis.
 Juftâ hinc tumentes fe ferunt fuperbiâ,
 Dulcique plenæ imagine,
 Monti obviisque vallibus LAMONIUM
 Fluctu loquuntur garrulo.
 Jure ergo, Fons venufte, delicias fuis,
 Suosque amores te vocat.
 Teque Polycrenen jure dici vult, novo
 Plaudente fama nomini.
 Quòd fi futuri certa mens rite augurat,
 Ineftque numen Vatibus;
 Olim Hippocrenen occupatam barbaris
 Meliore reddes omine.
 Phæbo & relicto, fæcra Mufarum cohors
 Unum colet LAMONIUM.

IMAGO

V. CL. JOANNIS
 VERJUSII;
 POST EJUS MORTEM,
 novo amoris miraculo
 AD VIVUM EXPRESSA.

ODE XXVI.

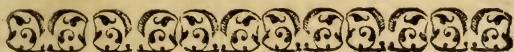
BREVI in tabella qui sibi superstitem
 Spirare VERJUSIUM stupes;
 Et ore speras posse vel picto loqui:
 Mortale ne credas opus.
 Restituit ars divina cælestem virum,
 Acerbo ademptum funere.
 Sibique tanti debitam miraculi
 Amor ipse jactat gloriam.
 Nil fabulosum canimus, haud fuce indiget
 Placitura per se veritas.
 Raptum in juvena columen antiquæ domus,
 Patriæque sidus Galliæ,
 Luteria flebat: flebat Aonidum cohors,
 Passisque Charites crinibus.

Et

Et vos, paterno quos fides conjunxerat
 Pietasque meliùs sanguine,
 Luctu ac querelis ponere haud ullum dolor
 Sinebat immensus modum.
 Fuisset aliquod funeris solatium,
 Ductos fideli imagine
 Spectare vultus fratris, inque linceo
 Vitam tueri posthumam.
 Sed & hoc vetabat invidæ sortis rigor:
 Vis quippe febris horridæ,
 Et longa tabes antè VERJUSIUM sibi,
 Quàm mors suis, subduxerat.
 Nec si obstinet divina POSSINI manus,
 BRUNIQUE par superis labor;
 Formam queant referre: suppositam putes
 Suo esse larvam corpori.
 Tantumne Lachesi barbaræ in Vates licet
 Æternitatis arbitros?
 Morietur ergo totus, arte qui sua
 Tot vetuit Heroas mori?
 Prohibete, Musæ: tuque fatorum potens
 Rebus ades extremis Amor.
 Casto puellæ nobilis sub pectore
 Flammas alebat innocens
 Amor innocentes: atque patruelis genas,
 Et ora vivis æmula,
 In mente memori, nil egens coloribus,
 Telo micante pinxerat.
 Gaudet dies noctesque jucunda frui
 Pudica virgo imagine.
 Audit monentem, corda mortalis proci
 Indigna votis cedere,
 Non desituris consecrare ardoribus,
 Deumque malle conjugem.
 Audit, videtque. Sed quem & audit, & videt,
 Rudine pinget dextera?

268 JOANNIS COMMIRII
Ingenium amantes majus humano gerunt,
 Fatique vim solertia
Docuere vinci. Laude picturæ inclytum,
 Et penicilli gloria,
Puella juvenem sevocans, Nobis tuos
 Paulisper, inquit, commoda,
Pictor, colores, & manus industriam:
 Socium laboris te volo:
Quem fama seris cùm canet nepotibus,
 Ægrè fidem merebitur.
Instituit hinc dictare quo sit ambitu
 Filove ducendum caput:
Ut frons decenter prominens certum gerat
 Latentis indicium ingeni.
VERJUSIUS ora sic tulit: sic dulcibus
 Micuere flammis lumina:
Sic virginales gratiæ junctus pudor
 Rubore suffudit genas.
Dictata pictor aure dum intenta excipit,
 Sequiturque felici manu:
Natum est opus, quod neuter assignat sibi,
 Uterque perfectum stupeat.

I N

R E G E M

VICTOREM PACIFICUM.

O D E X X V I I.

Q U A L I S Arverno nivibus solutis
 Monte decurrit Liger ; & superbo
 Obvias moles , dubiæque claustra

Addita ripæ ,

Emovens cornu , dat agris ruinam ,

Cum suis raptat segetes colonis :

Et gravi fluctu , propè par , Britannum

Fertur in æquor.

Mox fluit , noto patiens teneri

Alveo , felix : strepitumque gaudet

Inter umbrosas salices jocosâ

Edere lymphâ.

Talis adversas LODOICUS armis ,

Quâ vocat Mavors , ruit in phalanges :

Seu reus pacis meruit solutæ

Celtiber iram :

Seu luit pœnas Batavus , sinistro

Quàm vaser Reges sociare bello ,

Tam fidem adversâ levis obligatam

Rumpere famâ.

Mij

Sive Triboccis ^a Alamannus acer
 Ultimam cladem meditatus agris,
 Turbido lætantem equitem rapinis
 Egir ab Istro.

Quæ tuum virtus potuit morari
 Impetum? vel quæ timuit pericla,
 Sucta Bellonæ, duce te, labori,

MAGNE, juventus.

Horruiit glauco Vahalis fluento,
 Pontibus spretis, equitare Francos:
 Et sibi per mille necēs decoram

Quærere lautum.

Si jubes, ibunt rigidæ Pyrenes
 Trans juga, æternis malè tuta brumis,
 Dirutum nostris spoliis superbi

Tecta ^b PHILIPPI.

Ponis at ferrum prior, imbuendum
 Barbaro Thracis meliùs cruore:
 Et jubens pacem, vetito perire

Consulis hosti.

Maçte: plus isto referes triumpho
 Gloriæ, quàm si Calabro subactum
 Insubrem jungas: dominumque Bætis

Servus adoret.

Jam tuæ pacis comites revisunt
 Candidis lætos populos quadrigis,
 Et Fdes, & Fas, placidisque amicæ

Urbibus Artes.

Surgit & prisco mage dives auro
 Galliæ sæclum: nec c Avii supremis,
 Te sui cursum moderante fati,

Invidet annis.

^a Tribocci Alsatix populi.

^b Escuriale manubiis Gallorum pugna Quintilianò ca-
 forum extruxit Philippus II.

^c Ultimis Henrici Magi annis felicitas Galliæ summa.

En erit, Cives ut in una rursum
 Sacra conjurent bene fœderati!
 Gallus & Romam veneretur omnis,
 Principe Magno.

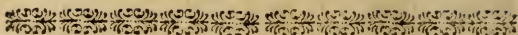
Sic erit. Blandam nec enim rebelles
 Stare vim contra liceat: sed ultro
 Se volent Regis decus addidisse
 Grande tropæis.

Summe terrarum pelagique Rector,
 Vota si quicquam meruere, serves
 Hoc diu nobis caput, unde rerum
 Spesque salusque

Unicè pendent. Vigeat quietis
 Auctor Europæ datus atque custos:
 Nec prius mundo superas relicto
 Migret in arces:

Quàm pari virtute suos prementem
 Filium gressus videat: novaque
 Patris exemplis monitos Nepotes
 Crescere laude.

D E

NICOL. HEINSII
M O R T E.

A D

CL. V. JOANNEM
GEORGIUM GRÆVIUM.

O D E X X V I I I.

QUISQUAMNE, GRÆVI, curet Apollinem
 Placare votis? occidit, occidit
 Heu! quando Musarum Sacerdos
 HEINSIADES melior parente.
 Vetusſta quamvis Græcia cantibus
 Flexiſſe manes prædicet Orphea;
 Caramque vitales ſub auras
 Eurydicen revocaſſe, fato
 Gaudente vinci: non tamen eximes
 Sepulcro amicum. nec gelidæ tuis
 Olim reviviſcent favillæ
 Queſtibus, immodicoque fletu.
 Injuriolo nomen amabile,
Quod reſtat unum, deme ſilentio:
 Terrasque da famam per omnes
 Perpetuâ volitare pennâ.

Dic ut paternarum æmulus artium
 Lectis revinxit tempora læureis :
 Summosque Parnassi est honores
 De tenero meditatus ungui.

Dic ut Maronem, sordibus oblitum
 Fœdis, nitori restituit suo :
 Raptosque Peligno lepores
 Reddidit, ingeniumque Vati.

Immo hæc remittas dicere publico
 Vulgata plausu. Quæ regio, aut mare
 Vestris inaccessum carinis
 Nesciat HEINSIADÆ labores ?

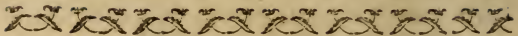
Hunc fabulosi litora Baltici,
 Albisque, & udum Saxonix latus,
 Et, regna FERNANDI, beatæ
 Amisii Paderaque valles

Novere. Novit bellipotens Gothus,
 Et qui rigentem in pocula Moscuam
 Frangit bipenni; vimque linguæ
 Flexanimam stupuit disertæ.

Quin ipsa felix ingenium haud semel
 Mitata Roma est : & Batavum suis
 Optavit adscribi Quiritem
 Civibus, ac populo Gradivi.

Nec ferre Olympo, Mercurialium
 Cultrix virorum, Gallia destitit ;
 Dum vita cum cantu maneret :
 Nunc eadem tumulo repostum
 Te flore multo, non sine lacrimis,
 Honorat, HEINSI : mox aliam jubens
 Sperare vitam de suorum
 Munere, carminibusque Vatum.

D. ANTONIO
 OLYSSIPONENSI,
 PATAVINORUM
 PATRONO,

Pro recuperatis ejus beneficio sacris
 reliquiis,

V O T U M.

O D E X X I X.

NA M quo muncre dein reum
 Voti me redimam ? cui neque gratias
 Exæquare tuis licet,
 ANTONI, meritis; & pudor est mori
 Ingratum ! Date lilia, &
 Natas sub Zephyrorum halitibus rosas :
 Dereptosque comæ citri
 Flores gesseminis jungite olentibus.
 Nec fumare focus facer
 Thuris desit odor : neu liquidum diem
 Parcant condere lampades
 Guttis Assyrii corticis ebriæ.
 At vos, cymbala queis datum,

Et blandas moderari in numerum fides,
 Mecum, non humili modo,
 Decantate Virum Cælitibus parem.
 Ut, per ^a Barbarici maris
 Syrtes & scopulos, nobile quaesit
 Mauro funus acinace,
 Christo totum avidus spargere sanguinem.
 Ut sancti Patris æmulus
 Intactis Arabum pauperiem horridam
 Thesauris bene prætulit:
 Et vestem laceram, textaque duriter
 Tortâ cingula cannabe,
 Præ Regum trabecis ambiit aureis.
 Illi, corda nocentium
 Obdurata diu dum gravis eloquî
 Non vano tonitru quatit,
 Pœnarumque metus aggerat & minas,
 Festis motibus haud semel
 Applausisse ferunt squamigeros ^b greges;
 Facundoque silentio
 Testatos animi lætitiã sui.
^c Excors quin etiam pecus
 Crusti triticea sub specie latens
 Sensit Numen; & impiæ
 Gentis corripuit perfidiam, solo
 Flexo suppliciter genu,
 Infans dominis relligiosior.
 Te regalis Olyssipo
 Gaudet cive; suum te Patavî memor
 Urbs jactat vetus hospitem;
 Fidens præfidiis utraque sic tuis,
 Ut non ambitiosius

^a In Africam trajecit incensus cupiditate martyrii.

^b Pisces ejus concionantis oratione quasi delinicti exultant.

^c Hæretici hominis mulus SS. Eucharistiam ipso jubente adorat.

Auctores generis, hæc Priameïo

Clarum d Antenora sanguine,

Teucris illa gravem canter d Ulyssæa.

Tu spes ultima e naufragæ

Et tutela rati. Tu media è nece

e Infantes bonus eripis.

Nec sentire suæ e damna finis rei,

Utcumque haud timida cliens

Votivum petiit auxilium prece.

Testis, quæ Crucis assulam,

Nostras Pyxis opes, exiguam sacræ

Servat, reddita munere

Nobis, SANCTÆ, tuo plus vice simplici.

Has, quæso, memoris notas

Qualescumque animi, quando aliud nihil

Quod donem superat, cape.

Neve inter radios, qui tibi lucido

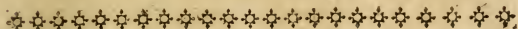
Ornant circuitu caput,

Dedignare levem serpere lauream.

d Antenor Patavium, Ulysses Olyssiponem, condidisse
seruntur.

e Invocatur à naufragis, ab innocentibus oppressis, ab
iis qui rei alicujus jacturam fecere.

I N

P S A L M U M I.

P A R A P H R A S I S.

O D E XXX.

Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non steterit: & in cathedra pestilentie non sedet

Sed in lege Domini voluntas eius: & in lege eius meditabitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo:

Et folium eius non deficiet.

Et omnia quecumque faciet prosperabuntur. Non sic impius, non sic.

BEATU S ille qui sequi nocentium
 Consilia fugiens impia,
 Per infideles criminum flexo vias
 Nunquam deerravit pede:
 Nec de cathedra pestilente, callidus
 Erroris & fraudum artifex,
 Condita dulcis eloqui melle auribus
 Sparsit venena credulis.
 Sed in Tonantis lege delicias suas,
 Suam esse fastus gloriam;
 Hanc mente pernox, hanc volutat per-
 dius,
 Somni atque victus immemor.
 Ceu propter amnis arbor irrigui alveum
 Se laxa in auras subjicit:
 Et mitia ferens poma pensat annuo
 Domini labores fœnore:
 Nec sole virides mæret æstivo comas,
 Nec torrido labi gelu.
 Haud aliter ille cuncta gaudebit sibi
 Cursu evenire prospero.
 Vesana non sic turba, quæ nullum
 colit,
 Vel, quem colit, fugit Deum.

M vj

*Sed tanquam
pulvis quem
projicit ventus
à facie terra.*

*Ideo non resur-
gent impii in
judicio.*

*Neque pecca-
tores in concilio
justorum.*

*Quoniam no-
vit Dominus
viam justorum.
Et iter impio-
rum peribit.*

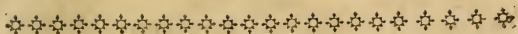
Sed, ut protervo pulvis actus turbine,
Ludibrium cælo dabit.

Ergo curuli è nube quum mundi Arbiter
Facta arguet mortalium,
Non stare corâ, non metu pulso improbi
Attollere audebunt caput.

Nec fas erit sperare cum justis reos
Vitæ beatæ præmia. [via est,
Procul à periclis, quam boni insistant,
Præbente se ducem Deo.

At quò feruntur impii securiùs,
Hòc graviùs in præceps ruent.

A F F E C T U S
 D U O R U M
 C H R I S T I A M A N T I U M ,

Q U O R U M A L T E R
 ejus ad Cunas,

A L T E R
 ad Crucem piè suspirat.

O D E X X X I .

I. Q U U M te Virginis in sinu
 Lucentem nitido sidere purius ;
 Et risus , & amabiles
 Cerno blanditias , pressaque molliter
 Infantilibus ubera
 Palmis , æthereo turgida nectare :
 Ah ! mens ebria gaudio
 Extra se rapitur. nec jam aliis frui
 Cæli deliciis amem ,
 Te viso , Superis , C H R I S T E , beatior.

II. Q U U M te cerno trabalibus
 Clavis , funerea de Cruce pendulum ,
 Et tabo faciem oblitam ,
 Et spinis lacerum vulnificis caput ;

Errantemque animam labris,
 Et jam nocte oculos in media graves :
 Ah ! mentem dolor opprimit.
 Auctorque ipse tux non dubius necis,
 Tristi, CHRISTE, silentio
 Nil quæro nisi tecum & gemere & pati.

I. QUANDO Sol roseo diem
 Auroræ gremio profiliens refert ;
 Ridet per liquidum aëra,
 Index lætitiæ grata serenitas.
 Ludit sub Zephyris mare :
 Tellus picta sinum flore micat novo :
 Motisque ad numeros comis,
 Silvæ lenè avium cantibus obstrepunt.
 Et, dum infans oritur Deus,
 Castis nostra vacant pectora gaudiis !

II. QUANDO Sol medio æthere
 Languens, attonitum destituit diem ;
 Defectu subito anxia
 Stat Natura, vetus ceu redeat chaos.
 Trux plangit scopulos mare :
 Tellus nuda suis squalet honoribus ;
 Ipsæque exanimes metu
 Lugubrem per agros dant gemitum feræ.
 Et, dum insons moritur Deus,
 Justis nostra carent lumina lacrimis !

I. O lactens Deus ! ô Amor !
 Quos ignes gelido stramine fuscitas ?

II. O languens Deus ! ô Amor !
 Quas plagas rigidis vepribus incutis ?

I. DA lac fugere, vel semel,
Tecum virgineo matris ab ubere.

II. DA, da lambere sæpius
Fufum de lateris vulnere sanguinem.

I. SORTEM fingere fi meo
Felicem arbitrio fit licitum mihi :
Cunas, SANCTE PUER, tuas
Optem perpetuis atterere osculis.

II. FATUM condere fi meo
Felix arbitrio fit licitum mihi :
Optem, CHRISTE, tuæ Crucis
Amplexu, lacrimis plenus, inemori.

I N

C O L U M B A S

Q U A S

B E A T A V I R G O

in Templo obtulit.

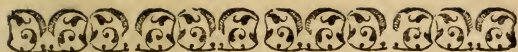
O D E X X X I I.

O Par volantum nobile ! Filio
Quas rite Virgo substituit parens,
Injuriosa destinato
Cæde nefas hominum piare :

280 JOANNIS COMMIRII

Cùm sanguis olim largior affluet
 Venis, & artus vulneribus dabit
 Aptos ferendis major ætas,
 Atque animam diuturnioris
 Leti capacem. Vos manet interim,
 JESU redempto, grandis honos mori; &
 Solvisse votis obligatam
 Sponte dato MARIAM cruore.
 Ecquis beato, si liceat, foco
 Uri recuset? ut subeam libens
 Vestras vices addictus aræ
 Victima cuncta regentis Agni.
 Dulces Columbæ, judice me, parem
 Non illa vobis se tulerit, Nox
 Pacalem olivam quæ reportans
 Augurium melioris ævi
 Vifa est per auras, non sine plurimo
 Dedisse plausu. Carminibus tamen
 Vos fabulosis inter astra
 Abnuerim retulisse Vates.
 Quamvis Oloris fidus adulteri,
 Corvumque, & Argi centum oculis gravem
 Insana Pavonem vetustas
 Gaudet imposuisse cælo.
 Sat est, protervæ nunc Veneris jugo
 Dementas pudendo, Virginis Alites
 Audire; cantarique puro,
 Me præeunte, sacras Amori.

A N T I P H O N Æ

S A L V E R E G I N A

P A R A P H R A S I S.

O D E X X X I I I.

Salve Regina, **O** Quæ Tonanti proxima honoribus,
 Cælique, terrasque imperio tenes:
 Terrore cui diro subacti
 Ipsa domus famulatur Orci,
Mater misericordia, vita, dulcedo & spes nostra, salve. REGINA, salve. Tu miseris Deum
 Blanda minacem concilias prece.
 Tu vita, tu dulcis voluptas,
 Rebus & una fides in arctis.
Ad te clamamus exiles filii Evæ. Tibi supinas suppliciter manus
 Clamore magno tendimus exules,
 Heu! mæsta proles fontis Evæ,
 Atque nefas luitura matris:
Ad te suspiramus gementes & flentes, in hac lacrimarum valle. Ni lacrimarum protinus horrida
 In valle flentes, nos bona respicis:
 Ruptamque singultu frequenti
 Excipis aure pia querelam.
Eia ergo, ad- uocata nostra, illos tuos misericordis oculos ad nos conver- Nunc ergo lenes, nec miserefcere
 Segnes ocellos, D I V A, clientium
 Adverte turbæ, te Patronam,
 Te facilem Dominam vocanti.

Et JESUM be-
nedicendum, fru-
ctum ventris
tui, nobis post
hoc exilium
ostende.

O clemens, o
pia, o dulcis
Virgo Maria.

Sed ne recusa, quod potes unico,
Intaminati florem uteri, solo
Nobis relicto, jam beatis
Ætheriaque domo receptis,

Monstrare JESUM. Te, vice mutua,
Semper benignam, semper amabilem,
MARIA Virgo, parturisse
Digna Deum, memores canemus.

H Y M N I

AVE MARIS STELLA

PARAPHRASIS.

ODE XXXIV.

*Ave maris
Stella, Dei
mater alma,
Atque semper
virgo,
Felix cali por-
ta.*

NAUFRAGI felix Cynosura mundi,
Quæ Deum gaudes peperisse virgo,
Non prius junctos socians pudori
Matris honores.

Exulum tu quæ miserata sortem,
Sedibus lætos patriis reponis,
Digna pro tali merito vocari
Janua cæli.

*Sumens illud
Ave Gabrielis
ore,*

Quam tibi fausto tulit ore quondam,
Fidus interpres Gabriel Tonantis:
Ne veta dulci renovare cantu,
DIVA, salutem.

*Funda nos in
pace, Mutans
hæc nomen.*

Hoc Ave dum nos canimus, sequestrā
Esse te pacis veniæque discas:
Hoc Ave, fato meliore, nomen
Corrigat Evæ.

*Solve vincula
reis, Profer lu-
men cæcis,
Mala nostra
pelle, Bona
cuncta posce.
Monstra te esse
Marrem, Su-
mar per te
preces,*

*Qui pro nobis
naris, Tulit
esse riuus.*

*Virgo singula-
ris, Inter om-
nes mitis,*

*Nos culpis so-
lutos, Mires
fac & castos.
Vitam præsta
piram, Iter
para tutum,
Vt videntes
JESUM Semper
collemur.*

*Sit laus Deo
Patri, Summo
Christo decus,
Spiritus sancto,
Tribus honor
mias.*

Sontibus mæstis, age, deme vincula,
Et suas cæcis tenebras: malique
Dic metu pulso, veniat bonorum
Copia dives.

Scilicet mentem, tenerumque Matris
Indui pectus decet in clientes:
His decet CHRISTUM prece demereri
Imperiosa:

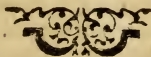
Qui satus lucis radio paternæ
Orbis ut commune nefas piaret,
Conditor rerum tua non refugit
Esse propago.

Virgo cui par est nihil aut secundum;
Omne quam terræ latus experitur
Unicè lenem; placidas pudico
Corpore mentes,

Fac tui, nexu scelerum soluti,
Ut gerant: molles nec eis cupido
Igne succendat vetito medullas,
Itraque tristis.

Da dies labi sine nube pueros:
Da poli sternens iter, ad beatos
Fili amplexus, & amæna lucis
Tendere regna.

Patris ac Nati recinendo laudes,
Mutuum linguæ celebrent Amorem;
Omnis & mundi plaga tres in uno
Numine adoret.

I N

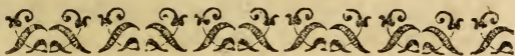
CL. V. PETRI DANIELIS
H U E T I I

S U E S S I O N U M E P I S C O P I D E S I G N A T I
A L N E T A N A T E M P E .

O D E X X X V .

S O P H O C L E O grave suctus modulari
 S P e d e c a r m e n ; m e d i t o r n o n b e n e n o t i s
 N u m e r i s s u b s i l i e n t e s i m i t a r i s a t y r i s c o s .
 A d e s e r g o j o c u l a r i s D e a c a n t u s :
 C r o t a l u m s u m e ; r e l i c t o r u d e p l e c t r o
 C a p e b u x u m , q u a t e , C l i o , c e l e r i t y m p a n a d e x t r a .
 A g e g r a t o s , D A N I E L I c a n e v e r s u s .
 J u v a t i l l o d u c e c a m p o s , j u v a t a t r u m
 N e m u s u m b r i s , j u g a , r i p a s , n o v a T e m p e , p e r -
 a g r a r e :
 U b i v i t r o m a g e t e r s u s r e m o r a n t e s
 U d o s u b t e r s i r e p i t a l n o s : u b i c i r c u m
 H u m u s o m n i s g e n i a l i Z e p h y r o r u m t e p e t a u r a .
 N e b u l a r u m s u b a p r i c o J o v e p u r u s ,
 N e q u e r i m b i s o r i e n t i s m a d e t H o e d i ,
 N e q u e s a v a r u b e t a t h e r v i o l e n t o C a n i s i g n e .
 S e d a m i c o f o v e t h a u s t u l a t u s a g r u m ,
 A n i m o s q u e s t u d i o r u m n i m i s a c r i
 L e v a t a s t u : s i m u l o m n e s r e m o v e t p e c t o r e c u r a s .

O amæni nitor agri ! Cereris pro-
 digâ tellus ! genitrici sacra florum,
 Bona pacis ; juvenilis bona sedes Hygieiæ.
 Et Apollo solet illis residere
 Pater antris. Tremor en concutit artus :
 Nova virtus meliori cor anhelum ciet œstro.
 Deus io ! sub H u e r î Deus ore
 In amatas venit oras : Dryadumque
 Salientum numerosa fide silvis trahit agmen.
 Minus istis Aganippes colit undas.
 Fugiens & juga Pindi tibi plectrum,
 Sacra vallis , tibi lauros , tibi sortes dat habere.

ILLUSTRISSIMO ECCLESIAE PRINCIPI

FRANC. HARLÆO

PARIS. ARCHIEPISCOPO,

PARI FRANCIÆ, &c.

Cùm is ad funebrem Reginae Orationem
 venisset.

O D E XXXV.

C R E D E T N E quisquam ? mille votorum ambitu
 Petitus Antistes venis :
 Gratoque tandem nunc & aspectu licet
 Musas , & affatu frui.

¶ Laud ulla solitæ signa lætitiæ tamen
Dedere monte de suo.

Sed ubique squalor, luctus, & suspiriis
Mæstum viget silentium.

Nec flere pudor est, induunt sensus tuos :
Hoc plus tibi cultu placent.

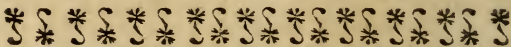
THERESIA, dulce ah ! nomen, & sub intimis
Ab amore sculptum cordibus !

THERESIA Magno digna conjux Conjuge,
Quæ debuit nunquam mori,

Tuos sub oculos, & pias inter preces,
Mortale corpus exiit.

Hæc cogitanti lacrimæ tibi fluunt ;
Ægrescit at nobis dolor.

Tuoque noster auctior luctus negat
Tacere posse, vel loqui.

AD SOMNUM.

ODE XXXVII.

SOMNE, curarum requies, veneno
Efficax dulci reparare vires ;
Quas dies sensim minuit laborum
Anxia nutrix :

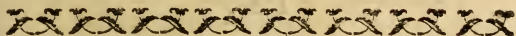
Cur meo, cur ah ! procul è cubili
Avolas versis fugitive pennis ?
Integras damnans vigilare mæstum,
Te sine, noctes.

Luna ter cælo revoluta clarum
Extulit cornu : tua cùm per umbras
Dona nequicquam videt inquietis
Poscere votis.

Faustus ô tandem redeas : & udum
 Rore lethæo quatiens papaver,
 Ne Deus nostros, tua templa, ocellos
 Visere differ.

En tibi pressò filet ore lucis
 Nuncius : strati siluere venti :
 Ipse fons dormit placidè refusis
 Margine lymphis.

Si venis, tum me referente grates,
 Audies vitæ pater atque custos :
 Pallidæ nec jam metues vocari
 Mortis imago.

I N

CL. V. FRANC. SERAPHINI

R E G N E R I I

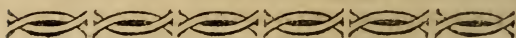
S. Launi Abbatis

C A R M I N A L A T I N A .

O D E X X X V I I I .

P A R I S I N I moderatrix Dea Pindi,
 Patriæ Gallica Pitho, SERAPHINE,
 Tibi linguæ, tibi primos dedit ultro Lyræ honores.
 Et adhuc ambitioso, nimis audax,
 Heliconis Latialis superare
 Pede colles, & inaccessa Maroni juga tentas ?

Age, da vela secundis tua ventis.
 Licèt haud unus eunti strepat Anser;
 Licèt uncum niger Ales tibi rostrum, tibi sævum
 Ferat unguem; tamen insta: neque cesses,
 Nisi totos Venusinus tibi Cygnus
 Properet linquere fontes, vetus & cedere regnum:
 Et ab undis Aganippes procul Anser:
 Procul actus niger Ales, sibi stringens
 Laqueo colla tenaci, grave murmur nece pendat.

I N

ZEPHYRUM.

Cujus violentiam & importunitatem fumus
 experti, cùm Lutetia Nannetas
 peteremus.

O D E XXXIX.

TUN è ille Amoris Zephyrus auriga & Joci;
 Verisque alumnus & comes?
 Floram quotannis qui suo de funere
 Tepente revocas halitu:
 Et mollia inter elicis suspiria
 Telluris è sinu rosas.
 O fama nimiùm credula! ô laudes feris
 Malè dissidentes moribus!
 Blandum relinque nomen: & felicibus
 Omitte ventis inferi.
 Non æstuosi pervicax furor Noti
 Tremente sic sævit polo;

Gelidoque

Gelidoque ab axe mitius Boreas torat,
Hiemes reducens hispidas.

Heu ! quanta terris, quanta vicino ingruit,
Te flante, tempestas mari !

Quas læ profundo gurgite feruntur rates,
Portusque naufragium timet.

Stupet ipse, jam commixtus Oceano, Liget
Actis retro ire fluctibus.

Nec, turbulentis motibus, mundi fat est
Pacem, atque leges solvere.

Nimbi sequuntur æquore infuso graves,
Cæloque diluviem invehunt.

Vidi ipse, vidi ; mensque vix adhuc metu
Vacat, pericli conscia :

Cùm lapsi ab alto montium cacumine,
Per saxa torrentes scabrum

Sibi vi cavarent limitem : & spumantibus
Undis in ima vallium,

Magno fragore conciti decurrerent,
Equiteque raperent ac equos.

Quàm pane subitis obrutus paludibus
Lethæa vidi flumina !

Et tot malorum causâ consecrabitur,
Zephyrusque se junget Deis ?

Non sic abibit ; quamque grande sit nefas,
Læsisse Vatem, sentiet.

Ergo, scelestè, si quid Æolum preces,
Vel nostra tangent carmina :

Pennis revulsis, horridâ inclusus specu,
Ac montis oppressus jugo,

Nequicquam amorum, teneræ & uxoris memor,
Tristi ingemisces murmure.

Exire nec licebit ; ira ni Jovis
Ab impiis mortalibus

Inusitatas exigat pœnas, suo
Et diriores fulmine.

R E G I

P R O

RECUPERATA VALETUDINE.

O D E X X X I X.

DI F F U G E R E metus procul.
 Latere incolumi, GALLIA, Principe:
 Et jactantius aureis
 Frontem laurigeram cingere liliis
 Ne differ. Nymis ah! nimis,
 Forti quanquam animo. dissimulans tulit,
 Sævus torfit eum dolor:
 Dum ferrum medici parcere nescium,
 Crudelesque piè manus
 Fallacis latebras excuterent mali.
 Quo nos vulnere saucii,
 Ut cælum ambiimus sollicita prece!
 Ut pro Rege vicarium
 Mortis quisque furori obtulimus caput!
 Sic, quum lumine languido,
 Passus deliquium Sol, media die
 Noctem turbidus objicit
 Improvisam oculis: omnia lugubri
 Stant obducta situ: feræ
 Lamentantur: aves flebiliter gemunt.
 Flores vita etiam fugit,
 Extincto superesse indociles patri.

At curæ ite graves : viget,
 Et luci LODOIX restituit suos.
 Hinc grates agimus rei
 Votorum meritas, non sine lacrimis,
 Quas amor malè continet,
 Haud tantæ capiens lætitiæ modum.
 Illo sospite quid Deus
 Majus Francigenis, aut melius daret ?
 Non, si lapsus ab æthere
 Victrices Aquilas fœdifrago Insubri
 Rursum Carolus inferat ;
 Ereptaque Arabi Cantabria, jugo
 Infrænes premat Hungaros ;
 Ac Cimbrum Ligeri subjiat mare :
 Penset BORBONIDEN satis ;
 Nec virtute Nepotem æquet Avus pari.
 Ejus prælia posteris
 Quum fasti memores, fama que dividunt,
 Qua tandem poterunt fide
 Vatum se levibus demere fabulis ?
 Seu narrabitur unguâ
 Sulcatus Vahalis quadrupedum, & lacu
 Audax per tumidos eques
 Intrare armiferæ castra Bataviæ.
 Seu dicetur, ut insolens
 Olim fræna pati, denique paruit
 Fractis Flandria viribus :
 Ut devicta iterum non violabili
 Se Burgundia Galliæ
 Junxit fœdere. Quis finibus additum
 Nostri non stupet Imperi,
 Abruptis Luceburgum è scopulis minax ?
 Uno quisve duas die
 Arces non refugit credere deditas ;
 Alpini hanc dominam Padi,
 Illam, Rhene, tui gurgitis arbitram ?

292 JOANNIS COMMIRII ODÆ.

Prædo luger adhuc Nomas
 Exustum pluvis Algerium ignibus.
 Nec Syrtis Tripolim sua
 Francis fulminibus præstitit inviam.
 Currunt divitis Indiæ
 Pinus merce graves, per freta barbaris
 Circumfessa triremibus
 Securæ. Neque jam Massiliotico
 Depensus pelago institor
 Pejus naufragio servitium timet.
 Luris sed magis omnibus
 Claret facis opus, MAXIME REX, tuæ:
 Quâ Divis Hydra centiceps
 Detestata jacet. Cœperat huic tamen
 Membris ire novus calor,
 Paulatimque solo se reparabilis
 Tollebat caput seges,
 Jactans horrifero gutture sibila.
 Spem nunc abjicit improbam,
 Te damnata supremum incolumi mori.

F A B U L Æ.

F. V. B. O. J. M.

S O L

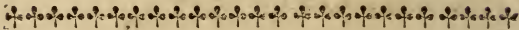
E T R A N Æ.

F A B U L A I.

RANÆ paludis incolæ, ambiguum genus
 Limboque cretum, res in immensum suas
 Favore Solis auxerant. Et jam greges,
 Vicina circum qui tondebant gramina,
 Ipsosque ripis fugere compulerant boves.
 Quin se profundo credere ausæ gurgiti,
 Facto siluros atque thynnos agmine,
 Et provocarant sæpe, & sæpe vicerant.
 Hinc fastus illas cepit & superbia,
 Majusque crimen, gratiarum oblivio,
 Patroni Solis invidere gloriæ
 Ingrata gens occæpit, ac liventibus
 Oculis tueri mundo adoratum jubar.
 Nec se protervis abstinent convitiis.
 Nam sive ad Indi litora obvertit rotas,
 Equos Ibero sive lavit flumine,
 Sive arduam Leonis ascendit domum,
 Lunæve radiis cornua offudit suis;
 Ranæ coaxant, & clamore incondito
 Queruntur omnia perdere. ultrices simul

Minantur iras, ni stet immotus polo.

Pergenti terras flammeo non segniùs
 Lustrare curru, perfidæ tentant viam
 Obstruere. Fundo ab imo cœnosos lacus,
 Ulvasque putres, & solo residues aquas,
 Pedibus petulcis commovent. Cælo vapor
 Confurgit ater, & diem caligine
 Obscurat alnum. Risit astrorum parens:
 Et ista vestrum tela recident in caput,
 Procaces, inquit, bestia. Ergo colligit
 Quos dissiparat radios: inque fulmina
 Nigros vapores, inque densam grandinem
 Momento vertit, & miseras tristi opprimit
 Ranas procella. frustra juncis corpora
 Certant opacis tegere; frustra sub luto
 Defossæ sperant publicæ stragi eripi.
 Sol rapidus haurit cuncta, & ipsas ignibus
 Absumit undas. Ranae semiustæ crepant,
 Milvisque & corvis dulce præbent pabulum.
 Quarum una fertur ceteris consultior
 Dixisse moriens: Jure pœnam exolvimus,
 Quæ pro benefactis sola reddidimus mala.
 At vos, nepotes, discite vereri Deos.

G A L L U S.

F A B U L A II.

CONSILIA iniqua prospero exitu carent,
 Et ad perniciem ferme auctores devocant.
 Cristâ superbus, unguibus & rostro ferox,

Bello premebat Gallus agmen Anserum,
 Qui se protervè sibilis incesserant.
 Exterminati campo fugere ad lacus,
 Opem implorantes cum clangore flebili.

Continuò Falco silvæ præpes arbiter,
 Et qui rapacem pennis Accipitrem refert
 Montis Cucullus incola, turmis undique
 Collectis avium, ferre suppetias parant.
 Cœpti auctor Aquila, quæ sibi volantum in greges
 Jus arrogans, tolerare nescit amulum:
 Ingrata nec se meminit exemptam neci,
 Galli operâ ruptis, queis hærebat, retibus.

Ergo per auras atra nubes Vulturum
 Intenta prædæ fertur, & inumbrat diem.
 Milvi sequuntur, natio famelica,
 Et qua grassantur cumque vastant omnia,
 Implentque valles horrificis stridoribus.
 It contra Solis Ales imperterritus,
 Ultroque ad pugnam cantibus hostes provocat.
 Sed Falco veritus bellatori incurrere,
 Mitem in Columbum vertit omnes impetus,
 Cycnumque vexat Anseribus gravem suis.
 Quin & Luscinus fontis ad caput sacri
 Dum cantat, atque voce permulcet feras,
 Milvorum vix evasit uncis unguibus,
 Dulcem coactus pessimo relinquere
 Nidum Cucullo. Fraude non diu tamen
 Frui raptores licuit. Sociorum advolat
 En Gallus ultor, inque Falconem irruens
 Rostro cruentat, & asperis calcaribus,
 Plumisque nudum patrio è saltu ejicit.

At expugnator ille nidorum improbus,
 Singultienti voce Fortunam increpans,
 Demissis alis æger clam se proripit;
 Quem Lauri conspicatus è ramo procul
 Luscinus sic jocosò ludit carmine:

293 JOANNIS COMMIRII
Jam certa veteri a Fabulæ constat fides,
Abit Cucullus, Accipiter qui venerat.

a Coccyx ex Accipitræ videtur fieri, tempore anni figuram
mutans. *Plin. l. i. c. 9.*

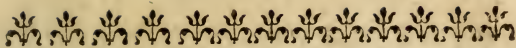
LEPUSCULUS ET LEO.

FABULA III.

SENSISSE monstras, dum memor es injuriæ.
Spernendo meliùs inimicos ulcisceris.

Propter paludem cursu anhelato transiens,
Quum fugere Ranas cerneret Lepusculus,
Altoque pavidum tegere sub limo caput:
Mirari seipsum cœpit, & majoribus
Jam cedere negans belluis, cursu improbo
Leonis infestare somnos institit,
Caudam & protervis vellicare morfibus.
Innoxiiis quem captans unguibus Leo,
Hac increpasse voce trepidum dicitur:
Feres oblatam impune contumeliam.
Pœnas quidem mereris letho pendere:
At me inquinari sanguine indigno pudet.

E R U C A

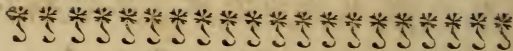
E T L A U R U S.

F A B U L A I V.

PUs & venenum ruris, ore fœtido
 Eruca caules assüeta lambere,
 Adreperat sacratum Parnassi in nemus,
 Laborioso mixta bombycum gregi,
 Qui fila Musis grata nent sororibus.
 Sed indolem celare nativam diu
 Moresque pestis improba haud valuit suos.
 Nam qua se cumque torto vertit corpore,
 Continud flores tristi expirant halitu,
 Omnisque adefis arbor emoritur comis.
 Restabat una Laurus, quam Phœbus manâ
 Olim ipse propria consistam, vocalibus
 Regnare silvis dederat : hanc etiam lues
 Injurioso dente parabat aggredi :
 Frustra. nam amaris ora figere dentibus
 Dum tendit, medio moriens in morsu crepat.

Fabella dicta est satyricis scriptoribus,
 Famam bonorum qui quærunt infamiâ.

T O R R E N S
ET FLUVIUS.

A D

CAROLUM
SANCTAMAURÆUM
MONTAUSERII DUCEM.

FABULA V.

Q UÆ S I TÆ honestis artibus, raptæque opes,
Fabella paucis edocet quid differant.
Multo imbri tumidus montis è fastigio,
Per confragosa saxa, rupesque asperas
Torrens rûebat : & rapaci vortice
Secum trahebat arbores, greges, domos,
Non absque magno rusticæ gentis metu.
Is Fluvium conspicatus iater populos,
Glaucasque salices vitreo errantem pede,
Sic ore fertur increpasse turbido.
Dum tenui lentus alveo ac inglorius,
Ægrè humile medijs tollis è juncis caput,
Quanto per agros agmine decurram, vides.
Mihî cuncta eunti cedunt : & franos pati
Indoctus, undis æmulor pontum meis.

Cui leni sic respondit Amnis murmure :
 Me verò lymphas volvere perennes juvat,
 Ingenuo fonte natum. Nulli noxius,
 Cunctis beneficus, arbores & gramina
 Vitali humore nutrio. Pastoribus,
 Fessoque pecori, potum & umbram præbeo.
 Hinc ripa utrinque flore perpetuo micat ;
 Nec canere honores accolæ cessant meos :
 Cùm te, ceu cladem detestentur publicam.
 Fragore tanto quid enim speras consequi ?
 Nimbos serenus Sol ubi deterferit,
 De te supererit nil nisi spuma & lutum.

Ridendo, MONTAUSERI, verum dicere,
 Salibusque vitia defricare candidis,
 Horatio videtur res non ludicra.

Utinamque ficta quos notat narratio,
 Hinc displicere seriò discant sibi !
 Cæcæque crimen sortis, ac cali furor,
 Et pœna dici generis humani horreant !
 Qui vastitate ruris, & casu urbium,
 Mitoque lacrimis sanguine domos extruunt,
 Nequaquam heredi possidendas tertio.

Tibi innocentes, turpis & puras lucri,
 Nihilque fisci jura metuentes opes,
 Habere avorum longa dat successio,
 Virtusque, nunquam, LUDOVICO Principe,
 Merito & labori deesse quæsta præmium.
 Macte esto veteris gloriâ abstinentiæ :
 Quam si recusat sæculum præsens sequi,
 Erit illa certè posteris miraculo.

D E M E N T I A

AMOREM DUCENS.

A D

V. CL. ÆGIDIUM

M E N A G I U M.

F A B U L A V I.

V E N U S T I O R I S elegantiae pater,
 Cui Fabularum Musa doctarum artifex,
 Molle & facetum quod erat Æsopi, annuit:
 Et hos vicissim, nostri amoris obsides,
 Promptique testes obsequi, senarios
 Habe, MENAGI. Sunt tuis quidem impares,
 Fecisse quos libertus Augusti velit.
 Sed argumenti fortè novitas gratiam,
 Et utile mixtum dulci, promerebitur.
 Quod deest, tua illis suppleat benignitas.

Partu gemellam prolem Cypris unico
 Creasse Amorem fertur & Dementiam:
 Habitu, ore, studiis, moribus, simillimos:
 Ut par sorori frater, & fratri soror,
 Non injucundum facerent errorem suis.
 Nam tela & arcus si dares Dementiae,
 Ipsum intueri crederes Cupidinem:

Crotalum atque larvam si dares Cupidini,
 Ipsam intueri crederes Dementiam.
 Assiduus hæret alter alteri comes.
 Confabulantur, lufitant, saltant simul:
 Sibique lepidas invicem fraudes struunt.
 Hinc rixa & iræ, dein reconciliatio.
 Queruli, feroces, contumaces, asperi;
 Iidemque blandi, morigeri, tractabiles,
 Ab unguibus pugnisque in amplexus ruunt:
 Semperque liti proxima est concordia.
 Hos osculatur, hos fert in oculis Venus,
 Seseque in illa noscit & probat indole:
 Artesque vinci lata miratur suas.

Fors in Cythera cum sorore conjuge,
 Primisque Divum, venerat Rex ætheris.
 Ibique mensis dum paratis accubat,
 Et neptis ubi sit, quarit, & parvus nepos:
 Adsunt Jocorum pumilo cincti grege:
 Curruque Matris aureo in cœnaculum,
 Bijugisque ovantes se columbis inferunt.
 Tum sic Cupido, voce sublata, incipit:
 Discant Amoris cedere omnes Numini.
 Tuque ô Deorum qui parens & rector es,
 Assuesce Domini ferre majoris jugum.
 Hæc fatus, Alitis dorsum armigeræ insilit,
 Adunca inserto rostra nervo temperans:
 Raptumque trepido fulmen intentat Jovi.
 Simulque eidem nequior Dementia
 Joculari furtim tegmine includit caput:
 Pupamque dextræ, lævæ dat crepitaculum.
 Risere Superi: dumque rident, sentiunt
 Se lufos etiam persimili protervia.
 Apollo pharetram, Mavors hastam perdidit,
 Nereus tridentem, Mercurius talaria.
 Nec nati ab ipsa Matre nequitiam abstinent,
 Pallasque sola ludibrium non pertulit:

Prudentia ipsam texit atque Castitas.

At delectatus Juppiter spectaculo,
 Postquam osculis & voce molli blandiens
 Diu ambo demulsiisset, illis nectare
 Condita multo projicit tragemata;
 Eheu! funesti materiam certaminis.
 In prædam toto nam projecti corpore,
 Cum legere festinarent, & cupidâ sibi
 Quæ legerant uterque, præriperent manu,
 Ad arma ventum est. Et prior Dementia
 Acu, parantem tela, crinali occupat
 Fratrem, atque ocellos ictu geminato effodit.
 Fit clamor ingens: Aula luctu personat.
 Sibi mæsta crines & genas laniat Venus.
 Natiq̄ue in ore fixa, & orbis lacrimis
 Lavans cruentos, vulnera tepido halitu,
 Et dulcibus curare tentat baliis.
 Frustra. medelam grave non admittit malum.
 Nec ipse quicquam Phœbus herbis proficit.

Mente autem consternata, quodque fecerat,
 Potuisse fieri misera vix credens soror,
 Meritas parabat ultro pœnas solvere.
 Rubramque fratris sanguine rotans cuspidem,
 Suos in oculos vindice vertebat manu.
 Stitit furentis imperum Deûm parens:
 Et ista serves, inquit, fratri lumina,
 Cui esse posthac jubeo te viæ ducem,
 Fidâ regentem dexterâ incertos gradus.
 Paret Tonantis imperio Dementia:
 Cæcumque ducit ipsa ductore indigens.

Hæc nos, MENAGI, Fabula venustè monet,
 Amantes esse proximos amentibus.

A D

I A M B U M.

Ut CAROLUM PERERIUM V. Cl. ad-
moneat Fabulam jamdudum pro-
missam in lucem edere.

AMENITATIS & leporis arbiter,
Venuste Iambe; si quid ambo candidis,
Quod & placeret; utile & simul foret,
HÆTIO probante, lusimus jocis:
PERERÎ, amica, queso, nota nam via est,
Adire tecta concito velis gradu.
Et ut nihil retardet, aut gravet pedem,
Tibi illigare quem solet Tragœdia,
Cothurnus absit. Ille quid novi feras;
Quò, & unde? si requirat; hac modestia.
Memor repone. jamdiu esse debitam
Sodalibus fateris ipse Fabulam:
Ubi ager Imperator efferi gregis,
Cata arte Vulpis, exuit cutem Lupo.
Meo hanc repoſco jure. Cur trahis moras?
Et expolita pergis usque carmina
Severiore durus ungue radere?
At annus exit alter, ista dum paras.
An ergo Gallus Hercules Hydra ocus
Valebit exsecare centuplex caput,
Opus Poëta quàm queat breve exequi?
Molestam Apollo diligentiam improbat:
Nimisque magna cura par inertia est.

*Ita elocutus, ilicet tuo novos,
 Venuste lambe, prome de sinu sales:
 Et hanc videre deprecare Fabulam.
 Pudore forsitan excitabitur calor:
 PERERIOque quod labor negaverat,
 Dabit repente dulcis amulatio.*

M U S, F E L E S,

&

M U S C I P U L A.

F A B U L A V I I.

MU S C I P U L A ahenis horrida in mucronibus,
 Felesque pestis major, omne Murium
 Exterminare nomen obstinaverant.
 Adeoque valuit sæva conjuratio,
 Vix ut superstes unus innumeris foret,
 Factus alienis cautior periculis:
 Tamen parentis usque & usque tristitia
 Olli recurrant fata, quem crudelibus
 Evisceratum nuper uncis viderat.
 Animoque memori non abest unquam impiis
 Heu! cara soboles palpitans sub unguibus.
 Nec ultioni, si qua se via offeret,
 Est defuturus. Auget ingenium dolor,
 Res sique miseris acuitur solertia.

Vacuo sedebat machina in cubiculo,
 Certum dolosa sub dape exitium regens.
 Cæcoque contrà delitescens angulo,
 Solitas vigil tendebat insidias fera.
 Quæ Mus ab alto conspicatus fornice,

Per fida raptim labitur compendia,
 Humunque subter limite actō profilit.
 Ac ille primū stat sub antri limine,
 Mox progredi audet paululum, & velut doli
 Ignarus huc illucque fert vestigia.

Quin fraudulentas improbus fruges adit,
 Gratum sagaci nare nidorem hauriens;
 Avidoque simulat ore velle carpere.
 Muscipula ridet: ac misellum jam putat,
 Spe ducta inani, dentibus molere asperis.

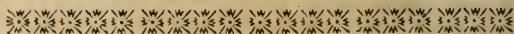
At verò Feles (namque noto senserat
 Odores Murem adesse) suspensō gradu,
 Totoque reptans corpore, in opimam prior
 Irruere prædam gestit. Ex longo fames
 Collecta, nativusque stimulabat furor.

Tandem loco vicina sumit impetum;
 Ventoque, & alis fulminis perniciosior
 Erumpit. Atrâ Mus caput mergit specu;
 Sibi non paratis ipsa laqueis incidit.
 Laxata pulsu machina effringit pedes,
 Simul rigentē circulo colla impedit.

Rupti hanc putes exigere pœnas fœderis.
 Id misera Feles sentiens, rabie pari,
 (Spes quando nulla denique est vitæ super)
 Sux vicissim perdere auctorem necis
 Molitur. Ergo quàm potest vi maxima
 Nisique, corpus ter quaterque subrigit,
 Agitatque quatiens. Ærei ingentem sonum
 Axes dedere. Muscipula dissolvitur,
 Adque morientis bestix cadit latus.

Quas Mus jacentes lætior cùm cerneret,
 Sors, inquit, ista debita est latronibus,
 In innocentum spolia dum cupidè involant,
 Sibi infideles mutuâ pereunt ope.
 Vos, queis nefandæ gentis incubuit timor,
 Demum beatos esse fas est: vivite.

P A P I L I O
E T A P I S.

A D

ILLUSTRISSIMUM ABBATEM

P. D. HUETIUM

ECCLESIAE SUESSIONENSIS

Episcopum designatum.

FABULA VIII.

ALIS superbus auro & ostro lucidis
Papilio, necnon mellis artifex Apis,
Sub luce Solis prima in hortum venerant.
Miratus illè copiam florum & decus,
Quos pulciores ipsa reddiderat suis
Aurora lacrimis: Quæ voluptatis seges
Ultero offeratur cernis, inquit, ô foror.
Properemus ergo, dum finit dies, frui.

Simul nitentes areolas circumvolans
Temere vagatur, quâ sua libido trahit.
Florem putares nare per liquidum æthera:
Usque adeo par est amulis coloribus.
Et nunc fragrantem violæ captat halitum:
Nunc semiapertæ libat osculum rosæ,

Motisq̄ue blandus ventulum pennis facit.
 Tenella calthæ folia jam depascitur ;
 Jam inebriatur calyce narcissi aureo :
 Modò in tepente dormit anemones sinu.
 Lascivus , importunus , inquires , procax ,
 Sectatur omnes , mox relinquit : & brevis
 Unius amor est alterius fastidium.

Apem per hortum cura exercet interim ,
 Studiumque melius. quippe non odoribus ,
 Levique fūco capta , flores obsidet ;
 Vanoque circum murmure errans instrepit.
 Sed dulce miscens utili , ceram undique ,
 Mellisque dona roscidi cælestia
 Colligere certat. Sicubi è sudantibus
 Expressus astris humor , aut flavas croci ,
 Aut nigricantes lavit hyacinthi comas ;
 Argenteumve lili alabastrum impluit :
 Celeribus illò vecta pennis advolat ,
 Latuta castris dulces exuvias suis.
 Sed nec ea thymbram , serpyllumque negligit.
 Nec fugere humilis flosculos spernit thymi.
 Quin stirpe ab omni colligit prudens opes :
 Nulloque spolia non refert de gramine.

Et parcere operi jam monebat Hesperus.
 Quum ludo anhelus , atque discursu vago ,
 Papilio devolanti factus obviam :
 O te , inquit , inclementis & duri ingenî !
 Quæ perdidisse tam bonam potes diem.
 Haud me laboris , retulit illa , pœnitet.
 Ceram votivas præbituram Diis faces ,
 Gratumque domino condidi nectar meo.
 Nec defui , privata quæ necessitas ,
 Præsensque vitæ poscit usus , exequi.
 At tu molestum , frater , habuisti otium :
 Ingratisque nil agendo fessus es.

Ab diligenti studio curiositas

Quid vana distet, quilibet hinc intelligit.

Nunc certè, H U E T I, plurimos mortalium

Multijugæ lectionis insanabile

Cacoëthes, & vesana prurigo tenet:

Quos jure Pindi Papiliones dixeris,

Volatile genus atque desultorium.

Hi more nullo & lege oberrantes libris,

Ipsos in horas & studia mutant malè.

Peregrini ubique, sistere usquam nescii,

Olfacere gaudent cuncta, nil succi trahunt,

Magnoque pretio comparant inscitiam.

Ast æmulatur sedulæ sapiens Apis

Consilium & artes. atque venturi memor,

Seu molle rosæ ver juvenutis micat,

Seu vitæ fervet æstas, aut declivibus

Autumnus annis mitior maturuit,

Non mella propriis cessat inferre alveis.

Cecropio, H U E T I, fert tibi thymum jugo

Felix Hymettus. collibus dedit tibi

Demetere flores Roma perpetuos suis.

Dulcesque Libanus auxit & Sion favos.

Perge modò Divûm promereri gratiam,

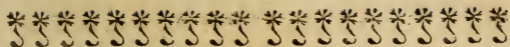
Hominumque laudes, scriptis immortalibus.

Sic sacra frontem Mitra quamprimum ambiat.

Sic bruma capiti quum nives infuderit

Centesima, tuus te neget calamus senem.

CONJURATIO

STELLARUM

I N S O L E M.

F A B U L A I X.

FU L G O R E Solis lumen offundi suum
 Stellæ indignantes; suspici mortalibus
 Colique solum; se relinqui inglorias:
 Cuncta insuetis miscuere motibus.

Excanduisse dicitur præ ceteris
 Imperium Olympi sorte adeptus Juppiter;
 Et qui plagæ dat nomen Occidæ Hesperus:
 Infensi Soli, dum negant alter parem,
 Alter priorem ferre. Quid non & Deos
 Invidia cogit? Ergo Mercurii domum
 Per amica noctis se ferunt silentia,
 Et quæ tenent majores Stellæ circulos,
 Et quæ minores. Fecit errantes furor
 Communis omnes, nulla jam fixa est polo.

Ubi coëre: tum sic Major Piscium,
 Quem ambusta cauda sapius, & rubens adhuc
 Reddebat eloquentem, cum gemitu incipit:

Quo summa rerum sit loco cognoscitis.
 Odiola Solis in dies potentia
 Per damna nostra crescit. Astris omnibus
 Cælo migrandum est, ipse ni depellitur.

Mihi testis esto Juppiter, cui proxima

Datum tenere regna Saturno Patri :
 Quoties occurſu injurioſi ſideris
 It retro, metuens triſte deliquium pati.
 Et jam miſtra fulminis quondam ſui
 Solem intuetur Aquila : nec domino alteri
 Servire malit. Tuque, cujus Occidens
 Adorat ignes, Hefpere, illius ſequi,
 Dignus præire, cogeris veſtigia.

Illum reſuſ Luna fugit cornibus :
 Cùm tranſilire aggreſſa fixum limitem,
 Auſtrina gravibus ſigna bigis ſtringeret.

Vim ſenſit Aries aureo bis vellere
 Spoliatus. Ore ſenſit ardenti minax,
 Oculiſque vibrans fulgura incaſſum Leo.

Aliena ſed cur deſſeo infortunia ?
 Heu ! luctuoſum Piſces exemplum ſumus,
 Violenta quàm ſit Solis indignatio.
 Mediis in undis infelices arſimus :
 Aquarii nec profuit vicinia.

Dicere parantem plura non ſivit dolor.
 Exclamant omnes, Sole deſecto ocius
 Fatale mundo comprimendum incendium.
 Superelle vires ſi conjunctæ manſerint.
 Valeſcere ſuis æmulum diſcordiis.

Augebat animos atque confidentiam
 Tot viſa nox æquare luminibus diem.
 Stultè. Quadrigis vix enim Sol igneis
 Vehens, Olympum lucido telo impulit :
 Et ecce ſubitus ora pallor occupat,
 Seſeque Stellæ mutuò ereptas ſuis
 Queruntur oculis, impares tantæ faci.
 Sic diſſipata eſt vana conjuratio.

Fabella monſtrat, emere ludibrium ſibi,
 Potentioſem qui parant laceſſere :
 Numerumque nil juvare, ſi virtus abeſt.

A S I N U S
IN PARNASSO.

A D

CL. V. ÆGIDIUM
MENAGIUM.

FABULA X.

AUDI, MENAGI, si vacat, dignum auribus
Tuoque risu somnium; novissima
Quod nocte, premeret dum gravis mentem sopor,
Portâ ipse Morpheus cornêâ misit mihi.

In altero sedere Parnassi jugo,
(Fecere Cyrrhæ nomen, ubi Phœbo sacrum
Musisque, vere gaudet æterno nemus)
Videbar. Aderant ingenî & scientiæ
Quos laude claros fama super astra extulit;
Graïque, Romanique, & utrisque æmulos
Quos litterarum Gallia eduxit parens.
His mistus aderas tu quoque, & Phœbo locum
Tibi omnis ultro proximum dederat chorus.

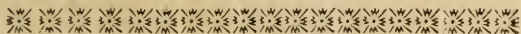
Dum quîsque motis arte concordés student
Sociare voces fidibus; adque carmina
Collesque respondere & auritas docent
Saltare lauros: largiûs poto mero
Fractisque habenis, atque clitellis ferox

Sileni Afellus vector, in medio affuit
 Repentè cœtu. Rîsus ingens omnium
 Ad insolentis oritur aspectum rei.
 At ille rauco gutture horrendùm rîdens,
 Caudamque & aures non sine crepitu arrigens,
 Nunc hos protervis, nunc & illos calcibus,
 Imetere cœpit : quosque licuit unguam
 Vitare, multo stercore & oleto inquinat.
 Inde omne simili per nemus licentia
 Bacchatus errat. Si qua fortè celsior
 Cælo virentem laurus explicuit comam;
 Hanc dente rodens improbo decorticat,
 Nudatque foliis. Nil suus fulgor rosas,
 Sua nil perennes gloria amarantos juvat,
 Quin iis petulco bestia insultet pede.
 Etiamque sacris se volutat fontibus,
 Et Hippocrenën ore sædo polluit.

Mirabar hæc impune quadrupedi ebrio
 Licere. cùm de rupis exesæ cavo
 Apum agmen ingens cum truci fremitu advolat,
 Urgetque stimulis undique exertis pecus.
 Pars ora & oculos figit ; at pars mobiles
 Aculeatâ cuspide aures vellicat.
 Hæc narium subire penitus intimos
 Certant recessus. Clunibus aliæ insident :
 Caudamque subter, mollior quàm se cutis
 Vulneribus ultrò pandit, infestæ furunt.
 Frustra ille crebris calcitrans subsultibus
 Fugaque tentat excutere molestiam :
 Pennata graviùs turma fugientem premit.
 Quin ipse fontis Pegasus pœnas sui
 Reposcit ultor ; inque Rudentem unguâ
 Morసుque sævit. Bestiæ infortunium
 Miseratus hîc exclamo ! Tandem parcite
 Sileni Afellum Bajulumque persequi.
 Meruisse fateor : at scelus abunde suum

Expendit. Oris abstulit formam tumor,
 Aterque membris omnibus sanguis pluit.
 Surdis canebam. Jamque plagis obruto
 Tristes parabam nœnias, quum desit
 Subitò videri. Resque mira! qui bonos
 Instituit omnes dente censor publicus
 Carpere maligno, Pædagogus astitit;
 Longas Afelli pro suis aures ferens.
 Quæ monstra dum me territant, fugit sopor.

Tu somniorum scitus interpret, doce
 Hujus, M E N A G I, quale sit præfagium.

A S I N U S

J U D E X.

F A B U L A X I.

CERNENS Athenis imperitum Judicem
 Dirimere lites, jure nullo & ordine,
 Odioque vel favore miscere omnia,
 Æsopus hanc narrasse fertur Fabulam.

Inter animantes cum gravis contentio
 Olim esset orta, sedit Asinus arbiter:
 Quippe aurium mensura liberalior,
 Et ore toto fusa simplicitas, probi
 Atque patientis fecerant multis fidem.

Primæ ad tribunal se novum sistunt Apes,
 Direpta questæ mella Fucorum dolo,
 Cellasque inanes. Ille, plagarum memor,
 Sibi quas cruentis intulissent spiculis,

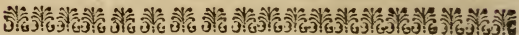
Agmen odiosum lumine infenso aspicit,
 Voce & minaci, ceu nocentes, increpat:
 Fucosque labis integros pronuncians
 Dat habere ceras, & favis Apum frui.

Clangore post hæc Anser instrepens gravi
 Dato libello supplice, orat, ut sibi
 Suisque liceat flumina & fontes sacros,
 Cycnis repulsis, colere. Præses annuit.

Ecce Philomelam Gracculus laceffere,
 Et vocis audax poscere sibi gloriam:
 Litem, inquit, Asini finiat sententia.
 Jubentur ambo canere. Luscinia incipit,
 Animosque teneris omnium & sensus modis
 Demulcet. Ipsæ carmine inflexæ caput
 Et lenta motant brachia ad numerum ilices.
 Nequicquam. Ineptis plus probatur auribus
 Rude murmur, atque stridor absurdæ Alitis.

Quid plura? fortem vicit, illo iudice
 Columbus Aquilam: pulcrior picto fuit
 Pavone Corvus: Ovis Lupo rapacior.
 Adeo stupori par erat malignitas.

Vulpes, iniqua scita sibilantibus,
 Aliud ab illo nil, ait, speraveram,
 Cujus palato carduus gratum sapit.

A S I N U S

A D L Y R A M.

F A B U L A X I I.

VALLE in reducta conjugem raptam Orpheus
 Miserosque amores flebat, argutas lyrae

Adgemere questus ad suos docens fides.

Tristitia cantum dulciorem fecerat :

Quo tractæ ab antris Lynces, atque Tygribus

Juncti Leones, & rapax Pardi genus,

Ursique, Aprique, prædæ & immemores Lupi,

Feritate posita, Capreis cum imbellibus,

Damisque, & omni non ferocium grege,

Venere : silvis hospites sequentibus.

Et ipse venit carduis Asinus satur :

Mobilibus auribus atque pendulis labris

Ridendus. Ergo dum simul & ore & manu

Noctem diemque blanda Vates integrat

Lamenta : magnum cerneres miraculum :

Saltare saxa & arbores, sensus sui

Dare signa, contra bestias resistere,

Velati revinctas æreis nodis solo.

Arte expolitæ crederentur imagines,

Ni vita obortis lacrimis se proderet,

Quas exprimebat gaudio mistus dolor.

Arcadicus autem Quadrupes nil sentiens,

Surdusque pariter vocis & plectri ad melos,

Tam rusticis placere non natum auribus,

Clamorem hianti ter quaterque gutture

Ad astra tollit, atque cantu incondito

Loci quietem turbat & silentium.

Post triste fatum perditæ bis conjugis

Ridere visus non erat : risit tamen

Visâ rudentis Orpheus petulantia,

Laxisque cythara fidibus elapsa est manu.

At ecce rabies belluarum mentibus

Vi blanda adempta, priscus & furor redit.

Omnisque pecudis in necem facto agmine

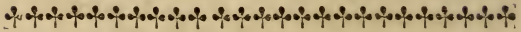
Irruere certant. Primus insiluit Leo,

Armumque toto corpore avulsum abstulit.

Immani hiatu Tygris invadit femur.

Aper recurvo dente rumpit ilia.

318 JOANNIS COMMIRII
 Trahit pilosas Urfus aures unguibus :
 Lynx ora lacerat , sanguinem bibunt Lupi ,
 Ferisque spreta membra nobilibus vorant.
 Confusa pellis ossibus remanserat.
 Hanc saxa , jam non efficaci carmine
 Suspensa , tumuli ne decus desit , premunt.
 Inscriptis aliquis nomen & causam necis.
 Cælesti Afellus obstrepens Testudini
 Habet stuporis præmium & proterviæ.

P A L M A
 E T C U C U R B I T A .
 A D D O M I N I C U M
 B U H U R S I U M S . J .
 F A B U L A X I I I .

VENTOSA Palmam , pergulæ è fastigio
 His increpabat vocibus Cucurbita :
 Quàm lenta crescis ! si qua Zephyris est fides ,
 Maturus uvas decies autumnus tulit ,
 Ex quo , feraci quamvis agro consita ,
 Vix humile supra tollis arbutos caput ,
 Nec heri labores justo pensas scœnore.
 Ego vere medio nata , jam latè locum
 Inumbro foliis , atque sola sum nemus.
 Mirare scœtus ! quis decor ! quæ granditas !
 Ut sparsus ostro fulget argenti nitor !

I nunc, & illis dactylos præfer tuos.
 Tum Palma : Cur inflaris, inquit, insolens,
 Meque ore tumido non merentem despicias?
 Quòd lenta cresco scilicet, neque auctibus
 Adulta subitis surgo? quæ d' vertis probro,
 Laudem meretur. Figo radices diu
 Decertaturas cum furore turbinum,
 Et sæcla post complura inhæsuras solo.
 Te levior aura stirpitis vulsam rapit,
 Et furca si non fulciat, repas humi.
 Foliorum inanem stulta silvam jactitas,
 Quæ mox olenti computrescet in fimo,
 Immundi fructus dum tuos edent sues.
 At me secundas dactylis mensas juvat
 Condire Regum, nec deest ramis honor,
 Illis triumphos Cæsares ornant suos.

Fabella ineptis dicta sit Scriptoribus,
 Qui magno chartæ & temporis dispendio,
 Gravare libris obstinati sæculum,
 Lentos labores arguunt inertiae,
 Sterilique genio diligentiam imputant.
 Sed citò senescit, quæ citò venit gloria;
 Scriptisque superest, multa qui scribit, suis.

A D U L A T I O P U N I T A.

A D

R. P. FRANCISCUM
DE LA CHAISE S. J.
REGI A CONFSSIONIBUS.

ADULATORES nulla non ætas tulit,
 Servile, fallax, pestilens hominum genus:
 Qui blandiendo vitia Principum fovent;
 Dulci & veneno conciliant amentiam.
 Principio amantur: mox quibus vel maximè
 Contenderant placere, meritò displicent;
 Suæque pœnas dant graves vecordix.
 Hoc usus aulæ te, CASA, edocuit satis:
 Sed & à jocosò capiet exemplo fidem.
 Tumens * Philippis, atque fortunâ ebrius
 Antonius lustrabat urbes Græciæ:
 Si quo lateret victa libertas loco
 Sollicitus. Ubi nil non metu fractum videt,
 Frænique patiens; exuit vultu minas,
 Et à furore cædis ad lasciviam
 Suosque mores sponte naturæ redit.

* Plutarchus in Anton. & Seneca initio Suasor,

Non jam vetustæ gentis auctor Hercules
Jactatus, illum grandia ad facta excitat :

Sed æmulari Liberum juvat Patrem.

Hunc unicè miratur : habitu corporis,

Nitore, cirris, luxu, temulentia

Referre gestit. Liberum se dicere,

Inscribi statuis Liberum gaudet suis.

Ergo omnis illi civitas, quoquo pedem

Tulisset, ibat obviam, thure & mero

Oratum adesset dexter & felix Deus.

Pars ante currus thyrsus quatiebant manu,

Rauco canentes Io ! Bacche ! gutture.

Pars pampinis hederaque succincti caput,

Motus petulcos, more satyrorum, dabant.

Quin adeo matres, temere sparsis crinibus,

Tectasque Lynce pectora, insanis novum

Non puduit implorare Numen orgiis.

Atque ista multis profuit adulatio,

Victoris & rapaces avertit manus.

Athenienses verò dum excedunt modum,

Captantque domini gratiam serviliùs,

Cladem attulere rebus ultimam suis.

Ingresso in urbem populus occurrit frequens,

Interque plausus & choros Bacchantium,

Illum ad patronæ ducunt arcem Palladis.

Tunc Areopagi Præses implexam offerens

Hederis olivam, Pignus, inquit, hoc tibi

Fidei & amoris donat armipotens Dea.

Et quæ refugit virgo Martis nuptias,

Baccho his maritam se dicat sponsalibus.

Agnovit artes Græculorum Antonius,

Seque irrideri sensit. Utque ira & pudor

Urbanitatis non rudi ingenium auxerant :

Quis, ait, superba Palladis non ambiat

Conjugia ? Do, vicissim & accepto fidem.

Nunc mille vos talenta dotis nomine

322 · JOANNIS COMMIRII
Numerate. Quanquam filiæ id parum est Jovis,
Plus non requiret nostra tamen benignitas.
Punita sic est turpis assentatio.

Ad inopinatum Fabulæ, CASA, exitum
Rides, & actam sub alieno nomine
Spectare gaudes sæculi comœdiam.
Quippe aula plena est nunc quoque adulatoribus,
Mala arte blandis aucupari gratiam,
Pronisque in omne ruere, dum placeant, nefas:
Qui Antonianæ si parem superbiam
In LUDOVICO Principem nacti forent,
Huic, pulso ubique templa surgerent Deo.
At ille falsis nil egens honoribus
Exuperat intra sortis humanæ modum,
Quos Roma Superis, quosque Græcia addidit,
Et palpatores, pessimam gentem, jubet
Sperare meritis debitum risum suis.

TAURUS

SAGINATUS

AD JACOBUM

LABAUNIUM S. J.

FABULA XV.

EXPERsaratri Taurus, amnis ad caput
Jacebat, herbas otiosè ruminans;
Fruensque grato subter umbram frigore.

Is conspicatus non procul fratres suos,
 Durus per agrum quos exercebat labor:
 O luce natos tristi, & irato Jove!
 Vestræne par est, inquit, infelicitas?
 Servilia grave colla deterit jugum:
 Nullaque patitur esse liberos die.
 Fodit hinc Arator cuspide immiti latus:
 Intentat inde voce terrificæ minas.
 Et quum quietem nox refert mortalibus,
 Paleis cœnatos aridis, fœno & putri,
 Cubile acuta carice instratum excipit;
 Fessasque reparat crastinis vires malis.

Mihi omnis operum conceditur immunitas.

Curæque liber prata picta floribus,
 Rivis & udos mobilibus saltus colo:
 Ubi delicatis, & sũave olentibus
 Securus herbis pascor ad fastidium.
 Et nunc jocantes appeto cornu Notos:
 Sparsoque pedibus pulvere exultim feror.
 Nunc ora vitreo in fonte speculari juvat,
 Sitimque gelidis pellere ac æstus aquis.
 Videte nivei corporis qui sit nitor!
 Ut obesa latè terga luxurient toris:
 Tenuisque crurum pendeant palearia.
 Esse ista me beatum, vos miseros probant.

Huic jactitanti talia insolentiùs:

Quam vereor, inquit unus, tanta ne tibi
 Cladem minetur proximam felicitas.
 Nostrisque cogat invidere laboribus.

Dum fabulantur, tibiæ auditur canor,
 Et ecce rasum cincta verbenis caput
 Longo procedens turba venit ordine.
 Rector præibat, luci idem custos sacri,
 Flamenque Cereris, voce qui nota vocans,
 Blandoque Taurum leniens poppysmate,
 Ter latice puro rite perfusum lavit:

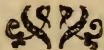
Ter thure circum lustrat atque odoribus.
 Tum flore frontem, cærulisque candidam
 Vittis coronat. Necnon inducto ungulas,
 Et levia auro dat fulgere cornua.

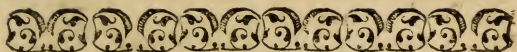
Cereris honores interim Mystæ canunt,
 Vocesque geminat vallis & curvum nemus.

At gaudio impar, atque lætitiâ ebrius
 Taurus triumphat, & tacitè plaudit sibi:
 Lentoque gressu moliens vestigia,
 Monstrare populo sese gestit supplici;
 Piasque circumquaque tendentem manus,
 Torvo superbus intuetur lumine.

Ut ventum ad aram, quæ Deæ medio stetit
 Erecta pago, res suas demum retro
 Lapsas referri sensit. Ingentes Popæ
 Adsunt, acutis horridi in securibus,
 Juxtaque cultri, farra, sal, capedines;
 Ferale mortis specimen & prælagium.
 Ergo trementi, vomeremque fratribus
 Malè exprobratum serò laudanti, unico
 Securis ictu sava collum diffidit.
 Niger it aperto sanguis è jugulo: & gravi
 Expulsa in auras vita mugitu fugit.

Narratione ludicra describitur
 Genus illud hominum, quos quis aptè dixerit
 Fortunæ abortus, atque fungos sæculi,
 Qui patrii ligonis, & avitæ casæ
 Obliti, in urbe protinus Reges agunt,
 Splendore, luxu, deliciis, superbia.
 Miratur hos, paresque Diis vulgus facit,
 At verò sapiens despicit ceu victimas,
 Fortuna quas saginat, ut sibi immolet.

C L E O P A T R A

O F F I C I I A N T O N I U M

M O N E N S.

A D

V. CL. BERN. BOVERIUM

F O N T A N E L L A M.

F A B U L A X V I.

C L E O P A T R A luxu perdita ac amoribus,
Cupidine dominandi sic insaniit :

Romam ut vocarit non leve in periculum ;

Tiberimque Nilî penè subdiderit jugo.

Insigne factum illius hanc in rem accipe ,

Tu Fabulas probare qui soles meas

Decus eruditæ , F O N T A N E L L A , Neustriæ ,

Avunculisque par nepos CORNELIIS.

Turpi solutus disfluebat otio ,

Per tot labores gloriæ partæ immemor ,

Suisque fatis invidens Antonius.

Ac bella dum legatis mandat Parthica :

Pacorumque fidâ Ventidî cædit manu :

Ipse muliebri sub conopeo accubans ,

Indulget epulis : atque mimis ebrius
 Interdiu noctuque gestit plaudere.
 Nunc tela , melius barbarorum sanguine
 Tingenda , vertit in feras : nunc textili
 Lino implicare squameos certat greges ,
 Aut infidiosa trahere deceptos dape.
 Hos ille Bruti victor atque Cassii ,
 Hos ille Cæsaris ultor , & Augusti æmulus ,
 Captat triumphos. Omnibus præ laureis
 Detracta fronti Cleopatæ myrtus placet.

At illecebris maximùm quamquam Dūcem
 Superba mulier gaudeat victum suis :
 Dolet tamen quòd orbis , quem solus potest
 Habere , partem sponte cedat alteri :
 Ferensque socium , se parem imperio neget.
 Nec deest Amantis , quum dat sese occasio ,
 Ad arma refides excitare spiritus.

Vicina quondam fluminis sub ostia
 Uterque solito more piscatum iverant.
 Et erat inanis grande ludi præmium.
 Superatus illo non semel certamine ,
 Sortisque metuens nunc quoque adversæ vices ,
 Cæcis Triumvir præcipit sub fluctibus
 Urinatorem clam natare callidum :
 Suæque pisces figere emtos lineæ.
 Quo munere plausum victor & palmam tulit.
 Nec fraus diu , gratulæque Reginam dolus
 Latuere. Quis enim verba feminæ daret
 Et Amanti , & assuetæ Phariis artibus ?
 Fingit tamen nescire : & in perendinum
 Nova exultantem sponsione provocat.
 Aulæ utriusque magna fit concursio :
 Ripasque complent hinc & hinc Ægyptii ,
 Italique proceres : velut eo certamine
 Fortuna verteretur & fatum Imperi.
 Ipsi phaselum puppe proraque aureis ,

Velo superbam serico, adnixi regunt,
Undasque remis verberant argenteis.
Provecti medio in amne, figunt anchoram.
Cleopatra prorâ, puppe sedet Antonius,
Umbella gemmis texta quos tegit super.
Hami instruuntur pabulis fallacibus,
Et in profundum demittuntur gurgitem.
Metum inter & spem comites suspensi silent,
Favorque votis scinditur contrarius.
Interea visa ter quaterque concuti
Nutante calamo linea Romani Ducis.
At ille nil cunctatus, impigre trahit
Inusitato degravata pondere.
Simul adulantum clamor ingens tollitur;
Plausuque colles & cavæ ripæ fremunt.
Sed quis stupor deinde corripuit virum,
Cum maceratam fumo & intrito sale
Pendere, filis vidit halecem suis!
Auget ruborem risu Cleopatra improbo:
Fraudemque fraude vindicasse glorians:
Quin tu, inquit, Imperator, hamos, lineas,
Calamosque nobis linque. Vi capere oppida,
Domare gentes, imperare Regibus,
Toto orbe ferre jura, sit tuus labor.
Piscari sic fas, sic decorum Antonio est.

AQUILA

ET TROCHILUS.

AD PETRUM

BESNERIUM S. J.

FABULA XVII.

SAGACITATEM mentis & solertiam,
Plus vastitate viribusque corporis
Prodesse, lepido Fabula exemplo docet.

Cùm gens volantum de creando Principe
Deliberaret comitiis frequentibus;
Aquilamque solio publicus ferret favor:
Sibi petivit Trochilus id honoris dari.
Exsibilata est ambitio præpostera.

Vilique indignans Aquila certare æmulo:
Frustrumne volucris, inquit, quod Ciconiæ
Gruesque cedunt, adimet imperium mihi?
Et unde venit hæc ei fiducia?

Non pennæ, non vis ulla rostri & unguium:
Quæratque, quisquis audiat cantus, ubi est.

Cui Trochilus, Parce contumeliis, ait,
Rostrumque & ungues ne nimis jacta tuos.
Feritatis arma sunt hæc, & tyrannidis;
Quæ quid sumus passuri, si regnes, docent.
Sed age, volando plurimum quoniam vales,

Dirimatur isto tanta lis certamine.

Quique altiùs feretur, is demum imperet.

Cunctis probata, displicet Armigeræ Jovis

Conditio. Grandis, inquit, & victum manet

Te gloria: mihi vincere vertetur probro.

Sed quando cives sic volunt, sic & jubent:

Eatur. Alas simul immensas explicans,

Parthi sagittâ leviùs ex oculis fugit,

Intraque cæli sese condit nubila.

Jamque increpare tarditatis æmulum,

Pœnam & minari cœperat vecordiæ.

Cùm derepente visus est supra caput

Volitare Trochilus, atque festo carmine

Omnem triumphans late complere aëra.

Ardens cupido gloriæ quid non potest!

Aquilæ imprudentis ille dorso federat:

Ejusque abutens in suam rem viribus,

Natura quod negabat, ingenio tulit.

Et meruit, ultro cunctis applaudentibus,

Verbo vocari Rex volucrum nomine.

LEO
PATRIS ULTOR.

A D

SERENISSIMUM
DELPHINUM.

FABULA XVIII.

LEo Africanæ non levis plagæ timor,
Cum sanguinis pertæsus atque cædium,
Pacem dedisset ultro victis hostibus,
Laudem æquitatis tulerat & clementiæ.
Ejusque tuti sub fide errabant greges:
Passimque pecudes dulce habebat otium.

Felicitatis sed citò amentes suæ
Pœnituit. Ille cujus ad vestigia
Feræ majores sueverant tremiscere,
Cujusque pastor fulgura horrebat Nomas;
Jam fractus animo viribusque creditur.
Interpretantur lenitatem inertiam:
Et quòd nocere nolit, posse pernegant.
Hinc coitiones, & secreta fœdera,
Et spes iniustum obliterandi dedecus.

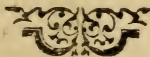
Torvum renidet ad inopinam rem Leo:

Jubamque quassans, Discite, temerarii,
 Periculosa quàm sit, inquit, alea,
 Nostram quietem rumpere. ad bellum simul
 Acuebat ungues. Cui Catulus haud degener,
 Et par brevi futurus, Hunc me sumere
 Potius laborem, ni vetas, inquit, decet.
 Hostem superbum congregiens reddas, Pater.
 Minor ira fuerit ejus in pœnam satis.

Assensit ausis Rex silvarum fortibus,
 In prole gaudens denuo juvenescere.
 Atque ille factis spe data majoribus
 Patrem probavit. Quo fugacibus lupis
 Ardore ludens institit, Pardos, Tygres,
 Ursos, Hyænas, non veretur aggredi.
 Hos dente frangit, hos discerpit falculis,
 Tonantis illos oris exanimat sono.
 Nil lustra profunt, nil solo infossæ specus,
 Altisve cincta fluminibus cubilia.
 Usque adeo terror animos & fugam abstulit.

Quæ cum videret, plena Phœbi numine
 Dixit Cornix fertur: O stultum genus.
 Dum gestit iras unius laceßere,
 Cladem Leones in suam excivit duos.

Fabella quid demonstret, auspiciis Patris
 L O D O I C U S alter, victor ad Rhenum, docet.

FÆDUS CANUM
CUM LUPIS.

FABULA XIX.

CANES molossos ad domûs custodiam,
 Gregisque, alebat Pastor, implacidum genus,
 Etiamque dominis pertimescendum suis.
 Quamquam ille mitigari blanditiis truces,
 Offisque posse pinguibus speraverat:
 Frustra. animus inde est redditus ferocior:
 Adeoque rabies crevit, ut latratibus
 Aures molestis non contenti lædere,
 Dentès in ipsum identidem distringerent.
 Dixere amici: Cur immanes belluas
 Fovere pergis? dum licet, vi comprime,
 Ac te tuosque libera periculo.
 Nativa sed enim respuit benignitas
 Monitus salubres: & malè indulgens sibi,
 Pedum esse credit, loraque minari satis.
 Suspecta Canibus hæc tamen clementia.
 Eò acrioris iræ signum judicant,
 Quò conderetur altiùs sub pectore.
 Ergo occupare, ne prior ipsos occupet,
 Scelus & tueri scelere majori parant.
 Pacti cædem Ovium, fœdus incunt cum Lupis.
 Atque illi ovantes dant & accipiunt fidem;
 Operamque fortem, religiosè scilicet,
 Se præstituros fas per omne dejerant.
 Neque verò deesse tempori & loco finat

Prædæ cupido, diraque cruoris sitis.

Pastor vagum de more servabat gregem,
 Silvestri avena seque & illum recreans.
 Juxtâ accubabant hinc & hinc strati Canes,
 Placido regentes ore mentem perfidam.
 Cùm sub propinquo litore apparent Lupi.
 Surgere latrantes protinus, & celeri pede
 Volare, hostilem ceu repressuri imperum.
 Ipse addit animos & manu, & clamoribus:
 Sumtoque teio sequitur ignarus doli.

At quanta deinde cepit indignatio
 Cernentem amicis se salutare osculis,
 Mulcere caudâ blandos, gratari invicem,
 Campoque junctis exultare viribus!
 Tum lenitatis denique pœnituit suæ.
 Et, ni furentum rabiem elusisset fugâ,
 Fati futurus horridi exemplum fuit.

Custode pulso flebile latrones pecus
 Rapiunt, & Agnos pariter atque Oves necant;
 Quarum una moriens dixit ore præscio:
 Coalita scelere stare nescit societas.
 Canibus redibit & Lupis vetus odium;
 Savisque mandent mutuò se dentibus.
 Lætare, Pastor, tua propinquat ultio.

ACUS NAUTICA

E T

GUBERNACULUM.

A D

ILLUSTRISSIMUM VIRUM

LUDOV. VERJUSIUM

Creciaci Comitem, Regi à Consiliis & Secretioribus Epistolis, ejusque ad Comitiam Germaniæ cum summa potestate legatum,

FABULA XX.

ONUS TA Navis exuviis Peruviæ
 Atlantici secabat undas æquoris.
 Ridebat æther, & levi Favonius
 Crispans flabello maria, cursus prosperi
 Spem certam avaris fecerat vectoribus.
 Et jam licebat Africæ litus procul,
 Metasque duplices cernere, tropæa Herculis.
 Cùm livor, & cupido dominandi impotens,
 Discrimen adduxere res in ultimum.

Acûs marinæ gloria Gubernaculum
 Jampridem urebat, mente non æqua ferens,

Quas dederat olim, nunc redactum in ordinem,
Accipere leges, atque servire alteri.

Hinc in querelas effundens se amariùs

Stridebat: Alios regere, non regi, meum est:

Id juris ipsum nomen certè vindicat.

Mihine honores futilis Acus debitos

Præripiet? At non illa, luctans fluctibus,

Ad cæca pinum vetuit illidi vada.

Non opportunis circumegit flexibus

Dubium tenentem saxa per & aras iter,

Sed molle delicata duxit otium

Eburna in arce, fornice sub crySTALLINO,

Exors laboris pariter & periculi.

Ergo procellis, & furori turbinum

Dum noctu decertamus ac interdium,

Redimendo nostris naufragium dispendiis;

Desidiæ regnum merces & luxûs erit?

Dedecora sed privata quid queri attinet!

Commune probrum est. Vela laxentur truci

Laceranda Boreæ: grandinem & pluvias ferant:

Gemantque tortis pendula è rudentibus:

Regina jussit. Tuque Bracteola agilis,

Cui nosse motus aëris varios datum;

Quæque ingruentem longè hiemem prænuñcias:

Serva, & perennes pervigil excubias age:

Ne quo tumultu Dominæ turbetur quies;

Neu cari amore distrahatur fideris.

Hæc patimur, & filetis? Immo pristinæ

Si quis etiamnum gloriæ est sensus super,

Excute tandem turpe servitii jugum:

Vetusque, me ductore, jus defendite.

Effutienti talia, media in die,

Nox pelagus improvisa, cælumque eripit.

Furit unda, ruptis fulgura micant ignibus,

Ruensque ab omni cardine tempestas sonat.

Tum verò patuit, cæca quantum temeritas

Rationi distet. Ille stridulus Vigil,
 Qui se arboris jaçtabat in fastigio,
 Apicem superbum purpurâ aurque illitus;
 Cunctosque despectabat uno stans pede:
 Primum ad procellæ murmur, expers consilii,
 Amensque, subita redditur vertigine.
 Confusa rapidis vela dant ludum Notis,
 Navimque fessam pondere inclinant suo.
 Ipse adeo opaca Clavus in caligine,
 Incertus in quas cursum partes dirigat,
 Modò huc, modò illuc, lege nulla flectitur,
 Agitque gyros, & viam remetiens,
 Puppi reducta, quas petit terras fugit.
 Interea Cuspis, Ursæ amica lucidæ,
 Rebellium labores nisusque irritos,
 Instansque ab alto viderat periculum.
 Fremit, & revinctum lilio quassans caput,
 Huc nos, superbi, vester, ait, tulit furor.
 Vis nulla assultus turbinum jam sustinet.
 Hinc æquor aperit gurgites, inde æquore
 Magis timendum litus syrtes occulit.
 Utrimque funus, utrimque desperatio.
 Tamen salubres si placet nunc denique
 Audire monitus; rebus afflictis opem
 Præstare nostra fors poterit industria.
 Detracta summis lintea antennis cadant.
 Tu, Clave, eundem fac teneas rectus statum,
 Ne quassa fluctu latera solvantur ratis.
 Jubeo fideli Pinnulam versatilem
 Referre studio, quid Aquilones cogitent;
 Quas inquietus Auster intentet minas.
 Parent: ambitio quippe metui cesserat.
 Portumque cepit obsequens modestia,
 Quem turbulenta cupiditas præcluserat.

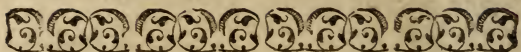
Hæc fabula docet, VERJUSI, florescere,

Fortuna

Fortuna quicquid moverit, Reipublicam :
Cùm quisque partes sub sapienti Principe,
Munusque proprium, strenuè implet, ut facis.
Ast interire sæpe Ministrorum ambitu,
Sumtaque temere de seipsis fiducia.

Est interim unde gratuleris Gallix :
Cui, R E G E M A G N O , hæc contigit felicitas,
Ut imperari nec queat prudentiùs,
Majore nec pareri diligentia.
Regiminis æquat gloriam obsequii fides,

C A T E L L A

Æ G R O T A N S.

A D

I L L. V I R U M

L U D O V I C U M

B O N T E M P S :

V E R S A L L I A R U M P A L A T I O

P R Æ F E C T U M.

F A B U L A X X I.

PR O B I T A T I S, & candoris antiqui unicum,
L U D O V I C E, specimen; aula quem nunquam
suo

Inficere fūco, nec malis sæclum artibus
Mutare potuit : Mūsa si Versallias,
Miraculum orbis, rustica audet ingredi ;
Magnique ab ore non veretur Principis,
Te paululum avocare, peccatum tuum est.
Minus pudentem tua nam fecit comitas.
Scit quo favore lusus excipias suos :

Ut fabulis, quas more Phædri scriptitat,
 Dare nemo plausum te soleat impensius.
 Ergo, tueri iudicium si non piget
 De se tuum, precatur: hos etiam velis
 Benignè Iambos qualescumque cernere.
 Nam certa sedit pectori fiducia,
 Nulli improbandos esse quos probaveris.

Catella delicatæ matronæ fuit,
 Arguta, sima, crispa, prorsus mel merum,
 Meri lepores: nata quam plus unica,
 Plusque adeo ocellis deperibat propriis.
 Perpasta lautius, atque luxu obesior,
 Ea cœpit ægrotare, & oblatas dapes
 Fastidiosè nauseans relinquere.
 Rumor domi ingens atque consternatio;
 Veluti ageretur Patris-familias salus.
 Trepidè vocantur Medici, capita conferunt.
 Est qui lienem noxia fuligine
 Immodicè tumidum morbi causam dejeret.
 Ast bilis alter vitreæ vitium putat.
 Hi vomitu, illi clystere purgari jubent.
 Remedia nulla pristinam expediunt famem.
 Matrona noctes ac dies ægram sinu
 Complexa luget; quaque fas est, mollibus
 Recreare tentat osculis. Hinc ad Deos
 Conversa, taurum Phœbo candidum vovet,
 Niveumque galli filium Æsculapio,
 Suos amores si propitii sospitent.

Has nãnas audivit è vicinia,
 Lucrumque odorans naribus emunctis Anus,
 Haud inficetam comminiscitur stropham.
 Accedit: &, Deterge, dixit, lacrimas:
 Incolume reddam delictum tuum tibi.
 Scio lecta sub crescentis Lunæ fidere
 Quid herba valeat. & si id usus postulet,
 Non deerit herbâ carmen efficacius.

Dicentis ad promissa mulier gaudio
 Exclamat : Hac spe restituis vitam mihi.
 Simul crumenam porrigens numis gravem :
 Grati istud animi tenue pignus , interim
 Majora dum parantur , inquit , accipe.
 Illa abnuenti similis , aurum dexterâ ,
 Lavâ Catellam corripens abit domum.

Ibi ah ! misellæ pro cubili plumeo
 Carex acuta sparsa stipula sternitur.
 Pro crustulis stant frustra panis rancidi ,
 Et sordida lutosus in testa latex :
 Primoribus quæ labris ne tangit quidem ,
 Olfacere vix dignatur ; atque horrens fugit.
 Neque hic laboris & malorum finis est.
 Ululanti , heræque stridulis latratibus
 Opem vocanti , pessima intentat minas :
 Questusque verbis cohibet & flagris Anus.

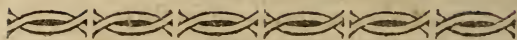
Jamque sine pastu tertia exierat dies ,
 Et nil Catellæ contumax jejunium
 Nisi pellem & ossa præ macie reliquerat.
 Vitæ cupido quid suadere non potest !
 Principio micæ temere dispersas humi
 Furtim ore lambit , & videri se timet.
 Mox dura teneris frustra rodit dentibus ,
 Morsuque crebro ægrè subacta devorat.
 Nec jam studet latere : quippe illi ꝑ ocul
 Stultum pudorem reppulit necessitas.
 Sed usque Vetulam blandiens circumfilit ,
 Mollique caudæ verberare , & gannit bus ,
 Et supplice oculo postulat panem dari.
 Ne te morer loquendo ; Dominæ reddita ,
 Pæne ejus unâ cum dape oblata manum ,
 Usque adeo edendi furit amor , deglutiit.

LUDOVICÆ , quid ais ? Credo , rides , bestia
 Infamientem pro salute feminam :
 Eamque potius utili jejunio

Meruisse castigari mecum judicas.
Quæ cùm Catellam vitia docuisset sua,
Curavit hæc in illa sanari statim,
Summa reliquit in se negligentia.
Sed blanda Siren mollities, quos occupat
Excæcat animos, & sui immemores facit.

Tu verò si carere vis molestiis,
Queis vita premitur, perge temperantiam
Servare. Pœnas dare solet luxus graves:
Brevis & voluptas non brevem luctum parit.

G A L L U S

S O L I S A C E R

A D

ILLUSTRISSIMUM VIRUM

LUDOVICUM

DE BOUCHERAT,

FRANCIÆ

CANCELLARIUM.

FABULA XXII.

DELUBRA Soli (Persæ Mithren nominant)
 Cùm Cyrus exstruxisset magnis sumtibus ;
 Magos rogavit quam potiùs ipsi alitem
 De more dedicaret. Nam templis Deùm
 Sacrare volucres prisca relligio fuit.

Fidenter unus legere Phœnicem jubet.
 Simillimum esse Soli , qui sit unicus :
 Ejus beatis sponte flammis immori,
 Suo & renasci pulcriorem de rogo.

Cui Rex subridens, Optime, inquit, admones,
Sed unde petimus hoc avis miraculum,
Quod sola novit quæ creavit Fabula?

Genti, infit alter, Aquila pennatæ imperat.

Regina volucrum siderum regem decet.

Illum irretorto sola spectat lumine;

Et sola propius igneum accedit jubar.

At præda curvis semper hæret unguibus,

Cyrus reponit; tingit & rostrum cruor.

Malè innocenti, beneficioque Numini

Sævitiæ juncta convenit rapacitas.

Exciamat alius: Serò, Rex, deliberas.

Sol orbis oculus ultro Pavonem sibi

Delegit ipse proprium, cum gemmeâ

Tot ferre soles & oculos caudâ dedit.

Clamofus, otiosus mirator sui,

Hos formæ honores deterit superbia.

Et quale demum est, pluma quod facit, decus,

Quod vere primo floret, autumnno cadit?

Ingenium Oloris mite plures prædicant,

Morefque pennis congruentes candidis:

Deberi puram fideri puro alitem.

Qui niveus extrâ est, totus est intrâ niger,

Ingenfque vitium gratus occultat color,

Cambyfè natus excipit. Tum corpori

Nihil vigoris & animi tanto subest.

Non defuere qui faverent Pfitaco:

Nulli volantum quippe forma cedere,

Longè anteire ceteras facundiâ.

Quis meliùs illo gloriam Mithræ canat,

Sortefque reddat fidus interpret Dei?

Apage loquacem, garrulæque, Rex ait,

Linguae imperare nescium. Silentii

Fidem Deorum postulant mysteria.

Æterna inanes mentis odit Mens sonos.

Dum sic loquuntur, ecce Gallus ^a in sacras
 Delatus ædes voce ter clara obstrepat.
 Sensisse credas Numen. Omine excitus
 Proclamat Asiæ victor : Ulteriùs nefas
 Quod dextra nobis fors tulit, perquirere.
 Amicus Ales, consciusque siderum,
 Mithræ injucundum munus esse non potest.
 Aspiciate pulcri quæ sit oris dignitas;
 Incessu qualis in gravi fiducia.
 Prudens futuri, strenuus, discriminis
 Contemptor, alieni abstinens, largus sui,
 Vigil, experrectus, solo & aspectu ^b feros
 Fugans leones, Sole se dignum probat.
 Arcano amoris obligatus vinculo,
 Hunc servat atque contemplatur unicè :
 Hunc noctuque meditatur ac interdium,
 Sectans ubique voce, pennâ, motibus.
 Hunc ipse adorat, utque adorent supplices
 Ejus jubar cæleste mortales monet.
 Cur sancta dubitem jura Naturæ sequi?
 Quem dedicavit illa, & ipse dedico :
 Lege esto Soli Gallus æterna sacer.
 Si fortè quæris pro tua modestia,
 VIR SUMME, lepida quid velit narratio :
 Tibi, me tacente, tota dicet Gallia.

^a Illustriſſimo Cancellario Gallus gentilitium inſigne eſt, & heroiſmum ſymboliſma.

^b Inſecretiſſis.

MISCELLANEA.

MISCELLANEA

A D

ILLUSTRISS. V.

GUILLELMUM

LAMONIUM

SENATUS PRINCIPEM.

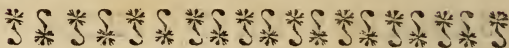
POLYCRENE

BAVILLANA.

PRINCEPS Maxime Gallici Senatus,
 Gratias tibi maximas, LAMONI,
 Ago Nympha tui beata ruris;
 Et pro nomine quod mihi dedisti,
 Quo mutare suum optet Hippocrene:
 Et pro carminibus, quibus Poëtæ
 Certatim Latique Gallicique
 Æternare meos student honores.
 Namque hoc omne decus tuo in me amori
 Acceptum refero. Tibi placere,

P vj

Si tamen placeo, una nostra laus est.
 Hinc sum fontibus invidenda cunctis.
 Quin & jam mihi Sequana invidere
 Narratur, quòd identidem relicta
 Urbe lætus aquas meas revisis.
 Sed stulta uritur æmulatione,
 (Pace quod dominæ velim esse dictum)
 Estque ingrati animi, optimè merentem
 De se, tam malè quæ remuneratur.
 Æger nam quoties venis ab illa,
 Integris toties redis ad illam
 Viribus : merito superba nostro est.
 Ergo vise frequens tuos amores,
 Nec cœptum Boreas iter moretur.
 Nam præsens hiemes fugabis atras.
 Et quæ nunc pluviis geluque sordent,
 Suum restitues aquis nitorem.

E J U S D E M

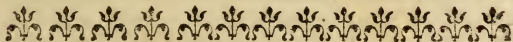
A D E U M D E M

EXPOSTULATIO.

ASTRÆÆ decus, Arbiterque Legum,
 ALAMONI, rudis illa, rustica illa
 Fontis Nympha tui, dedit libellum
 Ferre ad te mihi supplicem : querelas
 Dixissem meliùs. Sed & querelis
 Bonus consule, supplici & libello.
 Votorum hoc caput & simul dolorum :

Abes, LAMONIDE, diuque cessas
 Amatam reditu beare fontem.
 Hinc noctesque diesque lacrimatur :
 Hinc per saxa pede asperasque valles
 Errat præcipiti, & nihil merentes
 Objurgat malè, verberatque fagos.
 Jam spumas agit indices furoris :
 Tantùm turbat amor ! medere amanti ;
 Et desiderio tui inquietæ,
 Redde Naisadi suam quietem.

Sin venire negas, perire certa est,
 Aut cæcum sub humo invenire callem,
 Quà se Parisios ferat, superbæ
 Ut convitia Sequanæ reponat :
 Quæ te in urbe diu nimis moratur,
 Suas delicias, suosque amores.

A D

SERENISSIMUM PRINCIPEM

C O N D Æ U M

R H E N I

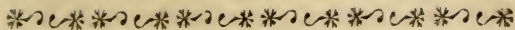
LIBELLUS SUPPLEX.

INVICTISSIME BORBONÎ nepotum,
 Seu tu Gallicus Hercules vocaris,
 Seu Mars Franciadum, Arbiterque belli :
 Rhenus Teutonicique Gallicique

Quondam limitis, Imperique custos;
 Nunc ripam per utramque liliorum
 Auratosque rigans colensque flores,
 Ultro fert tibi supplicem libellum,
 Hostili modo sanguine exaratum,
 Cui subscribere non stilo, sed ense
 Ut, CONDÆE, tuo velis, precatur.
 Ac ne te morer, illa summa voti est:
 Indignos dominos, jugumque turpe,
 Et quicquid reliquum est adhuc Batavi
 Nobis servitii eximas: nec ultra
 Captivam ire sinas sub æquor undam.

Non injusta peto. Sicamber oras
 Has enim Pharamundus obtinebat,
 Cùm pulsus Aquilis ad arma gentes,
 Franco nomine, liberas vocaret.
 Ad priscos liceat redire cives,
 Sub priscas liceat redire leges.
 Sic Natum videas Pater triumphos
 Exæquare tuos, Avus Nepotem.
 Nec longa est opus expeditione.
 Restant oppida pauca, quæ minaces
 Non ferent oculos; manuque forti
 Vix impulsa, solo dabunt ruinam.
 Certè dum legitur tibi hic libellus,
 Jam ferè poteris patraste bellum.

CONDÆUS PISCATOR.

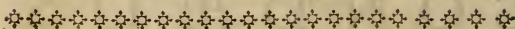
QUIS hoc ferre potest, quis intueri?
 Ille maximus Imperator, ille
 Alcide melior, Deoque Thracum,
 CONDÆUS, Batavis repenti in oris
 Piscator memoratur esse factus.
 Nec jam celsus equo fremente circum
 Armatas acies obire ut antè,
 Castrorum immemor, immemorque campi.
 Sed alno vada, sutilique pinu,
 Scrutari lacuum humidos recessus.
 Huc illum furor hostium redegit,
 Dum mergunt patriam suam sub undis:
 Atque diluvie hinc & hinc refusa
 Eheu! naufragio petunt salutem.

Nunc ergo unicus ille victor, ille
 Tot palmis decoratus ac triumphis,
 Piscatu assiduo fatigat amnes,
 Et sua Batavum æmulatur arte.
 Quamquam retia piscibus minutis
 Fugit tendere, squameumque vulgus
 Sectari illicibus recusat hamis.
 Dignos Principe captat ille pisces,
 Et quos apposuisse LUDOVICO
 Ingratum haud fuerit nec indecorum:
 Arces scilicet atque civitates,
 Submersas maris obrutasque fluctu.
 O prædam eximiam atque delicatam!

At vos æquorei timete cives.

Piscator meus haud quiescet, Hagam

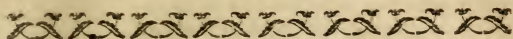
Donec ceperit, Amstelodamumque.

A D L I N U M.

O Rem mirificam, LINE, & stupendam
 Ille Belga meus tuusque, pictor
 Est de grammatico repente factus.
 Et jam Parrhasiosque, Zeuxidasque,
 Credit æquiparare penicillo:
 Nec ipsum timet amulari Apellem.
 Artis unde novæ nova hæc cupido?
 CrySTALLI in glacie nitentis ora
 Rugis ah! miser exarata vidit,
 Quas anum pudeat suas fateri:
 Fumosamque cutem, nigrosque dentes,
 Et tota innumerabiles lacunas
 Hiantes facie, hispidamque barbam,
 Nasumque obvia menta basiantem.
 Vidit, erubuitque Belga noster.
 Mox dante ingenium pudore, turpes
 Cunctis institit applicare larvas,
 Novasque effigies, novosque vultus
 Protervo fabricare penicillo:
 Ut cognoscere nemo se valeret.
 Hoc fecit stolidè, inquis: immo acutè.
 Nam ducens similes suæ figuras,
 Turpis desit unicè videri,
 Et jam Belga potest sibi placere.

I N

ADAMUM KEDDUM

Celsissimi Principis CHRISTOPHORI
BERNARDI Monasteriensis
Episcopi proditorem.

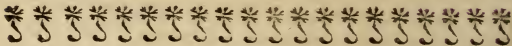
SALVO Principe, salva quid moraris,
Mimigarda^a, Deo referre grates
Custodi Patriæque Principisque:
Quos involvere parricida tecum
Et fato & tumulo parabat uno?
Ah! sæcli opprobrium scelusque nostri?
Heroum genitrix, parensque Divûm,
Potes degeneri creasse partu
Monstrum, cui feritate comparari
Haud Cacus velit, haud velit Procrustes!
Ut sic prodicione te nefanda
Pæne fecerit impius nocentem!

Sed diri invidiam probrumque facti
Absterfit tibi proprio cruore,
Teque funere fecit innocentem.
Tortoris gladio caput recisum,
Qua vivus meruisset ipse frangi,
Stat rotam super excubans, suisque
Nota civibus ora præbet: ora
Edictura malis metum atque mortes,
Bonis lætitiâ & beatitatem.

^a Ita Monasterium VVestphaliæ vocant.

Turpi membra jugo revulsa pendent,
 Ventis ludibrium & jocus protervis.
 Quæ circumvolitans & hinc & illinc
 Corvorum fera turba vulturumque,
 Rostris assiduè unguibusque carpit:
 Non sine invidia canum, solutam
 Lambentum sanie, atque putre virus.
 Sic post fata etiam sibi remidium
 Pendit supplicium, luitque pœnas
 Quas clementia mollior levarat.

Et impune ferent, probare tantum
 Qui nefas potuere, præmiisque
 Illexere animum & manus latronis?
 Non sic futile fulmen, & retusum
 Fert enses Themis otiosa. Sed tu
 Salvo Principe, salva ne moreris,
 Mimigarda, Deo referre grates.

M U S C A

IN ÆNIGMATE

Sub persona Herodiadis saltantis

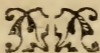
A D U M B R A T A.

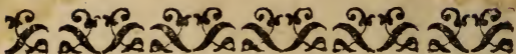
IN S E C T U M petulans, proterva Musca,
 Harpyiaque, famelicoque milvo,
 Et rapax magis & magis gulosa,
 Et pudens minus & minus modesta;
 Sanguisuga minor, volans hirudo,
 Fumosa hospita concolor culinæ,

Vermis filia, vermiumque mater :
 Tunc cum pedibus tuis, scelestâ,
 Imbutis scabie atque purulentis ;
 Illo cum ore tuo finetum olente,
 Regales petis, inquinâsque mensas ?
 Nec repulsa fugis, sed usque & usque
 Ad prædam revolas : licet minetur
 Myrteo puer increpans flagello.
 Nec caudam volucris times superbæ,
 Nec stili exitium ferentis ictus ?

Nempe dulce videtur ac decorum,
 Aureis saturam immori catinis,
 Et confundere sanguinem Lyæo.
 Verùm te ratio fugit : neque illa,
 Quod cupis miserè, frui licebit
 Tam dulci nece tamque delicata.
 Pendebis laqueo implicata tristi,
 Quem noctesque diesque nens Arachne
 Festinat tibi supplicî satelles.
 O ! ut te pede proteret superbo !
 Ut te profubiget modò huc, modò illuc
 Versans ; ut calidum obbibet cruorem !
 Unco deinde trahens cadaver ungui
 Auræ ludibrium dabit : vel ipsum
 Formicis, tineisque, vermibusque,
 Belli materiam gravis relinquet.

At hoc interea Cicada carmen
 Alludens canet : Improba illa Musca,
 Quæ turbaverat omnibus quietem,
 Nec cum vivere desit, quiescit.

A D

ILLUSTRISS. VIRUM
 LUDOVICUM HENRICUM
 LOMENIUM
 BRIENNÆ COMITEM,

De Tachylla Equa ab eo venustissimis
 versibus celebrata.

AD ESTE alipedes equæ quot estis,
 Seu vos Thracia, Thessalæque valles
 Seu vos Ausonia, Appulique campi,
 Seu tulit Libye, Tagusve ripis
 Vidit aurifer anteire cursu
 Parentis Zephyri leves volatus.
 Mei cedite LOMENI Tachyllæ,
 Heri deliciis sui Tachyllæ.
 Cui nec cedere, qui polo gemellum
 Tulit Castora, Cyllarus recuset:
 Nec cognomine qui sepultus urbe
 Victor sub domini jacet tropæis:
 Nec qui marmorea superbus aula
 Et præsepibus aureis, tumensque
 In ostro trabeaque, consulares
 Tantùm non meruit notare fastos

Cæsaris socius, caputque mundi
Vidit pane tuis regi lupatis.

Regum dignior est Tachylla amore,
Regum dignior est Tachylla honore:
Nam sub quadrupedis tegit figura
Mentem, quæque potest amore duci,
Dato quæque potest honore tangi.
Quippe heri placidos heræque mores
Dum felix equa discit æmulari,
Seque de iudicis suosque mores.

Hanc ne tollere mors avara possit,
Æternas memori BRIENNA versu,
Quo cani velit, Issa Martialis,
Et Passer teneri jocus Catulli.
Nam Verona licet, suoque Vati
Favens Bilbilis abnuat fateri:
Tantum, iudice me, tibi Catullus,
Tantum cesserit ipse Martialis,
Quantum passer equæ & catella cedit.

A D

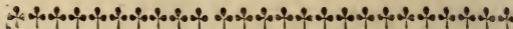
E U M D E M

Cùm ei suos in Tachyllam phaleucos
mitteret.

EPISTOLIUM.

VERSUS, LOMENIDE, nec elegantes
Nec terfos satis aut laboriosos;
Longeque iis lepidissimis phaleucis,
Quos misti mihi, dispares, remitto.

358 JOANNIS COMMIRII
Sed tamen quia sunt mei, benigno
Illos accipies legesque vultu :
Et forsan quia sunt mei, placebunt.
Imò sunt potiùs tui : Poëta
Nil enim suum habet ; sed ipse tantùm
Esse avet tuus , & tuus vocari.

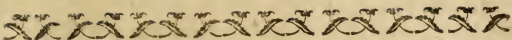

A D

ILLUSTRISS. VIRUM
N. BERTHALDUM
IN SUPREMA
PARISIENSI CURIA
SENATOREM.

FINGERE hendecasyllabos volebam,
Dulces, molliculos, tenellulosque,
Et non dissimiles Lomenianis,
Et prorsus similes Catullianis.
Sed longè ratio me, Amice, fugit.
Nam pro blanditiis, merisque ludis
Quos venustæ equulæ jocans parabam,
Fudi grandiloquum repentè carmen,
Quod Lucano etiam placere possit.
Dic, BERTHALDE, quid hoc rei esse censes ?
Non monstrum tibi maximum videtur ?
Afflavit tumidi aura me Poëtæ,
Equamque indomitam statim creavi.

A D

TACHYLLAM

POETRIAM.

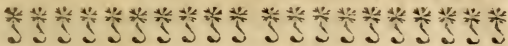
Cùm Tachyllæ nomine versus à nonnullis
scripti essent.

OH Ë jam satis est, ohe, Tachylla.
Ineptè facis & parum modestè,
Quæ te vis etiam inferi Poëtis.
Hoc nec Pegasus expetivit unquam:
Quamvis incola municepsque Pindi
Non semel folium sacræ momordit
Laurûs, atque suam siticulosis
Sæpe faucibus hausit Hippocrenen.
Fert dorso ille quidem & refert Poëtas,
Hinnitque ad placitos salitque cantus,
Sed contendere non amat Poëtis,
Nec tentat numeros sibi negatos.
Estque in hoc sapiens supra caballum,
Qui Vatis titulos decusque, nunquam
Hordei modio æstimarit uno.

Et tu si sapis, ô Tachylla, ab isto
Parnassi tibi plus timebis oëstro,
Quàm à crabronibus acribusque asilis,
Fucisque omnibus, omibusque vespis.
Quippe huc denique tota res redibit.
Pro largis cyathis meri Lyæi,
Pro mulso, laganisque crustulisque,

Quæ ad mensam domini beata gustas ;
Cogeris paleas vorare putres ,
Et malè in stabulo cubare olenti ,
Cum mulis , asinisque , mannulisque ,
Qui te calcibus impetent protervis.
Hæ nam deliciae manent Poëtas.
Quare crede mihi , Tachylla , parce
Illis deinde suam invidere sortem :
Nam rectè rationibus putatis ,
Multò præstat equum esse quàm Poëtam.

A D

ILLUSTRISS. VIRUM

CAROLUM

FERRARIUM

TOTIUM

SENATOREM ROTOMAGENSEM,

Cùm ei librum de bonis Senectutis ab I. V.
D. P. scriptum remitteret,

EPISTOLIUM.

REMITTO aureolum tibi libellum,
Dignum pyxide cedrina libellum
Sacras Mnemofynæ recondi in ædes,
Cum Bruto, Senecaque, Tullioque,
Et Catonibus, & Platone magno.
Nam nil dulcius & magis venustum:
Nil est sanctius & magis severum.
Seu luxus hominum, improbosque amores,
Et raptam ante diem arguit juventam;
Seu certam docet innocente vita
Parari senibus beatitatem.
Hoc noctesque diesque lectitando,

e

362 JOANNIS COMMIRI
FERRARI, didicisse non pigebit,
Quòd te olim nive candidum verenda,
Ætatis vetet invidere flori.
Ac re fòrs metuas fidem libello
Imprudens adhibere, cerne felix
Auctoris senium: aureus libellus
Nam quicquid docet, auctor experitur.

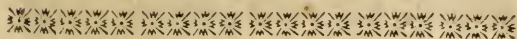
DE

SUAVISSIMIS PHALEUCIS

QUOS PHILIPPUS LABBEUS è Soc.
JESU, febre continua æstuans, paulò
ante mortem fudit.

DUM venis furit æstuosa febris,
Et lentis coquit ignibus medullas,
LABBEUS canit, & suos tenellis
Mulcet hendecasyllabis labores:
Mortisque immemor imminentis, ore
Nil mortale sonat: tibi que, CHRISTE;
Tibi, Virgo parens, dicat vicissim
Doloresque suos, suosque amores.
Hos ager gemitus trahit canendo;
Has nocte atque die ciet querelas.
Felices gemitus, pias querelas,
Quæ vi cant numeros suaviores!
O dulcis furor! ô Poëta felix!
Quarquam cur voco LABBEUM Poëtam?
Curas, si sapiunt, suasque flammæ
Fient in funere, non canunt, Poëtæ.

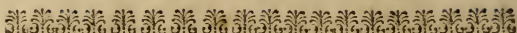
I N

OLIVARIUM CROMUELLIUM,

Cujus in equo sedentis, & ad bellum pro-
cincti, imago circumferebatur.

SÆCLI Procrusten, atque Busirim sui,
Suique Ianium Regis, & furiam Angliæ,
Hac in tabella CROMUELLIUM vides.
Proh ! quanta vultu torvitas & picto inest.
Geminus cometes vibrat ex oculis facem
Mundo tremendam. Pendet in ferrum manus,
Dum pervicaci frons supercilio minas
Intentat astris ; osque vel mutum probris
Superos laceffit. Cerne, quadrupedem ut pudet
Dorso tyrannum ferre ; ut indignos pati
Frænos recusat. Maeste, Bucephali nepos :
Sic usque volucrem provocans cursu Notum
Post te relinqua. Sterne latronem solo,
Crebraque tunde calce funestum caput :
Tuumque pariter excute, & mundi jugum.
Aut per salebras, perque sentes asperos
Raptata differ membra, & in partes trahe.
Ita promereri scilicet solus potes,
Tibi dividendum cum tribus sociis decus.

Qij

P A R O D I A

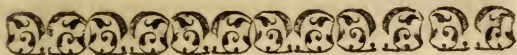
A N T I R R H E T I C A

Ad virulentissimum Scazontem, quem JOSEPHUS SCALIGER Româ discedens effudit.

FELIX sepulcrum perfidæ vetustatis,
 Origo pura sanctitatis & veri,
 Et Roma Româ major, & tui victrix,
 Et dicta verè Roma nunc caput mundi,
 Ipsique leges atque jura dans cælo.
 Urbs usque Ditis ictibus laceffita,
 Sed usque temnens Ditis irritos ictus:
 Quæ cincta fæce gentium profanarum,
 Perstas Deo fidelis, & tibi suppar:
 Sub sede Petri petra semper immota.
 Salve pudoris urbs magistra, rectique;
 Rectura & pudorem moribus docens castis;
 Censura viva Januæ^a meretricis;
 Ancilla quondam, nuncque domina fortunæ;
 Laboriosa pacis aureæ custos;
 Spectabilis pudica Numinis conjux.
 Salve beata, consecrata, cælestis,
 Divina. Quippe, quid tuas morer Divis
 Æquare laudes; quando jam facis Divos?

^a Geneva sic à vetustis Scriptoribus dicitur.

A D

SERENISSIMUM

DELPHINUM

SYMBOLUM HEROICUM.

REX APUM, QUEM EXAMINA
comitantur.

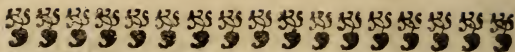
L E M M A.

O M N I A I N U N O.

MELLITÆ volucres, apes tenellæ,
Quibus vel thyma, floræque mellis
Decerpisse labor: citæ hæc quot estis
Obstrepentibus advolate peniis.
Vobis ecce novus, rigens & auro,
Rex adest: licet esse jam quietis.
Nec, deforme pecus, timete fucos.
Hic alis teget, & teget lacertis.
Nec jam opus violis rosisque fufum
Nectar quærere roscidos per hortos.
Hæc & materiam dabit laboris,
Et simul pretium dabit labori.
Denique omnia suppetent in uno.

X

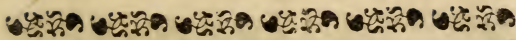
Lij

A D

ILLUSTRISS. VIRUM
 CLAUDIUM
 P E L L O T
 SENATUS ROTOMAGENSIS
 P R I N C I P E M.
 S Y M B O L U M.
 S O L I N L I B R A.
 L E M M A.
 O M N I B U S E X Æ Q U O.

CUM subit æthereæ fidus spectabile Libræ,
 Et cæli medio Phœbus in orbe sedet:
Omnibus ex æquo luces dispensat & umbras,
 Temperat & noctem lance diemque pari.
 Nec magis auriferos pronus declinat ad Indos,
 Quàm versus Scythicæ barbara tesqua plagæ.
 Hoc specimen, PELLOTE, tuæ mirabile in omnes
 Justitiæ nobis mystica signa ferunt.
 Non fortuna tuam flectunt, non munera libram:
 Ac te Jus unum præside pondus habet.

A D

ILL. ECCL. P.

GABRIELEM

DE ROQUETTE

ÆDUORUM EPISCOPUM.

SYMBOLUM.

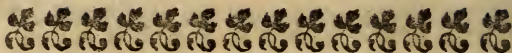
RUPES AC STELLÆ SCUTO
ejus gentilitio impressa.

LEMMA.

CUM SOLIDO FULGOR.

QUOD stellæ summo clypei sub vertice fulgent,
 Statque infra rupes pondere nixa suo:
 Pingentis specimen quis credat futile dextræ?
 Oracli hæc, PRÆSUL, non levis instar habent.
 Ingenium moresque tuos effingere Vates
 Non potuit: signis exprimit illa suis.
 Ignea vis animo est, calor igneus: & tamen isto
 Ultra æquos fines non potes igne rapi.
 Præcipites motus gravitas matura coërcet,
 Et luci pulcro fœdere pondus inest:
 Fortunent alios errantia sidera: junctus
 Nos *solido fulgor*, flammaque fixa regat.

Q.iii.j

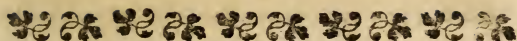
A D

J O A N N E M
 P I N E T A M
 COLLEGII PARISIENSIS S. J.
 R E C T O R E M

Ex difficili morbo convalescentem.

Q U M tibi torreret febris lento igne medullas,
 Et quateret fessum tussis anhela latus,
 Non solos dolor afflixit, P I N E T A, Sodales :
 Ipsa elementa suis indoluere malis.
 Luxit huius, mæstos æther se solvit in imbres,
 Spesque anni visa est te moriente mori.
 Ut primum cœpere redire in pectora vires,
 Lux rediit cælo, reddita vita solo est.
 Cuncta Deo debent, te sospite, solvere grates,
 Pendebant fatis publica fata tuis.

NOBILISSIMO PUERO

CLAUDIO

LEBLANC

Q. HORATII FLACCI CARMINA,

PRO AGONE PUBLICO,

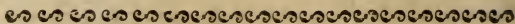
eruditè juxtà & eleganter explicanti,

GRATULATIO.

AUGUSTI tenuit numerosus Horatius aures,
 Dum caneret Latiâ bella virosque lyrâ.
 Rerum idem dominam blanda vi perpulit urbem
 Ferre suos monitus, ingenuosque sales.
 Scilicet omne unus punctum tulit, utile dulci
 Miscens, & lepidis seria dicta jocos.
 Fortunatè Puer ! tantum qui pectore Vatem
 Sic capis, ut possis dicere jure tuum.
 In te adeo illius mirari jam licet artes,
 Et natum studiis mitibus ingenium.
 Credo equidem, ut Cæsar Flaccum, sic Cæfare
 major
 Delicias LUDOVIX te volet esse suas.

Q

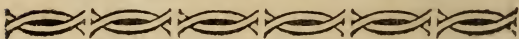
IN ULMOS

QUÆ

CALVINIANAM SYNAGOGAM

INUMBRANT.

ULM I infelices, quæ vos manus impia adegit
 Hæc circum invitis lustra virere comis!
 Nam mihi tristitiâ rami languere videntur,
 Et gemitu tacito frons agitata queri.
 Agnosco, lenæ obscœnum servare cubile,
 Prostibulique nefas oculuisse pudet.
 Et votum est ima penitus radice revulsas
 Damnatum Superis deseruisse solum.
 Quod quia fata negant, veniat flamma æthere vin-
 dex,
 Et det vos merito templa cremare rogo.

A D A P E S.

Ut Sileni Asino rursus in Parnassum irrum-
 penti ne parcant.

MELLIS artifices, colonæ Hymetti,
 Queis Phœbi per amœna fas vireta,
 Hortosque Aonidum volare olentes:
 Cur cessatis, Apes? ad arma, ad arma.

Arcas hostis adest. Afellus ille,
 Portitor Satyri ebrius protervi,
 Quem factò àgmine nuper expulistis,
 In Cyrrham redit ultor, atque tanto
 Pares dedecori vices minatur.
 Auditis fremitus feros rudentis?
 Ut pede, ô scelus! atterit petulco
 Inscriptos foliis superba Regum
 Flores nomina; lividoque dente
 Diis ipsis petit arbores amatas.
 Et jam cerea dissipare castra,
 Vestros sternere jam parat labores.
 Illoque ore suo vepreta, & hirtos
 Sucto rodere carduos, Olympi.
 Uda nectare gestit esse mella.
 Et cessatis adhuc. Adeste, adeste,
 Tela stringite quorquot estis omnes,
 Et densis pecudem obsidere turmis.
 Nares, labra, oculos & hinc & illinc
 Ferite, stimulosque calcitranti
 Altè figite, duplicate plagas.
 Ut dura cute sit, tamen medullis
 Ictus sentiet intimis adactos;
 Capistro & cupiet molæque reddi.

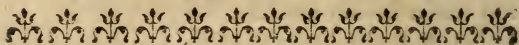

R E G I.

De Trajecto ad Mosam post duodecim
acerrimæ propugnationis dies capto.

TRAJECTUM si te causa fuit, LODOICE, morari,
Et tua bis senos arma tenere dies:
Non fossæ hos animos, non cornibus horridus
agger,
Lunave mille vomens funera, mille neces;
Non cæcis immane tonans Vulcanus ab antris,
Et pavido in cælum fulmina missa Jove.
Virtutis Batavo insuetæ mentem ipse dedisti,
Inque tuum crevit vis inimica decus.
Ignavos fuerat tibi succubuisse pudendum:
Qui sic restiterant, hi meruere capi.

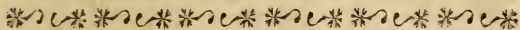

E I D E M.

De lunari munimento bis ante ejus oculos
acriter à nostris expugnato.

QUOD genus hoc lunæ, quæ cornu infausta
minaci
Noctes atque dies exitiale rubet;
Quæ ferri nimbos, & ahenum nunciat imbrem,
Fulminaque ardenti grandine mixta ciet?

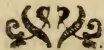
Dii prohibete minas, omenque avertite dirum :
 Ne pestem ah ! Francis perniciemque ferat.
 Tuque ô læta suum quem dicit Gallia Solem,
 Famæ deliquium ne patiare time.
 Cur timeas autem ? feralis crimina Lunæ
 Corrigere aspectu scilicet ipse potes.
 Cælestem reficit Lunam Sol lumine amico :
 Deficit ante oculos hæc, LODOICE, tuos.

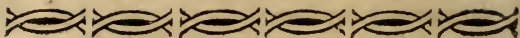

E I D E M.

De cornuto, ut vocant, opere occupato à
 nostris, cùm paratus ad subruendam lo-
 ricam cuniculus frustra fuisset.

CORNIBUS horrendam, rostroque decemplice
 molem
 Dum parat emota vertere fossor humo :
 Irritus erupit, Baravoque innoxius ignis ;
 Et damnum nostris perniciemque tulit.
 Virtutis grande ingenium est, cùm Principis ora,
 Atque oculos testes sentit adesse sibi.
 Speratam reperit quâ suppleat arte ruinam ;
 It miles, gladiis & sibi pandit iter.
 Jam peccare igni, LODOICE, impune licebit :
 Urbium habet claves Gallus in ense suo.

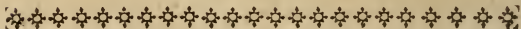

E I D E M.

De duobus Trajectis eodem mense, recurrente anno, ejus auspicio ductuque captis.

STANT geminæ Latiis structæ legionibus urbes;
 Ambæ trajecto nomen ab anne ferunt.
 Nam super imposito Rhenum altera ponte coercet;
 Altera captivis te, Mosa, frænât aquis.
 Utraque sub domino servire indigna Batavo,
 Excussit Franco vindice turpe jugum.
 Mense eodem cessere: ast illa corona prioris;
 Hæc anni alterius laurea prima fuit.
 Abstulit hanc bellum, belli metus abstulit illam;
 Hæc meruit, voluit sponte sed illa capi.
 Par decus ambarum est, dispar fortuna: probavit
 Hæc dextram invicti Principis, illa fidem.

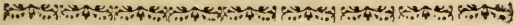

I N

EXTEMPORALES EJUS
 victorias.

FLORUS ille Regum, nemo quo decentius
 Solio resedit Gallia:
 Extemporalis cum Poëtas cerneret
 Appetere laudem carminis,

Extemporalis auctor ipse factus est,
 Et artifex victoriæ.
 Citiusque, quàm quod cœperant Vates opus,
 L O D O I C U S absolvit suum.

E I D E M.

De nascente inter victorias Filio.

DUM Batavum justo contundis Marte ferocem;
 Hincque jugum Rheno tollis, & inde mari;
 Aurea progenies, magni spes altera regni,
 Exoriens fecit te, L O D O I C E, patrem.
 Lata triumphales ambit Victoria cunas,
 Advelans palmis ora tenella suis.
 Et Puero vult esse soror, vel nubere conjux;
 Digna viro conjux, dignaque fratre soror.
 Nubere sed leges prohibent: unumque sororis
 Armipotens Virgo nomen habere potest.
 Nam gemina de matre parens communis utrique es:
 Dextra illam; hunc peperit dia THERESA tibi.

Expostulavit regius infans de negata sibi in conjugem
 Victoria, elegantissimis epigrammatis duobus, quæ ejus
 nomine V. Cl. & Poëtæ amicissimus scripsit. Expostulatio
 ni sic respondit Poëta,

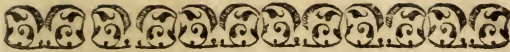
A D

REGIUM INFANTEM

De facta sibi superiore epigrammate injuria
conquerentem.

IRATIS cur immeritum configis ocellis,
Vagituque feris me graviore, Puer?
Parce queri: non est, ut rere, injuria, non est;
Si tibi quæ soror est, nubere Diva fugit.
Exemplum nec vana potest præbere vetustas;
Displiceant mores, quos Jovis aula probat.
Diis quoque sunt illis sua crimina; nec bene Juno
Sustinuit conjux fratris inire torum.
Fac tamen hoc liceat: tibi si Victoria nubet,
Aspice dissidii quàm gravis auctor eris?
Nam cunis affixa tuis sua castra relinquet;
Utque virum foveat, deseret illa patrem.

D E

S E R E N I S S I M I

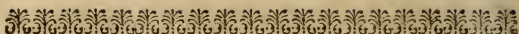
A U R E L I A N O R U M

D U C I S F I L I O

Per Hollandicæ expeditionis tempus nato:

M A J O R Alexandro soboles, bellante PHILIPPO,
 Indignans matris delituisse sinu,
 Erumpit, validisque implens vagitibus auras,
 Quâ potis est, Batavos voce minante premit,
 Flet tamen, invictus quando pater omnia vincet,
 Vincendi nullam spem superesse sibi.

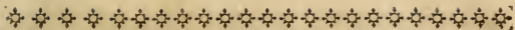
A D

ILLUSTRISS. VIRUM
 CLAUDIUM
 P E L L O T
 SENATUS ROTOMAGENSIS
 P R I N C I P E M.

De festis pro capto Trajecto ignibus, quos
 improvisus imber turbavit.

CUM festos PELLORI ignes spectaret ab alto
 Juppiter, & telis æmula tela suis:
 Bella, inquit, nobis iterum scelerata parantur,
 Et petit humanus Numina nostra furor.
 Nec mora, densum atris effudit nubibus imbrem.
 Nulla metûs poterat certior esse fides.
 Et cautè ille quidem pluvialibus irruit undis:
 Si res acta foret fulmine, victus erat.

A D E U M D E M.

Cùm gravissima & elegantissima oratione
Curiam de more aperuisset.

AURE favete omnes : Themidis dum rite sac-
cerdos

Aurea recludens limina, verba facit.

Proh ! quanta insistit facundis gratia labris ;

Atque expers fuci, nudus & arte lepos !

Non sic grandiloqui Demosthenis ora sonabant,

Cùm fando Aemonii frangeret arma ducis.

Non sic terrarum reginam Tullius urbem

Flexit ad eloqui mollia fræna sui.

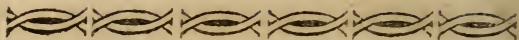
Par caput est, mundoque tibi mens æqua regendo,

Gallia ; sunt faciles vincere cuncta manus,

Majestate tua dignam nunc denique linguam,

Quæ leges populis juraque dicat, habe.

IN OBITUM

JULIÆ LUCINÆ D'ANGENNES
DE RAMBOUILLET,
DUCIS DE MONTAUSIER,

Regiæ prolis educationi aliàs præfectæ, ac
demum Reginæ ipsius honorariæ comiti.

QUI SQUIS es, huc gressus oculosque adverte
viator;

Sique potes, lacrimas, dum legis ista, tene.

JULIA Romanis Francisque Heroibus orta,

Junctæ stirpis honos, atque corona domûs:

Progenies magnæ non impar JULIA matri,

Atque triumphali nubere digna viro:

Augustæ comes, & DELPHINI Julia custos,

Virtutis merito conveniente gradu:

Floribus æternis & cantibus inclita Vatum,

Sed magis ingenio JULIA clara suo.

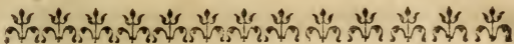
Heu! rapta ante diem crudelibus occubat umbris;

Et cinis est, nuper quæ stupor orbis erat.

Illius edoctus mortem quid plura requiras?

Barbarus est, cui non cognita vita fuit.

IN OBITUM

MAGNI

TURENNII,

Quem Gallorum de Fœderatis sequuta
est victoria.

POST QUAM fulmineo TURENNIUS occidit ictu,
(Nam telo haud poterat debiliore mori)
Teutones exclamant : Nostra est victoria ; Marti
Nulla tuo ad palmas jam mora, Cæsar, erit.
Franca simul vulsis invadunt agmina signis,
Heu ! ducis indigno funere fracta sui.
Mira fides ! viso redit hoste in pectora virtus ;
Majoresque animos fecit ad arma dolor.
Saxonas ense metunt : restagnans sanguine Rhenus
Vandalico, rubris in mare currit aquis.
Ipsa triumphali feretro Victoria, plena
Accumulat lauros debita ferta manu ;
Ingentique vocans manes clamore beatos :
Sumite, ait, nostrâ munera digna fide.
Tu, quantus fuerit TURENNIUS, Austria, disce :
Sufficit ad clades illius umbra tuas.

D E

VICTORIA
CASSELLIANA

Quam Serenissimus Dux Aurelianensis de
Batavis die Palmarum reportavit.

GALLICA collatis invaserat agmina signis
NASSOVIVS, Regum Semideumque nepos.
Et pugnâ cupidus Trajectum abolere secundâ,
Terque sibi objectæ probra pudenda fugæ;
Ibat in adversos jam confidentior enses:
Visus & est Batava vincere posse manu.
Relligio sedenim felicibus obstitit ausis:
Ni foret hanc timidus spernere, victor erat.
Esse diem meminit, quâ Christi Roma triumphos
Concelebrans, palmas festaque ferta gerit.
Mene etiam sacris, inquit, miscebo profanis?
Est, vetitos ritus vel simulare, nefas.
Præque optans vinci, quàm crimine vincere, palmarum
Dux pius oblatam respuit, atque fugit.

A D

R E G E M

D E P A C E

C U M B A T A V I S F A C T A :

O BRUERAS Batavos malè junctos fœdere Iberis:
 Hos pace optata das, LODOICE, frui.
 Sensere ultorem, nunc experientur amicum.
 Fidus amicus eris, qui gravis ultor eras.
 Laus ea multorum sic debellare superbos:
 Parcere subjectis, gloria tota tua est.

A D E U M D E M.

Q UUM tibi victrices Mars colligat undique
 lauros,
 Nulla & eat palmis non decorata dies:
 Urges pacis opus, fortunatissime Regum,
 Sic quasi pax rebus sit magis apta tuis.
 Et terrâ obtritum pariter pelagoque Batavum,
 Insperata ultro conditione, beas.
 Danus, Iberque fremant licèt, & cum Teutone
 Panno,
 Hos quoque, quæ tuleris jura, necesse pati.
 Macte ô laude nova! rursum tibi vincitur hostis,
 Quem pacem arbitrio cogis habere tuo.

DE

CERTAMINE

AD MONTES HANNONIÆ

post Pacem factam

COMMISSO.

FOEDERE NASSOVIVS ruit in certamina rupto,
 Atque movet socias rursus in arma manus.
 Nunquam alias furiis res est majoribus acta,
 Nec tantus gladiis fluxit utrimque cruor.
 Danda tamen juveni venia est. Fas lædere pacem
 Credidit esse sibi, quâ periturus erat.

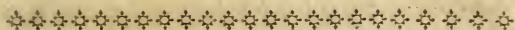
IN

IDEM ARGUMENTUM.

VINCERE quum posset justis ORANGIVS armis,
 Adversum sentit Numen obesse sibi.
 Nunc injusta ciens rupta certamina pace,
 Nullo operæ pretio fas violasse dolet.
 Sors fuerit, virtus meruit quum vincere, vinci.
 Nil præter cladem fraude petisse, quid est?

RUITERI

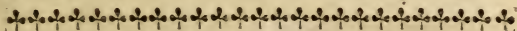

RUITERI

HOLLANDIÆ ARCHITHALASSI

EPITAPHIUM JOCLARE.

CLASSIBUS indomitos toties qui terruit Anglos,
Sub Franco malè ter Marte ruit Ruitier.

INSCRIBENDUM

TUMULO.

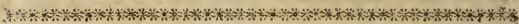
SUM quod eris : quod es , antè fui. Vis nosse ,
viator ,
Quid , quod es , & quod sum , dividat : Hora
brevis.

INSCRIBENDUM
 HOROLOGIO
 SCIOTHERICO.

QUÆ celeri lapsu fugientes indicat horas,
 Extremam umbra silens clamat adesse tibi.

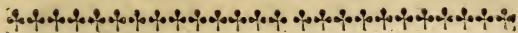

A D

MACRINUM.

PINGUI corpore sum, MACRINE; sed tu
 Pingui es ingenio: æqua nostra fors est.
 Noli pingue meum mihi invidere:
 Nunquam pingue tuum tibi invidebo.

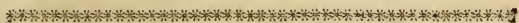
DE

VIRO ET UXORE

AD EAMDEM FURCAM

S U S P E N S I S .

ECCE jugo nexi pendent vir & uxor eodem.
Hoc meritò possis dicere conjugum.

IN EFFIGIEM

CELSISSIMI PRINCIPIS

FERDINANDI

EPISCOPI

PADERBORNENSIS, &c.

Ab Ill. ejus fratre THEODORO CASPARE
affabre depictam.

CUM cuperent gentes, ad quas tua fama volabat,
Aspectuque tuo colloquioque frui:
Fratri opem, FERNANDE, tulit labor; & tua cenit
Ora dedit carâ picta tabella manu.

R ij

Ora dedit cerni, sed muta & egentia vocis :

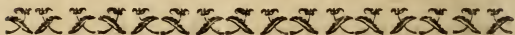
Quamvis muta putes pictaque posse loqui.

Implesti calamo populorum vota : loquentem

Suspiciunt, queis jam conspiciendus eras.

Te nunc orbis habet. Fraternal expressit arundo

Corpus ; & ingenium penna diferta tuum.

A D

A N T O N I U M

V E R J U S I U M S. J.

Quòd numus, quem Cels. Princeps FER-
D I N A N D U S Paderbornensis Episcopus
nobis muneri miserat, non esset ejus im-
pressus effigie.

DICEBAM : Longo tandem pòst tempore numus,
Divini assimulans Principis ora, venit.
Aureus ille mihi rutilo cernetur in auro,
Materia formæ conveniente suæ.

Jamque tenere manu, jamque oscula ferre videbar ;
Cumque absente loqui sæpe suasit amor.

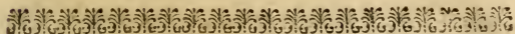
Quin & blanditias & dulcia carmina dixi,
Indulgens studio credulus ipse meo.

Heu spes deceptas, & inania somnia Vatum !
In proprias fraudes ingeniosus eram.

Numus adest ; nec cara mihi fert Principis ora.

VERJUSI, hunc pondus credis habere suum ?

Et nunc vota pudor premit improba. Sed, puto, sentis,
Quòd suffusa negat charta rubore loqui.

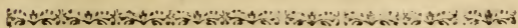
A D

CELSISSIMUM PRINCIPEM

FERDINANDUM.

Pro altero numismate ad nos misso.

VOTA suos habuere Deos : suffusa pudore
 Quem charta erubuit poscere, numus adest.
 Numus adest puro gravis & spectabilis auro :
 Et sacra, quod volui, Principis ora refert.
 Gratia, FERDINANDE, tibi : sum munere tanto
 Nunc factus locuples, qui modò pauper eram.
 Nempe ingens numo venit thesaurus in uno :
 Pyxis & immensas parva recondit opes.
 Hunc teneo, hunc cura noctesque diesque fideli
 Amplector ; cupido nec sino abire sinu.
 Ne tamen id vitio quisquam mihi vertat. Avarum
 Non licet esse auri, sed decet esse tui.

A D E U M D E M.

Cùm è periculosissimo dysenterix morbo
 convaluisset.

GRATIA magna Deo, vivis, FERNANDE : nec
 ausa est
 Funeris invidiam Parca subire tui.

R iij

Carmina sed Vatum metuens ultricia & iras,
 Projecit trepidâ tela cruenta manu.

Schatenum^a antè tamen, meditati ne foret expers
 Criminis, exitio perfidiosa dedit.

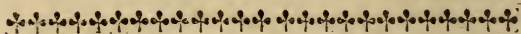
Schatenum patriæ cujus tumulata sepulcro
 Heu ! lux historiæ conditur atque fides.

Ille tuis melior supposita est victima fati :
 Illi dulce mori, ne morerere, fuit.

At, FERNANDE, doles fido esse superstes amico ;
 Mortisque tuo absolvit pæne dolore nefas.

Vive, precor. Cur te misero vis perdere luctu ?
 Ah ! fati est animæ parte carere tuæ.

^a P. Nicolaus Schatenus S. J. ea lue periit, dum carissimo Principi fidelem operam dabat.

A D

COMITEM BRIENNIUM.

Cùm ei Psittaci, quam petierat, metamorphosim mitteremus.

PSITTACUS angusto quem carcere pagina claudit,
 Non est occiduo missus ab orbe tibi.

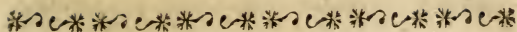
Aonii venit frondoso è vertice montis,
 Factus avis, lepidus qui fuit antè puer.

Ille meæ, LOMENIADE, quando invida vultum
 Fata negant, fidei testis & obsecer erit.

Ille tui dignos dum nitôr condere versus,
 Xalpe suum blæso garrulus ore canet.

Discipulæ volueris si rustica musa placebit,
 Non rudis ad cantus ipse magister ero.

A D

ILLUSTRISS. VIRUM

CAROLUM

FERRARIUM

TOTIUM

SENATOREM ROTOMAGENSEM,

Cæcilianæ Sodalitatis principem.

AUGUSTA S magnæ Matris dum personat ædes,
 Cæciliamque chorus tollit ad astra suam:
 Turba inhians cantu fidium & dulcedine vocum,
 Aure diu solâ vivere visa sibi est.
 Credidit & cœtus inter se audire beatos
 Carmina, mortali non modulata sono.
 At simul est sensusque animo, & vox reddita linguæ;
 Omnes concordî protinus ore canunt:
 Patronæ multùm cælesti, Musica, debes!
 Patrono debet plus tamen ipsâ tuo.

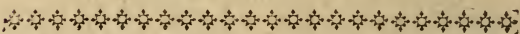

A D E U M D E M.

Cùm ei pictas rofas donaremus.

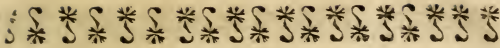
NUNC cùm picta sinum latè omnis terra renidet ;
 Chloris & ipsa suas prodiga perdit opes ;
 Cùm pretium fertis & honorem copia demit ,
 FERRARI, serum est me tibi ferre rofas.
 Mitto tamen , sed non quales nascuntur in horto ,
 Armatas flammis cuspidibusque truces.
 Mitius haud nostris quicquam ; etsi tangere dextrâ
 Non licet : his fas est lumina sola frui.
 Ac ne fòrs dubitare queas donum esse Poëtz ,
 Has nasus fictas sentiet esse tuus.

A D A R B O R E M,

In cujus cortice B. MARIÆ nomen erat
 insculptum.

CRESCE, virefce diu ramis felicibus arbos ,
 Crescat & in libro scripta M A R I A tuo.
 Sic ventos tibi longè , hiemesque avertat iniquas ,
 Sic rapido frondens seruet ab igne caput.
 Atque utinam liceat mutare hoc cortice pectus ,
 Vulneraque impressis ferre beata notis !
 CHRISTE , fave , nomenque tuum , nomenque Pa-
 rentis
 Scribe : liquor , sanguis ; pennaque , clavus erit.

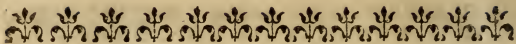
D E

S T E L L A

M A G O R U M.

DUM cæli varios spectant revolubilis orbes,
 Inque vago noctis sidera picta sinu;
 Chaldæi insuetam mirantur fulgere flammam,
 Quam mutet radiis Phosphorus ipse suis.
 Continuoque viam lingua suadente corusca,
 Versus Idumæas corripuere plagas.
 Ipsa comes, ductorque facem de nocte ministrat,
 Deque die gressus officiosa regit.
 Ast ubi Bethlemæ limen tetigere cavernæ,
 (Regia bisgeniti nam fuit illa Dei)
 Restitit, excubitorque novus super antra resedit,
 Functurus vigilis nocte dieque vicem.
 Ite, Magi, atque aliam jam quærite lampada vobis,
 Hic fixa est, errans quæ modò stella fuit.

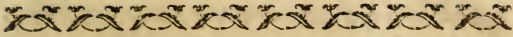

C A R I T A T I S E X P O S T U L A T I O

Adversus eos, qui nomen suum cum aspiratione vel pronunciant vel scribunt.

SA N C T I progenies parensque Amoris,
 Quam prono dominam fatentur ore
 Virtutes, Charitesque, Gratiæque,
 Necnon illecebræ pudiciores,
 Voce supplice Caritas precatur:
 Ne, cum Grammatici suum vocare,
 Stilove incipient notare nomen,
 Illud litterulâ asperent molestâ.
 Nam dulcedinis & suavitatum,
 Divinæque soror benignitatis,
 Spiritus negat asperos habere.

A D

P. F E R R I U M

E X I M I U M

V E R B I D I V I N I

P R Æ C O N E M.

CUM tibi sint mores, quos aurea prædicet ætas,
 Aurea mens, torrens aureus ore fluat;
 A duro nomen trahis illatabile ferro:
 Credemusne ullam vocibus esse fidem?
 Sed tamen in ferro vis est adjuncta nitore:
 Martius atque suum fulgor acumen habet.
 Nempe tua hæc, FERRI, laus est: fulgesque, fe-
 riisque:
 Mixtaque fulgureâ vulnera luce facis.
 Quamquam dissimilis ratio ferrique, tuique:
 Das vitam; ferri vis inimica necat.

IN LIBRUM

V. CL.

S. BOCHARTI

De Animalibus sacræ Scripturæ.

QUI veterum libros, spinosa volumina Vatum
 Sperat inoffenso solus adire pede :
 Ille per undantes malefidæ Syrtis arenas
 Tendere securum posse videtur iter.
 Non facies rebus, non pristina forma remansit :
 Signa etiam voces destituere suas.
 Heu ! quæ deceptus sibi finxit somnia lector,
 Fœcundâ in proprios credulitate metus !
 Dum plantis pisces, insectis gramina mutat ;
 Dum volucres credit nare, volare feras.
 Has demum ambages tollis, BOCHARTE : priusque
 Invia, jam nobis te duce, plana via est.
 Spectraque, quæ dudum fallax induxerat error,
 Ingenii fugiunt lumine pulsa tui.
 Restituis formamque, antiquaque nomina rebus,
 Nec pateris dubiam Vatibus esse fidem.
 Quos tibi pro tali merito reddemus honores,
 Aut quæ posteritas præmia fera dabit ?
 Sed taceant homines. Mutis animalia linguis
 In laudes discent esse diserta tuas.

AD EUMDEM.

Pro Piscibus.

DUM mortale nefas ultricibus expiat undis,
 Atque hominum pœnas naufraga terra luit :
 Merferat ira Dei volucres & sæcla ferarum,
 Quæque domos celebrant, quæque vagantur
 agris.

Et ni ferret opem fatali puppe Noachus,
 Perdita venturæ spes quoque gentis erat.

Soli exultabant communi in funere pisces,
 Imperio læti cedere cuncta suo.

Hanc illis sortem invidit damnosa vetustas,
 Et pœnæ expertes non tulit esse diu.

Quos non perdiderat cæli furor æquore toto,
 Illos lethæis improba perdit aquis.

Laustua quàm veteris major, BOCHARTE, Noachi,
 Naufragio pisces eripuisse suo.

DE AURELIO

ABBATIS SANCTI CIGIRANI,

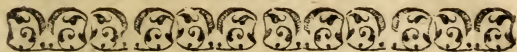
ET AUGUSTINO

JANSENI,

Famosis hac ætate libris.

FAMOSO pretium facturum Vasco libello,
Aureli nomen sumsit inane sibi.
 Calvinus Batavus restaurans dogmata, nomen,
Augustinus, opus jussit habere suum:
 Sicque ambo insignem sibi divisere magistrum,¹
 Præsule quo stellas se tulit Hippo parem.
 At qualem, ô miseri, Divo monstratis amorem?²
 Dispeream, si vos hic redamare potest.
 Integrum per quos sibi non licet esse, fatetur
 Carnifices, renuit dicere discipulos.

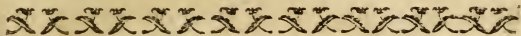

DE ROMULO

AMULII INTERFECTORE.

ROMULUS a incesti damnatus fraude parentis,
 Ipsius immerita morte piare nefas:
 Clementes expertus aquas, rictusque luporum,
 Mitius ingenium senserat esse feris.
 Sæva Deum invidit juveni fortuna favorem,
 Et sceleris puras noluit esse manus.
 Ultori genitricis, avi, fratrisque, suique,
 Ignotum objecit perfida in hoste patrem.
 O laurum ambiguam! casu cernuntur in uno
 Virtus facta nefas, & patricida pius.

a Dionysius Halicarn. scribit Amulium vitiasse Iliam Remuli matrem.

A D

JANUM.

DUM mihi tam dulcem fando depingis amicum,
 Et meritum cæli tollis ad astra decus,
 Illius immensum spargis sub pectore amorem:
 Rivalemque tuum me prope, JANE, facis.
 Nunc mihi laudatur pietas & candida virtus,
 Munditiesque animo corporis æqua suo.

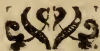
400 JOANNIS COMMIRII
Nunc gravitas jucunda, & non austeræ senectus,
Et dulces risus, ingenuique sales.
Ipse oculis demum, quamquam non visus, oberrat.
Quî possum hoc? vultus consulo, JANE, tuos.

EPITAPHIUM
PHILIPPI
LABBEI
E SOC. JESU,

Dum novam Conciliorum editionem curaret, demortui.

LABBEUS hîc fitus est. Vitam, mortemque requiris?
Vita libros illi scribere, morsque fuit.
O nimium felix! qui Patrum antiqua retractans
Concilia, accessit conciliis Superum.

.....

INSCRIPTIO URNÆ,

In qua P. CLAUDII DE LINGENDES
Societ. JESU, & Cl. V. N. DE LIN-
GENDES, ejus ex fratre nepotis, corda
servantur Molinis in templo Collegii
Societatis JESU.

UNANIMES cælo, terris in pace quiescunt
Concordes. Morti cedere nescit amor.

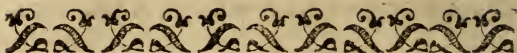
.....

INSCRIBENDUM

Propylæo villæ Crepicordianæ Cl. V. D.
DE MANEVILLETE, in quam Lu-
dovicus Magnus bis magnificentia regali
exceptus est.

HAs magnus LUDOVIX quondam divertit ad
ædes,
Bisque suo sacras reddidit hospitio.
Fortunam gratare domûs dominique, viator:
Ni tibi degeneri cor crepat invidia.

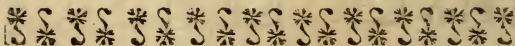
D E N O V A

ÆGIDII MENAGII

POEMATUM EDITIONE

A D L E C T O R E M.

ET novus & vetus est docti liber iste MENAGII,
Quem cupida versas, lector amice, manu.
Res titulique manent: sed si quos addidit auctor
Respicias cultus, dixeris esse novum.

I N

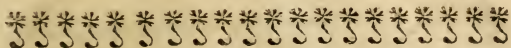
M E N A L C A M

MULTIJUGIS DOCTRINÆ

INEPTISSIMUM CAPTATOREM.

OMNIA quæ didicit, poterat nescire MENALCAS:
Omnia quæ nescit, discere debuerat.

V E L E D Æ

BRUCTERORUM SIBYLLÆ

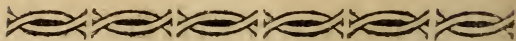
IN ACANTHIDEM

METAMORPHOSIS.

Parodia ad Catulli Phaselum.

ACANTHIS illa laureæ comæ infidens,
 Ait fuisse Virgo plena numinis :
 Neque ullius latentis exitum rei
 Nequisse prævidere, sive Juppiter
 Sinistra fata, sive dextra conderet.
 Et hoc negat Visurgis atque Luppiaë
 Negare litus Insulasve mobiles,
 Sinumve Flevium, algidosve Frisios,
 Sicambriam, memorque Quinctili nemus :
 Ubi ista, post Acanthis, antea fuit
 Sibylla. Namque turris è cacumine
 Futura sæpe corde præscio edidit.
 Vetuste Aliso, fonsque Padderæ sacer,
 Tibi hæc fuisse, & esse cognitissima,
 Acanthis inquit : ultima ex origine
 Tua stetit dicit in crepidine,
 Tuis levasse limpida aquis sitim,
 Ibique, per tot orbis horridas vices,
 Superfuisse : sive saxo Bructera

Teneret arva ; sive Francus impiger
 Suo illa Marte vindicans reposceret.
 Neque ulla vota funeralibus Deis
 Sibi esse facta, quum maneret in specu
 Recondita, hos ad usque proximos dies.
 Sed hæc prius fuere : facta nunc avis
 Viget canendo, seque dedicat tibi,
 Gemelle Apollo, & gemelle Apollinis.

I N

RHYTHMOS SACROS

P. MARTINI CLAIRE' S. J.

BARBARIES mundi dominam quum verteres
 urbem,
 Musæ etiam leges carminibusque tulit.
 Pro numeris, Venusine, tuis pede iussit inepto
 Extrema in similem claudere verba sonum,
 Alternoque aures plausu feriisse, Latinis
 Tum demum cœpit Vatibus esse lepos.
 Rhythmorū hinc latè in populos crebrescere nomen:
 Nec fas Regum aliis bella sonare modis.
 Quin & Relligio, laudes dictura Tonanti,
 Inclusit Rhythmis publica vota suis.
 Rubigo sed enim squalorque infederat illos :
 Multus & ipsa inter sacra solæcus erat.
 Non tulit hoc CLAREI felix audacia ; Rhythmis
 Instituitque novum conciliare decus.
 Atque ita barbaries dum fit Romana, vicissim
 Jam sibi barbaricis Roma placet numeris.

A D

R. P. FRANCISCUM

DE LA CHAISE S. J.

De Imagine Infantis JESU circa;

BLANDE Pupule, Pupe mollicelle;
 CASÆ deliciae, meique amores,
 Castæ deliciae, pique amores:
 Vivis? anne oculos venusta imago
 Grato pelliciens fefellit astu,
 Infans dum puto Numen intueri?
 Talis, credo equidem, sinu in Parentis
 Parvus virgineo Deus cubabat.
 Sic risit tenerum, ferens pudico
 Intermista rosis liquitra vultu.
 Puris oscula sic dabat labellis.
 Fulgur sic erat innocens ocellis.
 Meum denique sic refers JESUM,
 Ut factus sua jam videri imago
 Possit, tu videaris esse JESUS.
 Quin plantis manibusque do tenellis
 Mille millia basiationum?
 Quin genis roseisque do labellis
 Mille millia suaviationum?
 O quàm dulcia mella cera condit!
 Quàm pulcros alit & ministrat ignes!
 Non humanæ opus est laborque dextræ;
 Venit hoc quoque munus ex Olympo;
 Et de Virgine matre ducit ortus.

IN EAMDEM,

GESTU, oculisque loquax, vocem compefcit
 Imago.
 Verbum infans melius quippe filendo refert.

SERENISSIMO PRINCIPI

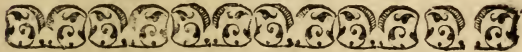
C O N D Æ O

Pro Cuniculis ad epulas missis

EUCHARISTICON.

CUNICULORUM delicatulum gregem,
 Huc missus abs te quum venire diceret,
 Honore, PRINCEPS, debito suscepimus:
 Agimusque meritò maximas grates tibi.
 Succo nitentes terga, crure candido,
 Lumbisque; olentes & thymum, & violam, &
 piper,
 Meruere certè ferculis regalibus
 Augere opimas phasianorum strues.
 Quid pluribus te teneo? mitibus feris
 Corona Patrum cuncta leni murmure,
 Quum se intulissent in capax Triclinium,
 Arrisit: ambas obviis tendens manus.

Munusque, & auctor muneris nostro diu
 Fuere in ore. Pace sed dicam tua,
 Videris haud fecisse fortiter satis.
 CONDÆ belli fulmen, & cui se pares
 Jove Hercules creatus, & Mavors negant;
 Cujus tot arces impetu, tot mœnia
 Perrupta vi fuere; nostra pectora
 Aggredieris oppugnare per cuniculos?

A D

SERENISSIMUM PRINCIPEM
 LUDOVICUM
 BORBONII DUCEM:

Epulæ ipso accumbente nobis insipidæ.

MUNERA CONDÆI quamvis regalia luxum
 Pauperibus mensis deliciasque ferant;
 Nec minùs ENGUINEO gaudens servire Diana
 His apponat opes ambitiosa suas;
 Juniperoque satur redolente cuniculus orbes,
 Et cortis raucæ pinguis alumna gravent;
 Nec desit perdix, nec desit Phasidos ales,
 Nec quodcumque potest sollicitare famem;
 BORBONIDEN spectans epulis accumbere, dixi
 Mi sapit ille unus: cœna superba, vale.

Z

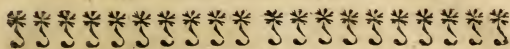

AD EUMDEM.

COENA FAMELICA.

BORBONIDE, quid agis? regali coena paratu
 Instruitur donis luxuriosa tuis.
 Nil ad delicias venatrix Cynthia deesse,
 Nil patitur Baccho confociata Ceres.
 Irritare gulam poterant hæc omnia. Verùm
 Non sensi, dum te miror, adesse famem.

A D

CAROLUM
LEBRUN

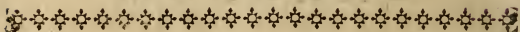
PICTORUM HUIUS ÆTATIS
FACILE' PRINCIPEM,

Ut Sereniss. Principis FERDINANDI, Pa-
derbornensis & Monasteriensis Episcopi
tropæum, in Operum ejus poëticorum
vestibulo ponendum, absolvat.

ARTIS Apellææ columen, quo sospite felice
Gallia nil Graiis invidet, aut Italis.
Regis, magnanimi paullisper, BRUNS, triumphos
Peniculo differ æquiparare tuo.
Promissumque diu FERNANDO impende laborem,
Debitaque haud pigra pone tropæa manu.
FERNANDO proli Heroum, Regumque nepoti,
Lupia quem dominum pulcher & Alpha colit:
FERNANDO, cujus meritis fortuna fatetur,
Prodiga muneribus sit licèt, esse minor.
Is colere ingenuas, pretiis quas promovet, artes
Non infra culmen Principis esse putat,
Est aliquid certè sudare in Principe docto,
Materiamque operis non habuisse rudem.

S

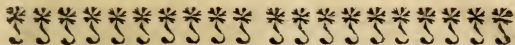
410 JOANNIS COMMIRII
Et tua, ne dubita, dicet miracula Vates,
Illo quo Reges, quo canit ore Deum.
Alternam vobis lucem præstabitis ambo,
Alter & alterius munere major erit.
Pingendo æternos dabis illi vivere in annos,
Te leto eripiet versibus ipse suis.

DE VIRGINE
AURELIANENSI
JOANNA DARCIA.

HÆc illa est, cui se majestas Gallica debet,
Servatrix patriæ DARCIA virgo suæ.
Quem non centum anni, non quinque expellere
Reges,
Innumeræ acies non potuere virum;
Clarum opibus, lætum assiduis successibus hostem,
Feminea docuit posse perire manu.
Hinc pudor in victis: hinc plusquam hostilis in
illam
Exarsit, præsens tempus ad usque, furor.
Non satis est morte infontem damnasse cruenta:
Vexat adhuc cineres barbara lingua pios.
At tu, mortales sacrum spoliata per ignem
Exuvias, cælum casta virago tene.
Quæ fueras pulso viva immortale Britanno
Dedecus, æternum mortua crimen eris

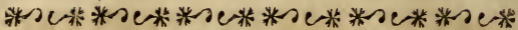

D E E A D E M

CUM HERCULE COMPARATA.

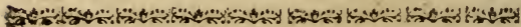
HER CULE Æ laudi cur Gallica cedat Amazon,
 Seque parem dubitet femina ferre Deo?
 Edomuit fera monstra, suisque laboribus orbi
 Pacato Alcides otia læta dedit.
 Immanes fregit Pardos generosa virago:
 Et longo exsolvit patria rura metu.
 Successit festo Atlanti Tyrinthus heros,
 Gestavitque humeris astra Jovemque suis.
 Ausa est imperio succurrere virgo labanti,
 Invicta Regem sustinuitque manu.
 Captus uterque dolo est ejus quem vicerat armis:
 Arsit funereo vivus uterque rogo.
 Non tamen, æquatum virtute & grandibus actis,
 Non alia superat parte puella virum.
 Haud illum puduit muliebria ducere pensa,
 Martiaque imbelli vertere tela colu.
 At fufis mulier lanisque animosa relictis,
 Tractavit gladios & grave Martis opus.
 Est quoque mors dispar. Alieno crimine flammis
 Hæc insons, periit at reus ille suo.

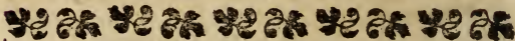
ANTIRRHETICON.

QUID feci ah demens! Heroida non bene tantam
 Cum ficta vani comparo prole Jovis.
 Da veniam, virgo. Quam vero fabula distat,
 Tam distant gestis Herculis acta tuis.

D E E A D E M.

IGNIBUS immeritis bellatrix ardet Amazon,
 Supplicioque reum te facit, Angle, suo;
 Illius at frustra sperasti funere clades
 Posse abolere tuas, indecoremque fugam.
Haud omnis perit. Cor non violabile busto
 Francorum ultrices urget ad arma manus;
Quid flammis viva savis in virgine? Regno
 Inferet illa tuo mortua mille faces.

D E E A D E M.

EV E R S A dederint aliis cognomina gentes:
 Servata melius nomen ab urbe fero.
 Perdere quis nequeat? potuit qui ferre salutem
 Aut Deus, aut certe proximus ille Deo est.

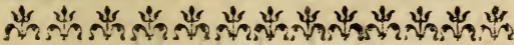

P A U P E R,

Qui vivus sepultus fuerat, dum refoditur,
letale vulnus accipit.

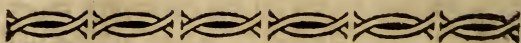
QUI Lycidam vivum tumulaverat, Alco peremit,
Ferre ligone suo quum properaret opem.
Funere bis functum plebs omnis plorat: & udam
Fletibus, hoc aliquis carmine, signat humum.
Ante diem infossus, lucem dum spero refossus,
Confossam immitti cuspide fossa regit.

D E A R M I N I I I N O P I N A T O V U L N E R E.

DUM titubante gradu per lubrica compita
fertur
Arminius, strato corpore planxit humum.
Accessit casu casus. Sartaginis illum
Pes ferit, lapso qui pede corruerat.
Quid vitare juvat Bellonæ fulmina? nostrum
Et tua quando petunt arma, Culina, caput.

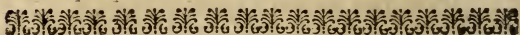

PSEUDODÆMON

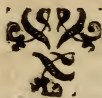
SUB LARVA PEREMTUS.

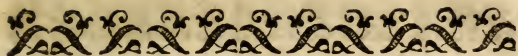
QUI cauda, rictuque, oculisque rubentibus igni,
 Extiterat tota non levis urbe timor :
 Dum stygium se fingit Alastora, Cinna probavit,
 Fulminea stratus glande, fuisse virum.
 Quàm vereor ficta ne cujus imagine lusit,
 Sentiat heu ! veros flebilis umbra rogos.

A L I U D.

MENTITUS furia larvalem Cinna figuram
 Occidit, & pueris desit esse pavor.
 Corpus furca tenet : stygiis anima incidit umbris,
 Terret ubi aspectu pallida regna suo.

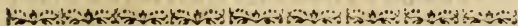

R H E N U S I N O C U L I S R E G I S

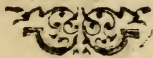
Ab Equitatu natante trajectus.

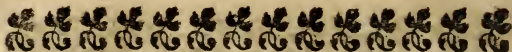
IMPOSITO Rhenum frænavit ponte tumentem,
 Per domitas ducens agmina Cæsar aquas.
 Contempto ejusdem LODOICUS gurgite, victor
 De Batavo immissis hoste triumphat equis.
 Si conferre libet LODOICI & Cæsaris acta:
 Hunc fabrum, ast illum dixeris esse ducem.

I N I D E M A R G U M E N T U M .

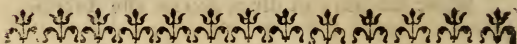
GRANICUM Æacides, LODOICUS flumina
 Rheni
 Transiliens, hostes victor uterque fugat.
 Quàm minor est Rheni Granicus gurgite vasto,
 Tam Macetùm Rex est te, LODOICE, minor.

REX HISPANIÆ
LUDOV. MAGNO
PRIMAS CEDIT.

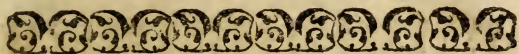
DUM primas, LODOICE, palam tibi cedit
Iberus;
Atque minor Genero sustinet ire Socer:
Hæc decora antiquo te poscere jure fatetur;
Et probat esse novo debita jure tibi.

VESUNTIO CAPTA:

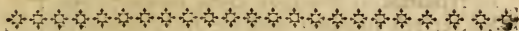
DEDITA sponte tibi Vesuntio, MAGNE, rest
licta est:
Ut te digna foret, debuit illa capi.
Dedita felicem, sortem te capta probavit:
Sors illud, virtus hoc dare sola potest.

PAX NEOMAGENSIS.

QUAM dedit Augustus, pacem Rex imperatori,
 His Magnus meritis dictus uterque fuit.
 Quamquam alio Augustum L O D O I C U S nomine
 vincit ;
 Perdidit ille hostes , iste perire vetat.

AD VIRUM CL:

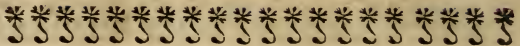
PETRUM DANIELEM

H U E T I U M ;

Cùm Sueffionensis Episcopus renunciaretur,
 pedibus laborantem.

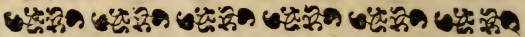
QUESTUS eras, pedibus subito languore solutis,
 Haud semel in media procubuisse via.
 Ut secura solo posthac vestigia figas,
 Rex tibi, HUETIADE, donat habere pedum.

IN CINNAM.

UNDIQUE damnatos conquirat Cinna libellos ;
 Nec lege, aut pœnis sistitur ille furor.
 Soradico si quis prurivit carmine, si quis
 Auxit nequitas, fœde Priape, tuas :
 Aut Regum illufit fceptris, populumque rebellem
 Infanda in dominos arma movere docet :
 Qui fcriptis magicas tradunt furialibus artes,
 Et ftygio inftaurant impia fœcra Jovi.
 Denique flagitii quantum eft, & ubique veneni,
 Cinna fibi multo prodigus ære parat.
 Artantur plutei numero crefcente librorum,
 Nec jam illos fedes, fit licet ampla, capit.
 Stulte tot obfcœnis cur laxas atria chartis ?
 Aptior iis nulla eft bibliotheca foco.

DE INCENDIO LONDINENSI

EPIGRAMMA

è Gallico BENSERADII Latinè redditum:

SIc quondam in cineres iit Ilios : at neque Reges
 Lædere, nec Divos noverat illa fuos.

LONDINUM merito, quantum est, perit æquius
igni :

Et par, pro causa dispare, funus habet.

Nempe urbs infandum patravit barbara crimen,

Cui si det veniam, sit Themis ipsa nocens.

Haud alias monstrum vidit Sol tale : nec addet,

Ut puto, posteritas, quum leget, ulla fidem.

Jamque illud tellus horrens impune relinqui,

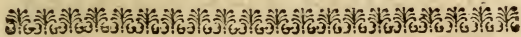
Cœperat indignis astra notare probris.

Purgat, serò licèt, se denique Numen : & ultrix

Per varios pœnam digerit ira gradus.

Prima lues, mox bella furunt : flamma ultima sævit,

Et, quod tota maris non lavet unda, piat.

A D

FONTIS BORBONII NYMPHAM.

O Tu, BORBONIS quæ fontibus addita custos,
Fumantes calido sulphure volvis aquas :

Si qua fuit quondam virtus afflicta levandi

Corpora, si morbis utile numen habes :

Vota, pique preces Vatis ne despice, Nympha :

Non erit officii gratia nulla tui.

Sensit HUETIADES, animæ pars altera nostræ,

Genua sibi arcano diriguisse gelu.

Et meminit, nervis subito languore solutis,

Haud semel in medio se titubasse gradu.

Concretum flammis humentibus excoque frigus :

Lapsaque vi vitium, potaque lympha, fuget.

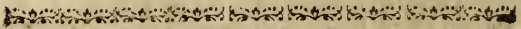
S vj

Sic tibi, cognato quæ gaudet nomine Naias,
Udaque Viciaci cedat alumna soli.

Sic tua longinquos properare ad balnea Reges,
Et medico videas membra fovere lacu.

Grandis surget honos servato Antistite, quo nil
Doctius aut melius Gallicus orbis habet.

Illi, BORBONIÆ quando hinc est gentis origo,
Esse bonam, genius te monet ipse loci.

A D J E S U M

IN CUNIS PLORANTEM.

FLES, divine Puer, vagituque æthera pulsas,
Et gemit ad gemitus mæsta caverna tuos.

Cur lacrimas? En virgo tibi dat sugere Mater
Ubera, nectareus defluit unde liquor.

En tepidis refovet tremulos amplexibus artus,
Et figit niveis basia mille genis.

Non tamen amplexus oculos, repetitaque ficcant
Basia, non roseis ubera pressa labris.

Ipsæ ego sum, video tanti tibi causa doloris.
Ah! fles durum adeo pectus inesse mihi.

Quem scelera & pœnæ scelerum lugere monebant,
Me luges, captum mente, vagare jocis.

A D E U M D E M

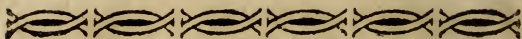
C R U C I F I X U M.

QUALEM te, CHRISTE, aspicio? Tunc ille
 Tonantis
 Filius, & Patri par, Deus ipse, Deo?
 Cædatus plagis, taboque & sanguine membra,
 In cruce supplicium; ceu latro, turpe luis.
 Debueram perisſe reus, tu plecteris inſons.
 Fallor, an est oculis hic quoque captus amor?

A D E U M D E M

A D O R A T U M A M A G I S.

THURA Magi, & myrrhæ lacrimas, aurique
 talenta,
 Infanti ecce ferunt, dona superba, Deo.
 Et me æquum est aliquo testari munere honorem,
 Ad Regem vacua fasne sit ire manu?
 Sed neque dives Arabs quod donem detulit aurum,
 Nec præbet messes terra Sabæa suas.
 Paupertas, & opes, & opum spes, vota recidit;
 Nec si adsint, valeant, CHRISTE, placere tibi.
 Quid faciam? tandem reperi, te iudice, donum
 Cui cedat quicquid terra vel unda parit.
 Te te ipsum divine tibi, Puer, offero munus:
 Namque licet. Pietas te facit esse meum.

IN VITAM
 GUILL. MENAGII
 AB ÆGIDIO FILIO V. CL.

Scriptam.

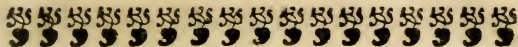
DUM Patris aureolo describit facta libello,
 Et mores, Sparte quos velit esse suos:
 MENAGIUS dubium fecit, natufne parenti,
 An nato plus jam debeat ipse parens.
 Vitæ alter fragilem morituro contulit usum:
 Victurum in scriptis alter obire vetat.

DIMIDIATÆ
 LUDOVICI
 MAGNI
 STATUÆ
 INCRIBENDUM.

NON alio cerni Majestas se velit ore.
 Non aliud poscat Mundus habere caput:

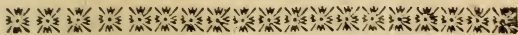

A D

E U M D E M

POESIS LOQUITUR.

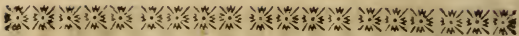
FINGERE cur libeat ? dum te cano, MAXIME
REGUM,
Fabula narrari creditur : historia est.

A D E U M D E M.

QUANTALIBET Vatum dictis audacia detur,
Semper erunt factis, MAGNE, minora tuis.
Historici scribant contenti simplice vero :
Haud tamen his addent postera sæcla fidem.
Quæ se æquat meritis, laus est humana. Referre.
Nunquam posse parem ; gloria digna Deo est.

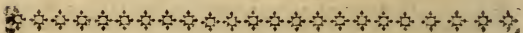

E P I T A P H I U M

FRANCISCI

VAVASSORIS S. J.

VAVASSOR jacet hîc : quem postquam fata
tulerunt,
Romanæ Veneres dedidicere loqui.

I N M O R T E M

R E N A T I

R A P I N I S. J.

OCCIDIT heu ! longa confectus tabe RAPINUS,
Ille decus sacri delictumque chori.
Letali macie pallentem, & corpore fracto,
Durare in senium quis potuisse putet ?
Crediderim flexam cantûs dulcedine mortem,
Sponte diu sævas sustinuisse manus.
Da flores tumulo. Ne desint, ipse per hortos
Jussit perpetuum luxuriare suos.

INFANS CUM MATRE
EX PARTU MORTUA

Sepultus.

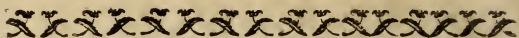
MATRI longa novem tuleram fastidia menses ;
Fecerat illa tamen dulcia prolis amor.
Heu spes vanæ hominum ! dias dum lucis in auras
Exior , morior : dum parit illa , perit.
Flens pater , atque ægrè matri natoque superstes ,
Elatos thalamo , condidit hoc tumulo.

ILLUST. ABBATI
DE LOUVOIS

Homeri Iliadem & Odysseam , in doctotum
hominum omnis ordinis cœtu frequen-
tissimo , doctè atque eleganter explicanti ,

QUI Ducis errores Ithaci , qui prælia & iram
Pelidæ cecinit , lumine captus erat.
Cumque tot heroas tumuli servasset ab umbris ,
Ereptum ipse sibi flevit abesse diem.

426 JOANNIS COMMIRII
TELLERIUS sortem Vatis miseratus iniquam,
Opportunus opem, qua valet arte, tulit.
Scilicet obscura illustrat dum carmina; cæco
Amissam lucem restituisse fuit.

M A R I A
M A G D A L E N A
P O E N I T E N S

Gemmas & monile projicit & conculcat.

CAROLI BRUNI *Pictoris eximii opus.*

MA G D A L A dum gemmas, baccisque monile
coruscum
Projicit, ac formæ detrahit arma suæ:
Dum vultus lacrimis, & lumina turbat: Amoris
Mirare insidias! hac capit arte Deum.

S. CAROLUS
BORROMÆUS

VICTIMA
SALUTIS PUBLICÆ

Ejusdem BRUNI opus.

SÆVIT dira lues. At resti colla revinctus,
Et tardus plagis, CAROLUS orat opem.
Respirate, Greges. quas mixto sanguine Pastor
Dat lacrimas, vestri sunt medicina mali.

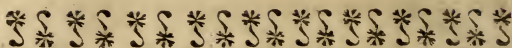
* * * * *

LUDOVICO
MAGNO,

Globum Terræ Cruci suppositum
amplectenti,

CORONA EX STELLIS CONTEXTA
desuper impendet.

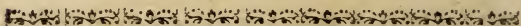
CONTENTUS Regno, quamvis par pluribus, uno,
Totum orbem certas subdere, MAGNE. Cruci
Terra tibi fragilem potuit dare victa coronam:
Æternam pietas exigit; astra dabunt.

I N F O N T E M

D R I B U R G I C U M .

SULPHURIS , ac ferri , medicati semine fontes ,
 Quos morbi fugiunt , quos Hygieia tenet ;
 Et vos , quos motis Musarum ad carmina lymphis ,
 Pierio narrant exiliisse jugo ;
 Cedite. Driburgi Naïs pulcherrima vestras ,
 Venâ par cunctis divite , vincit opes.
 Nam totas Phœbi vires complexa , salubris
 Ingeniis pariter , corporibusque fluit.

A R B O R I S

F E L I X S T E R I L I T A S .

TELMACHI latè malus frondebat in horto ,
 In steriles tantùm luxuriosa comas.
 Nam neque mense suo flores , nec poma ferebat ;
 Unaque , munus hero quod daret , umbra fuit.
 Et jam sæpe fœco damnarat inutile lignum ,
 Sæpe minax ferrum sumserat ille manu.
 At manus , insolito toties astricta rigore ,
 Obstupuit vires non habuisse suas.
 Sic igitur longos mansit servata per annos :
 Servatæ sed non gratia nulla fuit.

Conjux dura, ferox, odiosa domique forisque,
 Illius ad ramos recte ligata perit:
 Quam vir pendentem aspiciens, O fertilis arbor,
 Cuncta, ait, hoc pensas fœnore damna mihi.

AD CL. V.

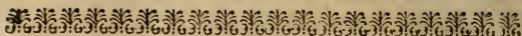
N. FEUARDENTII

ELEGANTISSIMUM EPIGRAMMA

RESPONSIO.

FABELLAM meditans, magno clamore vocabam
 Uranix comites in mea vota Deas.
 Cùm Phœbus: Tibi simplicitas non rustica, dixit,
 Sufficiat. Phædro sufficit illa meo.
 Et frustra appellas Charites. Præstantior illas
 Inclusit chartis namque Poëta suis,

PRO EQUESTRI
REGIS
STATUA

In hortis Ruellianis à Duce RICHELIO
erecta.

TALIS Equo exultans acies LODOVICUS IBERAS,
Et Batavo infaustis sociatos Teutonas armis,
Capta Mosæ, Rhenique ad flumina victor agebat.
Aspicias ipsa oculis ut Martem spirat Imago?
Et nunc edomiti curva cervice Leones,
Submissisque Aquilæ didicissent Gallica pennis
Fræna pati, Magnique auratos ducere currus:
Ni sibi justa modum victoria poneret ultro:
Et salvo peteret meliorem ex hoste triumphum.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
 SELECTA
 EX ANTHOLOGIÆ
 LIBRO I.

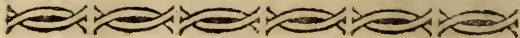
Latinè conversa.

Διοτίμου.

ΤΑΙ ἦσαν ἐς ἀεθλα πάλας ἤσκησε κραταιᾷ
 Ἀπὲ Ποσειδῶνος, καὶ Διὸς ἀγίνα.
 Κῆται δὲ σφιν ἀγῶν, ἔχαι κέκλιε ἀπὲ λέβητος,
 Ἀλλ' ὅστις ζῶα οἴσεται ἢ θάνατον.
 Ἀγῶνι τὸ πῶμα. παρέπει δ' Ἡρακλῆα νικᾶν
 Τὸν Διός. Ἀργεῖω ἀπάλα, ἔ Λιβύωι.

ΔΙΟΤΙΜΙ, in luctam Herculis &
 Antæi.

EXERCENT dura robur juvenile palæstra,
 Neptuni hinc soboles, filius inde Jovis.
 Ænea nec quærunt certamine pocula tanto:
 Ast uter alterius cæde superbus eat.
 Corruit Antæus. Decuit Jove vincere natum.
 Nam lucta est Graiûm gloria, non Libyurum.

Αἰπὰ τρυ.

Ο Σταδιδὸς Ἀρίης ὁ Μενεκλέος εἰ κατελείψει
 Περσέα σὸν κτίσιω, Ταρσὲ Κίλισσα πέλι.
 Τοῖσι γὰρ παιδὲς πῶλον πόδες. εἰδ' αἰ ἐκείνῳ
 Οὐδ' αὐτὸς Περσὺς ἰώντων εἰδείξει Δίαν.
 Ἡ γὰρ εἰφ' ὕσπληστων ἢ τέγματος εἶδέ τις ἄκρη
 Ἥιδεον, μέσσω δ' ἔποτ' ἐπὶ σαδίῳ.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΙ in Ariam.

FLos Arias stadii, proles Menecleia, non est
 Degener auctoris, Tarse Cilissa, tui.
 Certè habet in plantis alas quoque. Nec sua Perseus
 Currenti antevolans terga videnda daret.
 Fas juvenem primo sub carcere, vel prope metas,
 At nunquam in medio cernere curriculo.

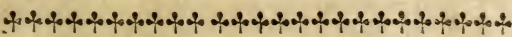
Τὸ αὐτῷ.

Ταύρου βαθυὴ τέτοιτα, καὶ σιδαρέυς
 Ἀτλαντος ὤμοις, καὶ κόμαν Ἡρακλέους;
 Σεμνὰ δ' ὕπλωσθαι, καὶ λέοντος ὄμματα.
 Μιλησίᾳ γίγαντος, εἰδ' Ὀλύμπῳ
 Ζῶσι ἀπρόμητος εἶδεν, αὐδ' εὖς ἠνίκα
 Πυρμῶν εἰκα Νικοφῶν Ὀλύμπια.

EJUSDEM in Nicophontem.

BOvis torosi colla, necnon ferreos
 Atlantis humeros, & comam Alcidae, & pilos
 Baibæ

Barbæ minaces, & leonis lumina
 Mileſii gigantis, Elæus videns
 Trepidavit ipſe Juppiter; cùm ſterneret
 Viros palæſtra Nicophon Olympica.

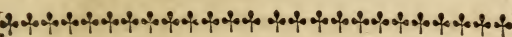

Δαμαγήτου.

ΟΥΤ' ἀπὸ Μεσάνας, εἴτ' Ἀργόθεν εἶμι παλαισάς.
 Σπάρτα μοι Σπάρτα κυδάνειρα πατεῖς.
 Κεῖνοι τεχνιάεντες· ἐγὼ γὰρ μὲν (ὡς ἐπέοικε
 Τοῖς Λακεδαιμονίων παῖσι) βία κρατία.

DAMAGETI.

NON me clara tulit pugilem Meſſana, nec Argos:
 Sparta virum genitrix, patria Sparta mea eſt.
 Arte doloque illi vincant. Lacedæmone natum,
 Ni peperit virtus, nulla corona juvat.

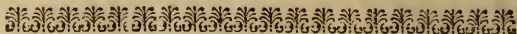
Σιμωνίδου.

ΓΝῶθι Θεόκριτοι ἀροσίδων τῶν ὀλυμποιῶν;
 Παῖδα, παλαισμοτύας δεξιῶν ἠνίοχον,
 Κάλλισον μὲν ἰδεῖν, ἀθλεῖν δ' εἰ χεῖρωνα μορφῆς;
 Ὅς πατέρων ἀγαθῶν ἐσεφαίωσε πόλιν.

SIMONIDIS in Theocritum.

CERNE Theocritum qui vicit Olympia. Luſtræ
 Se puer egregia jam probat arte virum.
 Omnibus ut forma, ſic & certamine præſtat:
 Majorum, & patriæ grata corona ſua.

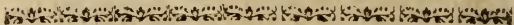

Φιλίππου.

TIs σε πάρος δυσέρημος, αἰήλιθ, ἐξέθρεψεν;
 Ἡ βορέε Σκυθίης, ἀμπελον ἀγριάδα,
 Ἡ Κελτῶν ἠφοβλήτες αἰὲ κρυμώδεες Ἀλπεις,
 Τῆς τε σιδηροτόκου βάλθ' Ἰσπριάδος;
 Ἡ τοῖς ὀμφακοῦρας ἐγείναο τοῖς ἀπεπάντοις
 Βότρυας, οἱ εὐφελῶ ἐξέχον σαρόνα.
 Δίξημαι, Λυκοεργέ, φεῖς χεῖρας, ὡς ἀπὸ εἰζῆς
 Κλήματος ὀμοτόκου, βλασθ' ὄλον θέρσης.

PHILIPPI, in vitem uvas acerbas ferentem

QUÆ sola agrestem, Phœboque impervia rupes
 Te genuit? Scythiæ num boreale latus?
 Cœliarumne Alpes, æternis feta pruinis
 Culmina; an Hispani ferrea tesqua soli?
 Usque adeo immites edis male fertilis uvas,
 Faucibus ingratus defluit unde liquor.
 Nunc validam dextra molire, Lycurge, bipennem:
 Arboris infaustæ germen ut omne metas.

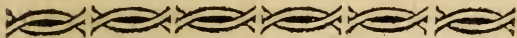
Αἰνολογ.

TIs ποτ' ἀκιδέσως οἰοτρώφει ὀμφακῆ Βάκχου
 Ἀπὸ ἀμπελίνης κλήματος ἐξέταμεν.
 Χεῖλα δὲ εὐφθεῖς, χαμάδις βάλει, ὡς αὖ ὀδίταις.
 Εἴη τασομένις ἠμδαῆς σχύβαλοι.
 Εἴη οἱ Διόνυσος αἰθρῆσις οἶα Λυκοῦργῳ,
 Ὅτι μὴ αὐξομέταν ἐσθεσει εὐφροσύταν.
 Τῷδε γὰρ αὖ τάχα πῆσ διὰ πάματος ἢ πρὸς αἰνὰς
 Ἠλυθ'εῖ, ἢ γοερῶ κήδιος ἔχε λύσιπ.

INCERTI, in eum qui uvam immaturam
carpserat.

QUIS crudam, Bromii de palmite, barbarus
uvam

Inniti, ante diem, pollice defecuit?
Et labra ingrato stringens contacta sapore,
Semefam, visu triste, reliquit humi.
Sit Deus huic asper, fuit asper ut antè Lycurgo,
Crescere qui vetuit gaudia tanta sibi.
Unde aliquis potans, vel nobile fundere carmen,
Vel curas poterat pellere corde graves.

Λιονίδου.

Ὅτι ἐρῶ ταῦτα λάφουρα πῆς ὁ θριγκῶσι ἀνάψας
Ἀρηθ, ταύταν τὰν ἄχαριν χέριτα;
Ἀκλασοι μὲν κῶνοι, ἀνάλμακτοι ἢ γανῶται
Ἀσπίδες, ἀκλασοι δ' οἱ κλωδουραὶ κέρυμαες.
Αἰδοῖ πάντα πρόσσωπ' ἐρυθαίνομαι, ἐκ δὲ μετόπου
Ἰδρῶς πιδύων σῆδος ὀπισθαλάει.
Πασάδα πῆς τοιοῖσδε, καὶ ἀνδρειῶνα, καὶ αὐλαῖ
Κοσμοῖτω, καὶ τὸν νυμφίδιον δάλαμον.
Ἀρῶς δὲ αἱματόεντα Διωξίπποιο λάφουρα
Νηθὶ κοσμοῖη· τοῖς γὰρ ἀρεσκόμεθα.

LEONIDÆ.

QUÆ spolia hæc autem ? non sunt mea. Tollite
dudum

Munera luminibus non placitura meis.

Infraçtæ galeæ, nulloque aspersa cruore

Scuta micant : nullum lancea vulnus habet.

Mars ea quùm video , vultum pudor iraque turbant :

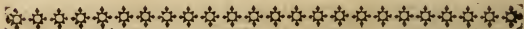
Inque sinus tepido sudor ab ore fluit.

His niteat donis cõoclave, & xystus, & aula,

Atque maritalis sponda superba thori.

Cæde virùm nostris rorantes ponite templis

Exuvias : Getico grata tropæa Deo.

Μνασαλκου.

A Σύριγγ, τί τοι ὦδε παρ' Αφρογένεσαν ὄρκους ;
Τί πη' ἀπὸ παιμενίου χείλεος ὦδε παίρει ;
Οὔτι φωνῆς εἴδ' ὦδ' , εἴδ' ἄσχεα, πάντα δ' ἔρωτες,
Καὶ πόδες αἰδ' ἀγρία μουσ' ἐν ὄρει νέμονται.

MNASALCI in fistulam Veneri conse-
cratam.

QUIS tulit auratam Veneris te casus in ædem,
Fistula, pastorum sueta federe labris ?
Non juga, non valles hic sunt : at cætus Amorum,
Et Charitum. Silvas rustica Musa petit.

Πλάτων Θ.

A Νέρα πτελιπόγυιον ἕσθ' ἰώτοιο λιπαυγῆς
 Ηγε, πόδας χεῖρας, ὄμματα χησιάρησθε

PLATONIS Junioris in mutilatos.

FERT humeris claudum cæcus. Sic forte negatos,
 Ille oculos socio commodat, iste pedes.

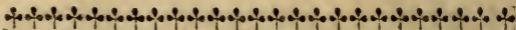
Αδελφον.

ΓΥμνὸν ἰδοῦσα Λάχαινα παλίντροπον ἐν πολέμῳ
 Παιδ' ἐὼν ἐς πατρῶν ἀκούϊέντα πόδα.
 Ανπή ἀΐξασα, δὶ ἠπατος ἤλασε λόγχην,
 Ἀρξένα ἐξημαρτή φδοῖσθ' ἐπὶ καταμύσῳ.
 Ἀλλότειον Σπάρτας (εἶπεν) γένεσθε, εἴρη ποδ' εἶδαι,
 Εἴε, ἐπεὶ ἐψόσω πατρίδα καὶ γενέταν.

INCERTI in Lacænam quæ filium è præ-
 lio fugientem occidit.

SPARTANA amissis cùm natum cerneret armis
 Adverso celerem marte referre gradum :
 Irruit, & crudo rumpit præcordia ferro :
 Magnanimoque ferox hæc super ore tonat.
 Degener ô Spartæ soboles, i, perfer ad umbras
 Te, patriæ probrum, matris obisse manu.

T

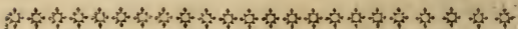

Παλλάδα.

Φεῦγε Λάκων πῦτὲ δῦριν· ἑσπανάσασα ἢ μήτηρ
 Εἶπε, κτ' ἑβρών ἄος ἀναχομένη,
 Ζώνων μὲν, σέο ματεὶ διαμπερεῖς αἶχος ἀνάπης,
 Καὶ κρατερῆς Σπάρτης πατεῖα θεσμικὰ λυεῖς·
 Ἦν δὲ δάϊης παλαμῆσι ἐμαῖς, μάτηρ μὲν ἀκούσω
 Δύσμορον, αἶψ' ἐν ἐμῇ πατείδι σωζομένη.

PALLADÆ in idem Argumentum.

ARMA Lacon fugiens projecerat. Obvia ferro
 Transadigens pectus vindice mater ait.
 Æterna afficies, si vivas, labe parentem:
 Et Lacedæmonium fasque decusque perit.
 Si nostro ense cadas; miserabilis ipsa gemenisque,
 Ast in servata mater ero patria.

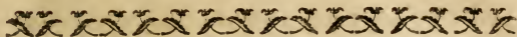

Ἰουλιανῆ.

Μήτηρ ὕια λιπόντα μόχλῳ μὲ πότμον ἑταίρων
 Εκτανεν, ἄδωνων μῆσιν ἀήναμμένη.
 Καὶ γ' ἠήσιον αἶμα διακρίνει Λακεδαίμων
 Ἀλκῇ μαρναμένων, ἔ γενεῇ βρεφέωσι.

JULIANI in idem Argumentum.

OC C I S I S natum sociis Spartana fugacem,
 Immemor esse parens, dedidit ipsa neci.
 Namque animo Sparte censet, non sanguine, prolem.
 Nec veram partus, sed fera pugna, probat.

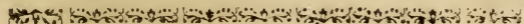

Βάσσι.

ΟΥρεα Πυρηναια, κη αι βαθυδασκεις Αλπεισ ;
 Αι Ριως προχοαί εστις αποβλέπετε,
 Μάτυρες ακτήνων Γερμανικος ας ανέτειλεν,
 Αρσάπων Κελτοίς πουλυω ενυάλιον.
 Οι δ' αρα δουπήθησαν αολλέες. επε δ' Ειυά
 Αρει· τιαύταις χερσιν οφειλόμεθα.

BASSI, in Germanicum.

ARDUA Pyrene, vosque altis vallibus Alpes,
 Queis Rhenum à primo cernere fonte licet
 Nostis io ! quantos torfit Germanicus ignes,
 Fulmineo Celtas dum super ense ruit.
 Undique cùm densi caderent : Bellona Gradivo
 Nostra , ait , his debent numina se manibus.

Παρμενίωνος.

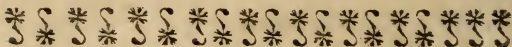
ΤΟν γαίης κη πέντου αμειφθείσαισι κελδ' οισ,
 Ναύτω ηπίρη, πεζοπέρον πελάγεις,
 Ε, τειωαίς δοράτων εκατοντάσιν εσεχο Αρης
 Σπάρτης, αιχμηέσδ' ερεα κη πελάγη:

PARMENIONIS de trecentis Laconibus,
 qui Persici exercitus impetum sustinuerunt.

QUI ratibus tranans montes, atque aequora
 calcans,
 Jura sali vertit barbarus atque soli:

Bellatrix Sparte tercentum hunc reppulit hastis.

O ! quantus pudor est montibus atque mari !

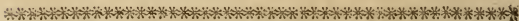

Αρχία.

ΟΝ πόλεμος δεδιώς ἐκ ᾠλεσε, νυῖ ἑσθὲ νέσου
 Θλίβομαι· ἐν δ' ἰδίῳ τήκομ' ἔλος πολέμου.
 Ἀλλὰ διὰ σέρονων ἴδι φάτγανοι. ἰὼς γδ ἀριστὸς
 Θνήξομ', ἀπασάμενος κ' νόσον ἄς πόλεμον.

ARCHIÆ, in militem, qui ne morbo periret,
 se peremit.

BELLORUM fera vis timuit quem perdere, morbi
 Vi perco, mecum tristitia bella gerens.
 At tu, fide ensis, cor transige. Sic ego morbi
 Victor obibo, virum victor ut ante fui.

Αλκίης Μεσσηνίας.

ΜΑκίως τείχη, Ζδὲ Ολύμπιε, ῥέξε Φίλιππος
 Αἰβάτα· χαλκείας κλάε πύλας μαχέρον.
 Καὶ γδ χθῶν κ' πόντος ἑσθὲ σκίπτεισι Φιλίππου
 Δείδμανται, λοιπὰ δ' ἀπὸς Ολυμπόν ὁδός.

ALCÆI Messenii de capta Macyni arce va-
 lidissima à Philippo Macedone.

MACYNI potuit muros superare Philippus.
 Claude Deum valido, Juppiter, ære domos.
 Pontus enim sceptris, tellusque subacta Philippi,
 Huic facilem monstrant ad tua regna viam.

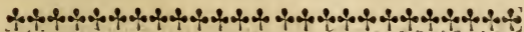

Φιλίππου.

ΠΟΥΛὸ Λεωνίδεω καπιδῶν δέμας αὐτοδύικτον
 Ξέρξης ἐχλαίνα Φαρείι πορφυρέω.
 Καὶ κ' νεκύων δ' ἤχισεν ὁ τῆς Σπάρτας μέγας ἦρωσ,
 Οὐδέχομαι προσόταις μισθὸν ὀφειλόμην.
 Ἄπ' ἴσ' μοι τύμβε κόσμος μέγας. ἔξ' ἔε τὰ Περσῶν.
 Ἡξω κ' εἰς αἰδῶν ὡς Λακεδαιμόνι Θ.

PHILIPPI in Leonidam, quem mortuum
 purpureo pallio Persarum Rex involvit.

HAUSERAT ipse sibi latus ense Leonida. mirans
 Purpurea Xerxes texit cum Chlamyde.
 Non tulit: exclamansque Orci de sedibus heros,
 Horreo transfugii præmia turpis, ait.
 Grandis honos tumuli scutum mihi. Sit sua Persis
 Purpura. Visam umbras ut Lacedæmonius.

Βάσκι.

ΛΗΘΑΙΝΣ ἀκρίτοι τειηκοίης ὅτε νοῦτας
 Δώτεροι ἔχ' αἰδῆς πάντας ἀηϊθάτας,
 Σπάρτας ὁ σόλος, εἶπεν. ἴδ' ὡς πάλι προσόδια πάντα
 Τεθύματα, κ' ἰὺ σέριοις δῆρις ἐνεσι μόνοις.
 Νῦν γε μόθου κορίσσειτε, κ' εἰς ἐμὸν ἀμπαύσεισθε
 Ὑπνον, ἀνικέτου δῆμος ἐρυαλίη.

T V

BASSI in trecentos Lacones.

TERCENTUM crudo rursus certamine caesos,
 Per lethæa tuens Dis vada puppe vehi:
 Classis, ait, Spartaë est. Adverso corpore plagas,
 Et fixa in solo pectore tela gerunt.
 Parcite jam duro, gens Marte creata, labori.
 Æternus requiem vos dat habere sopor.

Κριναγόρα.

Ο Θρυάδιω Σπάρτης τὸ μέγα κλέος, ἢ Κυνέγειρον
 Ναύμαχον, ἢ πάτων ἔργα καλιππολέμων;
 Ἄρεος ἀχμητῆς Ἴταλος ὦρα χεῦμασι Πρώε
 Κλιθεῖς ἐν πολλῶν ἠμιδοιῆς βελέων,
 Αἰετοὶ ἀρταθέντα φίλα σερτῶ ὡς ἰδ' ἑσ' ἐχθροῖς,
 Αὖπς ἀπὸ φάτων ἀΐθουρεν ἐν νεύων.
 Κτείνας δ' ὅς σφ' ἐκόμωζει, εἰοῖς ἀνεσώτατο παροῖς,
 Μένος ἀήπητον δεξάμβουο δάνατον.

CRINAGORÆ. De Itali militis fortitudine.

QUIS hunc Othryaden Spartaë decus, & Cy-
 negirum
 Certantem in pelago, priscaque facta canet?
 Italus ad Rhenum ferrea sub grandine miles,
 Ingenti facta strage, jacebat humi.
 Atque Aquilam ferri captivam ut vidit ab hoste;
 E medio iursum funere bella petit.
 Mox ducibus signum referens, raptore perempto
 Morde triumphali denique victor obit.

Λεονίδου.

ΙΞαλος δ' ὀπώνων αἰγὸς πόσις ἐν ποτ' ἀλωῇ
 Οἴνης τοὺς ἀπαλοὺς πάντας ἔδαψε κλάδοις,
 Τῷ δ' ἔπος ἐκ γαίης τόσον ἄπυε, τείρε κέκλιτε
 Γναθμοῖς ἡμετέρον κλῆμα τὸ καρποφόρον.
 Ρίζα γὰρ ἐμπέδος οὔσα, πάλι γλυκὺ νέκταρ ἀνήσει
 Οἶσόν ἐπιπείθει σὺν τράγε θυομύθῳ.

L E O N I D Æ Tarentini, in Caprum ramos
 vitis rodentem.

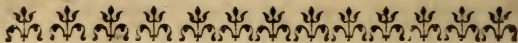
BARBIGERI ductorque & vir gregis, ore protervo
 Rodebat vitis brachia lenta caper.
 Cui vox è terra minitans : perge, improbe, dixit,
 Dente fero ramos dilaniare meos.
 Radix viva manet. nec cùm maclabere deerit,
 Quo tibi spargantur cornua, dulce merum.

Μουσικίου.

ΑΚύπρις Μούσαισι, κορέσια τὴν Ἀφροδίταν
 Τιμᾶτ', ἢ πὶ ἔρον ὕμνη ἐφοπλίσομαι.
 Χ' αἰ Μῆσαι ποτὶ Κύπριν, Ἀρεὶ τὰ σωμύλα ταῦτα,
 Ἡμῖν δ' οὐ πέταται τοῦτο τὸ παιδάριον.

MUSICII vel Platonis.

CYPRIS ait Musis : agnoscite nostra, Puellæ,
 Numina. Vel jussus vos male perdet Amor.
 Has, Dea, respondent Musæ, Marti occine nugas.
 Ad nos lascivus non volat ille puer.

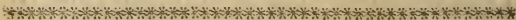

Αδελφί.

Ο Ζῶς πρὸς τὴν ἔρωτα βέβη τὰ σὰ παίτ' ἀφε-
λάμαι.
Χ' ὡ πῆανός, βρόντα, καὶ πάλι κύκνος ἔσσι.

INCERTI.

Ο ΜΝΙΑ tela adimam, Divûm Pater inquit
Amori.
Ille, tona : rursum, si volo, cycnus eris.

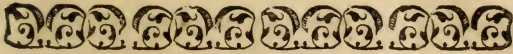
Φιλίππου.

Ι Μεροί ἀλήσαντι πολυτρήτων διὰ λωτῶν,
Εἶπε λιγυφθύσγῳ Φοῖβος ἐπὶ Γλαυφύρα.
Μαρσύη, ἐψάσω τέσι δρεμα. τίς γὰρ Ἀθήνης
Αὐλοῖς ἐκ Φρυγίης οὐτος ἐλήισατο.
Εἰ δ' σὺ τρέτοις τὸτ' ἐνέπνεες, οὐκ ἀν' Ἰαγίης
Τὼ ἐπὶ Μαγαδρῶ κλαῦσε δύσαυλοι ἔβιν.

PHILIPPI in Glaphyram tibicinam.

CUM Glaphyram dulci modulantem carmina loto
Audisset Phœbus, talia verba dedit.
Inventam esse tibi mentiris Marsia : furtim
Palladi ab arguto tibia rapta Phryge est.
Quâ tam doctè olim si nosset ludere, Hyagnis
Non flectet pugnæ tristia fata tuæ.

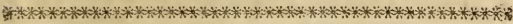

Αλκίαι.

ΟΥκ ἔτ' ἀνὰ Φρυγίῳ πιτυοτρόφον ὡς ποτε μέλ-
 ψεις,
 Κρῆμα δὴ τρητῆρ' φθεγγόμενος δονάκων.
 Οὐδ' ἐνὶ σαῖς παλάμαις Τριτανίδος ἔργον Ἀθάσας
 Ὡς παρὶν ἀπανθήσει νυμφογενὲς Σάτυρε,
 Δὴ γὰρ ἀλυκτοπέδαις σφίγγῃ χεῖρας, ἔνεκα Φοίβῳ,
 Θνατὸς ἐὼν θείαν εἰς ἔριν λυπίασας.
 Λατοὶ δ' οἱ κλάζοντες ἴσον φέριγγι μελιχρὸν
 Ὡπαταν εἰς ἀέθλωι, οὐ πέφος, ἀλλ' αἶθεαι.

ALCÆI in Marfiam.

PINIFERIS non jam Phrygiæ sub montibus edes
 Multifori calamo, Marfya, dulce melos.
 Nec flatu, digitisque tuis animata Minervæ
 Tibia, Nympharum ducet ut ante choros.
 Non foivenda manus nam stringunt vincula : quod te
 Ausus es, ah demens ! æquiparare Deo.
 Sic tibi Phœbææ testudinis æmula arundo,
 Pro palma exitium perniciofa tulit.

Αλφαίου Μιτυλιναίου.

ΟΥ σέρρω βαθυλήτους ἀρέρας.
 Οὐκ ὄλβον πολύχρυσον, οἶα Γύγης.
 Αὐτάγκαις ἔραμοι βίου, Μακρόττε.
 Τὸ μηδὲν γὰρ ἄγαι, ἄγαν με τέρεπει.

ALPHÆI Mitylenæi in virtutem suis contentam.

NON fertiles agros peto,
 Non Gygis immensas opes.
 Nam simplicis vitæ bonis,
 Macrine, contento frui,
 Ne quid nimis, nimis placet.

ALITER.

AGR O S non peto fertiles ariftis,
 Non Lydi immodicas opes tyranni.
 Vitæ quod fatis est, placet Macrine.
 Nam, nequid nimis, est nimis beatum.

Αθηνον.

EΛθὼν εἰς αἰδύλλω ὅτε δὴ σφὸν λῦσσε γῆρας
 Διογῆνης ὁ κύων, Κροῖσον ἰδὼν ἐγέλα.
 Καὶ σπῆσας ὁ γερῶν τὸ τετράκιον ἐγχεῖ ἐκείνῳ,
 Τῆ πολὺν ἐκ ποταμοῦ χρυσὸν ἀφυσαιμόν,
 Εἶπεν, ἐμοὶ καὶ νῦν πλείων τόπος· ὅσα γὰρ ἔχῃ,
 Πάντα φερωσὼ ἐμοὶ Κροῖστε, σὺ δ' ἔδει ἐγχείσῃ.

INCERTI de Diogene & Cræso.

CUM peteret manes rigidæ post fata senectæ,
 Diogenes Cræsum risit ut ante canis.
 Palliolumque solo sternens ante ora tyranni,
 Cui dederat summas aurifer amnis opes:
 Nunc quoque, ait, regno te latius: omnia mecum
 Quippe fero. restat sed tibi, Cræse nihil.

Αἰθλος.

ΤΟΙ ΒΙΟΙ ΗΘΑΚΛΕΙΤΕ ΠΟΛΥ ΠΛΕΟΝ ἢ ΠΕΡ' ὍΤ' ἘΖΗΣ

Δάκρυε· τῷ ὁ βίος ἔς' ἑλεεινότερος.

Τὸν βίον ἀρεῖ γέλα Διμύκλειτε ὅπλῆσι κ' ἄριστ.

Νῦν ὁ βίος πάντων ἦσι γελιότερος.

Εἰς ὑμέας δὲ καὶ αὐτὸς ὄρωι, καὶ μεταξὺ κειμῶν.

Πῶς ἀμα σοι κλάυσω, πῶς ἀμα σοι γελάσω.

INCERTI in humanam vitam.

NE cessa, Heraclite, oculis evolvere fetus.

Nunquam flebilior quàm modo vita fuit.

Tu quoque majores, Democrite, tolle cachinnos,

Nunc digna est risu denique vita tuo.

Quin ego jam dubito, dum vos contemplor

utrumque,

Ridere an præstet vel lacrimare mihi.

Αρχία.

ΛΥΣΙΠΠΙΣ ὁ γέγονε ἐπὶ κειμῶν παῖς ἔργων,

Ἀστυνακτεῖς ἤρχετο δυσμελῆς.

Ἡ δὲ μεθωδήγησεν, δότ' ἔργων παρθέρουσα

Μαζῶν, καὶ λιμῶν λύτρεα καὶ φαγάτα.

ARCHIÆ, in infantes.

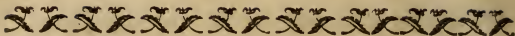
RERTANDO in scopulum Lysippes filius ibat

Casus, Astyanax, heu ! renovare tuos.

Priæcipitem retrahit pia monstrans ubera mater :

Quæ pepulere necem, pellere nata famem.

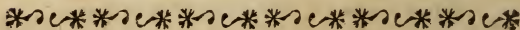

Βιάνορος.

Ηριπει ἐξ ἄκρης δόμος ἀγρόος, ἀλλ' ἐπὶ παιδὶ
 Νηπιάχῳ, Ζεφύρου πολλὸν ἐλαφρότερος.
 Φείσατο κουροσώης ἔξείπιον. ὦ μεγάλαυχοι
 Μιτέρες, ὀδίῳαι ἔλπιος ἀφ' αἰέται.

BIANORIS.

CORRUIT in puerum domus alto à culmine versa.
 Sed levior Zephyris illa ruina fuit.
 Ætati parcens teneræ, quæ gloria matrum est!
 Sensum etiam partûs monstrat habere lapis.

Ἀθλοῖ.

Εἰς ἀπαξ γήμας, πάλι δεύτερα λέκτρα διώνει,
 Ναυηγὸς πλάει δις βυθὸν ἐργαλέοι.

INCERTI in nuptias.

QUI repetit thalamum composita uxore jugalem,
 Bis cupit in tumido naufragus esse mari.

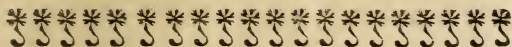
Ἀθλοῖ.

Οὐκ ἔσσι γήμας ἔσσις οὐ χιμαίζεται,
 Λέγουσι πάντες, ἔλαμψι εἰδότες.

ἘΙΣ

INCERTI in idem argumentum.

UXORE ducta nemo non vivit miser.
 Fatentur omnes, & gemunt : ducunt
 tamen.

Αδελφοί.

Aχεις αὐτῆς ἀγαθός, Νυμνίω, πάντα δοκεῖ σοι
 Ἐν τῷ ζῆν εἶναι τὰ γαῖθ' ἀγαθῶν.
 Εἴτ' ὅταν εἰσέλθῃ γαμετή, πάλιν αὐτὴ δοκεῖ σοι
 Ἐν τῷ ζῆν εἶναι πάντα κακῶν τὰ κακά.
 Ἀλλὰ χεῖρ τεκνίων, ἔχεις, Νυμνίω, τέκνα,
 Καλῶν ἔχει πτωχὸς δ' ἐδὲ τὰ τέκνα φιλεῖ.

INCERTI, aliud.

COE L I V E dum lecto recubas, Numenie : felix
 Ducitur, & cunctis vita referta bonis.
 Adveniat conjux, curæ, luctusque sequentur
 Tristior & leto vita trahenda manet.
 Quæro, inquis, sobolem. Sobolem, sis dives, ha-
 bebis.
 Ah ! natos pauper nescit amare suos.

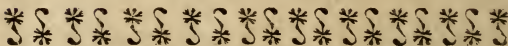
Λυκαλλία.

EΙς μερόσταις ζῆν ὤχεται, ἀξίός' ἔστι
 Γηροσκειν πολλῶν εἰς ἑτέροις δικάδαις.

LUCILII in senectutem.

VIVERE quisquis amat senio confectus inertii.
Sæclorum vivat millia multa, senex.

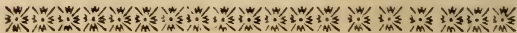

Eis γραφίδα.

Ἡμῶ ἀχρεῖον κέλαμος φυτὸν ἐκ γῆς ἐμῆς
 Οὐ σὺκ', ἢ μήλων φύεται, ἢ σταφυλή.
 Ἀλλ' αἰὲρ ἐμὸν Ἐλιχθοίδα, λεπτὰ βρῆσας
 Χεῖλα, ἢ πικρὸν ροῦν ὀχτευσόμενος.
 Ἐκ δὲ τῆς, εὖτε πίοιμι μέλαια ποτὸν, εἴθεος οἶα,
 Πᾶν ἔπος ἀφθέγκτω τῶδε λέγω στόματι.

GRAPHIARIUM, sive Calamus.

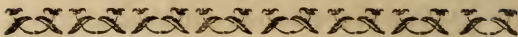
PLANTA fui sterilis calamus; non mala colono,
 Non unæ aut ficûs dulcia dona ferens.
 Sed qui me addixit Musis, exilia labra
 Finxit, & angustum, qua fluit humor, iter.
 Ebrius inde nigro potu, ceu numine vates
 Afflatus, muto quidlibet ore loquor.

Παμαδαῖ.

Ὅργη τῆς Διός ἔστι γιγῆ, πρὸς ἀνδροθεῖσα,
 Δᾶροι αἰνεῖν, τῆς πρὸς ἀπίδοτον.
 Αἰδεα γὰρ ἐκκρίει ταῖς φροντίσιν, ἢ δὲ μαχαίρει,
 Καὶ νῆας ὡσπελὲς τῆς γρόττις φέρει,
 Οὐδ' ἐ Ζῶς ἀμέριμος ἔχει χρυσὸν ἄροισι.
 Πολλάκι γοῦν αὐτὴν ῥίπτει ἀπ' ἀθανάτων,

452 JOANNIS COMMIRII
Materiam Iliados mulier dedit una labori :
Altera Odysseæ surgere fecit opus.

Μακεδονία ὑπάτου.

Ἐπιπλεῖ ἀγχι τάφῳ, καὶ ἠθέλον αὐτὸς ἀκοῦσαι,
Οἷα τῶν ὀϊσσι μὲν μῆτραν εὐνῆς ἀλόχου.
Ἐπιπλεῖ εἰς αἰέτις, ἀλοκοὶ δὲ μοι ἔτι κηχάνει
Δυζῆν ἔτι αἰθράποις, ἔγώ σος, ἔγώ γὰρ ἄτατος.

MACEDONII Consulis.

STERNUERAM juxta tumulum; lætusque pu-
tabam
Portendi uxoris proxima fata mea.
Sternueram frustra. morbi, letique periclo'
Libera, in ærumnas heu ! manet illa meas.

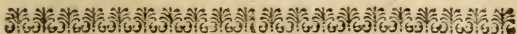
Αἰππάτρῃ.

Ἐπιπλεῖ κερύλλῳ με παρερχομένης ἐφύπτευσαι
Πασι λιθοβλήτου παίγνιοι εὐστοχίης.
Πάντας δ' ἀκρέμοιός τε καὶ εὐθαλέας ὀρθοδίμοις
Κέκλασμαί, πυκνῆς χερμαίσι βαλλομένη.
Δένδρεσιν εὐκάρποις ἔδην πλέει. ἦ γὰρ ἔγωγε
Δυσδαίμων ἔσ' ἐμὴν ὕβρει ὄκαρποφόρῳ.

IN damnosam Nucis fecunditatem.

NUX tritæ malè juncta viæ sum, numinis ira,
Metaque lascivæ, ludibriumque manus.
Nam fera certatim dum torquet saxa juvenus,
Ramorum & frondis mi perit omnis honos.

Fecundis nulla arboribus stant præmia. certè
Fertilis in pœnas, & mea probra fui.

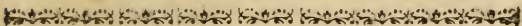

Λεωνίδου.

MΗ μέμψη μ' ἀπέπειργι αἰεὶ θάλασσα ὀπίρην,
 Ἀχαιῶν, τὴν καρποῖς πάντοτε βριθευδρῶν.
 Ὅπόσα γὰρ κλάσεισι ππαινομένων, ἄλλος ὑφέλκει.
 Ὅπόσα δ' ὠμῶν ἰσχύϊ, μητρὶ περικρέματαί.

LEONIDÆ, Pyri defensio.

NOSTRA quod immittēs incurvent brachia fetus;
 Syivestrem indignans parce vocare pyrum.
 Nam fur continuò quicquid maturuit aufert:
 Et sic sola manent aspera poma mihi.

Ἀδίσποτου.

ΠΑλάδος εἰ μὲ Φυτὸν, Βρομίη τί με θλίβετε κλάρες;
 Αἴγετε τοὺς βότρυας, παρθένος ἔμεθ' ὤφρ.

INCERTI, olea vineæ ramis implicata.

CUR me onerant Bacchi frondes? sum Palladis
 arbor.
 Hinc uvæ este procul: non bibo virgo merum.

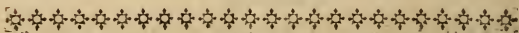

Φιλίππου.

Φοῖβος ἀήρα μὴ ποτὲ Δάφνη, νῦν ἀέτελε
 Κάισαρος ἔκ βαμῶν, κλῶνα μελαμπέταλον.
 Ἐκ δὲ θεοῦ θεὸν ἔφρα ἀμείνοτα. Ληϊδῶν γὰρ
 Ἐχθήρασαι, φιλεῖ Ζεῦα τὴν Αἰηάδην.
 Ρίζαν δ' οὐκ ἀπὸ γῆς μητρὸς βάλοι, ἀλλ' ἀπὸ πέτρης.
 Κάισαρι μὴ πικτεῖν ἔδδ' λίθος δύναται.

PHILIPPI, de lauru enata ex altari
 Cæsaris.

FUGERAT amplexus Phœbi, nunc Cæsaris aram
 Daphne ambit nitidis orta repente comis.
 Nempe Deo melior Deus obtigit. oderat illa
 Latoüm, at Latii flagrat amore Jovis.
 Saxo educta viret, inatris nil indiga terræ.
 Scilicet Augusto jam lapis ipse parit.

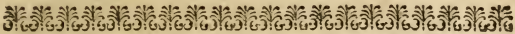
Αχιλλῶν.

Ἀσπίδ' Ἀχιλλῶος πλὴν Ἐκβροῦ αἴμα πῦσαν,
 Λαρκιάδης Δαναῶν εἶλε κροκοεισὴν.
 Ναυηγῶ δὲ θάλασσα κατέπαυσε, ἣ ὄρεϊ τύμβῳ
 Αἴαντος ἰκτινὸν ὄρμισσι, ἔκ Ιθάχῃ.

INCERTI, de Clypeo Achillis, quem
 fluctus ad tumulum Ajacis detulerunt.

PELIDÆ clypeum, quem sanguine tinxerat
 Hæctor,
 Dulichio dederat Græcia iniqua duci.

Alst hunc naufragio sublatum vindice, fluctus
Non Ithacam, Ajacis sed tulit ad tumulum.

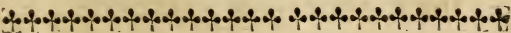

Βιάτορος.

A Γγελίω παρ' Ζωὸς ἐπεὶ φέρετ ἠεροδιγῆς
Αἰετὸς, εἰαιῶν μῦθος ἐπερῆιος,
Οὐκ ἔφθη πρὶ Κρήτα, θελὼ δ' ἐπετίνατο γαυρὸν,
Πτῖνόν δ' ὁ περὶ ἴσος ἐλπίσσετο.
Ζωὸς δ' ἔλε δίκλῳ ἔλαθει νόμος· ἔμπεσε δ' ὄρις
Αἰθεὶ, πὰ δ' εὐφοχῆς αἶτα πέλεσε βέλη.
Αὐχέτι δ' ἰὸν ἔπιξε, ὃν ἤπασι κοίμῃσιν αὐτὸς.
Εἰ δὲ βέλος διαῶι αἴμ' ἔπει θανάτων.

BIANORIS, de Aquila ei, à quo per-
remta fuerat, mortale vulnus referente.

ALITUM regina polo vicina volabat
Portans, ut fas est credere, iussa Jovis;
Nec sic tuta fuit. penna leviore per auras
Assequitur Cressâ missâ sagitta manu.
Pæna æquum probat esse Jovem. Cadit ista vor-
lucris:
Atque refert secum tela cruenta viro.
Vulnerat huic collum, subit illi viscera cuspis:
Unaque de gemina cæde sagitta rubet.

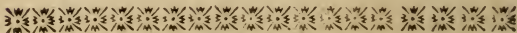
Τυμίου Γεμίτου.

Σμίθος ἐπαιῶν δαιτὸς λίχνος, ἔδ' ἐμύαρχος
Δφλὸς, ὁ κακ' θανάτω κέρδεα ληζόμενος.

456 JOANNIS COMMIRII
 Νευρολάλοι Φοίβου χορδὴν θείσει· ἢ δ' ὅτι πῆχυν
 Ἐλκωμένη, θυρῶς λαμῶν ἀπεβρόχισεν.
 Τόξαι εὐτοχίῳ θαυμαζομένη· ὅς ᾗ κατ' ἐχθρῶν
 Ἦδη ἔκ κισθάρην εὐτοχοῖ ὄπλοι ἔχει.

TULLII Gemini, in Murem chorda lyra,
 quam arrosérat, strangulatum.

C ONTEMPTIS laqueis arrodere quidlibet audax,
 Doctus & ex media fumere morte cibum;
 Vocalem Phœbi chordam mus carpsit. at illa
 Strinxit ei, nervo dissiliente, gulam.
 Ecquis, Apollo, tuos arcus miretur? in hostes
 Quæ jacias, præstat jam lyra tela tibi.

Λεονίδου.

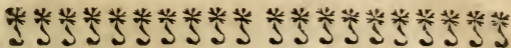
ΤΟΞΟΒΟΛΟΙ ΤΟΙ ΕΡΩΤΙ ΠΙΣ ἔξετεν ἐκ λισσαοῦ,
 Τὸν ποτε μὲν ἀπὸ Ζηνὸς ἀποχόμοιοι;
 Οὐδέ ποθ' Ἠφαιστῶ κῆται σκοπός, ὃν καθορᾶσθε
 Εωρεπεῖ ἐκ ἄλλας ἢ πύρι τυφόμενοι.

LEONIDÆ. Cupido ex thure.

THURE pharetratum sculpto quis finxit Amo-
 rem,
 Torquentem ipsi etiam tela timenda Jovi.
 Vulcani telis nunc ipse est meta. micare
 Improbus haud alio debuit igne puer.

Αρρεπειν.

Αργυταείου.

Α γράζω τὸν ἄφικτον ἐπὶ σφραγίδος Ἐρωτα
 Χερσὶ λεπτείαν ἀποχειυῖτα βίαν·
 Ὅς τᾶ μὲν μάλιστα κατ' αὐχένος, ἃ δὲ χαλῶσις
 Εὐθύως πομὰ δ' ἀμφιτέθειλε χεῖρας.
 Φείσασθαι τὸν βροτολογόν· ὁ γὰρ ἢ θῆρα δαμάσσει
 Ἀχρῖος, ἢ δ' ὀλίγοι φείσεται ἀμείων.

ARGENTARI, Amor Leonem frænans.

CERNO vel in gemma quàm sit grave Numen
 Amoris :
 Cui subdit domitus colla superba leo.
 Dextra flagella quatit ; manus altera flectit habenas.
 Applaudunt Veneres ; fertaque grata ferunt.
 Crudelis Dominus ! quid enim non mitia coget
 Corda hominum : quando sic domat ille feras.

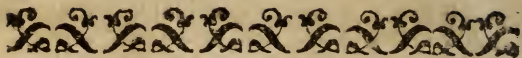
Ζηνοδοῦτος.

Τις γλύψας τὸν Ἐρωτα ᾧ κρήνησι ἐΐθηκεν,
 - Οἰόμηνος παύσειν τῷ τὸ πῦρ ὕδατι ;

ZENODOTI, Amor juxta fontem.

QUIS sculptum posuit sub margine fontis
 Amorem ?
 Illius ah ! nullis flamma tepescit aquis.

Γερμανικῷ Καίσαρος.

Ο Τρεος δὲ ὑπάτοιο λαγὸς πέσει εἰς ποτεβείθος,
 Εκωσφύζει μεμαῶς τριχῶ ὀδοῖτα κινῶς.
 Ἀπ' ἔδ' ὡς ἤλυξε κακὸν μόρον· αὐτίκα γὰρ μιν
 Εἰνάλιος μάρφας πνεύματος ἄρφαίσει.
 Ἐκ πυρὸς ὡς ἀγῆς πέσας εἰς Φλόγας. ἦ ῥά σε δαίμων.
 Κινῶ ἀλί, κινῶ χέρσῳ θρέψε κινῶεσι βερλύ.

GERMANICI Caesaris, in Leporem à Canis
 marino devoratum.

ORA canis fugiens montis de vertice summo
 Se lepus in falsas præcipitavit aquas.
 Nec sic ille tamen vim fati evasit iniquam,
 Æquorei factus præda repente canis.
 In flammis ex igne cadis miser. hæc tua fors est,
 Vel canis in terra, vel canis in pelago.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΚ κινῶς εἶλε κύων με τί ὁ ζένοι; εἰς ἐμὲ θῆρες
 Ὑχοὶ δὲ πείροι θυμῷ ἔχουσιν εἶα.
 Διδέρα λοιπὸν ἔχριτε λαγὸν βατὸν ἀλλὰ Φεβῆμα,
 Οὐρατέ, ἢ σὺ φέρεῖς ἀσπερόντα κύνια.

EJUSDEM in eundem.

A Cane dum fugio, canis arripit. hei mihi! tellus
 In mea fata suas, armat & unda, feras.
 Jam restat caelo, Lepores, vos condere quanquam
 Et solum timeo. Nam tenet astra canis.

Καλλιμάχου.

ΣΤήλιν μητριῆς, μυχρὸν λίθον, ἔτεφε κοῦρῳ,
Ὡς βίον, ἠλλάχθαι ἢ τρόπον οἰόθηναι.

Ἡ δὲ, τάφῳ κλιθεῖσα, κατέκλιτε παῖδα ποῦσσε.
Φώγετε μητριῆς ἢ τάφοι οἱ οὐγόνοι.

CALLIMACHI in Novercam.

PLACATAM sibi morte ratus puer esse nover-
cam,

Parvo ejus cippo florea ferta dabat.

Ille cadens miserum oppressit. Privigne caveto:

In te, etiam tumulo clausa, noverca furit.

Φιλίππου.

Νῆα μὲν ὤλεσε πότιος, ἐμοὶ δ' ἔκορον πάλι δαίματι
Πλαζομένη φύσις ἦα ποθεινοτέρην.

Πατρὸς ἰδὼν γὰρ ἔγω δέμας εἰς ἐμὲ κήλειον ἔλθ' ὄν,
Μοιχερέτης ἐπέβην, φόρτος ὀφειλέτης.

Ἡμεγε δ' εἰς λιμνίαν με· ἔ'σπειρεν δὲς ὀφρέσθεις,
Νήπιον εἰ γαίῃ, δεύτερον εἰ πελάγει.

PHILIPPI. Puer Patris innatans cadaveri
naufragium vitat.

HAUSERAT unda ratem. Naturæ munere parta;
Felici se offert altera sorte ratis.

Exanimum cernens genitoris corpus, in illud

Infilio: & notum per mare vector onus.

V ij

460 JOANNIS COMMIRII
Sic portum tetigi, vitam bis adeptus ab illo,
Parvulus in terra, grandior in pelago.

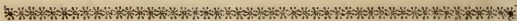

Τῷ αὐτῷ.

ΥΙ Πλάκός εἰ βροτόγυρις, ἀφείς λυγροτευχέα κύρτιν,
Ἡλυθες εἰς δρυμοὺς αἰθοφουῆ πτέρυγι.
Αἰεὶ δ' ἐκμελετῶν ἀσπασμάσιν Κεῖσάρα κλεινὸν,
Οὐδ' αὖτ' ὄρη λήθην ἤγαγεν ἐνόματος.
Ἐδεξαμε δ' ἀκρυδάκτυλος ἀπας οἰατὸς, εἰλίζων
Τίς φθιῶναι δυνάται θαίμιοι χαῖρ' ἐπέειπεν.
Ορφεὺς Θῆρας ἐπεισεν εἰ ἔρεσι, ἐς δέ σε, Κεῖσαρ,
Νυῦ ἀκελευστίς ἀπας ὄρνις ἀνακρέκταται.

PHILIPPI, de Pſittaco fugitivo ad Cæsarem.

IN silvam pictis è carcere fugerat alis,
Humanos simulans Pſittacus ore sonos.
Absentem memor Augustum dum sæpe salutat,
Illius & nomen per juga celsa refert:
Ad gratum properant carmen; certantque volucres
Reddere facundo gutture, Cæsar, ave.
Blanda feras Orphei traxit lyra. Sed tibi cunctæ
Sponte sua, Cæsar, faulta precantur aves.

Ἀλλεΐν.

Χειμερίας νιφάδεωσι παλυνομήα ληθὰς ὄρνις,
Τέκνοις εὐταίας ἀμφέχεε πτέρυγας,
Μέσφα μιν ἔρατιαν κρύος ὄλεσεν ἢ γὰρ ἔμειπεν
Αἰθέρος ἔρατιαν ἀπ' ἀπάλος νεφέων.
Περίκη καὶ Μήδεια κατ' αἴδος αἰδέσθητε
Μητέρες, ὀρίθαι ἔργα διδασκόμεναι.

ALPHEI. Gallina pullos fovens, frigore
extinguitur.

DEFENSURA nivem pullis Gallina, sub alas
Collegit tremulos, immemor ipsa sui.
Nec prius à tenero desit grege pellere frigus,
Quàm rigido cæli concidit iæta gelu.
Procne, & tu Medea, rubore offundite vultum.
Quid deceat matres, vos avis ista docet.

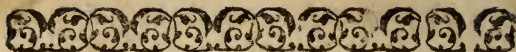
Φιλίππων.

ΟΥκ ἔπι πυργαθεὶς ὁ Φαλαγομάχος ἐπὶ δῆρον
Αχαιεὺς ὀρμάτην μειόδοις ἐλέφας,
ΑΜΑ Φόβω πείλας βαθυὺ ἀνχίτα πρὸς ζυγοδέσμοις,
Αιτυχα διφραλλῆϊ Κεῖσαρος ἕρατις.
Ἐγὼ δ' εἰρήνης ἐξ ἑὴρ χέρι, ὄργαια ῥίψας
Αρεος, εὐνομῆς αὐταπάγει πατέρα.

PHILIPPI. De Elephanto Cæsarem ferente.

NON jam confertos Elephas turritus in hostes,
Sævaque terribili prælia dente ruit:
Sed properat timidus loris submittere colla,
Sidereo ut Numen Cæsaris axe ferat.
Pacis delicias sentit ferus. Horrida Martis
Abjicit arma; vehit justitiæque patrem.

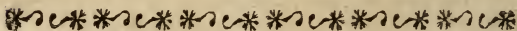

Αδελαίῳ Καίσαρος.

Εκτος, ἀρήϊον ἄμα, κατὰ χροῖός εἶσθε ἀκούεισθε,
 Χαῖρε, ἢ ἀμπνευστον βασιῖ ἰαφ' πατρίδος.
 Ἰλιον εἰκέτα, κλειτὴ πόλις, αὐδ' εὖς ἔχουσα
 Σὺ μὲν ἀφωρετέρεος, ἀμ' ἔτ' ἄρηφίλος.
 Μυρμιδόνες δ' ἀπόλοτο παρ' Ἰάσσο, ἢ λίγ' Ἀχιλλεῖ
 Θεσσαλίῳ κείσθαι πᾶσαι ὑπ' Αἰεάδαίς.

HADRIANI Cæsaris, vel, ut aliis placet,
 Germanici, in Trojam à Romanis
 restitutam.

ΑΡΜΙΡΟΤΕΝΣ Hector, si quis tibi sensus in
 umbris,
 Respira, & patriæ desine fata queri.
 Inclita magnanimis habitatur Troja colonis,
 Queis belli egregia solus es arte prior.
 Myrmidones periere. Fac id quoque discat Achilles,
 Æneadùm subdi Thessiala regna jugo.

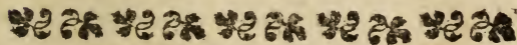
Βοηθῆ.

Εἰ ποῖος Διόνυσος ἐς ἱερθὶ ἦλθει Ολυμποῖ
 Καμάζοι λιώαις σὺν ποτε ἢ σαπίρσις
 Οἷοι ὁ τεχίης Πυλάδης ἀρχήσαστο κείνοι,
 Ορτὰ κ' ἔτραχησὸν πέθμα μεσοπόλοι,
 Παισι μὲν ζήλα Διὸς αὖ φάτο σύγλαμος Ηρι
 Εψύσσο, Σεμέλι, Βάκχοι ἐγὼ δ' ἔτεχοι.

ΒΟΕΤΗΙ, de Pylade Pantomimo.

SI Bromius saltans caelestem intrasset in aulam,
 Cum festo Satyrum Bassaridumque choro,
 Orchestra qualem servata lege decoræ,
 Spectandum Pylades, urbe favente, dedit:
 Dixisset, versa in melius, matrona Tonantis,
 Mentiris, Semele, filius hic meus est.

Γερμανικοῦ.

AΝ ΠΙ ΤΑΦΩ ΛΙΤΟΙΟ ΘΕΣ ΕΜΑΔΑ, ΘΕΣ Δ' ΕΠΙ ΤΑΥΤΑΣ
 ΔΟΥΕΛΙΑ, ΒΑΡΒΑΡΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΑΥΦΘΟΡΙΑΣ,
 ΚΑΙ ΠΥΒΩ ΚΟΙΠΙΔΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕ ΠΕΡΙΟΧΟΝ ΑΞΗ,
 ΚΑΙ ΖΕΡΞΗΝ ΤΥΤΟΙΣ ΔΑΠΤΕ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΑ.
 ΣΤΑΛΑ Δ' Α ΣΑΛΑΜΙΣ ΕΠΙΚΕΙΣΤΑΙ, ΕΡΓΑ ΛΕΥΣΣΑ
 ΤΑΜΑ. ΠΙ ΜΕ ΣΜΙΚΡΟΙΣ ΤΟΙ ΜΕΓΑΛΙ ΕΠΙΘΕΤΕ;

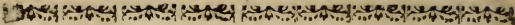
GERMANICI, in Themistoclem:

TOTA mihi tumulus sit Græcia: signaque cladis
 Barbaricæ, fractas desuper adde trabes.
 Pone basim circum Medi fera prælia belli,
 Et Xerxem: subque iis conde Themistoclea:
 Denique pro cippo, nostros inscripta labores
 Stet Salamin. Magnum non capit urna brevis.

F I N I S.

ERRATA.

Pag. 191. v. 32. Thetis. lege Tethys. Pag. 228. v. 8. ISTE:
 lege ΙΣΤΑΕ. Pag. 371. v. 13. obsidere. lege obsidete. Pag. 396.
 v. 8. Fœcunda lege Fecunda. (& ubicumque in hac voce, vel
 in fetis & compositis reperietur diphthongus, tollatur.) Pag. 403.
 v. ultimo saxo. lege Sæxo. Pag. 444. lin. 16. tibicinam.
 tibicinem.

SUMMA PRIVILEGII.

CAUTUM est auctoritate Regis, ne quis in regno ipsius aliisque locis ejus ditioni subjectis, intra sex proximos annos, Librum, cui titulus est, *Joannis Commirii è Societate Jesu Carmina*, imprimat aut divendat, præter Viduam Simonis Bernard, in cujus gratiam toto hujusce Privilegii jure suo cessit Auctor. Qui secus fecerit, mulcta indicta, prout ampliùs in Diplomate regio continetur, coërcebitur. Datum apud Versalias die II. Martii 1689. Sic signatum de Mandato Regis, DE LA BAUNE.

